Preclaꝝ Sum̄i in Astroꝝ Scientia Prin
cipis Alchabitij Opus ad scrutanda Stellaꝝ Magi
steria isagogicū pristino Cādori nuprime restitutū
ab Excellētissimo Doctore Antonio de San
tis Taruisino. qui notabilē eiusdē Aucto
ris Libellū de Planetaꝝ Cōiūctio
nibꝰ nusq̄ antea ip̄ressū addidit
⁊ pleraq; scitu dignissima
cū castigatissimo Jo
annis de Saxo
nia Cōmē
tario.

Index eorum que in

Antonius de Fantis Taruisinus Artium ⁊ Medicine Doctor Illustrissimo Camertium Duci Joanni Marie Varrano. S. P.

On me fugit Illustriss. Dux aurea illa summi Peripateticoꝝ Principis auctoritas: q primo sue diuine Philosophie retulit omnes homines natura scientiam desiderare: tanq̄ supremū optimumq; Deorum munus collatū mortalibus ceteris ab animantibus eos disiungēs. nam (vt inqt Crispus) qd in nobis dempta virtute esse potest: qd ⁊ beluis etiam commune non sit: ⁊ quantomagis altera fuerit sciē tia subiecti nobilitate vel demonstrationis certitudine præstantior: illa tantomagis erit præ alijs expetenda. Qua ex re quum omnes inter disciplinas humanitus inuentas nulla dignior: nulla certior: nullaq; iucundior humano Ingenio succurrat q̄ ea: quæ de supcelestium corpoꝝ natura ⁊ mirandis Astroꝝ influxibus ptractat: a qbus tota hæc inferior machina mundialis regitur ac dependet. Aristotele Meteoꝝ primo testante necessario hunc mundum inferiorem lationibus supioribus esse cō tiguum: vt inde tota virtus gubernetur. ⁊ in calce libri pigeneos ab orbe decliui omnes reꝝ generationes ⁊ interitus effluere. Sol nanq; ⁊ luna post deum omnium viuentium vita sūt. Inqt Hermes. cui etiam Ptolemeus nono suoꝝ fructuum verbo ꝯsensit. Vultus Inqt huius seculi sunt subiecti vultibus celestibus, Jccirco Astronomicam hanc penæ diuinam Sapientiam totis animis viribus expetendam: amplexandam fore nemo est: q ambigit. q̄quidem ea sola sit: quæ fatales Parcaꝝ fusos animaduertit: humanosq; mortalium ritus: mores, Jmperia, Magistratus, diuitias ⁊ his opposita infalibili Methodo pscrutatur futuros præsagiens euentus tam psperos q̄ infœlices, illamq; plurimū ꝯferre censuit Ptolemeus qnto suoꝝ Fructuum verbo. Optimus inqt Astrologus multum malum phibere poterit, qd fm Stellas venturꝝ est. cū illaꝝ naturam præsciuerit. ⁊ verbo octauo Anima inqt sapiēs ita adiuuabit opus Stellaꝝ: quemadmodū Seminator virtutes naturales ⁊ fortitudines. Sapiens nanq; dominabitur astris. Hæc ē pfecto illa admirabilis Astroꝝ ꝯtemplatio, quæ supra omnes mortalium disciplinas, in vnius veri Dei notitiam pducit, ab effectibus ad primum reꝝ omnium Opificem pipatetico more discurrens. Jnuisibilia nanq; Dei (vt diuus testatur Paulus) p ea, quæ facta sunt, intellecta ꝯspiciuntur. Neq; de his aliter sentiendū opinor, q ethereas Influentias tanq̄ omnino rationis expertes abnegant. diuinamq; Astroꝝ Sapientiam floccipendunt q̄ Psalmographus. Dixit Insipiens in corde suo non est Deus. Illosq; summis laudibus efferendos existimo: q celebrem hanc Stellaꝝ pitiam totis Ingenij viribus non solummodo nacti sunt: veꝝ etiā præclara Laboꝝ suoꝝ monumēta posteris tradiderunt. qbus ⁊ immortalem sibi gloriam compararent: ⁊ innumeris huiusce archane doctrine collatis bñficijs studiosos animos ppetuo deuincirent. quandoqdem iuxta tritum Diuini Platonis adagium, Deo, Patrie, Parentibus ⁊ Præceptoribus ꝯdignas referre gratias possit nemo. De quoꝝ laudabili numero pitissimus Alchabitius Astronomoꝝ omniū sue tempestatis euasit facile monarca. q omnia stellaꝝ archana cōpendioso hoc volumine adeo mirꝝ in modum pstrinxit, vt qdpiam ad scrutanda celestium magisteria dignum scitu præter ipsius resolutissima documenta nemo est, q repiat. Cuius diuinum penæ Enchyridion gemmis adeo præciosis est refertum, vt breuissima tpis intercapedine facillimus ad sūma Astronomiæ Fastigia pateat aditus. Qd quum passim circunferreretur vndiq; lacessitum vndiq; mutilatum, illud sane ferre non potui. qn p communi Sudiosoꝝ fruge ab innumeris erroribus eriperem: ereptumq; Singulari Mecenati dedicarem. Qualis tu pfecto Dux Illustrissime præcipuus occuristi Protector. q omni virtutum Splendore insignitus hac in nostra tempestate haud aliter eluxestis q̄ Splendor apollineus inter celestia Sydera dominatur. Cuius immensam Moꝝ grauitatem, Religionis Pietatem, Justitie Moderamen, Sapientie Magnitudinem innatam clementiam, raramq; animi generosi Liberalitatem si qs equo animo pensitauerit, taceo præclara Varrane Propaginis Facinora nunq̄ satis laudate, nullis eqdem prisce illius auree etatis viris secundus accedes. Elucubratissimas itaq; Viri huius pitissimi vigilias Nomini tuo dedicatas hilari Fronte suscipe, neq; hoc solummodo agas obsecro. Verumetiam Antonium Nominis tui studiosissimū, omnibusq; in votis tuis deditissimum Mancipium suscipere non dedigneris. Vale.

Clarissimi Astronomorum Principis Abdilazi idest Serui gloriosi Dei: qui dicitur Alchabitius Opus ad Stellarum Magisteria Isagogicum Incipit.

Ostulata a dño pluritate vite cerphadala.i.gladij regni z dura/bilitate sui honoris custodia quoq; operum eius sine bonorum atq; extensione sui iperij: exordiamur id qd volumus narrare. Cum vidissem puentuz quorundã antiquorum ex auctoribus magi/sterij iudiciorum astrorum edidisse libros quos vocauerũt in/troductorios huius magisterij.i.iudiciorum astrorum: sz quosdaz ex eis non fuisse scrutatos diligẽter vniuersa que necessaria sũt in eodẽ magisterio de his q̃ pueniũt introductorio. quosdã ve/ro ea q̃ necessaria sunt ptulisse plire: z qa quod necessarium est in eo perijsse cernerẽ. Quosdã quoq; in ordinatione eorum que p tulerunt non incessisse itinere disciplinẽ psperissem cepi edere hunc librum: z posui eum introductorium. atq; collegi in eo ex dictis antiquorum quicqd necessarium est huic magisterio scdm modum introductorium: z non intro duxi ratiocinatiões disputationi siue defensioni eorum que ptulimus necessarias cum sint in libro Ptolemei q appellat alarbamacalet.i.q̃tuor tractatuum: z in libro meo quẽ edidi in pfirmatiõe magisterij iudiciorum astrorum: z in destructione ep'le haisseben/bali in ãnulatione eius ex ratiocinatione q̃ ad hoc possint sufficere: z diuisi cũ in qn q; dĩas. Prima dĩa est in eẽ circuli signorum eẽntiali z accñtali. Scda dĩa in naturis plarum septẽ: z qd est illis ppriũ: z qd significent. Tertia dĩa in his q̃ accidunt planetis septẽ in semetipsis: z qd accidat eis ad inicẽ. Quarta dĩa in expõne nominũ astrolo gorum. Quinta dĩa in vniuersitate partiũ z expõne esse earum in gradibus.

Differẽtia prima in eẽ circuli signorum eẽntiali z accidẽtali.

De diuisione circuli signorum.

Nitach.i.circulus signorum: diuiditur in. 12. partes equales sm diuisionem circuli signorum: z hee. 12. ptes dñr signa z referuntur ad imagines que sũt sub eodẽ zodiaco circulo: que sunt Aries Taurus Gemini Cãcer Leo Uirgo Libra Scorpius Sagittarius Capricornus Aquarius Pisces. Et vnumquodq; istorum signorum diuiditur in. 30. partes eq̃les: que gradus vocant. Et gradus diuidit in. 60. minuta: z minutũ in. 60. secunda: z sm in. 60. tertia. Siĩr que sequunt q̃r/ta.s.z q̃nta diuidendo p. 60. vsq; ad infinita. Et sex ex his signis sunt septentrio/nalia.i.ab initio arietis vsq; in finẽ virginis q̃ sunt septentrionalia a linea eqnoctia/li: z sex meridiana.i.ab initio libre vsq; in finẽ piscium. Et sex ex illis dñr directe ascẽ dentia.i.ab initio cancri vsq; in finẽ sagittarij. Et sex tortuose ascendentia dñr.i. ab initio capricorni vsq; in finẽ geminorum. Et tortuose ascendentia obediũt directe ascẽ dẽtibus: hoc est: duo signa q̃ fuerint vnius lõgitudinis a capite cancri obediunt sibi vt gemini cancro. Taurus leoni Aries virgini. Et pisces libre aquarius scorpioni. Et capricornus sagittario. Et duo signa q̃ fuerint vnius lõgitudinis a capite arie tis dñr pcordantia in itinere vt aries z pisces: Taurus z aq̃rius. Gemini z capricor nus. Cãcer z sagittarius. Leo z scorpio. Uirgo z libra. Et vocat medietas circuli q̃ est ab initio leonis vsq; in finem capricorni medietas maxima: z est medietas so/lis: q: sol in oĩ hac medietate hz principatum sicuti hñt planete in suis terminis. Et

alia medietas q̄ est ab initio aq̄rij vsq̄ in finē cācri vocat̄ minima: ⁊ est medietas lu ne: q̄ luna sibi h̄z in oī hac medietate p̄ncipatū sicut sol in maxima ⁊ vocat̄ illa medietas q̄ est ab initio arietis vsq̄ in finē virginis medietas calida. ⁊ alia q̄ est ab initio libre vsq̄ in finē pisciū vocat̄ medietas frigida. Et vocat̄ illa q̄rta pars circuli q̄ ē ab initio Arietis vsq̄ in finē geminoꝝ q̄rta calida humida vernalis puerilis sanguinea. Et illa q̄ est ab initio cancri vsq̄ in finē virginis dr̄ q̄rta calida sicca estiualis iuuenilis colerica. Et illa q̄ est ab initio libre vsq̄ in finē sagittarij dr̄ q̄rta frigida sicca autūnalis melācholica: ⁊ significat initiū diminutiōis mediocris etatis. Et illa q̄ est ab initio capricorni vsq̄ in finē piscium dr̄ quarta frigida humida defectiua senilis hyemalis flegmatica. Dibus aūt planetis q̄ ferūt̄ in his signis nō q̄ sint in eis: sꝫ q̄ ferunt̄ sub eis hoc ē indirecto eoꝝ. Altior ⁊ ppior circulo signoꝝ ⁊ cursu tardior ē Saturn⁹: deīde Juppit̄. deīde Mars. deīde Sol. deinde Uenus. deīde Mercuri⁹. deinde Luna q̄ est terre p̄pior ⁊ cursus oībus velocior. Significātur aūt ēt p caput draconis ⁊ caudam cum planetis quedam significatōes sicut exponemus in sequētib⁹.

¶ De domibus planetarum.

Habent quoq̄ p̄te in his signis ptātes: q̄sdā p naturā ⁊ quasdam per accidens. ¶ Que sūt p naturā sūt hee domus. Exaltatio. Terminus. Triplicitas ⁊ Facies. De illis aūt q̄ p accidēs sūt loco p̄uenīēti tractabimus. ¶ Dom⁹ aūt sunt hee Aries ⁊ scorpi⁹. dom⁹ Martis Taur⁹ ⁊ libra. dom⁹ Ueneris. Gemini ⁊ virgo. domus Mercurij Cācer dom⁹ Lune. Leo dom⁹ Solis. Sagittarius ⁊ Pisces domus Jouis. Capricornus ⁊ Aq̄rius. dom⁹ Saturni. Septimū aūt signū a domo vniuscuiusq̄ p̄te dr̄ eiusdē fore detrimētū. Et si duo signa fuerint domus vnius p̄te: dn̄r p̄cordātia in almātica: hoc est in circulo q̄ latus est in medio ⁊ ligatura strictus: ⁊ h̄z significare circulū zodiacū. ¶ Signa āt in q̄ planete dum intrant dn̄r gratulari in eis ⁊ domini eoꝝ scd̄m dorothiū sunt hec. Saturnus dum intrat aquarium gaudere dicit̄. Juppiter in sagittario. Mars in scorpione. Uenus in Tauro: ⁊ Mercurius in Uirgine.

¶ De exaltationibus planetarum.

Hec sunt exaltationes planetarum. Sol exaltatur in ariete: hoc est in. 19. grad⁹ eius. Luna. in. 3. gradu. Tauri. Saturnus in. 21. libre. Juppiter in. 15. gradu Cancri. Mars in. 28. gradu Capricorni. Uenus in. 27. gradu Pisciū. Mercurius in. 15. Uirginis. Caput draconis in. 3. gradu geminoꝝ. Et cauda in. 3. gradu sagittarij. In septimo autē signo ab exaltatione vniuscuiusq̄ planete: in simili gradu erit eius descensio ⁊ casus: verbi gratia: sicut Sol exaltatur in. 19. gradu Arietis. ita in. 19. gradu libre cadit: ⁊ sic de ceteris. Ptolemeus autem ponit arietē totum esse exaltationem solis. Et taurum totum exaltationē Lune ⁊ cētera similiter.

¶ De triplicitatibus.

Triplicitates vero sic destinguim⁹. Ola enim tria signa que in vna natura vidētur p̄cordari faciunt triplicitatē: ⁊ eodem nomie vocantur. hoc est triplicitas. Aries ergo Leo ⁊ sagittari⁹ faciunt triplicitatē primam: q̄ vnūquodq̄ istoꝝ signoꝝ est igneum masculinum. diurnū calidum. s. ⁊ siccuum collericum: sapore amarus. est quoq̄ ⁊ hec triplicitas orientalis. Cuius dn̄i sunt in die sol ⁊ in nocte Juppiter ⁊ eorum p̄ticeps in die ac nocte est saturnus. ¶ Triplicitas secūda est ex Tauro virgine ⁊ capricorno: q̄ hec sunt signa feminina nocturna terrea frigida. s. ⁊ sicca melancolica sapore acria meridiana. ¶ Huius quoq̄ triplicitatis dn̄i sunt in die Uenus ⁊ in nocte luna quaꝝ particeps in die ac nocte est Mars. ¶ Tertia triplicitas est ex geminis libra ⁊ aq̄rio: q̄ hec signa sunt masculina diurna sanguinea. s. calida humida

terea sapore dulcia et occidentalia. Cuius triplicitatis dñi sunt in die Saturnus et in nocte Mercurius: eorum quoque particeps in die ac nocte est Juppiter. ¶ Quartã vero triplicitatẽ faciunt Cancer Scorpius et pisces: quia hec sũt feminina nocturna septẽtrionalia aq̃tica flegmatica frigida humida sapore salsa. Cuius triplicitatis dñi sunt in die Venus: et in nocte Mars: quorum particeps in die ac nocte est Luna.

¶ Tabula domorum exaltationũ Gaudiorum casuum et Triplicitatum planetarum.

	D		ex		G	C		T				
♈	♂	die	☉	19 di.		♄	21	☉ d.	♃	n.	♄	a
♉	♀	no.	☽	3	♀			♀	☽		♂	b
♊	☿	di.	☊	3		☋	3	♄	☿		♃	c
♋	☽	d.n.	♃	15		♂	28	♀	♂		☽	d
♌	☉	d.n.						☉	♃		♄	a
♍	☿	n.	☿	15	☿	♀	24	♀	☽		♂	b
♎	♀	d.	♄	21		☉	19	♄	☿		♃	c
♏	♂	n.			♂	☽	3	♀	♂		☽	d
♐	♃	d.	☋	3	♃	☊	3	☉	♃		♄	a
♑	♄	n.	♂	28		♃	15	♀	☽		♂	b
♒	♄	d.			♄			♄	☿		♃	c
♓	♃	n.	♀	27		☿	15	♀	♂		☽	d

¶ De signis mobilibus fixis et communibus.

Quatuor quoque ex his signis dicuntur esse mobilia. s. Aries Cãcer Libra et Capricornus. Et quatuor fixa. s. Taurus Leo scorpius et aquarius. Reliq̃ vero quatuor. s. Gemini Virgo Sagittarius et pisces sunt cõia. Dicuntur aũt mobilia fixa vel cõia: quia qñ Sol ingreditur aliquod istorum signorum mouetur. i. mutatur tẽpus vel figitur. i. in eodẽ statu perseuerat: aut fit cõe. i. medietas illius vnius tpis erit vt medietas alterius: verbi gratia: qñ sol ingreditur signum arietis tẽpus mutatur idest vertitur hyems in ver. Et quando intrat. Taurum figitur idem tempus vernale qñ vero sol ingredit geminos fit tps cõe. i. dimidiũ veris et dimidiũ estatis et sic de ceteris.

¶ De aspectibus planetarum.

Dicunt et signa se q̃druppliciter aspicere: hoc est oẽ signũ aspicit tertium añ se et tertium post se qđ est vndecimum. et hic aspectus dicit sextilis et est aspectus dilectionis et medie amicicie: et dicit etiã sextilis eo quod teneat sextã partẽ circuli. i. 60. gradus: verbi gratia: planeta qui fuerit in initio Arietis aspicit eum q fuerit in geminis ante se et eum q fuerit in aq̃rio post se q est aspectus medie amicicie. Et aspicit quartũ ante se et quartũ post se. i. decimũ et hic aspectus vocatur tetragonus eo quod tenet quartã partem celi. i. 90. gradus: et est aspectus discordie atque medie inimicicie. et aspicit quoque quintũ signum ante se et q̃ntum post se quod est nonum: et hic aspectus dr trigonus vel trigona radiatio eo quod tertiam ptem celi. i. 120. gradus teneat: et est aspectus concordie et dilectiõis pfecte. Aspicit aũt septimum p oppositionẽ: et est aspectus inimicicie perfecte. Et si in his signis ita se aspiciẽtibus fuerint plañe dicunt se aspicere aspectu tali et hic est aspectus planetarum: et si duo plañe fuerint in vno signo diũr coniuncti. Cũ vero fuerint plañ in aliquo signo erunt radii illius in signis illis: q aspiciũt ipsum signũ in simili gradu atque minuto: verbi grã: si fuerit mars in primo gradu arietis et in primo minuto eiusdẽ gra. erũt radij eius in primo gradu signi libre et in primo minuto eiusdẽ gradus: et sic itellige de ceteris aspectibus vt in hac figura pz euidẽtissime.

Differentia

¶ Figura aspectuum.

¶ De terminis planetarum.

SUnt quoq; pla⁊ i signis termini vel fines: q: in vnoquoq; signo hñt gnq; pl'e termios p diuersos gra. dispositos: nã ab initio arietis vsq; ad sextũ gra. eiusdẽ arietis ẽ terminus Jouis: ⁊ a sexto vsq; ad. 12. termin⁹ veneris: ⁊ a. 12. vsq; ad. 20. termin⁹ Mercurij. ⁊ a. 20. in. 25. termin⁹ martis ⁊ a. 25. vsq; ad finẽ signi est termin⁹ Saturni: ⁊ ppt diuersitatẽ eo⁊ graduũ: ⁊ grauitatẽ eo⁊ memorie descripsimus eos in tabula vt leuius esset opus. Termini egyptio⁊ ⁊ dicunt esse hermetis.

♈	♃	6	♀	6	☿	8	♂	5	♄	5
♉	♀	8	☿	6	♃	8	♄	5	♂	3
♊	☿	6	♀	6	♀	5	♂	7	♄	6
♋	♂	7	♀	6	☿	6	♃	7	♄	4
♌	♃	6	♀	5	♄	7	☿	6	♂	6
♍	☿	7	♀	10	♃	4	♂	7	♄	2
♎	♄	6		8	♃	7	♀	7	♂	2
♏	♂	7	♀	4	☿	8	♃	5	♄	6
♐	♃	12	♀	5	☿	4	♄	5	♂	4
♑	☿	7	♃	7	♀	7	♄	4	♂	4
♒	☿	7	♀	6	♃	8	♂	5	♄	5
♓	♀	12	♃	4	☿	3	♂	9	♄	2

ℭ Ubi preponuntur triplicitates terminis.

Quidã autem preponunt triplicitates terminis eo quod domini triplicitatũ sũt fortiores in nutritione: q2 significant nutritionẽ: z quia nulla discordia est i triplicitate: sicut est in terminis cum preponuntur: z quidam preponunt terminos triplicitatibus: eo q domini terminorum sunt fortiores in directione.

ℭ De faciebus signorum z cui planetarum attribuuntur.

Facies aũt signoꝝ sũt he: vnũqdq3 signũ diuidit i tres partes eq̃les: q̃libet ps cõstat ex. 10. gra. z vocat facies q̃ꝝ initiũ est a p̃mo gra. arietis. P̃ma ergo facies est a p̃mo gra. arietis vsq3 in. 10. z dat Marti. Scd̃a vsq3 ad. 20 gra. z datur Soli q succedit ei i ordine circuloꝝ. Tertia vsq3 ad finẽ p̃dicti signi. z ẽ Ueneris: similr p̃ma facies Tauri ẽ Mercurij q Ueneri succedit: z ita vsq3 in finẽ signorum. ℭ Cũ igit habueris gra. i aliquo signo z volueris scire ex cui⁹ plaꝝ facie sit: sume ab initio arietis signa itegra vsq3 ad signũ de quo volueris scire faciẽ z triplica ea z qd̃ sup fuerit adde sup hoc qd̃ p̃terijt ex facieb⁹ illi⁹ signi de quo faciẽ scire volueris cu3 eadẽ facie cui⁹ dñm scire volueris z p̃ice a planeta q est dñs p̃me faciei signi arietis q ẽ Mars fm successionẽ circuloꝝ. 7. z. 7. z qd̃ remãserit ifra septẽ numera a marte p successionẽ planetaꝝ: z quo finitus fuerit numer⁹ erit p̃ma facies illi⁹ signi vñ fuerit gradus vsq3 i. 10. eiusdẽ signi illius planete apud quẽ numerus erit finit⁹: z a. 10. vsq3 in. 20. alterius planete qui illi succedit: z a. 20. vsq3 in finẽ alterius signi qui ei succedit: z in cuius decimo fuerit gradus ex signo erit facies illius planete. vocantur etiã domini facierum istarum a quibusdam decani de quibus sequitur tabula.

In ♈	♂	10		☉	10		♀	10
In ♉	☿	10		☽	10		♄	10
In ♊	♃	10		♂	10		☉	10
In ♋	♀	10		☿	10		☽	10
In ♌	♄	10		♃	10		♂	10
In ♍	☉	10		♀	10		☿	10
In ♎	☽	10		♄	10		♃	10
In ♏	♂	10		☉	10		♀	10
In ♐	☿	10		☽	10		♄	10
In ♑	♃	10		♂	10		☉	10
In ♒	♀	10		☿	10		☽	10
In ♓	♄	10		♃	10		♂	10

ℭ De virtutibus planetarum.

Et q2 iã annuẽte deo tractauimus de potestatib⁹ planetaꝝ in signis q̃ sũt domus exaltatio triplicitas termin⁹ z facies. Nunc igitur tractemus de virtutibus seu fortitudinib⁹ coꝝ in ipsis. nã dñs dom⁹ h3. 5. fortitudines: z dñs exal. 4. z dñs tripli. 3. dñs termini duas: z dñs faciei vnã. Intellige ergo ex hoc numero fortitudines planetaꝝ. q eni magis abũdat i numero magis abũdat in fortitudine: z ipse ẽ fortior in loco rei z qdã p̃ponũt terminũ triplicitati. i. volũt vt dñs termini sit fortior dño triplicitatis: sed iã exposuimus supius in quo valet vnusqsq3. Quidã etiã de hac re talẽ dederũt cõparationẽ dicẽtes qd̃ planeta cũ fuerit in [illegible] sua est silis viro in domo atq3 in dñatione sua: z cũ fuerit in exaltatiõe sua est si[illegible] in regno suo z gloria: z cũ fuerit in termino suo est sicut vir inter parẽtes z cogn[illegible] suos atq3 gẽtes: z cu3 fuerit i triplicitate sua erit sicut vir i honore suo: z iter auxiliatores atq3 mistros suos

⁊ cum fuerit in facie sua erit sicut vir in magisterio suo. He sunt vniuerse potestates planetarum: essentiales in signis ⁊ sequuntur has figure signorum.

¶ De essentijs signorum ⁊ quid significent in semetipsis.

Quia in signis sunt q̄dā signa q̄ dr̄r rōnalia. s. Uirgo Gemini Libra ⁊ Aquari⁹ ⁊ prīa medietas Sagittarij q͛ eoꝝ imagines in circulo ad imagines hoīum figurant͂ hec quoq͛ dr̄r signa pulchras voces hn̄tia hec quoq͛ vigēt cum fuerint in oriente. Et q̄dam dr̄r alas hn̄tia. s. Gemini Uirgo ⁊ Pisces. Et quedam quadrupedia: vt Leo ⁊ Sagittarius. Quedā eoꝝ sunt domestica: vt Aries Taurus Capricornus: ⁊ hec vigēt cum fuerint in meridie. Uirgo aūt ⁊ capricornus ⁊ Aquarius vigēt cū fuerint in Septētrione. Et ex signis quedā sunt tortuosa ⁊ vitiosa. s. Aries Taur⁹ Cancer Scorpio ⁊ Capricornus. Et quedā ex eis dr̄r plures proles hn̄tia. s. Cancer Scorpio ⁊ Pisces. Et hec vigēt cū fuerint in occidēte. Et quedā ex eis sunt sterilia: vt Gemini Leo ⁊ Uirgo. Et quedā sunt paucos filios hn̄tia: vt Aries Taur⁹ Libra Sagittarius Capricornus ⁊ Aquarius. Et quedā dicuntur multū luxuriosa. s. Aries Taurus Leo ⁊ Capricornus. Et ex signis quedā dicunt͂ mediā vocem habentia que formant͂ ad imagines aīaliū balātiū ⁊ mugientiū ⁊ rugiētiū: vt Aries Taurus Leo ⁊ Capricornus ⁊ vltima pars sagittarij. Et quedam sunt voce carentia. s. illa que formantur ad imagines animalium voce carentium. s. Cancer Scorpius ⁊ Pisces.

¶ De significationibus signorum.

Et vnūq̄dq͛ signū hꝫ ꝓpriam significationē in his que significāt ex creatiōe membroꝝ ⁊ moribꝫ hoīum ⁊ regionū ⁊ seminū ⁊ arboꝝ ⁊ cetera. Aries hꝫ ex corpore hoīs caput ⁊ faciē ⁊ ex regiōibꝫ hebil: ⁊ feri. i. babiloniā ⁊ persidā ⁊ arabiā ⁊ falasti ⁊ palestinā. Taurus hꝫ arbores que plātantur: ⁊ ex corpore hoīs hꝫ collū ⁊ gutturis nodū ⁊ ex regiōibꝫ ezetimet ⁊ almechi ⁊ sandē ⁊ araterad. Gemini ē signū largū boni aī. ⁊ hꝫ ex corpore hoīs humeros ⁊ brachia ⁊ man⁹: ⁊ ex regiōibꝫ vrgeti ⁊ armeniam nuthrabigē etelenimstet. i. egyptū ⁊ bartha. Cācer hꝫ ex arboribꝫ eas que fuerit mediocris lōgitudis: ⁊ ex corpore hoīs pect⁹ cor stomachū costas splenē ⁊ pulmonē ⁊ ex regiōibꝫ armeniā minorē ⁊ oriētalē plagā huthabē ⁊ massē ⁊ acin: ⁊ habꝫ participationē in harach ⁊ atrabicē. Leo hꝫ arbores ꝓceras. i. lōgas calidus ⁊ versutus: ⁊ multe angustie atq͛ tristitie: ⁊ ex corpore hoīs stomachū cor dorsū latus ⁊ ex regiōibꝫ artitri vsq͛ in finē regiōis hitabilis. Uirgo hꝫ q̄cq̄d seminat͂ ex seminibꝫ ⁊ est larga boni animi: ⁊ hꝫ ex corpore hoīs vētrē ⁊ iteriora. s. telā. i. dyafragma ⁊ itestina: ⁊ ex regiōibus algamica ⁊ assem. i. quedā regio circa hierlm̄ ⁊ alsoras. i. eufratē ⁊ insulaꝫ q̄ est hispania ⁊ festix vel afeū. Libra hꝫ arbores ꝓceras ⁊ est larga boni animi: ⁊ hꝫ ex corpore hoīs lūbos ⁊ iferiora vētris vmbilicū ⁊ pectinē ⁊ verēda anchas ⁊ ilia ⁊ nates: ⁊ ex regiōibus terrā romanoꝝ vel grecoꝝ ⁊ que succedūt eis affines vsq͛ ad Africā: hꝫ ēt araffe vel azim vsq͛ in finē ethiopie ⁊ barthā: hꝫ et carmen ⁊ segesteꝫ et thebis vel thebil ⁊ tabrastē harab ⁊ ābarab: Scorpius hꝫ arbores lōgitudine equales largus boni aī ⁊ hꝫ ex hoīs corpore verēda testiculos vesicā anum ⁊ iferiora ⁊ ex regiōibus helehiget ⁊ rura Arabū ⁊ fines eius vsq͛ in allegē: ⁊ hꝫ in alchach participationē. Sagittarius ingeniosus ⁊ calidus hꝫ ex corpore hoīs femora: ⁊ ex regiōibus ethiopiā ⁊ indiā ⁊ maharabē ⁊ achiut vel accenit vel achichit q̄ est idia. Capricornus ē bone vite iracūdus cautus ⁊ calidus: multe tristitie hn̄s ex copore hoīs genua ⁊ ex regiōibus ethiopiā annabā alcon ⁊ acuith ⁊ mahamen vsq͛ ad duo maria etabant ⁊ achuit q̄ est in india. Aquarius hꝫ ex corpore hoīs crura vsq͛ ad inferiora cauillaꝝ. i. talloꝝ ⁊ ex regiōibus azenes. i. nigredinē ⁊ althupha ⁊ partes eius et

terram elñes ꝛ partem terre egypti ꝛ occidentalem plagam ꝛ terre achiut. Piscis ē calidus ꝛ cautus cōmixtus muiti coloris habens ex corpore hominis pedes: ꝛ regionibus carabarem ꝛ septentrionalem plagam terre iurgem ꝛ participationem in romanis vsq₃ ad essen habet insulam ꝛ egyptum ꝛ alexandriam ꝛ mare licium.

¶ De significatione planetaꝝ in signis ḃm membra hominis.

Et si quidē planete significauerint dolore habent in vnoquoq₃ signo membrū ſ hḃ ꝑpriū. Tractem⁹ ergo de doloribus planetaꝝ in signis: ꝛ primū īcipiamus ab Ariete Saturn⁹ ī ariete h₃ pect⁹. Juppit ventrē. Mars caput. Sol femora. Ven⁹ pedes. Mercurius crura. Luna genua. In tauro. Saturnus h₃ ventre₃. Juppiter dorſu₃. Mars collū. Sol genua. Venus caput. Mercurius pedes. Luna crura. In geminis Saturnus h₃ ventrē. Juppit verenda ꝛ q̄ succedūt. Mars pectus ꝛ q̄ succedūt. Sol crura ꝛ cauillas. i. talos. Ven⁹ collū. Mercuri⁹ caput. Luna femora. In cācro Saturnus h₃ virilia ꝛ oia eis succedētia. Juppit femora. Mars pect⁹. Sol pedes. Venus brachia ꝛ humeros. Mercurius oculos ꝛ guttur. Luna caput. In leone. Saturnus h₃ verēda ꝛ eis succedētia. Juppit femora ꝛ genua. Mars ventrem. Sol caput. Ven⁹ cor. Mercurius humeros ꝛ guttur. Luna collum. In virgine. Saturnus h₃ pedes. Juppit genua ꝛ eoꝝ succedētia. Mars ventrē. Sol collū. Venus ventrē. Mercurius cor. Luna humeros. In libra. Saturnus h₃ genua ꝛ eoꝝ succedētia. Juppit oculos ꝛ eoꝝ succedētia. i. partes capitis. Mars verenda ꝛ eoꝝ succedentia. Sol humeros. Venus caput. Mercurius ventrē. Luna cor. In scorpiōe. Saturnus h₃ cauillas. i. talos ꝛ eoꝝ succedētia. Juppit pedes. Mars caput brachia et femora. Sol cor Venus verēda ꝛ eoꝝ succedētia. Mercurius dorſu₃. Luna ventrē. ¶ In sagittario. Saturnus h₃ pedes. Juppiter crura ꝛ caput. Mars pedes ꝛ manus. Sol ventrē. Venus femora ꝛ brachia. Mercurius verēda ꝛ cor. Luna dorſu₃. ¶ In capricorno. Saturnus h₃ caput ꝛ pedes. Juppit genua ꝛ oculos. Mars crura ꝛ humeros. Sol dorsum. Venus femora ꝛ cor Mercurius verēda ꝛ eoꝝ succedētia. Luna femora. ¶ In aquario. Saturuus h₃ caput ꝛ collū. Juppiter humeros pectus ꝛ pedes. Mars cauillas ꝛ cor. Sol verēda ꝛ eoꝝ succedētia. Venus genua ꝛ eorū succedētia. Mercurius femora ꝛ cor. Luna verēda. ¶ In pisce saturnus h₃ humeros et brachia et collū. Juppit cor et caput. Mars cauillas et vētrē. Sol femora et eoꝝ succedētia. Venus collū et dorſū. Mercurius crura et verēda. Luna femora.

¶ Tabula de doloribus planetaꝝ in membris hominis.

	♄	♃	♂	☉	♀	☿	☽
♈	pectus	ventrem	caput	femora	pedes	crura	genua
♉	ventrem	dorſum	collum	genua	caput	pedes	crura
♊	ventrem	verenda	pectus	cauillas	collum	caput	femora
♋	virilia	femora	pectus	pedes	brachia	oculos	caput
♌	verenda	femora	ventre₃	caput	cor	humeros	collum
♍	pedes	genua	ventre₃	collum	ventrem	cor	humeros
♎	genua	oculos	verenda	humeros	caput	ventrem	cor
♏	cauillas	pedes	caput	cor	verenda	dorſum	ventrem
♐	pedes	cap. cru.	manus	ventrem	femora	verenda	dorſum
♑	caput	genua	crura	dorſum	femora	verenda	femora
♒	caput	humeros	cor	verenda	genua	femora	verēda
♓	humeros	cor	ventre₃	femora	collum	crura	femora

¶De gradibus signorum masculinis & femininis.

SUnt quoqꝫ i vnoquoqꝫ signo gra.q.ppꝛie dñr masculi atqꝫ femini. Nā ab initio Arietis vsqꝫ i. 8 .gra.dñ r eē masculi:ꝛ ab. 8 .in. 9 .femini:ꝛ a. 9 .in. 1 5 .mascu/lini:ꝛ a. 1 5 .vsqꝫ i. 2 2 .femini:ꝛ a. 2 2 .vsqꝫ i finē arietis masculi quos ꝺcreuim⁹ ꝺscri beř sicut ꝺscripsim⁹ ťmios:ꝛ hic mō ꝺpigim⁹tabulā vt leuius redať op⁹ ꝺeo auxiliāte.

♈	maſ.	8	femi.	1	maſ.	6	femi.	7	maſ.	8				
♉	femi.	5	maſ.	6	femi.	6	maſ.	4	femi.	3	maſ.	6		
♊	femi.	5	maſ.	11	femi.	6	maſ.	4	femi.	4				
♋	maſ.	2	femi.	6	maſ.	2	femi.	2	maſ.	11	femi.	4	maſ.	3
♌	maſ.	5	femi.	3	maſ.	7	femi.	8	maſ.	7				
♍	femi.	8	maſ.	4	femi.	8	maſ.	10						
♎	maſ.	5	femi.	10	maſ.	5	femi.	7	maſ.	3				
♏	maſ.	4	femi.	10	maſ.	3	femi.	8	maſ.	5				
♐	maſ.	2	femi.	3	maſ.	7	femi.	12	maſ.	6				
♑	maſ.	11	femi.	8	maſ.	11								
♒	maſ.	5	femi.	10	maſ.	6	femi.	4	maſ.	2	femi.	3		
♓	maſ.	10	femi.	10	maſ.	3	femi.	5	maſ.	2				

¶De gradibus lucidis:tenebroſis ꝛ fumoſis ꝛ vacuis.

ET in vnoquoqꝫ istoꝝ signoꝝ sunt gradus q ꝺñr lucidi:ꝛ gradus q ꝺñr tenebroſi.ꝛ gradus q ꝺñr fumoſi:ꝛ gradus q vocantur vacui. Dicunt enim qdaꝫ quod ab initio arietis vsqꝫ in tertium gradum sunt tenebroſi:ꝛ a. 3 .in. 8 .lucidi:ꝛ ab . 8 .i 1 6 .tenebroſi:ꝛ a. 1 6 .in. 2 0 .lucidi:ꝛ a. 2 0 .vsqꝫ ad. 2 4 .vacui.ꝛ.a. 2 4 .vsqꝫ in. 2 9 lucidi:ꝛ a. 2 9 .in finem arietis vacui.ꝺe quibus faciemus tabulam si ꝺeus voluerit.

♈	te.	3	lu.	5	te.	8	lu.	4	va.	4	lu.	5	va.	1
♉	te.	3	lu.	4	va.	5	lu.	3	va.	5	lu.	8	te.	2
♊	lu.	4	te.	3	lu.	5	va.	4	lu.	6	te.	5	va.	3
♋	lu.	12	te.	2	va.	4	fu.	2	lu.	8	va.	2		
♌	te.	10	fu.	10	va.	5	lu.	5						
♍	te.	5	lu.	3	va.	2	lu.	6	fu.	6	va.	5	te.	3
♎	lu.	5	te.	5	lu.	8	te.	3	lu.	6	va.	3		
♏	te.	3	lu.	5	va.	6	lu.	6	fu.	2	va.	5	te.	3
♐	lu.	9	te.	3	lu.	7	fu.	4	lu.	7				
♑	te.	7	lu.	3	fu.	5	lu.	4	te.	3	va.	3	te.	5
♒	fu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	va.	4	lu.	5		
♓	te.	6	lu.	6	te.	6	lu.	4	va.	3	lu.	3	te.	2

¶ De gradibus putealibus.

ET in signis sunt qdā gradus q vocanť putei:cū fuerit pla in aliquo eoꝛum ꝺi ciť eē i puteo:vt ē sext⁹ grad⁹ arietis ꝛ cetera. vt i hac tabula seq̄ti oñdetur.

♈	6	11	16	23	29		♎	1	7	20	30	
♉	5	12	24	24	25		♏	9	10	22	23	27
♊	2	12	17	26	30		♐	7	12	15	24	27	30
♋	12	17	23	26	30		♑	2	7	17	22	24	28
♌	6	13	15	22	23	28	♒	1	12	17	24	29
♍	8	13	16	21	25		♓	4	9	24	27	28

De gradibus azemena idest debilitatis corporis.

Et sunt in signis qdā gra. q̄ dr̄ gra. azemena. i. gra. debilitatis corpis. Est. n. azemena qdā debilitatio corpis tpalis: vt surditas: cecitas: mēbri amissio: et cetera talia: q̄ q̄diu vixerit hō: semp hēbit: nisi miraculose sanet. Cū ergo fuerit luna in his gradibꝰ in natiuitate alicuiꝰ pueri: accidet ei pdicta azemena ſm significationez loci et aspectꝰ seu loca plaꝝ. Significat quoqꝫ azemena p astra diuersis modis. sicut ī libris natiuitatum īuenies. gradus aūt azemene sunt hi q describūtur hic in tabula.

In ♉	6	7	8	9	10		In ♏	19	29			
							In ♐	1	7	8	18	19
In ♋	9	10	11	12	14	15	In ♑	26	27	28	29	
In ♌	18	27	28				In ♒	18	19			

De gradibus augmentantibus fortunam.

Et in hoc circulo sunt quidam gradus qui dicuntur augentes fortunam: qui in ista tabula descripti sunt.

♈	19					♎	3	5	21	
♉	3	15	27			♏	7	18	20	
♊	11					♐	13	20		
♋	1	2	3	4	15	♑	12	13	14	20
♌	2	5	7	19		♒	7	16	17	20
♍	3	14	20			♓	13	20		

De gradibus compotentibus.

Et duo gra. q fuerit vniꝰ lōgitudis a capite signoꝝ mobiliū: dr̄ cōpotēs. i. vniꝰ fortitudinis et ꝯfortes seu pticipes in v̄tute. vt. 20. gra. capri. vel cācri cū. 10. gra. sagi. vl' gemioꝝ. et. 20. gr. arie. vl' lib. cū. 10. gr. pisci. vl' vir. et ita in reliqs signis.

De esse circuli accidentali.

Sed qꝛ auxiliante deo iā ptulimus eē circuli signoꝝ eētiale: nūc pferamus accidētale. Nā circulus figurat in oī hora tali figura: q̄ diuidit in q̄tuor partes: q̄s diuidit circulus hemispherij: et circulus meridiei. i. circulus mediꝫ celi: q facit medium diē: et vnaqueqꝫ pars istaꝝ partium diuidit in tres partes ineq̄les ſm ascensiōes signi ascēdētis atqꝫ hoc mō diuidit circulus in duodeci partes q̄ vocant domus. nominant quoqꝫ et cuspides et turres: cuius opus expositū ē in libro Ezibi. i. in libro cursus sydeꝝ. Principiū ergo diuisionis est horoscopus: hoc est ascendēs. cuius initiuz est sup circulū hemispherij orientalis deinde scda domꝰ sequit et tertia: ceterequ domus vsqꝫ ad duodecimā. Quarta aūt pars q̄ est ab ascēdente vsqꝫ ad mediū celi: que est domus duodecima vndecima et decima dr̄ q̄rta pars oriētalis masculina: et adueniens significat initiū vite: et vocat puerilis sanguinea et vernalis. Et pars alia q̄ est a medio celi vsqꝫ ad gradū occidētalis signi. i. septime q ē sup circulū hemispherij occidētalis. q̄ est domus nona octā: et septima: et est meridiana feminina recedēs significat mediā etatē: et vocat pfectio iuuētutis estiualis et colerica. Tertia quoqꝫ pars q̄ est ab occidēte vsqꝫ ad gradū quarte domus q̄ est sup circulum meridiei sub terra q̄ est domus sexta qnta et q̄rta. est occidētalis masculina adueniēs significat finē vite: et vocatur autūnalis melācolica et est senilis et mediocris etatis. Quarta v̄o pars q̄ est a quarta domo vsqꝫ ad ascendēs que domus est tertia scda atqꝫ ascendens est septētrionalis feminina recedens: significat qđ accidit hoī post mortez eius et ad quid deueniet corpus eius vel eius dispositio de dimissa substantia: aut qđ dicetur de eo

scilicet vtrum laudetur vel vituperet: et vocatur hec pars senilis flegmatica defectiua hyemalis. Et ille due partes que sunt a medio celi vsq3 ad ascēdens: et ab ascendente vsq3 ad quartā domū: ista medietas vocat medietas ascendens: et relique partes que sunt a quarta domo vsq3 ad septimā: et inde vsq3 ad medium celi vocat medietas descendens. Et quicquid fuerit super terram ex circulo: idest illa pars circuli superior dicit dextra: et que sub terra idest illa pars inferior dicit sinistra. Et ascēdens et quarta et septima et decima dicunt alamed idest quas nos angulos vocamus vt pulchrius sonet. Et scda domus octaua et qnta et vndecima succedentes angulis vocant. Tertia aūt et 6 9 ac 1 2 cadentes et ab angulis dicuntur. Cum ergo planeta in angulis vel in eorum succedentibus fuerit dicit pficere: et si fuerit in cadentibus ab angulis dicitur deficere: et vnaqueq3 istarum domorum significat aliqd de esse hominum.

¶ De domibus et significationibus earum.

P Rima domus cuius initiū orit in circulo hemispherij oriētalis vocat athale. i. ascēdens: hec sigt corpa et vitā et initia operum et sigt in iterrogationibus de oratione et locutione et rumoribus: et qcqd cogitat iterrogās in aio suo: et sigt initia vite et est fortior oibus alijs domibus siue locis circuli: et planeta qui fuerit in eo erit fortior oibus aliis planetis. maxime si fuerit in aliq̄ suarum dignitatū. Et dixit alendeçgod in natiuitate: q dñs triplicitatis ascēdentis pmus sigt vitā et nām nati seu interrogātis et eius delectationem atq3 voluntatem: et quid diligat: et quid odio habeat: et quid boni seu mali ei adueniat in initio vite eius: et domin9 triplicitatis. secūdus significat

vitam ⁊ corpus ⁊ virtutem seu fortitudinẽ ⁊ medietatem vite: ⁊ dñs triplicitatis tertius significat id qd socij eius significauerunt: ⁊ significat finem vite in morte.

SEcunda domus est domus substantie ac victus ⁊ ministroꝝ ⁊ auxiliatoꝝ: ⁊ significat finem annoꝝ vite idest finem iuuentutis. Et dixit alendeẓgod de dominis triplicitatis domus substantie: de pmo. s. secundo ac de tertio vide quis eoꝝ sit fortior in esse ⁊ in loco: hunc facies merito auctorem substantie ⁊ significatorem acquisitionis eius: qꝫ si fuerit in medio celi inueniet hanc a rege: ⁊ si fuerit in domo fidei alias fiducie alicuius luminarium erit melius. Simil'r dñs triplicitatis. primus dat substãtiam in initio vite: ⁊ secundus in medio vite: ⁊ tertius in fine eius.

TErtia domus est fratrũ ⁊ soroꝝ ⁊ ppinquoꝝ ac dilectoꝝ fidei atq; religiõis mãdatoꝝ ac legatoꝝ mutationũ atq; itinerum minoꝝ: ⁊ sigt esse vite ante mortẽ. dixit alendeẓgod dñs triplicitatis domus fratruꝫ. pmus sigt fratres maiores. ⁊ scds medios. tertius minores: eritq; eorum dignitas ⁊ eorum esse sm loca eorum.

QUarta domus est patrum hereditatum finis rerum ⁊ thesaurorum ⁊ omnium absconditorum atq; occultorum: ⁊ significat de esse vite hominum finem. dixit alendeẓgod quod dominus triplicitatis domus patrum. primus significat patres. secundus ciuitates ⁊ terras. tertius fines rerum ⁊ carceres.

QUinta domus est filiorum ⁊ dilectionum legatorum atq; donationum: ⁊ significat qꝫ futurum sit post mortem ex laude scilicet ⁊ vituperio. dixit alendeẓgod quod dominus triplicitatis domus filiorum. primus significat filios ⁊ vitam. secundus dilectionem. tertius pro legatos.

SExta domus est ĩfirmitatũ ⁊ seruoꝝ: ⁊ sigt finẽ vite: ⁊ qcqd futuꝝ sit ante senectutẽ. dixit alendeẓgod dñs triplicitatis domus ĩfirmitatũ. pmus sigt ĩfirmitates ⁊ valitudines ab ĩfirmitatibus ⁊ a malis ⁊ deteriorationes. scds sigt vernaculos ⁊ seruos. tertius sigt qd eueniet ex eis ⁊ eoꝝ vtilitatẽ atq; opera: ⁊ sigtor est bestiaꝝ ac pecoꝝ: ⁊ oluꝫ quadrupedũ: ⁊ fortitudinis eoꝝ multitudinis quoq; eoꝝ ac paucitatis more eoꝝ in manu eiꝰ vel egressionis eoꝝ ab ea. s. manu: carceris qꝫ atq; retẽtionis.

SEptima domus est mulierum: nuptiarum: contentionum quoq; atq; participationum ⁊ oppositionum: ⁊ significat medietatem finis vite erga senectutẽ. Dixit alendeẓgod quod dominus triplicitatis domus. 7. primus significat mulieres. secundus contentiones. tertius cõmixtiones ⁊ participationes.

OCtaua domus est mortis: significat timoreꝫ ⁊ mortem atq; almaueritb. i. substantias vel hereditates mortuorum quas debent heredes post mortẽ ipsoruꝫ possidere ⁊ significat annorum vite finem post senectutem. dixit alendeẓgod qd dñs triplicitatis domus mortis. primus significat morteꝫ. secundus precepta seu res antiquas. tertius almaueritb: idest que hereditanda sunt ex mortuis.

NOna domus est pegrinationuꝫ itineꝝ fidei atq; religionis sapiẽtie ⁊ pphetie ⁊ libroꝝ epistolaꝝ quoq; ac legatoꝝ narrationũ seu rumoꝝ atq; somnioruꝫ: ⁊ initium dimidie vite sigt. dixit alendeẓgod qꝫ dñs triplicitatis domus peregrinationis. primus sigt pegrinationẽ ⁊ oẽ qꝫ accidit ei. secundus significat fidem atq; religionem ⁊ valitudinem harum atq; modum earum. tertius significator est sapientie somniorum ⁊ stellarum ⁊ auguriorum ⁊ veritatis exercentium in eis atq; mendacij.

DEcima domus est regum ⁊ opeꝝ ⁊ sublimationis: vel exaltationis regni quoq; atq; memorie ⁊ vocis. s. imperij ⁊ magisterioꝝ atq; matrũ: ⁊ sigt dimidium annorum vite. Dixit alendeẓgod qꝫ dñs triplicitatis domus regie. primus sigt opus ⁊ exaltationem. s. sedis sublimationẽ ⁊ altissimam mansionẽ. secundus sigt vocẽ imperij

& audaciam in eodem. tertius significat stabilitatem eius atq durabilitatem.

Undecima domus est fiducie & laudis atq fortune: amicorum quoq & mulierū ministrorum ac auxiliatorū: & significat finem annorum medietatis vite post medietatē vite. Dixit alendezgod quod dñs triplicitatis domus fiducie. primus significat fiduciam. secundus amicos. tertius vtilitatem seu profectus eorum.

Duodecima domus est inimicorum & laboris atq tristitie inuidie pigritie & susurrationis calliditatis ingeniorum atq bestiarum: & significat finem vite & qd contingit matribus in conceptione sua ex bono vel malo. Dixit alendezgod dominus triplicitatis domus inimicorum. primus significat inimicos. secundus labores. tertius vero bestias & pecora. Hec sunt que significant. 12. domus.

De coloribus duodecim domorum.

Significant etiam. 12. domus colores: & hi sunt: nam domus ascendēs vel prima & .7. sunt albe. 2. & 12. virides. 3. & 11. crocee. 4. & 10. rubee. 5. & 9. mellite. i. habent mellis colorem. 6. vero & 8. nigre sunt.

De gaudijs planetarum in domibus.

Et vnusquisq pla hz in vnaqq istar domor quandā potestatez ex potestatibus s. accidentalibus que dñr gaudiū: qr mercurius gaudet in ascendente. Luna in domo. 3. Venus quoq in. 5. & mars in. 6. Sol in. 9. Iuppiť in. 11. Satur. i. 12.

De fortitudine angulorum.

Et dicitur in significatione domor q anguli significāt fortitudinē & pfectionez. Cadētes vo ab angulis debilitatē & detrimētū: nisi q. 9. & 3. significāt rē aptaz & detectā cū fama. 12. & 6. significāt occultationē & retētionē & vtilitatē rer. Anguli aūt & dñi angulor significāt magnitudinē bonor precij atq fortune: fortitudinē exaltationē & exercitationē & elongationē a casu: & presentia eor in cadētibus est ptraria fortune. i. dedec⁹ & casus. De succedētib⁹ vo. angulor domus q̄ succedit decime. i. vndecima significat fortitudinē & fortunā mediā amicor: & ex ea parte in qua erat fiducia. & illa q̄ sequiť q̄rtam. i. 5. significat fortunā mediā per donatōes & veneratōes et eā filior cū veneratiōe leticia & gaudio: q̄ aūt succedit ascēdēti que est scda: significat filr fortuna media ex eā substātie & mistror q̄ vo succedit septime. i. octā significat filr fortunā mediā ex almauerith. i. ex substantia q̄ hereditať a mortuis & reb⁹ occultis.

De significationibus dominor angulor.

Hę quoq sunt significationes dominor angulor dum fuerint presentes in angulis. Pñtia dñi ascendentis in ascēdēte significat eius fortunā per semetipsū: & per eius acq̄sitionē: & significat pñtia eius. in. 10. per regez & magisteria altiora: & cū fuerit in. 7. per puentiōes & factores atq vxores per pñtiā quoqz ei⁹ in quarta significat fortunā per hereditates & causas patr & per pductōes aquar & pplatōes vł plātatiōes. i. edificatiōes & ex reb⁹ antiq̄s & radicalib⁹. Significat quoqz dñs decime per pñtiā suā in eadē decima fortunā vel per regē vel per regnū magnū & magisteria altiora: & significat per pñtiā suā in septia regnū per victoriā ptentionū & ex causis vxor: & per pñtiā ei⁹ in q̄rta significat regnū per amiciciā nobiliū & regis eius & per cās tribunor & per dispēsatores regū & cult⁹ terrar & edificatiōes ciuitatū & per diuisiōes fluminū & custodias ciuitatū & ex reb⁹ antiq̄s: & per pñtiā suā in ascēdēte significat regnū per igenia & per ppinq̄tatē regis reb⁹ vulgi. Pñtia āt dñi septie in septia significat fortunā p negociatōes & p puētōes: & p nutritōes quoqz & mlieres: & p sato res: & significat p pñtiā ei⁹ in q̄rta p puētiōes mlier: & p negociatōes: & p cās patr & hereditatū & cult⁹ terre & pñtia sua in ascēdēte p puētiōes & negociatiōes per causas medicine

medicine atq; astronomie: ꝛ per opera spūalia atq; ingenia ꝛ cōsimilia: ꝛ sigt per pre sentiam suam in 1 0 fortunam per ꝯuentiones ꝛ negociationes: ꝛ per vxores ꝛ per causas regis. ¶ Presentia vo dñi quarte in quarta sigt fortunam ex cultu terre: ꝛ fructu per causas patruꝫ atq; res antiquas: ꝛ per pñtiam eius in ascēdente sigt fortunam ex cultu terre ꝛ fructu per ingenium ꝛ ꝓfūdū ꝓfunditatē: ꝛ presentia sua in 1 0 significat ꝑfectum ex culto terre ꝛ fructu per causas regis ꝛ magisterioꝝ. Et presentia sua in septima significat fortunam ex cultu terre ꝛ fructu per causas vxoꝝ ꝛ fatorum: ꝛ per negociationes. Hec significant dñi anguloꝝ per presentiam suam in angulis suis. Similiter ergo facies de presentia dñoꝝ ceterarum domorum: ꝛ ideo introduximus tantum dominos angulorum vt essent exemplar in ceteris.

¶ Qualiter sciatur quis planeta sit dominator.

Et cū volueris scire planetā dñatorem rei aspicias qs planetaꝝ sit pluris auctoritatis in domo rei: ꝛ planetā qui sigt naturā illius rei: sicut dicemus in naturis planetaꝝ. vide ergo qs planetaꝝ sit fortior in domo rei: ꝛ in parte eius ex fortitudinibus quas prediximus: idest ex numero quē prediximus dum de fortitudine planetaꝝ ꝛ potestate tractauimus: ꝛ q fortior oibus fuerit in loco rei: ipse erit dñator eius: verbi gratia: si interrogatio fuerit de substantia: ꝛ volueris scire quis sit dñator eius ꝛ fuerit secunda domus que significat substātiam. s. quintus gradus signi arietis: q̄ domus est Martis: habet in hoc loco mars quinq; fortitudines: exaltatio quoq; est Solis: ꝛ habet in eo quatuor fortitudines. est etiā ipsius solis triplicitas: ꝛ hꝫ in eo tres fortitudines. habet ergo Sol ibi septē fortitudines: ꝛ est terminus Jouis: ꝛ hꝫ ibi duas fortitudines: ꝛ est etiā facies Martis: ꝛ hꝫ ibi vnā fortitudinē. ergo mars habet ibi sex fortitudines: quinq; ex domo ꝛ vnā ex facie: ꝛ Sol septē: ꝛ talis planeta vocat almubtaz: idest vincens. Sol ergo accipit ibi ꝑncipatum: q̄ habet ibi septē fortitudines ꝛ ipse dñatur ibi in domo substātie. Similiter aspicies in loco partis substātie ꝛ partis fortune: ꝛ participem illorum facies Jouem: qui est significator substantie naturaliter ꝛ cōmiscebis partium ꝛ planetarum testimonia: ꝛ facies hoc idem de omnibus domibus: ꝛ scies dominatorem earum.

¶ De potestatibus accidentalibus planetarum.

Ex ptātibus quoq; planetaꝝ accidētalibus ex albais. i. hilitudo: ꝛ hoc est cū fuerit planeta diurnus in die sup terrā ꝛ in nocte sub terra ꝛ planeta nocturnus in nocte sup terrā: ꝛ in die sub terra: ꝛ si cū hoc fuerit masculinus planeta in signo masculino: ꝛ planeta femininus in signo feminino dꝫ esse in sua hilitudine. i. in suo albais. Et erit fortitudo eius vt viri fortitudo in loco eius ꝑfectus. i. acq̄sitionis atq; fortune.

¶ Differentia secunda in naturis planetaꝝ septem: ꝛ quid sit illis proprium: ꝛ quid significent de esse rerum.

Et q̄ auxiliante deo iam peregimus quod proposuimus tractare de circulo signorum ꝛ eius accidentibus. prosequamur nunc intentionem septem planetarum ꝛ naturas eorum: esse quoq; eorum ꝛ quid significent.

Saturnus est masculinꝰ malus diurnus: ꝛ est significator patrū si fuerit pueri natiuitas in nocte: ꝛ sigt senectutē vltimā: si fuerit occidētalis: ꝛ initiū senectutis si fuerit oriētalis: ꝛ sigt grauitatē frigoris ꝛ siccitatis: ꝛ ex cōplexiōe corpoꝝ melācholicā: ꝛ augmentū eius atq; distillationem. Et fortassis erit quādoq; cōplexio frigida humida ponderosa ꝛ fetidi est odoris: ꝛ multe comestionis ꝛ vere dilectionis: ꝛ sigt

profunditatem ꝯsiliȷ̄:ꝛ multitudinē silentȷ̄:ꝛ ex magisterȷ̄s res antiquas ꝛ ꝑciosas ꝛ significat cultus agroꝝ ꝛ populationē terraꝝ ꝛ fluminuꝫ si fuerit fortunatus:ꝛ res viles ꝛ laboriosas si fuerit malus: vt ꝯfricationes in balneis:ꝛ fullones et nautas. Et si fuerit fortunatus erit vere dilectionis spatiosus ꝛ patiens. Et si fuerit malus erit indiscretus istabilis tristis ꝛ merēs male suspitionis multū suspicās ꝛ mouēs hoīes in susurrationibus. Et si fuerit fortunatus significat de sba res antiquas ꝛ durabiles et hereditates et terre cult⁹:ꝛ si fuerit malus sigt aq̄s sordidas ꝛ mali saporis veteres atq̄ ꝯuertibiles. Et ex īfirmitatibus significat morbos flegmaticos ꝛ melācholicos ꝛ viscosos ꝛ ꝯgelatos acutos:vt leprā morphea podagrā ꝛ cācros ꝛ cetera hmōi:ꝛ significat ꝑegrinationes lōginquas carceres ꝛ vincula laborē quoq̄ ac tarditatē ꝛ afflictionē ꝛ almaurith.i.sbas mortuoꝝ:ꝑres etiam ꝛ auos et fratres maiores eunuchos seruos ꝛ viles hoīes:ꝛ significat ex opib⁹ opa corioꝝ si fuerit solus significator absq̄ cōpletione alicuius planetaꝝ.q̄ si cōplectif ei Juppiter significat opus pgameni in quo scribunf diuini libri. Et si cōplectif sibi mars sigt soleas sotulariuꝫ ꝛ ꝑparationes eaꝝ. Et si cōplectif sibi sol significat opus ꝯsutoꝝ corioꝝ feraꝝ aialiū. Et si cōplectif ei venus sigt opus corioꝝ ex q̄b⁹ fiunt tympana ꝛ alia instrā q̄b⁹ vtimur in ludis. Et si cōplectif ei mercurius significat op⁹ corioꝝ in q̄bus scribunf testamenta et numeri stipēdioꝝ. Et si cōplectif ei luna significat ꝑparationē corioꝝ feraꝝ ꝛ montanoꝝ aialiuꝫ et hmōi silia:ꝛ significat de sectis eā que vnitatē ꝯsitef:si fuerit fortunatus:ꝛ si fuerit malus significat credulitatē vnitatis cū multa tn̄ hesitatione.i.dubitatione. Et dixit messehala.i.quē voluit deus exaltari:q fuit vnus astrologus in scia ꝑspicuus iudicȷ̄s:quare sic dictus est q̄ significat fidē iudaicā: ideo q2 est ex antiquioribus:ꝛ oēs ꝯsitenf eā et ipsa nullā aliā:sicut Saturnus cui oēs iungunf et ipse nulli:significat quoq̄ idumēta nigra. Et dixerūt q̄dā alȷ̄ q̄ Saturnus sigt īteriora auris et splenē:ac stomachū:ꝛ hꝫ ex colorib⁹ nigredinē: ꝛ de saporibus stipticos et acetosos. Et ex dieb⁹ sabbatū:et ex noctibus eā que ꝑcedit quartā feriā. Et quātitas orbis ei⁹ est nouē graduū. Et anni fridarie ei⁹ sunt 11 maximi 1046 5 ꝛ maiores 57 ꝛ medȷ̄ 43 ꝛ dimidiū:minores 30. Scito q̄ anni maiores Saturni sumunf fm numeꝝ graduū terminoꝝ eius quos hꝫ in ꝫodiaco vt pꝫ in tabula terminoꝝ planetaꝝ:et q2 ibi Saturnus hꝫ 57 gradus terminoꝝ in ꝫodiaco:ideo fūt anni eius maiores 57 ānī Pro minores sunt fm numeꝝ annoꝝ cursus eius.s. 30.q2 saturnus cursuꝫ suū ꝑficit in 30 annis. Anni aūt medȷ̄ sunt fm diuisionē supradictoꝝ maioꝝ.s.ꝛ minoꝝ simul iunctoꝝ q sunt 87 quos diuide p mediū et sunt 43 āni cū dimidio:ꝛ hoc idē intelli ge in alȷ̄s planetis. Fortitudo ei⁹ in plagis circuli est in dextra septētrionis. Et dixit messehala q̄ significat de figuris hoīum hoiem iter nigrū et croceū:q cū ambulauerit vergit oculos suos in terrā pōderosus incessu adiungēs pedes:ꝛ macer recuruus hn̄s paruos oculos:ꝛ siccā cutē:venosus rarā hn̄s barbā in maxillis labia grossa calidus ingeniosus seductor iterfector. Et dixit Dorothius hic significat homineꝫ corpore valde pilosum iunctis supcilȷ̄s:et habet ex regionibus Ascine ꝛ indiam:et omnem terram nigroꝝ. Et ex partibus habet partē fortitudinis et stabilitatis:et significat terras vel res terrarum et hereditatum:ꝛ eos qui presunt operibus ꝛ audaciam et laborem ingenia ꝛ causas mortis:et habet ex partibus mundi achiud et alchiut ꝛ eorum confinia et terras nigrorum et montes eorum.

Juppiter fortuna masculinus diurnus:et est significator sbe ꝛ opaf calorē ꝛ humiditatē tēperatā aereā ꝛ ex cōplexione corpoꝝ sigňat sanguineā ꝛ de etatib⁹ significat iuuētutē vsq̄ ad ꝑfectionē etatis:ꝛ ex magisterȷ̄s ea q̄ ꝑtinent ad legē:vt iu-

sta iudicia iudicare: z pacē inter hoies mittere z in bonis studere z sbe significat abūdātiā: z ex negocijs illa que fiunt absq; seductione z significat aiaz z vitā letitiā z veritatē z religionē z patientiaz z omne pceptū pulchrū z pciosum z abūdātiam veneris: z ex infirmitatib⁹ que fiunt ex sanguine p augmētum quātitatis que nō fuerit superflua extra naturā: nec ex sanguine vsto z ɔuertibili: z est planeta sapientie z itellectus et vsus. Cui si cōplectit̄ saturnus significat nigromātiam z incātationes z exorcismos zc̄. Et si cōplectit̄ ei Mars significat sciam medicine. Et si cōplectit̄ ei sol significat sciam sectaꝝ et prudētiam in ɔtētionibus et disputationib⁹. Et si cōplectit̄ ei Venus significat cōpositionem sonoꝝ et alias sciaꝝ delectabilium. Et si cōplectit̄ ei Mercurius significat sciam arithmetice z scribēdi: astronomiaz quoq; et phiam et geometriā. Et si cōplectit̄ ei luna significat sciam dispōnis aquaꝝ z mēsure eaꝝ necnon terraꝝ: et ex qualitate animi significat largitatē z verecūdiā atq; iustitiā z ex sectis pluralitatē atq; simulationē. Quidā aūt dixerūt ꝙ sigt̄ epar et stomachū et aurē sinistrā et bracchia atq; vētrem: iferiora quoq; pectinis et itestina z ex colorib⁹ colorem cineritiū et viridē z hoꝝ siles: z ex saporib⁹ hz dulcē: et quantitas orbis eius est graduū 9 et ex dieb⁹ hz diem Jouis: z ex noctib⁹ noctem diei lune: et anni fridarie eius. i. dñationis eius sunt 12. et anni maximi sunt 428 maiores 79 medij 45 z dimidiū: minores vo 12 et fortitudo eius ex plagis circuli est in occidēte. Et dixit messehala ꝙ ex signis in hoibus sigt̄ hoiem albū hn̄tem ruborē in facie: hn̄tem oculos nō prorsus nigros: nares nō equales et breues caluum: in aliquo dentiū hn̄tem nigredinem: pulchre stature boni aīmi bonis moribus: pulchri corpis. Et dixit Dorothius ꝙ sigt̄ hoiem habentem magnos oculos: et pupillā latam barbā crispam et habet ex regionibus alchirath et babyloniaz et asen et psidem z alaormes et archadiam: et ex partibus habet partem habitudinis profectus et significat fidem z appetitum in bonis: z ex operibus salubritatem securitatem et participationem.

Mars masculin⁹ est nocturnus et malus opat̄ calorē z siccitatē z est significator fratrū z pegrinationū: et hz ex etatibus iuuētutez vsq; in finē iuuētutis: z natura ei⁹ in cōplexione corpoꝝ est cholerica amari saporis: et ex magisterijs hz oē magisteriū igneū et qd̄ fit p ferrū z ignē: sicut est pcussio gladioꝝ cuz martellis. Cūq; ei cōplectit̄ Saturnus sigt̄ pcussionem ferri. Si Jupiter sigt̄ pcussionem eris. Si Sol sigt̄ pcussionem nūmoꝝ aureoꝝ. Si Venus sigt̄ magisterium ornamentoꝝ. Si mercurius pcussionem acuū. Si luna sigt̄ pcussionē lācium et libroꝝ: sigt̄ etiā cū solus suscipit significationē: opus medicine. Si nullus planeta ei cōplectit̄ sigt̄ minutionē: et vulnerationē et aptionem z hoꝝ silia. Et si cōplectit̄ ei Saturnus sigt̄ opus medicine in vulnerib⁹ et vulneꝝ. Et si Jupiter sigt̄ opus naturaꝝ cū ituitu oculoꝝ. Et si Sol sigt̄ op⁹ splenis curā ocloꝝ. Si venus sigt̄ opus ornamēti: vt tonsurā criniū z barbaꝝ et abscisionē vngulaꝝ: et si mercurius sigt̄ abscisionē venaꝝ. Si luna sigt̄ eradicationē dentiū et purgationē auriū. Et p se sigt̄ iniurias miloꝝ et effusionē sāguinis z oppressiones p vim et abscissiones viaꝝ z iracūdiā et ducatū exercit⁹ et festinationē z iuerecūdiā lenitatē z iuidiā z pegrinationē extra patriā: et feditatē coit⁹: et casus pueroꝝ. i. abortiuoꝝ: et fratres medios atq; sorores: sciaz ac discretionē cure bestiaꝝ. Et ex infirmitatib⁹ febres calidas et sanguineas z frenesim et pustulas sanguineas alabraba que est rubedo corpis cū aspitate et feditate et cōmestione carniū cū putredine: z dimidij capitis dolorē: z ignē sacrū z pauorē z cogitatiōes horribiles q̄ ingerūt hoies z cōmouēt z ipediūt atq; inanes reddūt: et qcq̄d fuerit cū inflāmatione caloris. Et ex qualitate animi cōmotionē. s. animi et ɔturbationē. Si aspexerit eū satur/

nus significat odium ꝛ maximā inuidiam: ꝛ ex sectis eam in qua bellū fuerit ꝛ vnitatem ꝛ celeritatē mutationis a fide: ꝛ multitudinē hesitationis ꝛ mutationē de testamēto in testamētum: erunt tñ hec oīa sub vnitate. Dixerunt qdā ꝙ hēt ex mēbris fel renes ꝛ venas ꝛ decursum spermatis ꝛ dorsum: ꝛ hꝫ ex colorib⁹ rubedinē: ꝛ ex saporibus amarū: ꝛ quātitas orbis eius est. 8. grad. ꝛ ex diebus hꝫ diē martis: ꝛ ex noctibus noctē sabbati: ꝛ anni fridarie eius sunt septē: ꝛ anni ei⁹ maximi sunt 264 maiores sunt 66 medij aūt 40 ꝛ dimidiū: ꝛ minores 15 ꝛ fortitudo ei⁹ in plagis circuli est in meridie. Et dixit mesceala ꝙ signt de imaginib⁹ hoīuꝫ hoīem rubeuꝫ hñtē capillos ruffos ꝛ faciē rotūdam leuiter hoīes dehonestatē hñtē oculos croceos horribilis aspectus audacē ꝛ velocē hñtē in pede signū vel maculaꝫ. Et dixit Dorothius ꝙ signt hñtē acutū aspectū: ꝛ ex partib⁹ partē audacie ꝛ signt ꝑseuerātiā caliditatē ꝛ supbiā ꝛ leuitatē ꝛ mobilitatē ꝛ audaciā ꝛ negociationē acuitatē ꝛ festinationē in oīb⁹ reb⁹: ꝛ hꝫ ex partibus mūdi Asce ꝛ terras romanoꝝ vsqꝫ in occidētem: ꝛ terras tuscorum.

SOl ꝑ aspectū fortunatus est: ꝛ malus ꝑ ꝯiunctionē in vno signo: ꝛ est masculus diurn⁹ opaꝛ caliditatē ꝛ siccitatē: ꝛ est significator patruꝫ si fuerit natiuitas in die signt regnū maximū ꝛ aīaꝫ vitalē ꝛ lumē ꝛ splēdorē ꝛ itellectū ꝛ pulchritudinē ꝛ mūditiā atqꝫ fidē. Et ex etate finē iuuētutis. Et ꝑcipaꝛ vniuersis planetis in dispōne annoꝝ. Et ex magisterijs regimē ꝛ ꝓncipatū: ꝛ signt iaculationē iaculoꝝ ꝛ venationē purgationē cū oī specie purgādi qua corpa iterius ꝛ exterius purganꝛ. Et ex infirmitatibus signt ifirmitates calidas ꝛ siccas in corpibus apparētes. Et ex sba aurū plurimuꝫ ꝛ vniuersas spēs substātie. Et ex qualitate ipsius animi sublimitatē prudentiā ꝛ q̄ sequunꝛ honestatē. s. largitatē ꝛ gloriā: ꝛ ꝓlixitatē mētis. Et ex sectis culturā bonā ꝛ eis filia. Et signt impiuꝫ vocis ꝛ fortitudinē ꝛ celeritates. Si cōplectiꝛ ei Saturn⁹ signt villicationē ꝛ hmōi ꝓncipatū. Si Juppiter signt in fide ꝓncipatū ꝛ religionē ꝛ ēt iudiceꝫ iter hoīes iudicātē opa oppssoꝝ vel iniuriaꝝ ꝛc. Si Mars signt ducatū exercitus ꝛ inuestigationē belloꝝ. Si Uenus signt regnū ꝑ mulieres ꝛ ꝑ obsequꝫ potētū. Si Mercurius signat ꝯsultores regū ꝛ opus libroꝝ ꝛ hereditatū ꝛ maioꝝ opeꝝ. Si Luna signt opus legatoꝝ ꝛ detectionē ꝯilioꝝ ꝛ hmōi silia. Et dixerūt qdā ꝙ Sol signt imaginem vultus hoīs: ꝛ ꝓprie ex viris oculū dextrū: ꝛ ex mulieribus oculū sinistrū: ꝛ dixerunt qdam ꝙ hꝫ cor ꝛ medullā ꝛ femora. Et ex ifirmitatibus comestionē carniū in ore: ꝛ detrimētū oris ꝓprie ꝛ descēsionē aque in oculū: ptās eius est in capite. Et dixerunt indi ꝙ cū fuerit in ascēdente erit cōburēs ꝛ habebit signū in facie. Et hꝫ ex coloribus qcqd videꝛ ꝑegrino colore: ꝛ ex saporibus acrē. Et quātitas orbis eius est 15 grad. Et ex diebus diē hꝫ dñicā: ꝛ ex noctibus noctē Jouis Anni fridarie eius sunt decē. Et āni eius maiores sunt 120 maximi sunt 1460 medij 39 ꝛ dimidium vel ſm quosdā 69 ꝛ dimidiū: minores ꝓo 19. Fortitudo eius ex plagis circuli est in oriente. Et dixit in mesceala ꝙ significat de figuris hoīum euꝫ qui hꝫ colorē inter croceū ꝛ nigrū. i. fuscum tectū cum rubore breuis stature crispū caluum pulchri corpis: ꝛ hꝫ ex saporibus acutū. Et dixit Dorothius ꝙ figura solis ꝛ lune est figura planctaꝝ qui fuerint cum eis: ꝛ eius que dignior fuerit in loco eoꝝ. Si ergo velis scire figurā solis scito ꝙ sit crocea hñs partē ruboris capilloꝝ oculi eius aliquātulū crocei. Et ex partibus hꝫ partē futuroꝝ. i. partē diuinationis ꝛ est significator naturaꝝ ꝛ spūs sapiētie eleuationis ꝛ ꝑfectionis fidei quoqꝫ scientiaꝝ ꝛ laudū. Et ex partibus mundi habet samarach ꝛ cura ꝛ ferit ꝛ eius terminos ꝛ terras romanorum.

VEnus est fortuna feminina nocturna ꝛ est significatrix mlieꝝ ꝛ vxoꝝ ac matrū si fuerit natiuitas diurna ꝛ opaꝛ frigus ꝛ humiditatē tēperataꝫ: ꝛ ex etate ha-

bet iuuentutem vel adolescẽtiam: ⁊ ex magisterijs instrumenta ludorum ornamenta quoqȝ ⁊ figuras pulchras ⁊ ludos alearum ⁊ scacorum ⁊ saltationes ⁊ ocia ⁊ fornicationes ac fornificatores ⁊ filios fornicationis ⁊ multitudinẽ coitus: ⁊ vniuersa genera luxurie ⁊ cõpositiones coronarum ⁊ vsus earum: ⁊ pulchritudinẽ ac mũditiam vestimenta etiam ⁊ ornamẽta. Aurũ ⁊ argẽtum ⁊ dilectionẽ ludos risus: ⁊ gaudium ⁊ vnguẽtis diuersisqȝ speciebus vti potationes ⁊ ebrietates: seqȝ credit oibus: largitatem quoqȝ sigt: ⁊ dilectionez diligẽtiam ⁊ amorẽ iustitiam ⁊ domos orõnis: retinet quoqȝ fidez: ⁊ sigt magisterium oium sonorum velutí musicã ⁊c. qȝ si complectit ei Saturnus sigt sonum cantationum qbus deflent aliqñ mortui: vel quas cantant edificatores quãdo edificant edificia. Et si complectit ei Juppiter sigt sonum lectionum vel cãtationuȝ quibus vtunt dñi sectarum in altaribus ⁊ locis orationis eorum in laudem dei olpotẽtis. Et si Mars sigt sonos qbus vtuntur seculares ⁊ cantus vulgi in quibus fit mentio blasphemie vel prelior: vel in quo fit mentio carceris vel laboris ⁊ hor silia: vt cantus in quo fit mẽtio captionis ⁊ alligationis ⁊ pcussionis flagellor. Si Sol sigt sonuȝ ligni quo cantatur coram regibus ⁊ nobilibus. Si Mercurius sonũ q exercet in cõpositione versuum. Et si Luna sigt cantus nautar in nauibus. Et ex infirmitatibus morbos habet frigidos ⁊ humidos qui accidũt ppriе ⁊ multotiens in mẽbris genitalibus. Et ex substantia sigt eam que acqritur ppter pulchritudinem: vt sunt ornamẽta mulier: ⁊ vestimẽta ear margaritas atqȝ picturas. Et ex qualitate animi suauitatem ⁊ amicitiã ⁊ cõmestionem ⁊ his silia: ⁊ cupiditates potionis ⁊ cõmestionis ac coitus. Et ex sectis culturã idolor: ⁊ eos in qbus maxime exercentur cõmestiones atqȝ potationes. Et dixerũt qdam qȝ sigt anchas ⁊ spinam dorsi ⁊ sperma. Et alij dixerunt qȝ hȝ significare pinguedinẽ ⁊ carnes ⁊ renes ⁊ vuluã matricem vẽtrem pectinẽ ⁊ vmbilicũ. Et hȝ ex coloribus albedinem: ⁊ ex saporibus vnctuosuȝ. Et quãtitas orbis eius est 7 graduũ. Et hȝ ex diebus diem Ueneris: ⁊ ex noctibus noctẽ martis. Et anni fridarie eius sunt octo. Et anni eius maiores 8 2 maximi 1 5 1 ⁊ medij 4 5 minores vo sunt 8. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra orientis. Et dixit Mescсala qȝ sigt de figuris holum hoiem albũ trahentem ad nigredinẽ pulchri corporis ⁊ capillor: faciem hñtem rotũdam: ⁊ paruã hñtem maxillã pulchros oculos: ⁊ eius nigredo oculor est plusqȝ ops. Et dixit Dorothius significat hoiem pulchrã faciem hñtem pulchros oculos ⁊ multos capillos ⁊ plus album pfectum rubore crassuȝ ostẽdentem beniuolentiam. Et habet ex partibus partem desiderij ⁊ significat amicitiam ⁊ ludum ⁊ dilectionem ⁊ patientiam ⁊ piunctiones masculorum. Et habet ex partibus mundi albiget ⁊ aliemen ⁊ terras arabum.

Mercurius est cõmixtus masculinus diurnus icliнat per nãm suã ad eum cui cõplectit ex planetis ⁊ ex signis: ⁊ est significator fratrũ minor: ⁊ sigt seruos ⁊ dilectionem pcubinar sigt etiam deitatem ⁊ oracula pphetar ⁊ credulitatẽ ⁊ opus ⁊ honorem vel orõnem. Qui si in natura sua fuerit ⁊ nullus planeta ei cõplectit sigt res terreas ⁊ rer augmẽtationem cresceẽdo: ⁊ ex etate iuuẽtutem: ⁊ pfectum in ea: ⁊ ex operibus opa que generãt cogitationem pdicationẽ ⁊ rhetoricã ⁊ negociationes ⁊ extimationẽ ⁊ geometriam: ⁊ dispositionẽ rei ⁊ phiam ⁊ auguria ⁊ puerbia ⁊ scripturam: ⁊ versificãdi sciam ⁊ opus numeri maxime. Cui si cõplectitur Saturnus significat ex opere numeri opus mẽsure terrar ⁊ hereditatum ⁊ numerum edificior atqȝ telar. Si Juppiter significat numer psallẽdi ⁊ numerum librorum diuinorum. Si Mars sigt numerum qui fit in donatiuis exercituũ ⁊ pugnãtium ⁊ numerum pcussionum flagellor atqȝ clauoruȝ. Si Sol significat preesse numero regum ⁊ substantie

domorum. Si Venus significat numerum chordarum lignorum seu cytherarum numerum sonorum atq; fistularum. Si Luna significat numerum ferculorum que fiunt ad comestiones itinerantium extra domum. Et significat de infirmitatibus infirmitates spirituales anime: idest cogitationes horribiles: ⁊ inquietudinem mentis atq; dubitationes ⁊ cetera similia. Significat etiam animi qualitatem ⁊ similia sm complexionem suam ⁊ coniunctionem cum alijs : quia cum fuerit fortunatus erunt bonitates sm genus fortune que facit eum fortunatum : ⁊ sm locum in quo fuerit fortunatus: ⁊ cum fuerit malus erunt iniquitates sm malum: q eum facit malum: ⁊ sm locum in quo factus est malus. Et significat ex sectis culturam vnitatis ⁊ horum similia: ⁊ hoc secreto cum hypocrisia ⁊ simulatione. Et dixerunt quidam quod significat femora vmbilicum ⁊ pectinem : ⁊ crura neruos atq; venas ⁊ ex coloribus habet omnem colorem commixtum atq; variatum : ⁊ alem menium qui est color floris lilij agrestis: ⁊ ex saporibus acetosum. Et quantitas orbis eius est septem graduū: ⁊ habet ex diebus diem mercurij: ⁊ ex noctibus noctem diei dominice. Anni fridarie eius sunt 13. ⁊ anni eius maiores 76. maximi 460. medij 48. minores vero 20. fortitudo eius in plagis circuli est in septentrione. Et dixerunt quidam quod mercurius a medio retrogradationis eius vsq; ad stationem secundam significat pueritiam : ⁊ a statione secunda vsq; ad coniunctionem solis iuuentutem: ⁊ a coniunctione solis vsq; ad stationem primam mediam etatem: ⁊ a statione sua prima vsq; ad medium retrogradationis significat senectutem ⁊ contrarietatem: ⁊ in coniunctione sua per directionem vsq; ad stationem primam significat dilectionem ⁊ amicitiam ⁊ amoris imitationem: ⁊ ex statione sua secunda ad coniunctionem iens significat inquisitionem dilectionis ⁊ concordiam: ⁊ a statione sua prima iens iterum ad retrogradationē significat inquisitionem contrarietatis ⁊ dissimilationis tarditatem ⁊ verecūdiam paruam ⁊ occupationē ⁊ stuporem in rebus: ⁊ in medio retrogradationis significat celeritatem tēperatam propter igenij debilitatem: ⁊ apud stationem secūdam significat stuporem ⁊ occupationē ingenij ⁊ tarditatem ⁊ egressus ab hac celeritatē ⁊ apertionem ingeniorum: ⁊ ex coniunctione sua soli per directionem significat celeritatē ⁊ expāsionem ingeniorum ⁊ latitudinē vel augmētationem eorum. Similiter Veneri accidit in his locis ⁊ planetis altioribus. Et dixit Mescheala mercurius significat ex figuris hominem nō multum albū neq; nigrum hn̄tem colorem: frōtem habētem eleuatam ⁊ lōgam: in facie lōgitudinem ⁊ nasum lōgum: raram hn̄tem barbam in maxillis ⁊ oculos pulchros nō ex toto nigros: lōgos quoq; hn̄tem digitos. Et ex partibus habet partem negociationis: ⁊ significat timorem ⁊ infestationē ⁊ bellum ⁊ inimicitias ⁊ seductiones ⁊ cōtrarietates: significat quoq; perfectum magisterium ⁊ subtilitatem in opere ⁊ inquisitione: ⁊ in ceteris que fiunt in hominibus ex dictis ⁊ contentionibus. Et ex terris habet adelech alcuidem: ⁊ maxime in meridie: ⁊ terras indorum.

Luna fortuna feminina nocturna operatur frigiditatem ⁊ humiditatē: ⁊ est significatrix matrū: si fuerit natiuitas nocturna ⁊ est in ea flegma tēperatum ⁊ significat etatē puerilem ⁊ initium crescēdi. ¶ Et ex operibus habet legationes ⁊ mādata: ⁊ opera aquarum atq; terrarum sm quantitatem fortunij eius vel infortunij vel mali q si fuerit bona significat bonum ⁊ ecōuerso. Significat etiam principatum si prefuerit vel fuerit dn̄a aliquibus rebus ad regem pertinentibus si fuerit fortunata a sole in bono aspectu ⁊ in bono loco. ¶ Et de substantia significat argentum ⁊ terre cultum si habuerit auctoritatem in quarta ⁊ ex fide religionem. Et ex infirmitatibus epilensiam paralisim guttam calidam ⁊ vultus torsionem enodationem membrorum ⁊ cōmotio-

nem:⁊ quicquid fuerit in ſimilitudine frigoꝛis ⁊ humiditatis. Et qualitatem animi ſm coniunctionem ſuam cum planetis. ¶ Cui ſi complectitur fortuna:⁊ fuerit fortu na ipſa Venus ſignificat curialitatem ⁊ benignitatem:⁊ animi ſuauitatem:⁊ moꝛu3 boneſtatem:⁊ motus celeritatem:⁊ diuinum obſequium. Si fuerit Juppiter ſignifi cat boneſtatem cautelam ⁊ ſocietatem ⁊ benignitatem ⁊ vite pulchꝛitudinem. Et ſi complera fuerit malis ⁊ fuerit mars ſignificat ſtudium ſuſurrationis inter homines ⁊ vſum in talibus. Si Saturnus odium ſimulationem ac inuidiam. Si fuerit ſol ab aſpectu laudabili ſignificat diſpoſitionem regalem. Et ſi fuerit Mercurius ſignificat rhetoꝛicam:ideſt facundiam ⁊ bonitatem lingue ⁊ ſcripturam. Et dixerunt quidam ꝙ ſignificat cogitationem ⁊ nouitatem animi ⁊ debilitatem ſenſus ⁊ grauitatem lin gue:⁊ mulieres boneſtas:⁊ nutritiones paruuloꝝ:⁊ matres ⁊ materteras:⁊ pꝛepa rationes ciboꝛum. Et dixerunt alij ꝙ ſignificat cerebꝛu3 pꝛopꝛie ⁊ pulmonem. ¶ Et ex coloꝛibus habet croceum:⁊ ex ſapoꝛibus ſalſum. Et quantitas oꝛbis eius eſt 1 2 graduum. ¶ Et ſignificat ex viris oculum ſiniſtrum:⁊ ex mulieribus dextru3. Et ex diebus habet diem lune:⁊ ex noctibus noctem veneris. Anni fridarie eius ſunt no uem:maioꝛes autem 1 0 8 maximi 5 2 0.⁊ medij 6 6 ⁊ dimidium : ⁊ ſm quoſdam 3 9 ⁊ dimidium:⁊ minoꝛes ꝟo 2 5. Et foꝛtitudo eius ex plagis circuli eſt in dextra occidentis. Et dixit Meſceala ꝙ ſignificat de figuris hominum hominem album confectum ruboꝛe iunctis ſupercilijs:beniuolum habentem oculos non ex toto ni gros:faciem rotūdam pulchꝛam ſtaturam:⁊ in facie eius ſignu3. Et ex tertijs habet arcoch ⁊ timanam ⁊ aldeilam. Et quidam dixerunt ꝙ ſignificat pueritiam ab initio menſis vſq; ad 7 dies:⁊ a 7 diebus vſq; ad 1 4 dies iuuētutem:⁊ ſignificat etatem perfectionis:ideſt medie etatis vſq; ad 2 1 dies ⁊ noctes:⁊ ſenectutem vſq; ad con iunctionem:ideſt vſq; in finem menſis quando coniungitur ſoli. Et cum fuerit ſub radijs Solis ſignificat ſecreta ⁊ res occultas:⁊ ſimilr omnis planeta:⁊ in initio men ſis quando creſcit ſignificat omne quod faciendum eſt:⁊ in impletione ſua quod de ſtruendum eſt:quia decreſcit:⁊ in initio menſis ipſa ⁊ Sol ſignificat accuſatoꝛes:⁊ in fine mēſis accuſatos:⁊ ſignificat in initio menſis lucrum ⁊ continentiam:in fine mē ſis ſtipendia ⁊ diſperſiones:⁊ ſignificat in oppoſitione contrarietatem:⁊ in initio mu tationis ad oppoſitionem : ideſt cum fuerint inter eam ⁊ oppoſitionem 1 5 gradus ſignificat initium contrarietatis ⁊ eius cauſam : ⁊ cum ſeparata fuerit ab oppoſitio ne ſignificat cauſas exceptionis a contrarietate:⁊ in exitu ſuo de ſubꝛadijs Solis ſi gnificat exitum ab occultatione ⁊ his ſimilia:⁊ in introitu ſub radijs ſignificat apta tionem ad occultandum:⁊ hoꝛa diuiſionis a Sole ſignificat apparitionem exitus ſui ab occultatione:⁊ hoꝛa exitus ſui de ſubꝛadijs ſignificat apparitionem ⁊ aduentum ab abſentia:⁊ dum fuerit in quarto aſpectu Solis ſignificat diminutione3 rei ſeu de ſcenſionem ab alto in infimum. Similiter in quarto aſpectu ſecundo:ſed in quarto aſpectu pꝛimo ſignificat apparitionem rerum ⁊ lucrum ⁊ augmentum continentie: ⁊ in quarto aſpectu Solis ſecundo ſignificat hoꝛum oppoſita. Et dixerunt quidam quod Luna a coniunctione quidem vſq; ad dimidium luminis ſui pꝛimum erit na tura eius humida ⁊ a medietate luminis ſui vſq; ad impletionem erit natura eius ca loꝛ:⁊ ab impletione vſq; ad dimidium ſui luminis ſecundum erit natura eius ſicci tas : ⁊ a dimidio luminis ſui ſecundi vſq; ad coniunctionem erit natura eius fri gus. Reliqui vero planete ab oꝛtu ſuo vſq; ad ſtationem ſuam pꝛimam in natura humiditatis erunt ⁊ ſignificant pueritiam : ⁊ a ſtatione ſua pꝛima vſq; ad oppoſi tionem Solis erit natura eoꝛum caloꝛ : ⁊ ſignificat iuuentutem : ⁊ ab hoc loco vſq;

ad stationem secundam erit natura eorum siccitas: et significat perfectam etatem: et a statione sua secunda usque ad occultationem suam primam erit natura eorum frigus: et significat senectutem frigidam. Et dixerunt quidam quod sol significat spiritum. i. animam vitalem. Luna cogitationem et sensum. Saturnus merorem et tristitiam vilitatem et malum. Juppiter sapientiam et rationem. Mars iram furiam et celeritatem. Venus ludum et gaudium. Mercurius rationalitatem seu dialecticam disciplinam. Et que diximus in hoc capitulo de significatione planetarum dum complectuntur alteri planete. Similiter etiam est considerandum in ceteris rebus quas significant planete.

De ordine vero planetarum seu principatu eorum in conceptione puerorum: et quamdiu fuerint in ventre matris. Sciendum est quod primus mensis ab hora .s. conceptionis est Saturni. Secundus Jovis. Tertius Martis. Quartus Solis. Quintus Veneris. Sextus Mercurij. Septimus Lune. Octavus Saturni: et ideo non vivit qui nascitur in octavo mense eo quod sub potestate Saturni nascitur: et nonus Jovis. Principatus quoque sive ordinatio planetarum in vita humana. i. qualiter disponant vitam nati ita dividitur. Luna incipit ab egressu nati. i. a nativitate pueri: et disponit secundum quantitatem annorum nutritivorum qui sunt quatuor anni. Deinde Mercurius post decem. Deinde Venus octo: postea Sol 19. postea Mars 15. postea Juppiter duodecim. deinde Saturnus 30 annis vel usque in finem vite.

De natura capitis draconis et caude.

Caput draconis est masculinus. Similiter etiam est fortuna et natura eius est composita ex natura Jovis et Veneris: et hoc significat regnum et fortunam atque substantiam. Et dixerunt quidam quod natura eius est augmentatio: quia cum fuerit cum fortuna auget fortunam eorum: et cum fuerit cum malis auget malitiam eorum: et anni fridarie eius sunt tres. Cauda vero draconis est mala: et natura eius est composita ex natura Saturni et Martis: et significat deiectionem et casum atque paupertatem. Et dixerunt quidam quod natura eius significat diminutionem que cum fuerit cum fortunis diminuit fortunam eorum: et cum fuerit cum malis diminuit malitiam eorum: ideoque dictum est: caput est fortuna cum est cum fortunis: et malum cum malis: et cauda mala cum bonis et bona cum malis: et anni eius fridarie eius sunt duo.

De horis diei et noctis quorum sunt planetarum.

Si fuerit aliqua dies vel nox alicuius planetarum erit prima hora ipsius planete et secunda hora alterius planete qui ei succedit: ceterorumque secundum ordinem circulorum pari ratione est successio: verbi gratia: dies veneris est tota veneris et prima hora est ipsius veneris. secunda mercurij. tertia lune. quarta saturni. quinta iovis. sexta martis. septima solis. octava iterum veneris. nona mercurij. decima lune. undecima saturni. duodecima iovis. ecce habes 12 horas diei inequales. Item de horis noctis. Prima hora sequentis noctis est martis cuius est et tota nox. secunda solis. tertia veneris. quarta mercurij. quinta lune. sexta saturni. septima iovis. octava iterum martis. nona solis. decima veneris. undecima mercurij. duodecima lune. et sic habes etiam 12 horas noctis inequales. Et incipit dies sabbati postea cuius prima hora est saturni: et ipsius est tota dies sic per ordinem numerando invenies horas dierum et noctium et divisiones earum super planetas singulos si deus voluerit.

De horis masculinis et femininis.

Dicuntur etiam hore esse masculine et feminine: quia hora prima: uniuscuiusque diei et noctis est masculina. secunda feminina. tertia masculina. quarta feminina: sicque succedunt per ordinem. una .s. feminina. alia masculina: usque in finem diei et noctis: et semper impares sunt masculine.

¶ Differentia tertia in his que accidũt planetis septem in semetipsis ⁊ quid accidat eis ab inuicem.

ET quia annuente deo iam peregimus esse planetarum in semetipsis: ⁊ qd significent in natura a figuris hominum prosequamur nunc narrãdo quid eis accidat in semetipsis ⁊ ab inuicem: idest a quibusdam ergo quosdam.
SIgnificatio planetaꝝ in semetipsis est vt sit planeta ascẽdens in circulo augis sue minor lumine ⁊ magnitudine atqꝫ cursu .i. cum fuerit iter ipsum ⁊ suã augem minus 90 gradibus ante vel retro: ⁊ tũc erit fortior si autem fuerint iter ipsuꝫ ⁊ augem 90 gradus equales erit equalis in lumine ⁊ magnitudine atqꝫ cursu ⁊ dr̃ fortis: si ꝟo fuerit extra hec duo loca .i. plus 90 erit descẽdens de circulo augis ⁊ apparebit maior lumine ⁊ magnitudine ac cursu velocior: ⁊ si fuerit portio eius equata minus 180 gra. erit augẽs numerum: ⁊ si fuerit plus erit minuẽs numeruꝫ: ⁊ si fuerit portio eius equata ex 180 gra. vel 360 erit nec augens nec minuẽs: ⁊ si addat equatio equata sup medium cursum dr̃ augens cursum vel numerum: ⁊ si minuitur eius equatio dr̃ minuens numerum. Et quando aliqs planetarum altioꝝ trium vadit plus medio cursu suo dicitur augere cursum: ⁊ si minus vadit dr̃ minuere cursuꝫ: ⁊ si vadit tãtum dicitur cursu equalis. ⁊ quando aliquis planetarum inferioꝝ vadit plus medio cursu solis erit augens cursuꝫ: quando vadit minus dicit minuens cursum: ⁊ quando vadit tãtum erit cursu equalis. Luminarium autem esse in cursu est sicut esse trium altiorum planetaꝝ. Fit quoqꝫ planeta septentrionalis cum transierit gençahar suum .i. cuꝫ trãsierit per viam Solis iens a meridie in septentrionem ille transitus: idest illa abscisio circuloruꝫ dicitur gençahar. cum ergo planeta transierit ipsam abscisionem: ⁊ fuerit inter planetam: ⁊ ipsam abscisionem minus 90 gra. erit planeta septentrionalis ascendens: ⁊ cum fuerit a 90 vsqꝫ ad 180 erit septentrionalis descendens: ⁊ cum transierit hunc numerum: idest cum habuerit plus iens ad 270 erit meridianus descendens: ⁊ cum transierit hunc numerum iens ad 360 erit meridianus ascendens: hoc est esse planetarum in semetipsis.
DE esse aũt planetaꝝ ad inuicẽ tractemus .s. qd accidat 5 planetis erga luminaria: ⁊ dicamus ex hoc qꝺ dicit Ptolemeus de almugea hoc est de visione inuicem facie ad faciem: hoc est cũ fuerit iter planetam ⁊ solem: dum fuerit planeta a sole occidẽtalis .i. dum sequit solem tãtum quãtum est iter domum illius planete ⁊ domum solis de signis: aut cũ fuerit iter ipm planetam ⁊ lunã cum fuerit orientalis a luna .i. dum succedit luna tãtum quãtuꝫ est iter domũ planete ⁊ domũ lune ex signis .i. cũ fuerit planeta tãtuꝫ distãs a sole post quãtum distat domus eius a domo solis: silr de luna dr̃: qr cum planeta successerit soli ⁊ fuerit a sole saturnus .s. in 6 signo: ⁊ iupiter in 5. mars in 4. venus in 3. mercurius in 2. tunc dr̃ esse in almugea solis. Similiter cum fuerit inter vnũquenqꝫ planetam ⁊ lunam succedenteꝫ hic numerus signorum vniuscuiusqꝫ planete: tunc ille planeta dicitur esse in almugea lune.

¶ De ductoria .i. securitate planete.

EX hoc ductoria planete .i. vt sit planeta in suo haim .i. in pte sibi ꝓpa ⁊ in aliquo angulorꝫ ascẽdentis: ⁊ aliqꝺ luminariũ: silr in loco sibi ꝯsimili in quadrante: videlicet in aliquo angulo: ita ꝙ sit planeta in die orientalis a sole: in nocte occidẽtalis a luna ⁊ ois planeta dr̃ esse in sua ductoria fm quosdã cuꝫ fuerit iter planetã orientalẽ ⁊ solẽ 60 gra. Et ois planeta ex quo tegit a radijs solis donec appareat de subradijs

vocatur cõbustus: ⁊ dum icipit intrare radios dr̃ incepisse cõburi: ⁊ dum abscõditur sub radijs ⁊ fuerit ꝓpe solem per 12 gra. dr̃ oppressus ⁊ cũ fuerit cũ sole in vno gradu fuerintq̃ iter eos 16 minuta: vel infra: ⁊ latitudo eius sit 16 minutoꝝ vocatur vnitus: ⁊ cũ trãsierit eãdem vnionẽ petẽs exitum donec videatur vocatur euasus. Et erꝗ apparẽt tres altiores de subradijs ⁊ icipiũt oriri .i. apparere mane ante solem: hoc est cũ fuerint ꝓpinquiores circulo hemisperij oriẽtalis donec veniãt ad oppõnẽ vocant oriẽtales dextri: ⁊ ex quo trãsierint oppositionẽ donec ꝯiungant iteꝝ soli vocant occidẽtales sinistri. Uenus ꝟo ⁊ Mercurius ex quo separant aliqs eoꝝ a gradu solis in medio retrogradationis sue: ⁊ apparẽt eũtes donec cõburant a sole in sua directione vocant oriẽtales: ⁊ ex quo separant a sole in medio directionis sue donec iterũ cõburant in retrogradatione sua vocant occidẽtales: ⁊ cũ fuerint in ortu suo .i. cũ fuerint oriẽtales vocant dextri: ⁊ dicunt esse masculi. ⁊ in occiduo suo .i. cũ fuerit occidentales vocant sinistri feminei: ⁊ tũc sunt fortiores. ¶ Tres ꝟo altiores postq̃ exeunt de subradijs solis vocant oriẽtales ⁊ dicunt augmẽtari in fortitudine vsq̃ ad 30 gra. a sole ⁊ vocant post hoc vsq̃ ad 30 gra. alios oriẽtales fortes vel fortiores: ⁊ cũ trãsierint solẽ 60 gra. vocant planete oriẽtales eũtes ad debilitatẽ donec veniant ad retrogradationẽ: ⁊ tũc nolant oriẽtales retrogradi: donec sint ⁊ veniant in oppõne: ⁊ post hoc erũt occidẽtales retrogradi cũ trãsierint oppõnẽ: donec ꝑueniãt ad directionez: deinde a directione vsq̃ ad 60 gra. post directionẽ donec sit lõgitudo eoꝝ a sole 30 gra. dicunt occidẽtales fortes: deide a lõgitudine 60 gra. post directionẽ dicunt occidẽtales eũtes ad debilitatẽ deinde fiũt occidẽtales debiles donec itrent sub radijs solis. ¶ Inferiores quoq̃ ex quo separant a sole: ⁊ ipsi sunt retrogradi vocant orientales debiles: sicq̃ esse nõ desistũt donec veniãt ad directionẽ suam: ⁊ tũc fiunt orientales fortes: donec lõgitudo eoꝝ sit a sole sicut lõgitudo solis ab eis fuit dum ceperãt debilitari eũtes ad retrogradationẽ: deide fiunt orientales debiles donec supponant radijs solis post hoc sunt ꝯiuncti: deinde cõbusti eũtes ad apparitionẽ donec videant: ⁊ ex quo separant a sole in directione vsq̃ ad 60 gradus sunt fortiores: ⁊ a 60 vsq̃ ad horã sue retrogradationis erũt occidẽtales fortes: donec fuerint cum sole: ⁊ tunc erunt debiles: ⁊ planeta cuz exierit de subradijs solis: ⁊ nulli planete iunctus fuerit dicitur ꝙ sit in lumine suo: ⁊ hoc est esse planetarum cum luminaribus.

¶ De his que accidunt planetis ad seinuicem.

Esse autem illoꝝ erga seinuicem hec sunt. s. ꝯiunctio .i. cum fuerint duo planete in duobus signis aspiciẽtibus se ⁊ fuerit leuior in signo suo minus gradibus q̃ fuerit ponderosior in signo suo: fuerintq̃ inter eos 6 grad. vel infra: tunc dr̃ ꝙ leuior eat ad ꝯiunctionem põderosioris: ⁊ cum gradus eoꝝ fuerint equales perficitur ꝯiunctio eoꝝ: ⁊ cum trãsierit eum erit ab eo separatus ⁊ ꝯiunctio hec dr̃ ꝯiunctio lõgitudinis. ¶ Cõiunctio ꝟo latitudinis est: vt duo planete iungant per latitudinẽ. Et si fuerit applicatio ꝯiunctionis opz: vt sit latitudo eoꝝ equalis in vna parte: ⁊ si fuerit coniunctio ex oppositione opz vt sint latitudines eoꝝ equales: ita vt latitudo vnius sit ascẽdens in septentrione: ⁊ alterius descendens in septẽtrione vel vnius ascendẽs in meridie: ⁊ alterius descẽdens in meridie: aut si fuerit applicatio ex aliquo aliorum aspectuum: hoc est ꝙ sit latitudo vnius septẽtrionalis ascendens: ⁊ alterius meridiana descendens: ⁊ ecõuerso in meridie: ⁊ hec est applicatio latitudinis que dicta est. ¶ Et cum separat vnus planeta ab alio ⁊ nulli planetaꝝ iungit quãdiu in eodem signo fuerit dr̃ cursu vacuus. ¶ Et cum fuerit planeta in aliquo signo: ⁊ aliqs planeta non aspexerit hoc signuz alter planeta quãdiu in eodẽ fuerit dr̃ feralis vel syluestris.

¶ Et cum separaẗ planeta leuis a planeta pōderosiori ⁊ iunctus fuerit alteri: trāsfert
naturā primi ad scḋm. Trāsfert etiam planeta naturā alio modo hoc est vt planeta le
uis iungaẗ planete pōderosiori se: ⁊ ipse ponderosior iteꝝ alteri se ponderosiori: tunc
medius trāsfert naturā leuioris ad pōderosiorem. ¶ Si aūt nō iungiẗ vnus istoꝝ al/
teri: sed iungiẗ vterqꝫ alteri: tunc si aspexerit ille tertius planeta aliquez locoꝝ circuli
reddit lumē eoꝝ ad locum ipm̄: ⁊ hoc vocaẗ redditus luminis. Iteꝝ si vnus planeta
non iungiẗ alteri: sed alter planeta tertius in vtrosqꝫ trāstulerit lumen: tūc hec ɔiun/
ctio dr̄ etiam redditus luminis. ¶ Sequiẗ ꝓhibitio ⁊ fit duobus modis. Uno. s. ex
ɔiunctione hoc est cum fuerit tres planete in vno signo: sed in diuersis gradibus: ⁊
fuerit pōderosior plus gradibus: tūc ille qui est medius ꝓhibet priorem illum. s. qui
est minus gradibus ne iungaẗ ponderosiori donec ptranseat euz. Scḋo modo vt duo
planete sint in vno signo: ⁊ leuior iungaẗ pōderosiori: alter quoqꝫ iungaẗ eidem pon/
derosiori per aspectū: ille ergo qui est cuz eo in vno signo aspiciētem ꝓhibet a ponde
rosioris ɔiunctione: si fuerint tn̄ gradus illius qui iungitur: ⁊ ipsius qui aspicit equa
les. i. vnius numeri. Si ꝟo ille qui aspicit fuerit ꝓpior gradui ponderosioris erit cō/
iunctis aspicientis. Et si ɔiungiẗ planeta dn̄o illius signi in quo fuerit: vel dn̄o exalta
tionis seu dn̄o ceteraꝝ dignitatum in quibus fuerit: diciẗ pulsare. i. mittere naturaz
illius planete dn̄i: scilicet eiusdem dignitatis ad euz. ¶ Et si fuerit planeta in aliqua
dignitatum suarum ⁊ fuerit iunctus alij planete qui habeat etiam partem dignitatis
in eodem loco mittit ei etiam vtranqꝫ naturam suam: scilicet ⁊ illius cui iungitur: ⁊
hec missio cōmuniter vocatur alcobol: idest receptio.

Nunc sequiẗ redditus. i. qn̄ iungiẗ planeta alicui planete qui cōburiẗ. i. q fuerit
sub radijs solis vel fuerit retrogradus redditqꝫ ei ꝟtutē pp debilitatē suā quā
nō valet retinere: tūc si fuerint vtriqꝫ planete in angulo vel succedētib⁹ anguloꝝ erit
redditus cū ꝓficuo: silr̄ si fuerit q ɔiungiẗ ei tm̄ in angulo: ⁊ ille cui ɔiungiẗ recepe/
rit eum. Si aūt fuerit planeta qui iungiẗ cadēs ab angulo ⁊ ille cui ɔiungiẗ in angulo
vel in sequēti anguloꝝ: aut si vtriqꝫ fuerint cadentes erit redditus cū detrimento.

Unde sequiẗ almenē. i. refrenatio que fit qn̄ planeta vult ɔiūgi alteri: sꝫ anteqꝫ
iungaẗ accidit ei retrogradatio ⁊ sic destruiẗ eius ɔiūctio. ¶ Hīc seqẗ alichto/
rad. i. ɔtrarietas accidēs vel iterpositio: ⁊ hec fit cū aliqs planeta leuis fuerit multoꝝ
graduū in signo ⁊ alter illo ponderosior minus gradibus. tertius quoqꝫ leuiori ꝑmo
volens ɔiungi pōderosiori: sed anteqꝫ ei ɔiūgaẗ fit retrogradus ille leuior qui habet
plures gradus ⁊ iungitur ⁊ applicaẗ illi ponderoso: ⁊ transiens illum iungiẗ etiam al
teri planete leuiori: ⁊ sic destruiẗ coniunctio illius prioris cum ponderoso.

Sequitur alfaçim. i. frustratio. h quoqꝫ fit cum aliqs planeta petit ɔiunctionez
alterius planete: sed anteqꝫ perueniat ad eum mutaẗ iste in aliud signuz ⁊ erit
aliquis planeta in paucis gradibus aspiciens ipsum signum ⁊ erunt radij eius in ini/
tio signi. Cumqꝫ exierit sequens planeta de primo signo iungitur isti aspicienti ⁊ an/
nullatur coniunctio quam habebat cum illo: scilicet cum primo.

Hinc sequiẗ abscisio luminis hoc est qn̄ aliqs planeta petit ɔiunctionē alterius
⁊ fuerit in scḋo signo a signo illius cui iungiẗ alter planeta: sed anteqꝫ iungaẗ
ei prius fit ille qui est in scḋo signo retrogradus: ɔiungiturqꝫ ei ⁊ abscindit lumē suū
a planeta qui volebat ɔiungi ei: silr̄ si fuerit planeta iens ad ɔiunctionez alterius pla/
nete: ⁊ ipse alter planeta cui vult iungi petat ɔiunctionem alterius planete se ponde
rosioris: sed anteqꝫ pueniat leuis ad gradus ponderosioris iungitur ipse pōderosius
alteri seipso ponderosiori: ⁊ abscindit lumen illius a planeta primo leuiori.

¶ De locis fortunatis et malis.

Sunt quoq; his planetis loca in qbus ɔfortantur et in quibus debilitant: et loca in qbus fiunt fortune: et loca in qbus fiunt mali. Sed loca in qbus fiunt fortune sunt h: vt. s. sint in aspectibus bonoꝝ. i. in aliquo aspectu vtili. s. sextili: aut in trino aspectu qui a qbusdam ita nominat exagona radiatio quoq; ac trigona: et vt sint mali cadentes ab eis sintq; separati ab infortuna: et iuncti fortune: aut sint obsessi a fortunis vel radijs eorum. i. vt sint inter duas fortunas vel iter radios fortunarum. ¶ Hec est enim obsessio vt habeat planeta fortunā vel radios eius ante se et aliaꝫ fortunā: vel eius radios post se. Et qdam vocant hoc altifert. i. veneratio: aut sint vniti cum sole in vno gradu: aut sint in aspectu eius sextili: siue trino vel ɔsimili aspectu lune et luna tūc sit fortunata: et vt cursu sint veloces aucti lumine et numero: aut sint in dignitatibus suis vel in suo haim. i. in sua similitudine vt sit videlicet planeta masculinus in signo masculino: et femininus in signo feminino: et diurnus in die super terram et in nocte sub terra et nocturnus in nocte sup terram: et in die sub terra et reliqua et vt sint in signis in quibus habuerint dignitates seu potestates suas: vel in gaudijs suis vel in gradibus lucidis recepti: et ex fortitudine eoꝝ est vt sint ascendentes in septētrione: aut sint septētrionales: vel sint ascēdentes in circulo augis sue: aut in statione secunda: hoc est quādo fuerint in statione vbi dirigant a retrogradatione: aut sint exeuntes de subradijs solis: aut sint in angulo: vel in sequenti eius: aut sint tres altiores orientales a sole: q si eum aspexerint sextili: aut trino aspectu: erit illis hoc augmētum fortitudinis: aut fuerint in quartis masculinis et sol cuꝫ fuerit in illis quartis masculinis: aut in signis masculinis erit fortis etiam nisi sit in libra: qr ibi cadit. Et ex fortitudine trium inferioꝝ est vt sint occidentales a sole: aut in quartis femininis: et ex fortitudine lune est vt sit in nocte super terram et in die sub terra in loco feminino: vel in signo feminino: et cum fuerit in exaltatione solis.

¶ De infortunio planetarum.

Ex infortunio vo planetaꝝ et destructione eoꝝ est vt sint in ɔiūctione maloꝝ: aut in oppōne eoꝝ: vel in eoꝝ tetragona: aut trigona: aut exagona radiatione: aut si fuerit iter eos et corpus mali vel radios eius minus termino planete: vni9 aut fuerint in terminis maloꝝ: aut domib9 eoꝝ: aut sint mali eleuati sup eos a 10 vel 11 a locis eoꝝ: et multo deterius si sol nō receperit eos. Aut fuerint in ɔiūctione solis: vel oppōne eius: vel in tetragona radiatione: aut fuerit in capitibus suoꝝ gençabar: aut cū caudis suis: aut cū capite draconis vel cauda sintq; iter eos et iter aliquē istoꝝ scꝫ locoꝝ gēçabar 12 gradus vel ifra: et maxime si fuerit Luna in aliquo eoꝝ: sitr et Sol tūc magis impedit ab eis. i. a capite vel cauda cum fuerint iter ipsum et vnum eoꝝ etiā 4 grad. ante vel retro: aut cuꝫ fuerint planete obsessi iter duos malos: hoc est vt sit planeta in signo aliquo et cū eo malus: vel radij eius ante se: et malus vel radij eius post se: aut separetur a malo per ɔiūctionem vel per aspectum: et iungatur tali modo alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo qd est ante eum: idest in secūdo ab eo: et in signo quod est post eum: idest in 12 ab eo fuerit alter malus: vel radij eius. Similr dicitur de signis q sint obsessa. Qd si aspexerit fortuna vel sol eundem planetā obsessum: vel signum obsessum a trino: vel a sextili aspectu fueritq; iter eum et ɔiunctionem minus septem gradibus soluetur ipsa malitia vel obsessio. ¶ Et ex hoc etiā est vt sit planeta retrogradus: vel sub radijs solis cōbustus: aut cadēs ab ascēdente: et ex debilitate eoꝝ est: vt sint tardi cursu: aut in statione prima: hoc est qn stant: vt retrogradi fiant aut sint in gradibus tenebrosis: aut sint masculini in signis femininis:

femininis: et gradibus femininis in die sub terra: et in nocte sup terrā: aut sint femini in signis masculinis: et in gradibus masculinis in nocte sub terra: et in die sup terrā: aut sint in oppositione dignitatū suarum: seu ptātum: aut descēdentes in meridie vel meridiani: aut cadētes ab angulis: vel a succedētibus angulorum: aut in domibus cadētibus: aut sint in via cōbusta que est medietas vltima libre: et pma medietas scorpionis: aut iungant planete retrogrado vel impedito seu cadēti ab angulis: aut nō sint recepti. Aut sint tres altiores a sole occidētales: aut in quartis femininis: et debilitas solis est: vt sit in signis femininis: aut in quartis femininis: nisi sit in domo nona: et debilitas trium inferiorum est vt sint orientales: aut in quartis masculinis.

¶ De amicitia et odio planetarum.

Et dicit in planetis q sint qdam eorum se inuicem diligētes et odientes: nā de diligentibus qdam antiquorum dixerunt q Jupiter diligit oēs planetas et sit amicus eorum et ipsi illius preter martē. Ueneris amici sunt oēs planete et oēs diligunt eum preter saturnum. ¶ Saturni autem amici sunt Jupiter Sol et Luna: et inimici eius Mars et Uenus et ipsa plus hz eū odio. ¶ Et amica martis est Uenus et ceteri planete odio hñt eum et plus Jupiter et Sol. ¶ Solis vero amici sunt Jupiter et Uenus et inimici Mars Mercurius et Luna. ¶ Mercurij amici sunt Jupiter Uenus: et Saturnus tm̄: et inimici eius sunt Sol et Luna et Mars. Lune aūt amici sunt Jupiter et Uenus et Saturnus: et inimici Mars et Mercurius. Capitis draconis amici sunt Jupiter et Uenus: et inimici Saturnus et Mars. Caude vero amici Saturnus et Mars: inimici Sol et Luna Jupiter et Uenus. Et sunt alie spēs inimicitie: cū fuerint duo planete hñtes domos suas oppositas: vt Mars et Uenus: et cum piungunt di apertio portarum. Tertia quoq spēs inimicitie est vt sint duorum planetarū exaltationes opposite. Fortior autem planetarum amicitia est: vt concordet planeta cum planeta in natura et in qualitate atq substātia et ptāte sicut concordat Mars cum sole: qz vterq pcordat in caliditate et siccitate et acuitione et celeritate: et est dñs exaltationis eius in qua apparet eius fortitudo: et vti pcordat Luna et Uenus in frigore et humiditate: et est domina exaltationis eius. Cum autem cōcordauerint duo planete in natura et substantia: vt Jupiter et Uenus sunt amici.

¶ Differentia quarta in expositione nominum astrologorum.

Et prosequamur nunc expositionē nominum astrologorum qbus vtuntur astrologi: et initium horum est. Coniunctio et res significantes destructiones seu mutationes que fiunt in hoc seculo ex piunctionibus: quarum numerus est sex: maior aūt oibus coniunctionibus est piunctio saturni et iouis in initio arietis et hic fit in 960 annis. ¶ Secunda autē eorum coniunctio est in initio vniuscuiusq triplicitatis et hic fit in 240 annis. Junguntur aūt in vnaquaq triplicitate duodecies: et fortassis faciunt in vnaquaq triplicitate 13 piunctiones: deinde mutatur eorum coniunctio ad triplicitatē que huic succedit. ¶ Tertia aūt piunctio saturni et martis in initio cancri que fit in oibus 30 annis. ¶ Quarta quoq est piunctio iouis et saturni in vnoquoq signo que fit in oibus 20 annis. ¶ Quinta est descēsio luminaris maioris in punctum eqnoctij vernalis tpis. s. ingressus solis in capite arietis que fit in oi anno. ¶ Sexta est piunctio luminarium et oppositio eorum que fit in dimidio cuiusq mensis lunaris. Et qñ dicit ascendens piunctionis dicitur vel significat ascendens mundi. i. signum qd ascendit hora introitus solis in predictum punctum equinoctij vernalis in initio. s. illius anni in quo debet fieri coniunctio predicta.

¶ De annimodar.i.gradus ascédentis natiuitatum inuestigatione.

Et post hoc est annimodar qd est inuestigatio gradus ascédentis alicuius natiuitatis: et putát multi astrologoꝝ q inueniat per cú verus gradus ascendentis natiuitatis alicuius: sed hoc falsum est: et hoc iá patefeci in libro meo qué feci de annimodar: sed inuenit p eúdem dignioꝛ oibus gradibus circuli post gradú ascendentis in eadé hoꝛa fm cursum nãlem: et ꝯcoꝛdat multotiens.i.accidit aliqñ q inueniat per cum verus gradus ascédentis. Cuius rei cognitio est vt ꝯsiderer gradus ꝯiunctionis vel gradus p̄euctionis que fuerit ante ipsam natiuitaté: et si fuerit ꝯiunctio illi natiuitati ꝓpioꝛ vocat ipsa natiuitas ꝯiunctionalis: et si fuerit p̄uentio illi ꝓpioꝛ dr p̄euctionalis.i.in qualicúq3 eaꝝ fuerit natiuitas in ꝯiunctione.f.vel p̄uentione eodé modo et noie natiuitas p̄dicta nuncupat: et q2 gradus ꝯiunctionis est idé gradus in quo iungunt luminaria: ideo nulla est inqstio: nec idiget expóne: in p̄uentione it q2 vnúqdq3 luminariú est in gradu suo.i.in diuersis gradib⁹ oppositis ideo. Necesse est nobis scire qué hoꝝ graduú velit itelligi gradú p̄uentionis: et iá dixit Ptolome⁹: q2 gradus illius luminaris qd fuerit sup terrá est gradus p̄uentionis: et qdá sapientú dixerút q si euenerit in p̄uentione q vnú luminariu3 sit in gradu oꝛientis et alteꝝ in gradu occidétis: túc gradus oꝛientis erit gradus p̄uctionis. Et dixit Vellius: q gradus p̄uentionis est gradus in quo fit impletio voles itelligi gradú lune: sed q2 hoc est opus Ptolomei op3 in hoc nos redire ad eius sniam. cum ergo gradus ꝯiunctionis vel gradus p̄uentionis certissime patuerit ꝯstitues gra. ascédentem p extimatione3 hoꝛe natiuitatis et quatuoꝛ angulos et reliquas domos: deinde aspicies gra. ꝯiunctionis: vel gradú p̄euentionis que fuerit ante natiuitaté: et qs planetaꝝ in eo fuerit dignioꝛ vel foꝛtioꝛ in eadé hoꝛa ꝯiunctionis vel p̄uentionis per multitudiné dignitatú seu ptãtum.i.ꝯsiderabis qs planetaꝝ habeat maius dñm in eodem loco. Nunc ergo planetá equabis ad hoꝛam opinatá natiuitatis. deinde aspicies vtrú sit gradus illius planete in signo in quo est ꝓpioꝛ gradui 10 domus aut gradui ascédentis et cui hoꝝ ꝓpioꝛ fuerit fm numeꝝ facies hunc angulú in figura ad instar gradus ipsius planete et eius minutiꝝ et diuides 12 domus p eum. Dixit Ptolomeus si planete plures ꝯuenerint in dominio eiusdé loci et fuerint equales in foꝛtitudine cóstitues dñm loci illum qui fuerit dñs hoꝛe: vel qui fuerit dñs haim: q si in hoc etiam ꝯuenerint constitues eum qui velocius d3 mutari ab esse suo ad id qd fuerit melius.i.cum qui volue rit exire de aliquo signo in quo fuerit: et intrare aliud in quo habuerit plures dignitates: vel si fuerint tres superioꝛes oꝛientales a sole eliges cum qui soli fuerit ꝓpinquioꝛ et non fuerit sub radijs. Si vo in angulo fuerit ille est eligendus q gradui eiusdem anguli fuerit quo ad numerum ꝓpinquioꝛ: et hoc intellige.

Et ex hoc sequit hylech.i.locus vite in natiuitatib⁹ cui⁹ scia est: vt pꝛimo aspicias hoꝛá natiuitatis: que si fuerit in die accipies a sole: q si fuerit ante gradu3 signi ascédétis p 5 gradus aut ifra: aut fuerit in decima vel vndecima siue masculinú fuerit ipm signú seu femininú aptus erit: vt sit hylech. Si aút fuerit in his trib⁹ locis scil3 in septima vel octaua vel nona in signo masc. sitr aptus erit: vt sit hylech. Si vo fuerit in his tribus locis in signo feminino nó erit aptus: vt sit hylech. Hinc aspicies ad Luná que si fuerit in ascédente vel in scda vel tertia: aut in septima vel octaua erit apta vt sit hylech: siue masculinú siue femininú fuerit signú. Et si fuerit ante gradum signi ascédétis p 5 gradus vel ifra: aut fuerit in decima vel vndecima: aut in quarta vel qnta vel in septima in signo feminino aptet hylech. Si auté fuerit in aliquo istoꝝ locoꝝ in signo masculino nó erit apta vt sit hylech si fuerit i die natiuitatis. ¶ Si vo

natiuitas fuerit nocturna incipiamus a luna: que si fuerit in aliquo predictorum locorum: fm quod pdiximus erit apta vt sit hylech. Si aut luna nō fuerit in eis aspicies post hoc ad solē: qui si fuerit ante gra. septime per 5 gra. vel infra: aut si fuerit in quarta vel in qnta erit aptus vt sit hylech siue signū fuerit masculinum siue femininū. si vo fuerit ante ascēdētem 5 gradibus vel ifra: aut in ascēdente: vel in scda in signo maf. aptabit etiam hylech. Si autē fuerit in aliquo istorum locorum in signo femi. non erit aptus vt sit hylech. ¶ Qd si luminarium aliqd nō fuerit aptū hylech. Aspice post hoc natiuitatē: vtrum sit piunctionalis aut puentionalis. i. vtrum sit post piunctionem vel preuentionem. Qd si fuerit natiuitas piunctionalis et fuerit gradus piunctionis in aliquo angulorum: vel in succedenti angulo: erit in loco apto vt sit hylech. Si vo predictus gradus fuerit cadens ab his octo locis. i. ab angulis et a succedentibus angulis non erit hylech. Aspicies tūc gradum partis fortune: qui si fuerit in aliquo angulorum vel in succedentibus angulis: erit in loco apto vt sit hylech. ¶ Si vo cadens fuerit ab his 8. locis non erit aptus vt sit hylech. Aspicies post hoc gradū ascendentis et pstitues eū hylech. ¶ Si vo natiuitas puentionalis fuerit: icipies a gradu preuentionis. Aspicies eum sicut prius fecisti in gradu piunctionis: et post ipm gradū partis fortune: post ipsum gra. ascendentis eo ordine quo pdiximus in gradu piunctionis. De sexu aūt signorum non curabis. i. nō aspicies vtrum sint signa illa maf. vel femi. nisi tm̄modo in luminaribus: hoc est gradu piunctionis vel puentionis et ascēdentis et partis fortune non psideres vtrū sint in maf. signis vel femi. tam in angulis q̄ in succedētibus angulorum: sed hec quatuor tātum erūt tūc apta hylech cū fuerint in his octo locis. i. in angulis vel succedētibus eorum: si vo fuerint in locis recedētibus. i. cadētibus ab angulis nō erunt apta vt sit hylech. Apparet itaq quod sol sit hylech aptus in die et nocte super terrā et sub terra in vndecim locis: sup terram in 6 locis et sub terra in 5. Luna quoq apta erit vt sit hylech in die et nocte sup terram et sub terra scil in vndecim locis sup terrā in 5 et sub terra in 6. sed si fuerit luna in his locis: sub radijs solis non erit apta vt sit hylech. Aspicies aūt hylech in angulis et succedētibus eorum fm quod equantur 12 domus circuli per gradus horarum ascēdentis fm quod exponit eius opus in canone planetarum. i. in libro cursuum planetarum. Cumq equaueris domos hoc modo: omnis planeta qui fuerit ante gradum signi ascendentis vel cuiuslibet domus per 5. gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que ei succedit: et ois locus ex locis que prediximus est aptus vt sit hylech: si aspexerit eum aliquis dñorum illius qui sit dominus domus: aut dominus exaltationis: aut dominus termini: aut triplicitatis: aut dominus faciei: et si non: non erit aptus vt sit hylech.

¶ De alcocboden.

Et ex hoc sequit alcocboden qui est significator vite. i. dñs annorum: vel dans annos quem cū volueris scire et iam prenosti hylech eo ordine quo predixi: aspicies dñm domus hylech: aut dñm exaltationis eius: aut dñm termini eius: aut dñm triplicitatis: aut faciei eius quis horum fortior fuerit et autentior in loco hylech: et si aspexerit hylech erit dignior alcocbodē. quod si nō aspexerit hylech q fuerit pluris auctis aspicias eum qui fuerit auctis minoris donec inuenies aliquem ex illis qui aspiciat: quod si nō aspexerit hylech nō poterit ille locus esse hylech: et tūc queres ab alio hylech et iterum queres ab eodem scdo hylech alcocboden eo ordine quo prediximus: quod si equales fuerint duo planete vel tres in auctoritate gradus hylech: et aspexerit vterq erit dignior alcocboden qui fuerit fortior ex loco. Si vo fuerint equales in fortitudine loci. scil3 vbi fuerint ipsi planete erit ille dignior alcocboden qui propior fuerit

gradui hylech. ¶ Quibusdam autem videbatur melius incipere a dño domus qui si aspexerit hylech ponebant eum alcocboden et non considerabant alterum: et si nõ inuenissent dñm domus aspicientẽ hylech accipiebant dñm exaltationis quem si aspicere viderent hylech ponebãt alcocboden eum et non considerabant alium preter eum: similiter faciebant de dño triplicitatis termini atque faciei per ordinẽ: et erat Dorothius preponens dñm termini in hoc dño domus. Et qdam dixerunt q si equales fuerint duo planete vel tres vel plures in dignitate: et in ppinquitate aspect⁹ gradui hylech ille erit alcocboden qui erit in loco laudabili a sole: idest qui fuerit cum sole in vno gra.per. 16.minuta: aut infra: vel ppinquior gradui anguli: aut in initio ortus sui: idest cum mane apparuerit: aut fuerit in statione sua secunda: vel in aliquo eius esse scilicet laudabili a sole sicut prediximus ipse erit alcocboden. Quod verum est de tribus superioribus quum precesserit eos sol sicut euadunt de cõbustione. inferiores vero meliores sunt occidentales: qr velociores sunt a sole: et sic fugiunt combustiones. Si vero gradus Solis fuerit hylech: et fuerit in Ariete vel in Leone erit Sol hylech: et alcocboden simul et non considerabitur alius alcocboden pter eum: similiter si fuerit gradus Lune hylech: et luna fuerit in Tauro: vel in Cancro habeto eam pro hylech et alcocboden: simul et non considerabis alcocboden alium preter eam.

Almutam vero est qui preest natiuitati: ab eo significatur esse nati post hylech et alcocboden: et ipse planetis ceteris ẽ pluris auctitatis: i ascẽdẽte 'in locis luminariũ atque in loco partis fortune in loco quoque cõiũctionis vel pũctionis que est ante natiuitatẽ. Qd si prefuerit aliqs planeta duob⁹ locis aut tribus aut quatuor aut plurib⁹ pre multitudine ptãtis sue erit ipse almutã.i.auctor vel significator vite post hylech et alcocboden et p eũ significatur esse nati: et qdã hũt eũ pro alcocboden ad dãdũ vitam.

¶ De profectione signorum.

Et ex hoc sequitur signum pfectionis in annis natiuitatũ atque mũdi. Nã in annis natiuitatũ scia est: vt aspicias quot anni trãsierunt nato ex annis solaribus pfectis accipies eosque dando oi anno signũ vnũ et incipies ab ascẽdente nati per successionẽ signorum quousque finitus fuerit numerus et signũ qd succedit: est signũ pfectionis ab ascẽdente signũ videlz anni itrantis quẽ nõ misisti in numero: et hoc signũ pfectionis erit in tali gradu sicut fuit in ascẽdẽte natiuitatis: et dñs eiusdem dr alcocboden cuius interpretatio est dñs anni. Similr numerabis a signo solis vnicuique anno signũ vnũ: et exibit per hoc signũ pfectionis a sole. Similr a signo Lune et a medio celi: et a parte fortune in filitudinẽ gradus radicis.i. puncti natiuitatis. Cuius rei exẽplar est q qdam natus est oriente capricorno .f. 17. gradu eius: et sol erat in piscib⁹. 15. gradu: et mediũ celi scorpionis. 8. gra. et luna in libra. 15. gra. et ps fortune in leone. 17 gra. et iã transierũt nato tres anni pfecti puenitque quartus annus ab ascẽdẽte in ariete qui est quartus a capricorno vsque ad. 17. gradum eiusdẽ arietis: et erit mars alcocboden: et puenit locus solis ad geminos vsque ad. 15. gra. eiusdẽ signi et puenit luna ad capricornũ. ad. 15. gra. et pfectus a medio celi ad octo gradũ aquariũ: et pfect⁹ a parte fortune puenit vsque ad. 17. gradũ scorpii. Cũque puenerit annus ad gradũ pfectionis: vt ad. 17. gradũ arietis in hoc exẽplo: et fuerit iter ipm et similẽ gradũ succedẽtis signi ad quẽ dz puenire annus sequẽs in eadẽ domo planeta vel radij eius: et tu volueris scire qñ puenerit pfectio ad ipsum planetam vel ad radios eius aspicies qd sit inter gradũ ad quẽ puenit annus pfectionis: et planetã vel radios eius ex gradibus et minutis: et multiplicabis illud per. 12. et sextam illius numeri quem multiplicas vel in. 12. gradus. et. 6. vnius gradus et quot prouenerint erũt dies ex anno illo in quo

fueris

fueris in quibus pueniet pfectio a gradu in quo incipit vsq3 ad gradū ad quē numerasti post fiet pfectio ipsius planete. ¶ Profectio aūt ex annis mūdi dixit alkindus est qd̄ fuerūt iter annū piunctionis que significauit saracenoꝝ sectā ꝛ iter annū alhegerat in quo cepit pmum pdicare mahometus qui fuit pmus annoꝝ arabū 5 2 āni solares ꝛ 5 7 dies ꝛ fuit ascēdens anni illius piūctionis pdicte secte signū geminoꝝ: ꝛ puenit pfectio eiusdē anni ad virginē: ꝛ iter ipm pmum annoꝝ arabū: ꝛ pmū annoꝝ ieζdagird regis persaꝝ fuerūt 3 6 2 4 dies. s. pfecti. Cū ergo volueris hic notitiam pfectionis huius rei accipe ānos ieζdagird ꝛ verte eos in dies sicut iā expositū est in ezig. i. in libro cursuū planetaꝝ: ꝛ adde desup dies qui sunt iter pmū annoꝝ arabū ꝛ ieζdagird: ꝛ diuide hoc p 3 6 5 dies ꝛ quartā partem diei ꝛ quot diuisiones exierint tot erūt anni solares: ꝛ qd̄ remāserit ex mēsibus ꝛ diebus erit ex anno impfecto: qd̄ cum ita collectū fuerit ex annis ipsi sunt āni solares ab initio annoꝝ arabum proijce ergo oī anno signū vnū ꝛ icipe a virgine ꝛ ad quodcūq3 signū te pduxerit numerus piunctionis ipsum erit signū ad qd̄ puenit annus mūdi ab ascēsione piunctionis pdicte secte. ¶ Alijs aūt extra alkindū visum est vt adderēt sup annos ieζdagird perfectos 6 1 annos ꝛ 1 1 mēses ꝛ 1 2 dies ꝛ 1 6 horas: ex annis perfiduʒ qui sunt sine fractione. i. sine quarta diei ꝛ extēderēt hos annos in dies ac verterēt dies in annos solares sicut prediximus ꝛ iciperent pijcere ab initio libre: ꝙ si volueris pfectionem a signo piūctionis secte fit proiectio a scorpione: si vo volueris profectionem ab ascēdente regni minue ex annis ieζdagird annos illos 3 1 7 perfidos ꝛ verte eos in annos solares sicut pdiximus: ꝛ icipe proijcere a virgine. ¶ Rursus si volueris profectionem ab ascensione pfectionis mutationis piunctionis a triplicitate equatica ad triplicitatem igneam minue ex annis ieζdagird perfectis 1 7 6 annos ꝛ verte illos qui remanent in annos solares: ꝛ icipe proijcere a leone ꝛ quo peruenerit numerus in eodem signo erit profectio vniuscuiusq3 initij eorum que diximus.

¶ De directione significatoris.

Et ex hoc sequit ataζir. i. directio: hoc est vt dirigas significatorē aliquē ad aliquē locū signoꝝ ꝛ scias qd fit iter eos ex gradibꝰ directionis accipiesq3 dando vnicuiq3 gradui annū vnū. Cum ergo volueris scire hoc ꝛ fuerit ille significator in ascēdente quēuis dirigere ad aliqueʒ partē circuli minue ascēsiones gradus in quo fuerit significator quē volueris dirigere per ascēsiones regionis de ascēsionibus gradus illius ad quem volueris dirigere eum: ꝛ ꝙ remanserit erit gradus directionis: ꝙ si fuerit significator in gradu septime minues ascensiones nadir. i. oppositi gradus in quo est significator de ascēsionibus nadir illius gradus ad quē volueris ipsuʒ dirigere in illa regione. Si vo fuerit significator in medio celi vel in angulo terre: minues ascēsiones gradus significatoris de ascēsionibus illius gradus ad quem volueris eū dirigere per ascēsiones circuli directi: ꝛ qd̄ remāserit erit gradus directionis. Si vo fuerit ille significator quem volueris dirigere in aliquo loco extra quatuor angulos. Aspicies lōgitudinem eius ab aliquo hoꝝ anguloꝝ qui sunt angulus medij celi atq3 angulus terre: hoc est vt aspicis significatorē qui si fuerit iter ascēdens ꝛ medium celi: minues ascēsiones gradus medij celi per circulū directuʒ de ascēsionibus gradus significatoris: ꝛ si fuerit iter 7 ꝛ medium celi: minues ascensiones gradus significatoris de ascēsionibus gradus medij celi per circulū directū: ꝛ qd̄ remāserit: ex qualicūq3 hoꝝ locoꝝ fuerit: illud diuides p partes horaꝝ illius diei gradus in quo fuerit significator: ꝛ qd̄ exierit erūt hore lōgitudinis ab angulo. Et si fuerit iter ascēdens ꝛ angulū terre minues ascēsiones gradus significatoris per circulū directū de ascēsio-

nibus gradus anguli terre. Rursus si fuerit significator iter angulum terre ꝛ 7 mi/
nues ascẽsiones gradus anguli terre ꝑ circulũ directũ de ascẽsionibꝰ gradus signifi/
catoris: ꝛ qđ remanserit ex qualicũq; hoꝝ locoꝝ diuides per tpa horaꝝ diei nadir. i.
oppositi gradus significatoris: ꝛ ꝙ exierit ipse erunt hore longitudinis ab angulo.
¶ Cũq; sciueris lõgitudinis horas ab angulo ꝛ volueris dirigere sigtorẽ ad aliquẽlo
cũ circuli signoꝝ: ꝛ fuerit sigtor in medio circuli orientalis q̄ est a medio celi vſq; ad
angulũ terre de eis q̄ succedũt ascẽdẽs: minue ascẽsiones gradus illius in quo fuerit
sigtor de ascẽsionibꝰ gradus illiꝰ ad quẽ volueris dirigere ꝑ circuluз directũ: ꝛ qđ re/
mãserit erit sigtor circuli directi: serua eũ. Post h̄ minues ascẽsiones illiꝰ gradus in
quo fuerit sigtor ꝑ ascẽsiones regionis de ascẽsionibꝰ illiꝰ gradus ad quẽ volueris cũ
dirigere: ꝛ ꝙ remãserit erit sigtor regionis: post h̄ aspice residuũ ꝙ fuerit iter sigtorẽ
circuli directi: ꝛ sigtorẽ regiõis: accipiesq; sextã ptẽ eiꝰ ꝛ multiplicabis in horis lõgitu
dinis ab angulo: ꝛ ꝙ fuerit erit eq̄tio: ꝛ si fuerit sigtor circuli directi minor sigtore re
gionis: addes eq̄tionẽ sup sigtorẽ circuli directi. Et si fuerit sigtor circuli directi plus
minues eq̄tionẽ ex eo: ꝛ ꝙ remãserit erit gradꝰ directiõis. ¶ Itẽ si fuerit sigtor quẽ
volueris dirigere in medietate circuli occidẽtalis q̄ est ab ãgulo terre vſq; ad mediũ
celi de eo ꝙ succedit septime minues ascẽsiones nadir gradus sigtoris quẽ volueris
dirigere de ascẽsionibꝰ nadir gradus illiꝰ ad quẽ volueris dirigẽ cũ ꝑ circulũ directũ
ꝛ ꝙ remãserit erit sigtor circuli directi. Post h̄ minues ascẽsiões nadir gradus sigto
ris ꝑ ascẽsiões regionis de ascẽsionibꝰ nadir gradus illiꝰ ad quẽ volueris eũ dirigere:
ꝛ ꝙ remãserit erit sigtor regionis: deĩde accipies residuũ ꝙ fuerit iter sigtorẽ circu/
li directi ꝛ sigtorẽ regionis accipiesq; sextã ptẽ eiꝰ: ꝛ multiplicabis in horis lõgitudis
ab angulo: ꝛ ꝙ fuerit erit eq̄tio. Post h̄ aspicies sigtorẽ circuli directi si fuerit minor
sigtore regionis addes equationẽ sup sigtorem circuli directi: ꝛ si fuerit sigtor circuli
directi plus sigtore regionis minues equationeз de sigtore circuli directi: ꝛ qđ ex eo
exierit erit gradus directionis. ¶ Qđ si fuerit sigtor in aliqua quarta: ꝛ locꝰ ad quẽ
diriges eũ in alia q̄rta diriges sigtorẽ ad angulũ qui ei succedit: post hoc diriges ab
angulo ad locũ queãdmodũ oñdi tibi directionẽ ab angulo ꝛ iunges vtrasq; directio
nes. ¶ Qđ cũ sciueris sigtorẽ ꝛ volueris scire quo ꝑueniet directio de circulo signoꝝ
in aliquo annoꝝ: fueritq; sigtor in ascẽdente: addes numeꝝ annoꝝ: sup ascensiones
gradus ascẽdentis: ꝛ facies eũ arcuз in ascẽsione regionis: ꝛ quo exiuerit arcus gra/
dus: de circulo signoꝝ ibi ꝑueniet directio in eodẽ anno. Si ꝟo fuerit sigtor in septi/
ma addes numeꝝ annoꝝ sup ascẽsiones nadir gradus significatoris: ꝛ arcuabis euз
etiam in ascẽsionibus regionis: ꝛ ꝙ exierit de circulo signoꝝ: ad eius nadir ꝑueniet
directio eodẽ anno. ¶ Qđ si fuerit significator in decima vel quarta addes sup ascẽsio
nes gra. significatoris in circulo directo numeꝝ annoꝝ: ꝛ arcuabis eũ in ascẽsionibus
sigtoris circuli directi: ꝛ ꝙ exierit de circulo signoꝝ ibidẽ ꝑueniet in eodẽ anno dire/
ctio. ¶ Si ꝟo fuerit sigtor extra hec quatuor loca que sunt anguli scias horas longitu
dinis ab angulo sicut ꝑdixi: qđ si fuerit significator in medietate oriẽtali: addes sup
ascensiones gra. sigtoris per circulũ directũ numeꝝ annoꝝ quos volueris ꝛ arcubis
hoc in ascẽsionibꝰ circuli directi: ꝛ qđ exierit erit significator circuli directi: serua eũ.
Post hoc addes numeruз annoꝝ etiam sup ascẽsiones gra. significatoris in regione:
ꝛ arcuabis hec in ascensione regionis: ꝛ ꝙ fuerit erit significator regionis. Post hoc
accipies sextã partẽ residui iter significatorẽ circuli directi: ꝛ significatorẽ regionis: ꝛ
multiplicabis eam in horis lõgitudinis ab angulo ꝛ ꝙ fuerit erit equatio. ¶ Quod
si fuerit significator circuli directi minor significatore regionis addes equationẽ sup

significatorem circuli directi:ꝛ si fuerit plus minues eam de eo:ꝛ q̄ remāserit ibi pueniet directio ex circulo signoꝝ eodē anno. ¶ Qđ si fuerit significator in medietate occidētali facies cū nadir gra. sigtoris sicut fecisti cum gradu sigtoris in ope qđ est ante eum:ꝛ qđ fuerit ibidē pueniet directio ex circulo signoꝝ in eodē anno : ꝛ locus ad quē pueniet directio dr̄ locus diuisionis ꝛ dn̄s termini illius loci dr̄ diuisor:q̄ si fuerit in gradu diuisionis planeta alius aut radij ei⁹ aut ppe locū ante eū dr̄ hic planeta dn̄s radioꝝ aut ꝑticeps diuisoris in diuisione. ¶ Sigtores ꝑo q̄ dirigunt sūt qnqꝫ loca. s. gra. ascēdentis ꝛ gra. Solis ꝛ gra. Lune. gra. quoqꝫ partis fortune ac gradus medij celi. Gradus nāqꝫ ascēdentis dirigit ad accidētia dignoscēda que accidūt in corpe:ꝛ gra. solis ad dignitatis ꝛ exaltationis cās:honoris quoqꝫ atqꝫ regni:ꝛ Luna ppter eē aie ꝛ corpis atqꝫ ꝯiugij:ꝛ pars fortune ppter acqsitiones ꝛ ꝑfectus exiguitatē ꝛ largitatem:ꝛ mediū celi ppter magisteriuꝫ ꝛ ceteras dispōnes particulares ꝛ esse eaꝝ. ¶ Si aūt fuerit ascēdens reuolutionis alicuius annoꝝ mūdi vel natiuitatū dirigunt sigtores eius s̄m hāc directionem dādo vnicuiqꝫ. s. gradui diem vnū:ꝛ hoc est qn̄ sol intrat. ♈. vel aliquā quartā. Quibusdā aūt videt vt dirigant sigtores anni hoc modo dādo oībus:scilꝫ 5 9 minutis:ꝛ 8 scđis vnū diem:nā directio regū ꝛ ꝓncipum sic dirigit eis a gradu medij celi per ascēsiones circuli directi dādo oībus 5 9 minutis:ꝛ octo scđis vnū diem: donec pueniat ad bonos vel malos planetas. Et dirigit etiam eē regū in icolumitate:aut īfirmitate ex gradu ascēdentis ad bonos vel malos planetas dando oībus 5 9 minutis:ꝛ octo scđis diem vnū per ascēsiones regionis : ꝛ directio in reuolutione annoꝝ mūdi ad ꝓnoscēdum esse vulgi vel rusticoꝝ a gradu ascēdentis sumit sil̄r ꝛ ad ꝓnoscēdum esse regis a gradu medij celi:ꝛ in reuolutione annoꝝ natiuitatū ad prenoscēdum esse nati:a gradu ascendentis reuolutionis dādo oībus 5 9 minutis ꝛ octo secundis per ascensiones regionis diem vnum.

¶ De algebugthar.

Et ex hoc sequit algebugthar in natiuitatib⁹ ꝛ est directio gradus ascēdentis: hoc est vt aspicias gradū ascēdentis in termino cuius sit planete ꝛ minuas ascēsiones ascēdentis de ascēsionibus que sunt idirecto finis termini planete ꝑ ascensiones regionis:ꝛ q̄ remāserit accipies dādo vnicuiqꝫ gradui vnū annuꝫ ꝛ oībus qnqꝫ minutis mēsem:ꝛ oī minuto 6 dies ꝛ erit dn̄s termini dispositor annoꝝ q̄ dr̄ diuisor. Post hec accipies gradus termini q̄ eum succedit ꝛ vertes eos ēt in gra. ascensionū ꝛ q̄ fuerit accipies dādo vnicuiqꝫ gradui annū vnū:ꝛ oīb⁹ 5 mi. mēsem:ꝛ oī minuto sex dies:eritqꝫ dn̄s termini diuisor ꝛ dispositor illoꝝ annoꝝ. Sil̄r ītrabis cū oī termino dn̄i ꝑ successionē vsqꝫ in fineꝫ vite:ꝛ si fuerit in termino alicuius planete:planeta aut radij eius erūt participes in diuisione:ꝛ hec diuisio dicitur algebugthar.

¶ De duodenarijs planetarum ꝛ domorum.

Et ex h̄ duodenarie planetaruꝫ ꝛ domoꝝ:hec est vt aspicias quātū ambulauerit planeta in signo suo in quocūqꝫ fuerit aut gra. dom⁹ queꝫ volueris ex gradib⁹ ꝛ minutis multiplicabisqꝫ h̄ in 1 2. post h̄ addes desup ipsos gra. atqꝫ minuta q̄ multiplicasti in 1 2. ꝛ q̄ collectū fuerit ex eo ꝓijce ab initio gra. eiusdē signi dans vnicuiqꝫ signo 3 0 gra. ꝛ quo fuerit finitus numerus ibi erit duodenaria planetaꝝ ac domoruꝫ.

¶ De nouenarijs eorundem.

Et ex hec amābabarat q̄ sūt nouenarie. Cui⁹ scia est vt scias quātū ambulauerit planeta in signo suo ex gradib⁹ ꝛ minutis:aut gra. dom⁹ cui⁹ volueris scire dn̄m nouenarie. post h̄ diuide signū in nouē diuisiones ꝛ vnaqueqꝫ diuisio est ex trib⁹ gradib⁹ ꝛ tertia parte vni⁹ gradus. Post hoc aspicies in quo nouenario ex nouenarijs

ceciderit gradus planete aut domus. ¶ Post hoc dabis ꝑmū nouenarium ex signis dño signi mobilis eiuſdē triplicitatis ⁊ ſm nouenariū dño signi cuius eſt ipm signum qđ succedit donec venias ad aliquē nouenariū ex quo eſt gradus: eritq̄ planeta dñs eius nouenarij: ꝟbi grā: signuȝ ex quo fuerit gradus ille erat ex triplicitate arietis: erit ergo ꝑmū nouenariū eiuſdē signi martis dñi arietis: ⁊ ſm nouenariū Ueneris dñe tauri ⁊ nouenariū tertiū mercurij dñi geminoꝝ. Siſr vſq̄ ad nouenariū nonuȝ. Et si fuerit signū ex triplicitate cācri erit ꝑmū nouenariū eius lune: ⁊ ſcđm nouenariū solis dñi leonis: ⁊ tertiū mercurij dñi ꝟginis. Et si fuerit signū ex triplicitate libre erit ꝑmum nouenariū eius Ueneris dñi libre: ⁊ ſcđm martis dñi ſcorpionis: ⁊ tertiū iouis dñi ſagittarij. Similr in triplicitate capricorni ꝑmum nouenariū eius eſt saturni dñi capricorni: ⁊ ſcđm ſilr saturni dñi aquarij: ⁊ tertium iouis dñi piſcium: deinde que ſequunť ſm ordineȝ ſucceſſionis signoꝝ: verbi grā: planeta vel aliqua domus ex domib⁹ 12 erat in 19 gradu aquarij si diuidať signū ꝑ nouē diuiſiones erit gradus 19 in diuiſione ſexta: ⁊ qꝛ signū aquarij eſt in triplicitate libre poniť primū nouenariū eius Ueneris dñi libre: ſcđm martis dñi ſcorpionis: ⁊ tertiū iouis dñi ſagittarij: ⁊ quartum saturni dñi capricorni: ⁊ qntum etiam saturni dñi aquarij: ⁊ ſextuȝ iouis dñi piſcium: eritq̄ naubabar: ideſt nouenarium 19 gra. aquarij iouis.

¶ Modus inueniendi dominum decani.

ET ex hoc adorogen hoc eſt vt diuidas aſcēdens in tres partes ⁊ ſit oīs diuiſio 10 graduū: dabiſq̄ diuiſionem ꝑmā dño aſcēdentis ⁊ ſcđam dño quinti signi ab eo: ⁊ tertiam dño noni: nam aſcēdens 5 ⁊ 9. vna ſemꝑ ſunt triplicitas: verbi gratia. Aries erat aſcēdens tūc ab initio arietis vſq̄ in decimum gradum eius eſt dorongen. i. decanus eſt mars dominus arietis. Et si fuerit aſcēdēs ex 10 gradu vſq̄ 20 gradum erit eius dorōgen ſol dominus leonis. Et si fuerit aſcendens a 20 vſq̄ in finem eius erit dorongen iuppiter dominus ſagittarij.

ET ex hoc ſequiť dñs orbis in natiuitatibus qđ eſt vt aſpicias dñm hore in qua oriť natus dabiſq̄ aſcēdens ⁊ dñm hore anno ꝑmo natiuitatis eius ⁊ significabitur per eſſe eius. ſ. dñm hore ſanitas vel infirmitas corporis nati ſicut significať per dñm aſcēdentis radicis. i. natiuitatis: ⁊ dabis dñm ſecūde hore ab ea ſecūde domui ab aſcēdente in ſcđo anno ⁊ significabiť per eſſe ſuū in eodē anno eſſe ſubſtātie ⁊c. ſicut significať per eſſe dñi domus ſubſtātie: ⁊ dabis dñȝ tertie hore ab ea tertie domui ab aſcēdente tertio anno ⁊ significabiť per eſſe illius in eodē anno eſſe fratrum ⁊ ſororum ⁊ ceteroꝝ ſicut significabiť per eſſe dñi tertie domus: ⁊ dabis dñm hore quarte domui quarte ab aſcēdente in anno quarto: ⁊ significabiť per eſſe ſuum in eodem anno eſſe patrum ⁊ eoꝝ que significanť per domum quartaȝ. Similr facies de dñis aliaꝝ horaꝝ per ſucceſſionē ⁊ dabis. ſ. dñm vniuſcuiuſq̄ hore domui ex domibus radicalibus dabiturq̄ dño hore 12 ab hora natiuitatis domus 12 ab aſcēdente radicis: ⁊ annus 12 ⁊ dñs prime hore a natiuitate erit dñs aſcendentis radicis ⁊ ēt dñs anni decimi tertij ⁊ dñs ſcđe hore ab ea erit domus ſubſtantie ⁊ anni decimi quarti dñs: ⁊ ſic per ordinem de alijs. Et nominať dñs hore prime dñs aſcendentis hore: ⁊ dñs ſecūde hore dñs hore domus ſubſtātie ⁊ dñs hore tertie dñs hore domus fratrū ⁊ ſic de alijs. Similr dñs vniuſcuiuſq̄ harum horaꝝ nominať nomine domus: ⁊ nominatur etiam orbis dñs ⁊ significatur per eum omni anno ſicut significatur per alcocboden: hoc eſt per dñm anni: ⁊ quidam aſtrologorum ponūt dominum orbis: ſcilicet aſcendentis radicis anno primo ⁊ ſcđo anno planetā qui huic ſuccedit: ⁊ in tertio anno planetam qui huic ſuccedit ſicut dictum eſt in domino hore.

E Et ex hoc sequitur alfridarie dispositio: hoc est cum nativitas fuerit diurna preerit in initio vite dispositioni eius fridarie sol secundum quantitatem annorum fridarie eius qui sunt decem: post hoc planeta qui succedit soli qui est venus cuius fridarie anni sunt octo: ⁊ post venerem planeta qui succedit ei ⁊ est mercurius: ⁊ anni eius sunt tredecim deinde luna: ⁊ anni fridarie eius sunt novem: deinde saturnus ⁊ anni fridarie eius sunt 11. deinde iuppiter ⁊ anni fridarie eius sunt 12. deinde mars ⁊ anni fridarie eius sunt 7. deinde caput draconis ⁊ anni fridarie eius sunt tres: post hoc cauda: ⁊ anni eius fridarie sunt duo fiunt autem anni collecti simul 75 anni. post hoc revertitur dispositio ad solem: ⁊ similiter usque ad ultimum planetarum. ¶ Si autem fuerit nativitas nocturna incipiet dispositio vite nati a luna disponetque annos fridarie eius qui sunt novem: similiter planeta post planetam sicut prediximus in sole. Cumque disposuerit planeta annos fridarie sue disponet proprie primam septimam solum. i. septimam partem fridarie sue: deinde participat ei in secunda septima: planeta qui eum succedit: post hoc participat ei in tertia septima planeta tertius qui succedit secundum: ⁊ ita donec participat ei planeta qui est ante eum in ultima septima ex annis fridarie eius: ⁊ est unicuique iudicium cum participatur alteri super nativitate: verbi gratia quasi sol disponat per decem annos omnes tamen isti decem dividuntur in septem partes: quarum primam septimam disponat ipse sol: secundam vero septimam disponet alius planeta qui succedit soli. s. venus. deinde alius planeta qui sequitur venerem qui est mercurius disponet tertiam septimam partem ⁊ sic de aliis successive: ⁊ idem de luna dicendum est in nocturna genitura.

E Et ex hoc sequitur almanar. i. supereminentia qua dicitur quod planeta vadit super planetam: hoc est ut aspicias cursum planete medium ⁊ locum eius equatum: ⁊ si fuerit locus eius equatus minus medio cursu eius erit ascendens a medio circuli sui usque ad summitatem circuli: ⁊ si fuerit locus eius equatus plus medio cursu erit descendens a medio circuli sui usque ad infimum eius: ⁊ si fuerit locus eius equatus equalis medio cursui erit in medio circuli sui deinde locum planete minues de medio cursu suo postquam hoc certissime cognoveris. i. locum equatum: vel econverso minorem de maiori eorum subtrahendo ⁊ multiplicabis quod remanserit per septem ⁊ divides per 2 2 ⁊ quod de divisione exierit erit hoc omni planete pro quantitate eius ascensionis vel descensionis. De venere ⁊ mercurio accipimus quod est inter utraque loca. i. quod est inter locum solis ⁊ veneris ⁊ mercurii ⁊ facimus ut supra: quia per hoc scimus quis eorum fortior sit in circulo augis: sed venus ⁊ mercurius cum fuerit aliquis eorum orientalis ⁊ fuerit locus eius equatus minus loco solis accipies residuum quod est inter locum solis ⁊ locum eius: faciesque cum eo quemadmodum feceris ut dictum est in planetis altioribus ex multiplicatione ⁊ divisione. ¶ Et propior ac fortior sit significatio planetarum dum abierint super seinvicem. i. dum abierit alter super alterum in coniunctione. ¶ In oppositione autem ⁊ in quarto aspectu erit significatio eorum minus apparens ⁊ debilior. ¶ Et tamen cum unus illorum fuerit ascendens ⁊ alter descendens tunc ascendens eorum vadit supra descendentem. ¶ Cum vero ambo fuerint descendentes: ille qui fuerit minoris descensionis vadit super illum qui fuerit maioris vel pluris descensionis. ¶ Si autem ambo fuerint ascendentes ille qui est maioris ascensionis vadit super illum qui fuerit minoris ascensionis. ¶ Dicitur quoque ⁊ alio modo: idest ut scias latitudinem utrorumque planetarum: quia septentrionalis eorum vadit super meridianum. Et si fuerint ambo septentrionales ille qui fuerit pluris latitudinis vadit super eum qui fuerit minoris latitudinis. ¶ Si autem fuerint utrique meridiani ille qui fuerit minoris latitudinis vadit super eum qui fuerit maioris latitudinis ideoque dicitur quod luna vadit super iovem in his duobus operibus. Similiter si fuerit aliquis duorum planetarum in medio circuli sui ⁊ nullam latitudinem habens

nūc ascēdens in circulo suo ⁊ septētrionalis vadit sup eū q caret latitudine ⁊ vadit ipe qui sine latitudine est sup descēdentē ⁊ meridianū. Et ex hoc aptio portaꝝ dī cū iungitur planeta inferior planete superiori ⁊ fuerint cum hoc domus coꝝum opposite.

¶ Que specialiter fit quando est introitus solis in libra.

Et ex hoc seqꝛ albuçic ⁊ est res q̄ valde fuabāt idi. Nā ipsi numerāt post ꝯiunctionē solis ⁊ lune 12 horas ⁊ applicāt eas soli ⁊ diuidūt 12 horas trinas .i. in tres ptes .s. in baim solis: ⁊ indicāt sup oēs quatuor horas ꝑm iudiciū dn̄oꝝ triplicitatis solis hora ꝯiūctionis: deinde dāt veneri post 12 horas ꝯiūctionis solis it duodecim ⁊ diuidūt eas iteꝝ trinas ⁊ indicāt sup oēm trinā diuisionē ꝑm dn̄os triplicitatis veneris hora ꝯiūctionis: post hoc faciunt silr cū mercurio ⁊ alijs planetis ꝑ successionē eoꝝ donec reuertiꝛ orbis ad solē post 84 horas ⁊ nō cessant sic facē frequēter donec venerit ꝯiunctio scd̄a. Et qdā dicūt ꝙ albuçic fit hoc ꝙ post ꝯiūctionē fiut 12 hore ineq̄les que vocanꝛ cōbuste: ⁊ nō opꝫ aliquē in his incipe aliqd opus: ⁊ post horas 12 sunt 72 hore incōbuste in qbus est vtilis opeꝝ iceptio ⁊ post has 72 horas incōbustas sunt 12 cōbuste silr vsq̄ ad ꝯiunctionē que succedit: post hoc diuidūt has horas 12 in tres diuisiones .i. in partes. Dixerūtq̄ cum qs icepit in q̄tuor horis ꝑmis deambulare vel bellare timenda erit ꝑditio aie sue: ⁊ cū in quatuor horis secundis inceperit timēdum erit detrimētum corpis sui sine amissione aie: ⁊ si in quatuor horis vltimis timēdum est detrimētum substantie sue ⁊ suoꝝ ⁊ oium que possidet.

¶ Differentia quinta in commemoratione vniuersarum partium.

Et qꝛ expleuimꝰ expōnes eoꝝ que sequunꝛ ex noībus astrologoꝝ. Exeq̄mur nūc cōmemorationē vniuersaꝝ ptium. Et cū notauerimus in loco priū accipe a loco illo in locū illū ⁊ ꝓijce hoc ab ascēdente vel de alio loco: dicimus vt addas sup illud qđ fuerit iter vtraq̄ loca gradus ascēdētis: ⁊ ꝓijce ab ascēdēte vel ab initio signi a quo ꝓicis quousq̄ finiaꝛ numerus ⁊ gradus in quo finiꝛ numerus erit gradus ptis quesite. Cuius exēplar est opus partis fortune: qꝛ accipies qcqd est iter solē ⁊ lunā in die ex gradibꝰ: ⁊ addes sup eos gradus ascēdētis signi: ⁊ ꝙ collectū fuerit ꝓijcies illud a 30 in 30 gradus ⁊ icipies ꝓijcē ab initio ascēdētis signi ⁊ quo finiꝛ nūerus ibi est ps fortune: ⁊ i nocte facies eꝫ a luna in soleꝫ ⁊ addes gradus desup signi ascēdētis ⁊ ꝓijce hꝫ de 30 in 30. ⁊ icipe ꝓijcere ab initio signi ascēdētis sic̄ ꝑus. ¶ Incipiamꝰ hꝫ itaq̄ post ptē fortune ptes 12 domoꝝ: ⁊ icipiamꝰ ab ascēdente.

¶ De partibus prime domus.

Prima domus est pars vite ⁊ accipiꝛ in die a ioue in saturnuꝫ ⁊ in nocte ecōtra. ⁊ ꝓijciꝛ ab ascēdente. ¶ Pars hylech accipiꝛ a gradu ꝯiunctionis seu ꝑuētionis que fuerit ante natiuitatē vsq̄ in gradū lune: ⁊ ꝓijcitur ab ascēdente. ¶ Pars futuroꝝ .i. pars solis accipiꝛ in die a luna in solē ⁊ in nocte ecōtra: ⁊ proijciꝛ ab ascēdente. ¶ Pars dilectionis ⁊ ꝯcordie .i. pars veneris accipiꝛ in die a parte fortune in partem futuroꝝ: ⁊ in nocte econtra ⁊ ꝓijciꝛ ab ascēdente. ¶ Pars stabilitatis ⁊ fiducie ascēdentis durationis nati est sicut pars concordie ⁊ dilectionis ⁊ proijcitur ab ascendente. ¶ Pars animositatis ⁊ audacie idest pars martis accipitur in die a marte in gradum partis fortune ⁊ in nocte econuerso: ⁊ proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus secunde domus.

Secunda domus est pars ſbe ⁊ accipitur in die ⁊ nocte a dn̄o domus substantie in gradū atq̄ minutū domus substātie ⁊ proijcitur ab ascēdente. ¶ Pars pau

pertatis ꝛ paruitatis ingenij idest pars mercurij accipitur in die a parte futurorum in partem fortune: ꝛ in nocte econuerso: ꝛ proijcitur ab ascendente. ¶ Pars beatitudinis ꝛ triumphi atq; victorie idest pars iouis accipitur in die a parte futurorum in iouem ꝛ in nocte econuerso ꝛ proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus tertie domus.

Tertia domus est pars fratrū ꝛ accipit̄ in die a saturno in iouē ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ proijcit̄ ab ascēdente. ¶ Pars mortis ꝛ beniuolētie fratrū accipit̄ in die a sole in saturnū ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ ꝓijcitur ab ascendēte. ꝙ si fuerit saturnus sub radijs accipit̄ in die a sole in iouem ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus quarte domus.

Quarta domus pars patrum est: ꝛ accipitur in die a sole in saturnum: ꝛ in nocte econuerso: ꝛ proijcitur ab ascendente. ¶ Pars mortis patris accipitur in die a saturno in iouem ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ proijcitur ab ascendente. ¶ Pars auorum accipitur in die a dn̄o domus solis in saturnum: ꝛ in nocte econuerso: ꝛ proijcitur ab ascendente. Et si fuerit in domo sua sol vel aliqua domoꝝ saturni accipe in die a sole in saturnum: ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ proijce ab ascendente ꝛ non ꝯsideres vtrū saturnus sit apparens vel sub radijs. ¶ Pars hereditatum ꝛ possessionū accipit̄ in die ac nocte a saturno in lunam: ꝛ proijcitur ab ascēdente. ¶ Pars nobilitatis nati: ꝛ eius de quo fit dubitatio vtrum sit filius illius patris cui imponit̄: an alterius accipitur in die a gradu solis in gradum exaltationis sue: ꝛ proijcitur ab ascendente. ¶ Qḋ si sol fuerit in gradu exaltationis sue in die ꝛ luna in nocte in gradu exaltationis sue erit pars in gradu ascendentis: ꝛ erit significator gradus ascendentis. ¶ Pars finis rerum accipitur in die ꝛ nocte a saturno vsq; ad dn̄m domus ꝯiunctionis: aut preuentionis: ꝛ additur desuper gradus ascendentis: ꝛ proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus quinte domus.

Quinta domus est p̄s filioꝝ: ꝛ accipit̄ in die a Joue in Saturnū ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ ꝓijcitur ab ascēdente. ¶ Pars que sigt̄ tp̄s in quo dz filius fieri: ꝛ numerum eoꝝ seu masculoꝝ seu feminaꝝ ꝛ qd mulier pariet accipitur in die ac nocte a marte in Jouē: ꝛ ꝓijcitur ab ascēdente. ¶ Pars scie filij masculi ꝛ femine accipitur in die ꝛ nocte a Luna in Jouem: ꝛ proijcitur ab ascēdente. ¶ Pars per quā scitur natus de quo fit iterrogatio vtꝝ sit masculus vel femina accipit̄ in die a dn̄o domus lune in Lunā: ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ ꝓijcitur ab ascēdente ¶ Pars sigñs filium cū puenerit iuppiter ad eū. i. ad gradū partis sigñtis filium accipit̄ in die ac nocte a marte in iouem ꝛ proijcitur ab ascēdente. ¶ Pars dilectionis ꝛ gaudij accipit̄ in die ac nocte a venere in saturnum: ꝛ proijcitur ab ascēdente. ¶ Pars scientie esse filiorum accipitur in die ac nocte a luna in venerem ꝛ proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus sexte domus.

Sexta domus est pars īfirmitatis ꝛ açemena. i. debilitatis īseparabilis alicuius mēbroꝝ accipit̄ in die a saturno in martem in nocte econuerso: ꝛ proijcitur ab ascēdente. ¶ Pars seruoꝝ accipit̄ in die a mercurio in lunam: ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ proijcitur ab ascendente. Et dixit alendeȝgod accipit̄ in die a mercurio in partē fortune: ꝛ in nocte econuerso. Et dixit: oportet vt vtamur vtrisq; partibus insimul.

¶ De partibus septime domus.

Septima domus est pars desponsationis viroꝝ seu ꝯiugū: ꝛ accipit̄ in die ac nocte a sole in venerē: ꝛ proijcit̄ ab ascēdente. Et hec pars similis est parti mādatorum ꝛ rumoꝝ. Et pars despōsationis mulierum vel coniugij ab hermete accipitur

in die ac nocte a venere in saturnum: et proijcit ab ascendente. Et hec pars congruit parti cultus terre. ¶ Item pars desponsationis mulierum secundum vellium accipit in die ac nocte a sole in martem: et proijcit ab ascendente. ¶ Pars delectationis ac voluptatis accipit in die ac nocte a venere in gradum septime: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars nuptiarum accipit in die ac nocte a saturno in venerem: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars meretricij et fornicationis mulierum est sicut pars coniugij et mulierum.

¶ De partibus octaue domus.

Octaua dom' est pars mortis et accipit in die ac nocte a luna in gradum et minutum domus octaue: et addit desuper quod ambulauerit saturnus in signo suo et proijcit ab initio signi saturni. ¶ Pars planete qui interficit accipit in die a domino gradus ascendentis in gradum lune: et in nocte econuerso et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars anni in quo timet nato mors: et paupertas impedimentum ac destructio accipit in die ac nocte a saturno in gradum domini domus coniunctionis vel punctionis que fuit ante natiuitatem et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars ligationis et carceris: et vtrum liberet ab eo vel non accipitur in die a saturno in partem fortune et in nocte econuerso: et proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus none domus.

Nona domus est pars peregrinationis accipit in die ac nocte a domino domus none in gradum et minutum domus none: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars itineris per aquam accipit in die a saturno in 15 gradus signi cancri et in nocte econuerso et proijcitur ab ascendente. Quod si fuerit saturnus in 15 gradu cancri erit gradus partis gradus ascendentis. ¶ Pars religionis accipitur in die a luna in mercurium et in nocte econuerso: et proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus decime domus.

Domus decima pars regionis et regni: et quid operis faciat natus et accipit in die ac nocte a saturno in lunam et proijcit ab ascendente. ¶ Pars regis atque regni accipit in die a marte in lunam: et in nocte econuerso: et proijcit ab ascen. et est alia pars filiis parti patrum. ¶ Pars principatuum et operis et regni secundum Vellium accipit in die ac nocte a sole in gradum medij celi: et proijcit ab ascen. ¶ Pars signans causam vtrum sit causa regum et regni aut non accipit in die ac nocte a sole in gradu medij celi: et proijcit a ioue. ¶ Pars matris accipit in die a venere in lunam: et in nocte econuerso: et proijcit ab ascendente. ¶ Pars mortis matris accipit in die a venere in saturnum et in nocte econuerso et proijcit ab ascendente.

¶ De partibus vndecime domus.

Vndecima domus est pars amicorum et accipit in die ac nocte a luna in mercurium: et proijcitur ab ascen. Et dixit alendesgod accipitur in nocte econuerso. ¶ Pars significans effectum amicorum et amicitie accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: et in nocte econuerso et proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus duodecime domus.

Duodecima domus est pars inimicorum secundum hermetem et accipit in die ac nocte a domino domus inimicorum vsque in gradum et minutum domus inimicorum: et proijcit ab ascen. Et secundum quosdam antiquorum accipit in die et in nocte a saturno in martem: et secundum alios accipit in die a parte fortune in partem futurorum et in nocte econuerso et proijcit ab ascendente et hec sunt partes 12 domorum etc. ¶ Et preter has etiam sunt alie partes quibus vtunt magistri iudiciorum astrorum multum. Ex quibus est pars que significat mendacium rumorum quando ceciderit in signum tortuosum vel mobile: aut dominus domus eius fuerit retrogradus vel impeditus: aut aspexerint eum mali vel ei sunt coniuncti. Et significat veritatem rumorum si ceciderit cum fortunis aut in domibus seu terminis earum vel aspexerint eum

aut fuerit in signo directo ascensionis ꝛ accipitur in die a mercurio in venerē: in nocte ecōuerso ꝛ ꝓijcitur ab ascēdente. Et ſm Albumasar accipiť in die a mercurio in lunā ꝛ in nocte ecōuerso ꝛ proijcitur ab ascēdente. ¶ Pars rōnis ꝛ ꝓfunditatis sensus accipiť in die a saturno in lunā ꝛ in nocte ecōuerso ꝛ ꝓijciť ab ascēdēte. ¶ Pars sapientie ꝛ discipline accipiť in die ac nocte a saturno in iouem ꝛ proijciť ab ascendēte. ¶ Pars guerre ꝛ preliorꝫ accipiť in die ac nocte a saturno in lunā: ꝛ proijcitur ab ascēdente. ¶ Pars pacis ꝛ ꝯcordie exercituum accipiť in die ac nocte a luna in mercurium ꝛ proijcitur ab ascēdente. ¶ Pars scientie accipitur in die a luna in iouem ꝛ in nocte ecōuerso ꝛ proijcitur ab ascēdente. ¶ Pars aspiciendi in reuolutione anni accipitur in die a luna in venerem ꝛ in nocte econuerso ꝛ proijcitur a sole.

¶ De partibus reuolutionum in causis regnorum.

Et quia auxiliāte deo itroduximus has partes que ꝯueniunt in rebus particularibus ꝓsequemur partes que ꝯueniunt in reuolutione annorꝫ mūdi ꝛ ꝯiunctionum signtiuꝫ causas regni ꝛ stabilitatē seu duratione eius. Ex qbus est pars que diť pars regni seu imperij que exercetur in reuolutione annorꝫ mundi: accipiturqꝫ a marte in lunā ꝛ proijciť ab ascendente ꝯiunctionis que sigt mutationem regni. Sic quoqꝫ alio modo accipiť .s. a gradu ascēdentis ꝯiunctionis in gradum ꝯiunctionis ꝛ proijcitur a gradu ascēdentis reuolutionis. Itē fit alio modo accipiť a gradu medij celi reuolutionis vsqꝫ ad solem ꝛ proijciť a ioue .i. a gradu iouis. ¶ Pars tpis regis idest q̄ꝫdiu debet durare: accipiť in die hora electionis regis a sole in 15 gradum signi leonis ꝛ proijcitur a luna ꝛ in nocte accipitur a luna in 15 graduꝫ signi cancri ꝛ proijcitur a sole. Alia pars de tpe electionis regis accipitur hora electionis regis in die a ioue in saturnum ꝛ in nocte econuerso ꝛ proijcitur ab ascendente reuolutionis anni in quo surrexerit rex ꝙ si fuerit iuppiter in signo cōmuni ꝛ fuerit reuolutio diurna: fueritqꝫ iuppiter cadens ab angulis tunc accipitur a saturno in iouem: ꝛ adduntur desuper 30 gradus ꝛ proijciť ab ascēdente reuolutionis anni in quo surrexerit rex. Si ꝟo saturnus ꝛ iuppiter fuerint sibi oppositi ꝛ fuerint ambo cadentes ab ascendēte mediatur ꝙ exierit in eos: idest accipiatur medietas graduum qui sunt inter eos: ꝛ proijcitur ab ascendente. Et si fuerit iuppiter in exaltatione sua: ꝛ fuerit reuolutio in nocte numeratur ab eo in saturnum ꝛ proijcitur ab ascendente.

Due partes maxime sunt ex qbꝰ extrahiť tp̄s electionis regis ꝛ eius duratiōis. ¶ Prima earꝫ est vt aspicias horā electionis regis qua ꝑuenit ꝓfectus anni a ꝯiunctione triplicitatis que significauit sectam ex numero quo datur oibus 30 gradibus annus ꝛ oibus gradibus duobus cum dimidio mēsis vnus: ꝛ cum scіueris in quo gradu vel signo sit hic serua eum: qꝛ hic est locus a quo equabis ꝑmam partem: ꝛ cum volueris aptare eū aptabis ascēdens reuolutionis anni in quo surrexit ipse electus: post hoc aspice a planeta orientali a sole ex saturno ꝛ ioue in ipso āno vsqꝫ ad gradum equationis partis prime q̄ꝫ seruasti ꝛ proijce ab ascēdente reuolutionis anni ꝛ quo ꝑuenerit numerus ipse est locus prime partis. ¶ Pars secunda sic inuenitur aspice in ꝯiunctione in qua surrexerit rex vel inceperit regnum ad qđ signum vel gradū peruenerit profectio anni ex numero quo datur omnibus 30 gradibus vnus annus ꝛ duobus gradibus cum dimidio mēsis vnus vsqꝫ ad diem quo surrexerit rex: ꝛ ipse erit locus equationis secunde partis: serua quoqꝫ eum: post hoc aspice a planeta occidentali a sole ex saturno ꝛ ioue vsqꝫ ad locum equationis partis secunde quā seruasti: ꝛ proijce eum ab ascendente reuolutionis: ꝛ quo peruenerit ipse erit locus partis secunde. Hę igitur sunt partes que significant fortitudinem regis ꝛ eius durationem.

Item sunt hic alie partes quibus vtimur in reuolutionibus annorum mūdi:z scitur per eas quid graue de rebus in foro:z quid erit leue in precio:quidue pciosum seu vile:multum seu parum:hoc est vt aspicias vbi ceciderit pars idest in cuius planete domo exaltatione termino vel triplicitate:qui planeta si fuerit retrogradus vel combustus vel in malo loco aut cadens ab angulo vilescet illa res z erit parui precij. Si vero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo z maxime in medio celi grauabitur illa res z erit magni precij:z si peruenerit dn̄s illius domus ad locum descensionis sue vilescet illa res z aspice aspectus fortunaꝝ z planetarum maloꝝ ad ea necnon z ad lunam z dn̄m eius:z vide quo modo z quis aspiciat ipsam partem:q2 si fortuna z luna aspexerint illam partem multiplicabit illa res:z si aspexerint eam mali detrimentum patietur. ℂ Pars dispositionis anni a luna in mercurium. ℂ Pars pluuie ſm Albumasar accipit in die a luna in venerez:z in nocte econuerso z proijcitur a gradu solis. ℂ Pars aque a luna in venerē. ℂ Pars ordei a luna in iouē ℂ Pars ciceris q est quoddam genus leguminis a venere in solem. ℂ Pars lentis a marte in saturnum. ℂ Pars fabarum a saturno in martem. ℂ Pars almusi:idest milij a saturno in martem. ℂ Pars cepaꝝ a saturno in martem. ℂ Pars tritici a sole in martem. ℂ Pars nucum a mercurio in martem. ℂ Pars çuccbari a mercurio in venerem. ℂ Pars dactilorum a sole in venerem. ℂ Pars mellis a luna in solē. ℂ Pars alroç:idest ris q est genus farris a ioue in saturnum. ℂ Pars oliuarum a mercurio in lunam. ℂ Pars vuarum a saturno in venerem. ℂ Pars bombicis a mercurio in venerem. ℂ Pars alonicem:idest sisami quoddam genus seminis albi in similitudine seminis lini:z vtuntur eo medici. fit autem ex eo vnguentum vtile a mercurio in iouem vel a saturno in venerem. ℂ Pars que sunt albuceflex:idest mellones qui sūt magni z crocei a mercurio in saturnum. ℂ Pars ciborum acrium a saturno in martem. ℂ Pars ciborum dulcium a sole in venerem. ℂ Pars ciborum saporis apij vel huiusmodi herbarum saporem habentium a marte in saturnum. ℂ Pars ciborum amarorum a mercurio in saturnum. ℂ Pars medicaminum acrium a saturno in iouem. ℂ Pars medicaminum aggregantium z purgantiuz a sole in lunam. ℂ Pars medicaminum salsorum a marte in lunam. ℂ Pars medicaminum venenatorum a gençabar:idest a capite draconis in saturnum:z proijciantur vniuersa hec ab ascendente reuolutionis anni. Hec sunt vniuersa que ceciderunt nobis ex partibus:introduximus quoqꝫ has partes nouissimas:z si fit in eis narratio debilis: ne dimitteremus aliquid q posset esse introductorium ad magisterium iudiciorum astrorum qn protulerimus illud.

ℂ Tabula amicicie z inimicicie signoꝝ adinuicē

♓	♊	♉	♈	♋	♊	♉	♈	♏	♎	♍	♌	Amici pfecti cum mediis signis
♏	♎	♍	♌	♓	♒	♑	♐	♓	♒	♑	♐	
♍	♌	♋	♊	♉	♈	♓	♒	♑	♐	♏	♎	Inimici pfecti cum medijs signis

ℂ Explicit subtilissimum opus Isagogicum ad iudicia astrorum z magisteria cognoscenda stellarum serui dei gloriosi abdilazi qui dicitur Alchabitius de Arabico in latinum a Joanne hyspalensi interpretatum superimeqꝫ ab innumeris erroribus absolutum ab eximio doctore. Antonio de Fantis Taruisino.

Incipit tractatus notabilis Alchabitij de coniunctionibus planetarum in duodecim signis ⁊ earum pronosticis in reuolutionibus annorum.

SI in q̄lꝫ āno q̄ res chare aut viles siue mediocres eē debeāt scire desideras. videto cū sol p̄mū minutū arietꝭ igredit̄: qđ signū oriat̄ ⁊ ascēdat ī orizōte ī quo es: nā p̄la tūc exn̄s ī eo dicet̄ dn̄s ipsiꝰ āni: fiat igit̄ figura in q̄ ordinent̄ duodecim domꝰ tūc: ⁊ ī q̄ ordinent̄ signa duodecim: ⁊ ordinent̄ p̄le septē in singulis domibꝰ veluti erūt tūc in celo facta vera ipoꝝ eq̄tione: ⁊ tūc aspicē ⁊ bn̄ ꝯsidera v̄tutes signoꝝ ⁊ stellaꝝ exn̄tiuꝫ in ipsis: ⁊ iudica in rebꝰ illius anni: vt on̄dā ⁊ vt p̄ solertiā tui ingenij poteris idagare: tūc enim de vēturis in illo anno veꝝ poteris indicare.

SI igit̄ Saturnꝰ fuerit ī ascēdēte ī p̄ma domo vel signo aut ī decima: tūc oēs res q̄ g̃ues sūt ⁊ nigre erūt valde chare ī illo āno: vt Azur: ferrū: plūbū ⁊ silia: ⁊ pani nigri lanei: vt sūt vestes mōachoꝝ ⁊ iudiciū. q̄ si fuerit ī q̄rta vl̄ septima domo: chare vtiqꝫ erūt: sꝫ n̄ mltū. Si v̄o fuerit ī cadētibꝰ: neqꝫ viles neqꝫ chare: sꝫ mediocres erūt ⁊ idē d̄ ceteris planetis dicimꝰ: sig̃ta q̄ꝝ vt breuiꝰ dicā sūt h̄. Iuppit̄ sig̃t oleū: cottonē: mel ⁊ argētū. Mars āt sig̃t pip̄: scuta ⁊ oia arma. Sol v̄o sig̃t auꝝ rude. i. nō laboratū. Uenus aūt sig̃t oēm adipem: vnguēta: spēs: ⁊ ligna alba atqꝫ odorifera: ⁊ margaritas ⁊ muliebria ornamēta. Mercurius sig̃t grana minuta ⁊ op̄a de seta tam texta q̄ꝫ nō texta: ⁊ nuces ⁊ his similia. Luna v̄o significat incensum: lac: caseum: ⁊ similia.

De significatione coniunctionis planetarum in Ariete.

CUm aūt figurā feceris viderisqꝫ saturnū ⁊ iouē ꝯiūctos eē sit̄ in ariete aut p̄pe exn̄tes sig̃būt sectā nouā futurā. Sꝫ si ī eodē fuerit iuppit̄ venꝰ mercuriꝰ sol ⁊ luna aut tres ad minꝰ erit fertilitas: ⁊ erūt hoīes bōi: pluuia mlt̄a ⁊ grādo. Scriptores lucrū faciēt. Bestie vili p̄cio hēbūt̄: ⁊ aque dulces icremētū hēbūt. Sꝫ si iuppit̄ ⁊ luna fuerit ī vno ⁊ eodē gradu eiusdē signi ī oriēte: tūc sig̃bit̄ q̄ rex iustitiā faciet ⁊ rectū iudiciū: eritqꝫ magisteriū eiꝰ bonū. Si v̄o saturnꝰ ⁊ mars: vel mars ⁊ iuppiter: vel mars ⁊ mercurius: vel mars ⁊ venus ibidē fuerint in oriēte fiet bellū: ⁊ multꝰ sanguis arabum effundet̄ in tēplis: ⁊ ipsi subuertent̄ ⁊ eoꝝ milites capient̄ ⁊ distrahentur.

De significatione ꝯiunctionis planetarum in Tauro.

SI venꝰ ⁊ mars ī vno g̃du tauri ꝯiūcti fuerit ꝯ̄ viros mlieres seditōes mouebūt: ab eis stupꝝ expectātes: ⁊ aīalia moriet̄. qn̄ āt mars ī tauro fuerit: fiet bellū v̄sus meridiē: magnusqꝫ vētꝰ. ita q̄ arboꝝ fructꝰ ī t̄rā cadēt: ⁊ maior p̄s eoꝝ p̄ibit ⁊ exiccabit̄. Si āt mars ⁊ iuppit̄ venꝰ ⁊ lūa vel hoꝝ tres ibidē fuerit erūt hoīes mēdacissimi: ⁊ fiet iter ip̄os ēt maximꝰ tumultꝰ: morient̄ ēt ī illo āno q̄ pulchriores erūt: q̄ꝛ iuppit̄ ⁊ venꝰ pulchros sig̃nt. Mars v̄o iterficiet iūctꝰ cū ip̄is ī eodē g̃du vl̄ signo p̄manēs: fiet pluuia mlt̄a ⁊ aq̄ maris ⁊ fōtiū abūdabit. Egrediet̄ hoīes a latē meridiano dn̄m suū iterficē cupiētes: nec illū̄ asseq̄ poterūt. Si v̄o saturnꝰ iuppit̄ ⁊ mars ī eodē gradu tauri fuerit: tūc ip̄atores ⁊ reges ip̄ia sua ⁊ regna amittēt vel timore nimio p̄territi moriet̄: ⁊ monaci ⁊ canonici religiōis hītū deserēt: vel morient̄. Si v̄o saturnꝰ ⁊ Mars ibi steterit īfirmabūt̄ mulieres ī mamillis ⁊ gutture vel iguine ⁊ hoīes ī testiculis ⁊ vesica.

De significatione ꝯiunctionis planetarum in Geminis.

SI sol ⁊ mercuriꝰ venꝰ ⁊ luna fuerit sit̄ ī gemīs scriptores paꝝ lucrabunt̄: ⁊ serui dn̄is obedire dedignabūt̄: frumētū mltū erit ī terra: vieqꝫ latrōibꝰ molestabūt̄. Si v̄o mars ⁊ saturnꝰ: siue mars ⁊ iuppit̄ ibi fuerit: bellū erit ī terra armenie. Inimici enī sup̄ eos irruēt: ⁊ moabite bellū mouētes p̄sbyteros suos īterficient: ibuntqꝫ ad mōtana in vatū diuinationibus ꝯfidentes: vētusqꝫ a parte orientis magnus irruet.

¶ De significatione ꝯiunctionis planetaꝝ in cācro.

SI saturnus iuppiter mars sol ⁊ luna in cācro fuerit pauor ⁊ timor gētes circū/ uenient q offensionibꝰ icitabūt: ⁊ boiuꝫ alij alios molestijs īfestabūt: ⁊ tunc ēt si/ gna i celo videbunt: vt comete ⁊ faces i aere volātes: terremotꝰ erit: nō multū aque: fructꝰ vastabunt: naute in mari piclitabūt: ⁊ ciuitates ⁊ castra ⁊ ville in littore maris edificate horribili timore turbabunt: ⁊ boreas in illo anno multum nocebit.

¶ De significatione ꝯiunctionis planetaꝝ in Leone.

SI saturnꝰ iuppit mars ⁊ lūa i leōe fuerit: oriētales iter se bellū faciēt: ⁊ hoies vē tris ⁊ stōaci ⁊ filioꝝ dolorībꝰ vexabūt. Si ƀo iuppit mars ⁊ sol ibi fuerit: merca tores timebūt ne dñi faciāt eis iiustitiā. Uētꝰ veniēs ab oriēte irruet: ⁊ arabes tīebūt.

¶ De coniunctione planetaꝝ in virgine.

SI saturnꝰ ⁊ mars ⁊ mercuriꝰ i vgie fuerit ꝯiūcti oē fere semē terre vastatū locu stis pibit. Si ƀo saturnꝰ ⁊ sol ibi fuerit obscurati: caudaqꝫ ⁊ mars ibi fuerit: tūc in tra nubioꝝ ⁊ i meridie bellū ⁊ seditio oriet iter paupes ⁊ diuites. Si ƀo saturnꝰ ⁊ iuppit ibi fuerit: tūc erit pluuia mlta. ⁊ vētꝰ ab austro vēiet. res oēs fere ⁊ potiꝰ frumē tū ⁊ vinū cara erūt.

¶ De sigtione ꝯiunctionis planetaꝝ in libra.

SI mars ⁊ iuppit i libra fuerit celū erit rubeū. qđ ē signū ifirmitatꝫ hoiuꝫ ⁊ effu/ siōis sāguis. Si ƀo sol ⁊ iuppiter ⁊ luna ibi fuerit morient mulieres: eritqꝫ plu/ uia multa. Si aūt mars ⁊ saturnus illic fuerint bellū erit ⁊ latrones vias obsidebunt.

¶ De sigtione ꝯiunctionis planetarum in scorpione.

SI saturnꝰ ⁊ mars ⁊ venꝰ in scorpiōe iūcti fuerit: sigbūt ꝙ rex veneno iterficit: ⁊ dñoꝝ alij alijs ꝯtrahēt: atqꝫ ad iuicē malā gerēt volūtatē: ⁊ si lūa cū aliq̄ hoꝝ fue rit: fiet tāta pluuia ꝙ mūdus fere ibribꝰ deucalioneis obrui videbit. Si iuppit ⁊ satur nus in aliq̄ gdu istiꝰ signi fuerit: hac p oia gnalr itellige: qꝛ pseudo ꝓphete vēturi sūt nouā sectā seminātes.

¶ De sigtione ꝯiūctionis pl̄aꝝ in sagittario.

SI mars ⁊ iuppiter fuerit in sagittario fiet bellū iuxta mare: sꝫ si saturnꝰ iuppit ⁊ mercuriꝰ ⁊ luna ibi fuerint: fere diluuio seculuꝫ pibit: ⁊ flumina ⁊ maria ꝓpt aquaꝝ inūdationes icremētū suscipiēt. ⁊ scribe: medici: astrologi ⁊ sacerdotes multi/ plicabunt in orbe ⁊ a ꝑplis honorabunt. Si ƀo saturnꝰ ⁊ mars ibi fuerint. Latrones ꝑdabunt rusticos ⁊ villas ⁊ pyrate naues molestabūt in mari. Sed si mars ⁊ venus il lic fuerint: meretrices diripient pueros ⁊ puellas in captiuitatem eos deducentes.

¶ De significatione ꝯiunctionis planetaꝝ in capricorno.

SI sol mars ⁊ mercuriꝰ i capcorno fuerit mlti morient dñi: ⁊ erit tē ifirmitas ml ta: ⁊ hoies icēdēt messes ⁊ domos: eritqꝫ vētꝰ nimiꝰ: paꝝ frumti recolliget. Qđ si saturnꝰ ⁊ mars ibi fuerit: nō erit tm̄ mali: bellū erit nimiū genusqꝫ hoium deū tiebit.

¶ De significatione ꝯiunctionis planetaꝝ in Aquario.

SI saturnꝰ ⁊ mars ⁊ lūa i aq̄rio fuerit: pauca fiet pluuia: siccabūt oia: sꝫ aq̄ fōtiū sufficiēter abūdabūt: ⁊ vie latronibꝰ molestabūt: celū nubibꝰ turbabit: nō tn̄ da bit pluuiā: hō tūc nascet de quo gaudiū erit magnū in ꝑplo cui gētes plime subijcien tur oē monasteriū abundabit: ⁊ erūt monaci multi ⁊ erunt hoies deum timentes.

¶ De significatione ꝯiunctionis planetaꝝ in piscibus.

SI i piscibꝰ iuppit fuerit: religio multa erit i hoibꝰ: qcūqꝫ igit de aliq̄ āno qd i il lo futuꝝ sit veꝝ dare iudiciū volueris subtilr planetaꝝ ꝯiūctiōes cōplexiones ⁊ sigtiōes tā p hec q̄ scripta sūt q̄ꝫ p igeniū tui solertiā examines: signoꝝ sili naturis: i q bus planete fuerint īspectis: ⁊ sic certa iudicia de vēturis facē poteris: si deꝰ voluerit.

¶ Explicit Alchabitius de sigtionibus ꝯiūctionis planetaꝝ in vnoquoqꝫ signo/ rum in reuolutionibus annoꝝ mundi interpretatus a Joanne hyspalensi.

Jr sapiens dñabit astris. Dicit Ptolemeus in sapiētijs Almagesti. Et pōt declarari sic. Jlle dñabit astris qui effectus prouenietes ex ipsis astris pōt impedire vel pbibere: sed hoc potest facere vir sapiens: quare rc. Maior est manifesta: qꝛ ille dñaꝛ alteri qui pōt sibi dicere fac hoc ꝛ facit: ꝛ dimitte hoc ꝛ dimittit. Minor pbatur aucte Ptolemei in qnta ppositione cētiloquij vbi dicit. Optimus astrologus multū maluz pbibere pōt qd fm stellas vēturum est cū eius nām pſciuerit: sic enim pmuniet eum cui malum vēturum est vt cum venerit possit illud pati. Et confirmatur auctoritate eiusdem in propositione octaua eiusdem vbi dicit. Anima sapiens ita adiuuabit opus stellarum quemadmodum seminator fortitudines naturales.

¶ Sed aduertēdum est de mō per quē sapiēs pōt impedire vel adiuuare opꝰ stellaꝝ. Certū est ꝙ nos nō possumꝰ simplr impedire influētiam celestē sicut nec cōbustionez ignis: sed possumꝰ disponere passum ad recipiēduz alio vel alio mō influentiā celestē. Uidemus enim ꝙ idē calor solis glaciē dissoluit ꝛ pstringit lutū. Ponit Haly de hoc familiare exēplum in cōmēto pallegate ppositionis. Optimus astrologus rc. Dicēs si sciuerimꝰ ꝙ debeat alicui euenire egritudo calida ꝛ sicca de natura martis: poterimus ipm ante aduētuz illius influētie mutare ad oppositū. s. ad frigiditatē ꝛ humiditatē: ꝛ sic influētia que deberet sibi facere egritudinē reduc ꝛ ipm ad tēperamētum.

¶ Patet ēt cuilibet ꝙ possumus impedire actionē ignis ne cōburat aliqd cōbustibile determinatum. s. remouēdo ipsum ab igne vel proyciendo aquam super ipsum.

¶ Cum igiꝛ scie diuidanꝛ fm diuisionem reꝝ de qbus sunt: ꝛ qlibet dicaꝛ sapiens in scia sua accipiēdo large sapiētiam pro scia: sicut accipit Albumasar in multis locis sui introductorij: vt videamus de qbus sapiētibus sint dicta verba pposita possumus distinguere iter sapientes ꝛ sapiētes modo quodam vli. ¶ De numero igiꝛ sapientuz qdam sunt sapientes veraciter: qdam apparēter. Hanc distinctionē tāgit Aristoteles in pmo elenchoꝝ vbi dicit. Quidam sunt pulchri pter decorē: qdam aūt fingūt cōponētes se. Et isti. s. apparēter sapiētes sunt bipartiti: qm qdam eoꝝ apparent sapientes solū fm estimationē vulgi sicut diuites huius mundi: ꝛ qdaz apud puectos sicut sophiste. Primi sunt hntes diuitias huius mūdi de qbus dicit Albumasar in itroductorio suo magno vbi loquiꝛ de sectis ptradicētibus astronomie. Et sunt illi de noua secta. Dicit ibi Albumasar. Dignior apud vniuersitatez vulgi est cui fuerit plus substantie. sicqꝫ fit: qꝛ dignitas substātie apud ipsos est plus dignitate scie. Et dicūt ꝙ cū fuerit homo hns sbam nō impedit eū si fuerit imperitus in scia astroꝝ: ꝛ medicine ꝛ ceteraꝝ sciaꝝ pbantes pbatione falsissima: qꝛ pbant sciam per sbam. Et hec pbatio erroris est pbatio falsissima: qꝛ res pbanꝛ per genus suum. i. per psimile. i. sapiētia p sapiētiam: substātia per sbam: ꝛ non pbanꝛ per nō psimile sibi: ergo nō pbaꝛ sapiētia per sbam. Alij apparēt scientes vel sapiētes apud aliqualr puectos sicut sophiste. De qbus dicit Aristo. in pmo elenchoꝝ: qbusdam magis ope preciuz est videri ꝛ nō existere ꝙ existere ꝛ non videri: ꝛ magister Alanus de insula loquēs de eis dicit. Huius scholas vsitāt paupes legiste: veras lites agitāt: fiunt agoniste. Hic pbat hic iprobat: huic pcludit iste. Atqꝫ duo cētum pclamāt ore sophiste. Uere sciētes differūt fm magis ꝛ minus certū: vt dicit Cōmētator scdo metaphysice. Sciētie mathematice sunt in pmo gradu certitudinis. Naturales ꝑo sequunꝛ eas. Jsti minus certi. s. logici ꝛ nāles nō trāsferētes se ad alias scias non hnt de phia nisi verba: de istis etiā dicit ma

gister Alanus. Iste semp clamitat ꝛ argumētaꝛ: dū Aristotelicas latebras rimaꝛ. Sꝫ si q̃ras qualꝛ aut qd epulaꝛ mens studio viuit: sꝫ venter phaꝛ. Magis certi sunt mathematici. Et illi sūt bipartiti qm̄ qdā eoꝝ student in motib⁹ tm̄: ꝛ nō curant de iudicijs: vel negāt ea. Et isti sūt de qb⁹ dicit Albumasar in quarta ꝛ qnta secta ꝯdicentiuꝫ iudicijs ſm q̄ videbiꝛ postea. Scdi aūt student in motib⁹ ꝛ in iudicijs: de qbus dicit Alanus loquens de ipso Albumasar. Illic astra polos celū septēq̃ planetas ꝯsulit Albumasar terrisq̃ reportat eoꝝ. Cōsiliū armās terras firmāsq̃ caduca. Cōtra celestes iras superūq̃ furorem. ¶ De istis ḡ Ptolemeus dicit ṽba pposita. Uir sapiēs dñabiꝛ astris. In qb⁹ ṽbis Ptolemeus tāgit tres ppetates vel ꝯditiones q̃s dꝫ verus phs hr̃e: ꝛ maxime astronomus ſm quas tria gn̄a hoium ab astronomia repelluntꝛ. Prima ꝯditio est stabilitas itentionis. Scda est habilitas dispōnis. Tertia est abdicatio terrene possessionis. Primā tāgit cū dicit vir. Scda cū dicit: sapiens. Tertiā cū dicit: dñabiꝛ astris. ¶ Quātum ad pmā ꝯditionem dicit Ptolemeus in pma ppōne centiloquij. Scia stellaꝝ ex te ꝛ ex illis est. Et Haly in cōmento eiusdē dicit. Qui res futuras scire desiderat duab⁹ vijs opꝫ icedere. Una vt accipiat motū stellaꝝ ꝛ opera que fiunt in reb⁹ ſm motū eaꝝ. Et aspiciat libros quos antiqui scripserūt de significatione motuū ipsaꝝ: ꝛ adiungat his quecūq̃ pbauit in tpe suo. Cū ergo magnus sit labor in aspiciendo mot⁹ stellaꝝ nō pōt astronomus esse effeminat⁹ nec remissus. Et cū multū tps reqraꝛ ad respiciendū libros antiquoꝝ nō pōt esse vagabūdus. Opꝫ ergo vt astronom⁹ sit firmus ꝛ stabilis in meditatione. Et sic effeminati ꝛ remissi ab astronomia sunt repulsi. ¶ Quātū ad scdam ꝯditionem dicit Ptolemeus in septima ppositione centiloquij. Nemo poterit dare certa iudicia ſm stellaꝝ cōplexionem: nisi hō qui vim aīe ꝛ cōplexionem nālem bene cognouerit: vult q̄ homo nālr dꝫ esse dispositus ad istam sciam qui dꝫ pficere in ea. Hoc ſm q̄ mihi videꝛ hꝫ ista scia pre oibus scientijs. Uidi enim bonos clericos in logica ꝛ in nāli phia qui nullo modo poterāt aliqd cape de astro nomia: imo nec algorismū. Patet ergo q̄ nālr indispositi repulsi sunt ab astronomia: de qbus Albumasar facit sectā ſm q̄ videbiꝛ statim. ¶ Quātum ad tertiam ꝯditionem dicit Haly in cōmento pme ppōnis cētiloquij. Quia opꝫ nos solicitos esse circa mūdana: auferꝛ a nobis futuroꝝ cognitio: sed si a mūdanis oibus separemur possemus futura pcognoscere: sicut videmus eremitaꝝ q̃ꝫ plures qui futura pdicunt. Et epilenticoꝝ qdam dum epilentia torquenꝛ futura pdicunt: qꝛ tunc corporeis sensibus nō vtunꝛ: sed sola vi aīe. Patet ergo q̄ phs non dꝫ esse diues teste pho. 7. politice. Non opꝫ phm esse dñm terre ꝛ maris: sed sufficit vt habeat famulum ministrātem sibi olera. Et sic hn̄tes diuitias huius mūdi ab astronomia sunt repulsi. Quod aduertens Socrates aurū piecit in mari sicut narrat Ualerius. Ista aūt ꝯditio non placet multis: nec etiam mihi. ¶ Quātum ad istas ꝯditiones ꝯsolaꝛ nos Albumasar in itroductorio: ꝛ specialr quātum ad vltimā: qꝛ mutat eam ad oppositum. Dicit sic. Et fortassis nō sufficiunt aliqui ad sapientiā huius magisterij dū aspiciunt in qbusdā rebus puenire ex veritate ꝛ cōprehensione eaꝝ ad hoc vt possint errorem a se repellere ppter breuitatem exercitij eoꝝ in cognitione oium reruꝫ: quarum cognitio necīa est illis in illa eadem intentione: quātum ad pmam ꝯditionem. Et paucis iterpositis dicit. Et hoies subtiles ꝛ pfunde sapiētie forsitan non sufficiūt multi eoꝝ qui vtunꝛ eis cōprehendere eas: cūq̃ fuerit scientia huius magisterij ceterorūq̃ magisterioꝝ que necessaria sunt in presentia rerum pre pfunditate quā diximus a sensibus longinqua quantum ad secundam conditionem. Tunc consolatur nos ꝛ dicit. Non debet annullari quod ex eius scientia potest pertingi propter illud

quod non pōt pertingi: Et paucis interpositis dicit: qz modicum sapiētie multi pfe/
ctus. Et in hoc mutat tertiam ꝯditionem ad oppositū. Et pbat q maior vtilitas sit
in astronomia q̄z in aliqua alia scia. Et si ꝯtingat in ea error tolerabilior est: z minus
nocet q̄z in ceteris sciētijs. Et dicit sic. Uidemus nāqz medicos errare in prescia infir
mitatū z morboꝝ dum pdicūt que accidūt infirmo ex grauitate morbi z eius leuitate
z ex celeritate sanitatis z ei9 tarditate: eius quoqz sanitate vel morte: sed illud modi/
cum erroris medicoꝝ nō impedit eos ab appetitu sui magisterij z ab eius dispōne z
exercitio: nec gňat reprehēsio vel dubium hōiuz erga eos q viderūt ex modico erro
ris in suo magisterio q̄rere vtilitatē z pfectū per eoꝝ curationē z acqescere eoꝝ me/
dicaminibus. Silr z dispositores nauiū nō dimittūt magisteriū suū nec dimittūt ho
mines cursuz maris ppter modicū erroris nautaꝝ. Silr ceteraꝝ sapientiaꝝ z magi
sterioꝝ auctores vix possunt euadere accidētia erroris seu aduentū alicuius impedi
menti qd cuenit eis: sed ppter hoc nō annullat eoꝝ magisteriū. Et hoꝝ oium que di
ximus error impedimēti plus est q̄z error astrologoꝝ: qz medicus cū errauerit in pre
scia infirmitatū: aut curatione: aut in medicaminib9 fortassis erit hoc causa pditio/
nis aiaꝝ. ¶ Et cum errauerint naute fortassis erit hoc cā pditionis nauium z earuz
naufragiū z eoꝝ qui in eis sūt iteritus. Et si errauerint pastores z pceptionis aialiū
auctores erit hoc fortassis puocatio pditionis eiusdē gňis aialium. At vo si astrolo/
gi errauerint hoc magis ascribit ignorātie astrologi in pscientia rei: omittit enim in/
quisitor pcauere horribilia anteq̄z veniāt z ppter hoc fortassis erit illis dimissio cau/
tele puocatio eorūdē horribiliuz aduenientiū z fortassis erit in eis pditio z fortassis
nō. In ceteris aūt magisterijs nō est ita: qz maxima ps erroris eoꝝ auctoꝝ est pditio
z impedimētū absqz dubio. Et in h quoqz qd diximꝰ dignitas z dignitatib9 scie astro/
rum: si ergo est magisteriū astroꝝ digni9 ac nobilius ceteris magisterijs: z semita ei9
magisterij: z errore in qbusdā horis est ista semitā ceteroꝝ magisterioꝝ z eoꝝ errore
sanior z min9 impedimēti eoꝝ veritas est maioris pficui: q̄re equū est quātum decet
oēs hoīes itellectuales z sapiētes recipe astrologos z vti eis z acqescere vitati eoꝝ i
his que dicūt. Hec aūt scia maxime illa ps que est de iudicijs multos hz emulos z ad
uersarios. Qd aduertēs Ptolemeus in q̄dripartito suo ꝯfirmat iudicia astroꝝ: z Al
bumasar in magno itroductorio suo: z ꝯueniūt ambo in mō ꝯfirmandi: nisi q Albu/
masar plura ponit q̄z Ptolemeus z plurib9 vtit rōnibus. Ambo in ꝯfirmādo iudicia
incipiūt ab ope solis. Dicit enim Ptolemeus in tredecima ppōne pme partis. Qm
sol cum aere opat in rebus oibus existētibus in terra. Et Haly in cōmēto exponens
vba Ptolemei dicit Ptolemeus vult nobis ondere q sphera ignis z aeris que mu/
tant p corpa celestia mutāt res oēs que sunt in terris. Et Haly in cōmēto scde ppōsi/
tionis eiusdē dicit q radices huius scie sunt adeo manifeste q populares nihil scien/
tes sciunt z itelligūt eas ispiciendo z expiendo ipsas. Et Ptolemeus in 2 1 in ppō/
ne dicit q nescij populares sciunt res anteq̄z accidāt. Et q magis est dicit ipse q aia/
lia muta sciunt res anteq̄z accidāt: Albumasar et ꝯfirmat sciaz iudicioꝝ p multas rō/
nes quas nūc oēs narrare esset valde lōgum. Specialr aūt Albumasar disputat ꝯtra
negātes iudicia astroꝝ z diuidit ipsos in 1 0 sectas. Et tāgā breuiter de qlibet secta
duo aūt tria verba. ¶ Prima secta dicit q planetis nō esset aliq̄ significatio sup res
que fiunt in hoc mūdo q est sub circulo lune. Quibus dicit Albumasar q oēs phi cō
cordati sunt q ois sba que mouet motu nāli efficit in essentijs reꝝ sibi ꝯiunctaꝝ per
nām ꝯuersiones nāles: z hoc declarat in actione ignis. Sed corpa celestia mouent
motu naturali: ideo efficiunt in q̄tuor elemētis sibi ꝯiunctis per nām ꝯuersiones na/

turales. Hāc rōnem inuit Albumasar in multis ꝟbis. Posset ēt assumi ɔtra illā sectā
dictū Aristotelis ꝑ metheoroꝝ. Nece est mūduz iferiorē ɔtiguū esse lationibus supe
rioribus: vt tota eius ꝟtus īde gubernet. ¶ Scda secta est eoꝝ q dixerūt ꝙ planetis
eēnt significationes tm̄ sup res vles: vt sunt q̄tuor elemēta: ꝛ sunt gn̄a ꝛ spēs. Cōtra
quos Albumasar ponit īter alia talē rōnē. Totū nō est totū: nisi ꝑ partes suas. ergo si
significāt sup totū .s. sup spēm opꝫ ꝙ significēt sup indiuidua que sunt partes specieꝝ.
¶ Tertia secta est quorūdā disputātiū q dixerūt q̄ñ planetis nō esset significatio sup
possibile: sed solū sup nec̄ium ꝛ impoſe. Et dicit Albumasar ꝙ dissoluit rōnes istoꝝ
pl̄r: ꝛ affirmauit possibile ꝑ multas rōnes. Et iter alias ponit illā quā ponit Aristote
les in ꝑ piarmenias .s. qd̄ nō opꝫ ɔsiliari vel auxiliari. ¶ Quarta secta est quorūdaꝫ q
asperexūt in scīa toti⁹ que est scīa circuloꝝ ꝛ esse eoꝝ. Isti dixerūt ꝙ planetis nō eēt
significatio sup res que fiūt ꝛ eueniūt in hoc mūdo ex idiuiduis aialiū ꝛ seminuꝫ ac
metalloꝝ. Et ꝙ eoꝝ significatio eēt sup corruptionē vel mutationē tēpoꝝ tm̄. Et dicit
Albumasar ꝙ isti nequerūt negare hāc quātitatē .s. mutationē tēpoꝝ esse ex fortitudi
ne opis planetaꝝ: qꝛ hoc ex eoꝝ ope inuenit ꝛ appet: ꝛ eius repulsio est dedecus. Et
postea arguit ɔtra eos ex ɔcessis. ¶ Quinta secta est eoꝝ q asperexūt in scīa totius ꝛ
annullauerūt scīam iudicioꝝ ex pte expimētoꝝ. Et dixerūt ꝙ iudicia astronomie nō
sunt vera: qꝛ res ptingunt ꝑ expimēta: ꝛ minus q̄ȝ pōt pcipi veritas rei ꝑ expimenta
est dum iuenit bis in vno esse. Et hoc est ipoſe in planetis: qꝛ planeta cū fuerit in ali
quo loco ex signis ꝛ fuerint ceteri planete aspiciētes ipm vel ɔiuncti ei nō reuertunt
ad ipm esse ex signis: nisi post multa millia annoꝝ: ꝛ nō ꝑuenit vita vnius hoīs ad is-
tam quātitatē annoꝝ: q̄ñ ergo est poſe hoī vt iueniat planetas bis sup vnū esse q̄te-
nus ꝓbet ex reditione eoꝝ ad loca eoꝝ qd significēt. Quib⁹ dicit Albumasar ꝙ anti-
qui nouerūt planetaꝝ nās ꝛ eoꝝ significationes ex multis reb⁹ ꝛ diuersis quaꝝ q̄daꝫ
sunt pticulares apparētes: q̄dā ꝟo vles. Particulares apparētes sunt queādmoduꝫ
inuenit ex opatione solis in calefactione: ꝛ lune in hūiditate ꝛ putredine: ꝛ ex opib⁹
planetaꝝ in corruptiōe ꝛ mutatione aeris in oī die ac nocte. Vles ꝟo queādmoduꝫ
inuenit ex eoꝝ significatione in reuolutiōe ānoꝝ mūdi ꝛ natiuitatū. Et breuiter vir-
tus ꝟboꝝ est ꝙ hō in modico tpe pōt expiri illa que cōiter occurrūt: sꝫ quātū ad alia
que raro fiūt: sicut sūt ɔiūctiones magne debēt nob̄ sufficere dicta ꝑdecessoꝝ nr̄oꝝ.
¶ Sexta secta est quorūdā arithmeticoꝝ q̄ pigritabāt aspicere numeꝝ stellaꝝ ꝛ equa
tionē ipsaꝝ ex libro in quo est scīa toti⁹ certissime .i. Almagesti quē Ptolemeus edidit:
sꝫ quesiuerūt loca planetaꝝ ꝑ diuersas tabulas ꝛ iuenerūt tabulas differre quātū ad
loca planetaꝝ. iō dixerūt ꝙ iudicia nō sunt vera ex quo nō hn̄tur vera loca planetaꝝ.
Quib⁹ dicit Albumasar ꝙ astronom⁹ cū de aliqua re voluerit iudicare in hoc dꝫ ɔsi-
dere vt aspiciat nās planetaꝝ ac ꝓprietates eoꝝ ꝛ dn̄m signi vniuscuiusqꝫ eoꝝ ꝛ sue
exaltationis atqꝫ dn̄os triplicitatis sue: locū quoqꝫ ei⁹ ex angulo ꝛ succedētib⁹ eius ꝛ
casu eius ab angulo ꝛ pn̄tia eius in domo spe ꝛ domo fratrū ꝛ ceteris domib⁹ circuli ꝛ
postea iudicet. Gradibus ꝟo signoꝝ est significatio pticularis qua vtunt astrologi in
qbusdaꝫ rebus ꝓpriis. Si aūt fuerit in loco planete error ex minutis vel gradu vno
nō impedit hoc magisteriū iudicioꝝ. Et opꝫ eū q exercet magisteriū iudicioꝝ cū de-
derit ei calculator loca planetaꝝ ex signis in qbusdaꝫ tpibus vt iudicet ꝑ ipsa loca in
qbus sunt planete si significent illud vel illud. Certitudo ꝟo gradus in quo loco sint:
ex signis suis sm̄ ꝟitatē erit sup calculatores ꝛ ab eis exiget. Et ponit exēplū de me-
dicis dicēs: ꝙ medicus tenet iudicare naturā vniuscuiusqꝫ medicaminis ꝛ cui rei sit
vtilis ꝛ qbus īfirmitatibus ꝓficiat. Inq̄sitio ꝟo specieꝝ in regionibus ꝛ eaꝝ tritura

a medicis

a medicis nõ eſt exigenda:ſed ab auctoribus ſpecierum. Ita eſt dicit ipſe de iudicijs aſtrorum. Ad illum q exercet iudicia ptinet ſolum defendere ꝙ planete ſignt ſup res huius mundi:ꝛ qd ſignificent:ꝛ ptinet ad ipm ſcire ꝓprietas ꝛ nãs ipſorum. Ad calculatorem ꝟo ptinet verificare gradus eorum. ¶Septima ſecta eſt eorum q repulerunt hãc ſciam eo ꝙ aſpexiſſent in ea ꝛ impoſſe fuit eos puenire ad id qđ voluerunt. Suntqꝫ iuidentes hui⁹ magiſterij ſectatores ſup ſcia eorum in ipſa:ꝛ repellunt ſciaꝫ magiſterij iudiciorum ꝓpter iuidiã. Iſtis nõ eſt ꝯdicendum vt dicit Albumaſar cuꝫ ſit eorum negatio ad hoc magiſterium. Nã negator nõ dꝫ ꝯſtringi:niſi p qđ vincaꝉ ꝛ cogaꝉ venire ad veritatem ꝯſtãtem. ¶Octaua ſecta eſt quorundã qui ſe iactãt de medicinali ſcia:vt acqrãt p eam:nõ aũt medici ꝓbi ꝛ ſapientes in magiſterio medicine qui iã legerunt libros antiquorum in ſcia medicine ac ſciuerunt radices magiſterij eorum ꝛ diuerſitatẽ elementoꝝ ſeu tẽporum ac nãrum:corruptionem quoqꝫ eoruꝫ ꝛ cetera que ſunt eis necia in magiſterio eorum ex rebuſ ſingularib⁹ꝛ rebuſ cõpoſitis. Iſti nouerunt dignitates ſcie iudiciorum aſtrorũ. Et ſciunt ꝙ ſcia aſtrorum ſit pncipium ſcie medicine. Et vtunꝉ magiſterio iudiciorũ in magiſterio medicine vſu frequenti in cognitione morborũ ꝛ augmẽtatione eorum ꝛ diminutione ꝛ in tpib⁹ curationis. Multiplicaturqꝫ eorum recta itentio in magiſterio eoruꝫ:ꝛ liberanꝉ ĩfirmi p manus eorum:ac multiplicanꝉ ꝓfectus hoiuꝫ p eos. Quidã ꝟo ex medicis ex his videlicet quorũ impitia abundat:ratio aũt abbreuiaꝉ in ſcia quorundã que necia ſunt illis ad hoc ꝯtendunt in magiſterio ſuo vt ꝓponãt acqſitionem ꝛ poſtponãt ſciam deniqꝫ ꝯdixerunt ſcie iudiciorum:ꝛ dixerunt ꝙ nõ ſit motib⁹ planetarum in hoc mundo fortitudo. Cõtra quos Albumaſar allegat dcm̃ Hippocratis dicens. Et iã dixit Hippocras in libro aeris dũm mẽtionem faceret de diuerſitate aeris ꝛ elementorum ſeu nãrum ꝙ res q̃s diximus de diuerſitate aeris ſunt in ſcia aſtrorum. Et ꝙ ſcia aſtrorũ nõ eſt modica pars ſcie medicine. ¶Nona ſecta eſt vniuerſitatis vulgi. Et iſti diuidunꝉ in duas ſectas:q̃rum vna eſt eorum q neſciunt dignitatem iudiciorum ceterarumqꝫ ſciarum neqꝫ dignitatẽ preſcie rerum:digniorqꝫ hoibus apud eos eſt cui fuerit plus ſubſtãtie. De iſtis fuit prius dcm̃. Cõtra quos dicit Albumaſar ꝙ ſubſtãtia ꝛ fortuna aptanꝉ ſapienti ꝛ iſipienti:forti quoqꝫ ꝛ debili:ꝛ hõ non eſt laudabilis ſup hoc qđ aptaꝉ ei ex hoc:qꝛ hoc nõ eſt aptatum ei p ſciam ſuã neqꝫ p inſipientiã:neqꝫ per fortitudinem ſeu debilitatẽ ſuã:ſed laudaꝉ ſup ſapientia ꝛ cognitione : qꝛ dignitas hois ſup cetera aĩalia nõ ſit niſi p ſapientiã ꝛ cognitionem ꝛ p cognitionem reruꝫ que fuerunt ꝛ que future ſunt. Et qbuſdam iterpoſitis dicit ꝙ dignius rerum in hoie eſt futurorum ſcia. ¶Decima ſecta eſt ẽt vlis vulgi. Et iſti repulerunt ſciam huius magiſterij ꝓpter hoc ꝙ viderunt de multitudine erroris eorum qui ſe iactant de ea:eo ꝙ vulgus recipit res per cognitionem apparentie. Cũqꝫ vidiſſent multitudinẽ erroris eorum qui ſe iactant de hac ſcia in his que interroganꝉ ex ſcia iudiciorum aſtrorum mẽdacem eam putãtes repulerunt:ꝛ referunt magiſtros huius ſcie ad inſipientiaꝫ ꝛ dixerunt ꝙ eſt ſcia caſſa. Dicit Albumaſar ꝙ iſti nõ ſunt culpandi in ꝯdictione magiſteriorum huius ſcie:qꝛ plurimi eorum qui ſe iactãt de ea ſunt hoies iſipientes ꝛ imperiti atqꝫ caduci. Et qbuſdam iterpoſitis dicit ꝙ iſti exercent ſub noie huius magiſterij varias ſeductiones qbus ſeducunt hoies debiles vult dicere ꝙ qdam opantur geomãticam:vel p ſortilegia ſub noie huius ſcie. Iſti nõ querunt niſi lucrũ. Et dicit cum iſti interroganꝉ de aliqua re tendunt in rñſionem ad rem qua gratulaꝉ querẽs: ꝛ ſibi ꝯgruit volentes eum letificare cã cupiditatis ſue. Hec ſufficiãt de decẽ ſectis q̃s ponit Albumaſar. ¶Et poſſet addi vndecima ſecta. Et ſunt illi qui dicũt ꝙ iſta ſcia

sit ꝯtra fidem. Quibus dico q ipsi nō legerunt libros sapientium antiquoꝝ: quos si le gissent scirent q hec scia nō est ꝯtra fidem: imo pro fide. Ponūt enim doctores hui⁹ scie mūdum creatū qđ est pmum fundamētum fidei. Dicit eni Haly Abēragel in pri ma pte sui libri in capl'o de natura Jouis: q tpe quo deus icepit creare mūdum po/ suit Jouem in ascēdente. Et Albumasar in itroductorio suo dicit. Et dicamus pmū q motus circuli sit a vtute pme cause. Et qbusdā iterpositis dicit. Ecce qualr ꝯtra rimus creatorē ex reb⁹ apparētibus ⁊ notis que ꝯtingunt sensibus q sit sempiternus dn̄s vtutē absq essentia finis imobilis ⁊ icorruptibilis altissimus sit. nomē eius bn̄di ctum ⁊ exaltatū exaltatione maxima. ℭ De diuisione astronomie expedio me breui/ ter ⁊ pono diuisionē quā ponit Albumasar in itroductorio suo magno. Due sunt spēs astronomie. quaꝝ vna est scia totius. s. de circulis ⁊ motibus eoꝝ. Scđa est ars iudi/ cioꝝ astronomie. Hāc diuisionē ponit etiā Ptolemeus in pncipio quadripartiti sui. Et Haly in cōmento idem. Prima spēs est tradita pfecte ⁊ cōplete quātum ad pnci/ pia ⁊ ꝯclusiones a Ptolemeo in Almagesti. Uel posset pma spēs subdiuidi. Scia de motibus est duplex: quedā est in instrumētalis: quedā tabularis. Jlla instr̄alis est du/ plex: qꝛ quedā sunt instr̄a ad obseruādum siue iuestigādum motꝰ: sicut sunt regule Ptolemei armille ⁊ ꝯsilia. Alia sunt instr̄a pro opationibus quotidianis exercendis sicut astrolabium sphera solida ⁊ ꝯsilia. Scđa species. s. ars iudicioꝝ astrologie habet quatuor ptes pncipales. Quaꝝ pma est de iterrogationib⁹. Scđa de natiuitatibus. Tertia de reuolutionibus annoꝝ: ⁊ hec est duplex. s. de reuolutionib⁹ annoꝝ mūdi: ⁊ de reuolutionibus annoꝝ natiuitatū. Quarta de electionibus. De istis q̄tuor parti/ bus Haly Abēragel fecit vnum librum cōpletum. Ptolemeus aūt in quadripartito omisit duas partes. s. de iterrogationibus ⁊ bonarum electionibus: sed Haly qui cō/ mentauit ipsum: excusat ipm dicens: q satis possunt haberi iste due partes ex his q̄ Ptolemeus dicit ibidem: pter istas sunt quedā alie partes iudicioꝝ. s. de ꝯiunctio/ nibus magnis: de imaginibus: de sigillis: de qbus parum vel nihil habemus. Aduer tentes aūt plurimi antiquoꝝ ⁊ etiam modernoꝝ q iste partes essent difficiles ad in telligēdum debētibus pmo adiscere illā sciam fecerūt libros itroductorios in qb⁹ po suerunt pncipia ⁊ exposuerūt terminos qbus vtunť magistri iudicioꝝ. Jnter autem alios itroductorios liber Alchabitij est magis approbatus apud modernos. Jdeo di missis alijs de ipso ad presens intēdimus. His visis ad literam descendamus.

Postulata a dn̄o. Jn pncipio istius libri septē possunt queri. Primo que sit itētio libri. Scđo que sit vti/ litas. Tertio quis sit titulus libri. Quarto cui parti ph̄ie supponať. Quinto qn̄ dʒ legi. Sexto de subiecto libri. Septimo de diuisione libri. ℭ Jntētio libri est pa/ tefacere sciam vniuscuiusq rei cuius scia nec̄ia est icipienti adiscere sciam iudicioꝝ astroꝝ. Utilitas eius pʒ: qm ois q vult sciam iudicioꝝ icipe doctrina huius libri suffi ciēs erit ei: quā si bn̄ itellexerit poterit oēs libros iudicioꝝ p se itelligere. Titulus hu ius libri talis est. Jncipiūt isagoge Alchabitij ad sciā iudicioꝝ astroꝝ. Et dʒ legi an̄ oēm librum iudicioꝝ astroꝝ. De qua parte sit pʒ ex pcedentibus. Est enim de parte scie iudicioꝝ astrorū. Subiectū eius est illud qđ est s̄m in tota astronomia iudicia/ li. s. corpus celeste inquātū p motum ⁊ lumē causat gn̄onem ⁊ corruptionē in reb⁹ exi stentibus sub orbe lune. Diuisio libri patebit in pcessu. Diuidiť aūt iste liber pma di uisione in duas partes. s. in partē ꝓhemialem: ⁊ executiuā. Pars executiua icipit ibi. Jn noie dn̄i zodiacus ⁊ cetera. Pars executiua diuidiť in qnq partes s̄m q diuidit auctor in litera quas vocat qnq differentias s̄m q patebit statim. Pars prohemialis

potest diuidi in quatuor ptes qm in pma inuocat diuinũ auxilium pro cõpletione opis sui: & cũ hoc captat beniuolentiã regis sui ad cuius instãtiaz forte hũc librũ cõposuit. In secunda parte oñdit cãm sui libri siue motus qui mouit eum ad faciendum hunc librũ. In tertia parte excusat se de ratiocinationibus. In quarta pte ponit diuisionez sui libri. Secunda pars icipit ibi: cũ vidissem. Tertia pars icipit ibi: & non introduxi. Quarta pars icipit ibi. Et diuisi eũ in quinqz dr̃ias. Primo breuiter sicut homo fidelis petit a deo plixitatem vite: vt possit opus suum cõplere. Et petit durabilitatem honoris gladij regis & custodiam operum suorum & ampliationem sui imperij.

Cum vidissem. In ista pte ponit cãm que mouit ipm ad faciendum hũc librũ. Et dicit q cũ vidisset multos antiquoz fecisse libros itroductorios ad sciam iudicioz astrorum & quosdã ex eis nõ posuisse oia necĩa ad itroductionẽ & quosdã nimis plixe tradidisse ea q̃ tradiderũt: & iter pfusa dicta eoz periisse. i. obscurata esse illa que necĩa sunt ad itroductionez. Et etiã quosdã nõ pcessisse in dictis eoz ordine disciplíne pponendo illa que debent pponi: & postponendo illa que debent postponi: sed fecisse pñrium. Incepit edere hunc librum & collegit in eo ex dictis antiquoz ea que erãt necĩa ad introductionem: & inutilia omisit.

Et non introduxi. Hic excusat se de ratiocinationib⁹: & dicit q nõ posuit in hoc libro rõnes que essent necĩe ad defendendu3 que dixi: qr iste posite sunt in libro Ptolemei. s. in quadripartito. Ibi enĩ Ptolemeus pfirmat iudicia p multas rõnes. Et dicit etiam se fecisse vnum librum de confirmatione iudiciorum vbi posuit ratiocinationes ad hoc sufficientes.

Et diuisi eum. Hic ponit diuisionem libri sui. Et dicit q diuisit eum in quinqz differentias: vt patet legendo literam.

In nomine domini. zodiacus. Finito pohemio incipit tractat⁹. Et põt diuidi in qnqz partes que sunt quinqz dr̃ie fm q auctor diuidit in litera. Prima dr̃ia est de esse circuli signoz essentiali & accidentali. Secunda est de naturis septem planetaz. Tertia qd accidit septem planetis. Quarta de expositione terminorum siue nominum qbus vtunẽ magistri iudicioꝝ. Quinta de proiectione partium. Secunda dr̃ia incipit ibi: & qr auxiliante deo. Tertia ibi. Nam esse planetaz. Quarta ibi. Initium hoz. Quinta ibi. Et qr iam expleuimus. Prima pars diuidiẽ in duas qm in prima parte expedit se de esse circuli signoz essentiali. Secũdo de esse accidentali. Secunda ibi. Nam circulus figuraẽ in oĩ hora. Prima pars põt diuidi in q̃tuor partes. In pma determinat de diuisione circuli signoz & his que psequunẽ ipsam diuisionem. In scđa parte determinat de dignitatibus planetaz ĩ signis. In tertia de figuris signoz. In quarta qd hñt signa ex membris hoĩs & qd hñt ex regionib⁹ & planetis. Secunda pars incipit ibi hñt quoqz planete. Tertia ibi: sequunẽ has figure signoz. Quarta ibi: & vnũqdqz. Prima ps põt diuidi in qnqz. In pma pte ponit diuisionez circuli signoz. In scđa pte cõparat ista adinuicẽ. In tertia cõparat ea ad quatuor tpa anni: & ad quatuor etates: & ad quatuor humores. In qrta ponit ordinez planetaz & exponit quõ accipiẽ in. cum dr̃ planeta est in signo. In qnta addit qddam de capite & cauda draconis. Secũda icipit ibi: & sex ex his signis sunt septẽtrionalia. Tertia ibi: & vocaẽ illa quarta. Quarta ibi: oibus aũt planetis. Quinta ibi: significaẽ etiam p caput & caudã. Primo dicit q circulus signoz diuidiẽ in duodecim ptes eq̃les q̃ vocanẽ signa & noianẽ noib⁹ duodecim imaginũ que sunt in ipso circulo signoz: que sunt aries taurus gemini &c. Et qlibet signũ diuidiẽ in triginta ptes eq̃les que

vocant gradus. Et qlibet gradus diuidit in sexaginta ꝛ vocant minuta. Et qdlibet minutū in sexaginta ꝛ vocant scd'a: ꝛ qdlibet scdm in sexaginta ꝛ vocant tertia: ꝛ a qdlibet tertius in sexaginta ꝛ vocant qrta: ꝛ sic vsq3 in infinitū. ¶ Circa istā ptem possūt moueri duo dubia. Primus est de numero signoꝝ. Scdm de ordine. De numero signoꝝ disputat Albumasar dicēs. Quidā ex his qui diuersa a nobis sensere ꝯdixerunt dictis antiquoꝝ in numero signoꝝ. Et dixerunt cur putastis ꝙ signa sunt duodecim nec plus nec minus. Quib⁹ rn̄dit Albumasar dicēs: ꝙ Aracis phs patefecit 48 imagines que sunt in circulo. i. in octaua sphera ꝛ eaꝝ noia: ꝛ auctorizauerunt ei⁹ sniam oēs sapientes antiq ꝛ ꝯcordauerūt cum eo sup hoc. Et duodecim ex his imaginibus sunt in circulo signoꝝ. Hac de cā dixerunt ꝙ sunt duodecim. Aliā cām assignat Albumasar dicēs: ꝙ phi iuenerunt qd oēs res que fiunt ꝛ destruunt in hoc mūdo sunt cōposite ex elemētis ꝛ in oi indiuiduo ꝙ efficit ex q̄tuor elementis sunt tria esse. s. initium mediū ꝛ finis. Quatuor igit elemēta multiplicata p tria faciunt duodecim: igit signa sunt duodecim. Tertia cā est: qꝛ p motum solis fit gn̄atio ꝛ corruptio in reb⁹ inferiorib⁹ ꝛ eius opus plus appet in hoc mundo q̄ꝫ opus alioꝝ planetaꝝ. Et ipse rotat in his duodecim imaginibus ꝛ sunt ei locus. Et fm decursus eius in his duodecim imaginib⁹ variant tpa anni. Ideo phi posuerūt duodecim imagines digniores significatione. Et attribuerūt eis fictionem vlem. Ceteris ṽo triginta sex imaginib⁹ attribuerunt fictionem ꝓpriā. ¶ Scd'a dubitatio est de ordine ꝛ de pncipio. Aliqs enī posset dicere quare iceperunt ab ariete cum circulus nō hēat pncipium neq3 finē. Ad hoc dicit Ptolemeus in 156 ꝓpōne pme partis q̄dripartiti: ꝙ ideo est pncipiū ab ariete: qꝛ est signum masculinū: ꝛ agens est dignius passo ꝛ eqnoctialis trāsit p ipm: ꝛ abinde. i. ab eqnoctiali icipit maior mutatio totius firmamenti. ¶ Sed aliqs diceret per istā rōnem videt ꝙ initium debeat esse a libra: qꝛ est signū masculinū ꝛ eqnoctialis trāsit per ipm ꝛ maior mot⁹ firmamēti est ibi. quare ergo iceperunt ab ariete potius q̄ꝫ a libra. Pōt solui p dictum Ptolemei in 140 ꝓpōne pme partis vbi dicit ꝙ pncipium in firmamēto est ille locus in quo cōplexio tpis est humidior sicut prima etas aīalium est in qua cōplexio est humidior. Posset aliter dici: qꝛ ab ariete incipit gn̄atio: a libra ṽo corruptio. ¶ De ordine diceret aliqs q̄re posuerunt taurum post arietē: ꝛ deinde geminos: postea cācrus. Dicit Albumasar ꝙ q̄tuor sunt q̄litates simplices elemētoꝝ. s. caliditas siccitas humiditas ꝛ frigiditas. Et due ex istis sunt sicut agētia. s. calitas ꝛ frigiditas ꝛ alie due sunt sicut patiētia. s. siccitas ꝛ humiditas. Agētia aūt sunt digniora patientibus: ideo iceperunt ab agētibus. Et agētium vnum est principium gn̄ationis. s. caliditas: ꝛ aliud pncipium corruptionis. s. frigiditas. Res aūt prius gn̄at q̄ꝫ corrumpit: ideo posuerunt arietē in pncipio qd est signum calidus ꝛ siccū de natura ignis q est pmo calidus. Et posuerūt cācrum in fine qd est signum frigidū ꝛ humidū de natura aque que est pmo frigida. Et posuerūt taurus post arietem: qd est signū fridū ꝛ siccū de nā terre q̄ est p̄ sicca: qꝛ siccitas terre ꝯueniēs est calori ignis. Et posuerūt signum geminoꝝ ante cācrum: qꝛ est signus calidū ꝛ humidū de natura aeris qui est pmo humidus ꝛ humiditas aeris est ꝯueniēs hūiditati aque. ¶ Ad euidētiam pdictoꝝ est itelligendum ꝙ in octaua sphera sunt quadragintaocto imagines: in qbus est ꝯcordia apud oēs antiquos sicut dicebat: ꝛ sunt in eis 1022 stelle que dicunt stelle fixe ꝛ mouent oēs vno motu. s. ad motū octaue sphere in centum annis fere vno gradu. Et antiqui posuerūt eas in sex ordinibus ita ꝙ illas que sunt maiores posuerūt in pmo ordine ꝛ sunt qndecim. Et que sunt infra has posuerunt in scd'o ordine: ꝛ sunt 45. Et que sunt ifra has posuerūt in tertio ordine: ꝛ sunt 208. Et

208. Et que sunt infra has posuerũt in quarto ordine: et sunt 474. Et que sunt infra has posuerũt in q̃nto ordine: et sunt 217. Et que sunt ifra has posuerũt in sexto ordine: et sunt sexagitatria. Ex his 48 imaginib⁹ 12 sunt in via solis: sicut dictũ est: et sunt in eis ex stellis 346. Noĩa eaꝝ imaginũ sunt aries taurus etc. Et remanēt 36 imagines quaꝝ 21 declinãt a via solis ad septētrionem et 15 ad meridiem. Que declinãt ad septētrionẽ hñt ex stellis supradictis 360. Et noĩa imaginũ sunt hec. Pria est vrsa minor. Scda est vrsa maior. Tertia draco. Quarta dñs flãme vel succēsus. Quinta canis latrãs vel vlulãs. Sexta corona septētrionalis. Septima icuruat⁹ vel genuflexus. Octaua vultur cadẽs. Nona gallina. Decima sedẽs sup sedẽ. Undecima deferẽs caput algol. i. diaboli. Duodecima tenẽs habenas. 13 serpētarius. 14 serpens. 15 amisator. 16 aqla volãs. Alius liber hꝫ vultur volãs. 17 delphin⁹. 18 equus pmus Alius liber hꝫ caput eq. 19 equus scd̃s. Alius liber hꝫ equus alat⁹. 20 mulier q̃ nõ nouit virũ. 21 est triãgulus. Que ṽo declinãt ad meridieꝫ hñt ex stellis supradictis 316. quaꝝ imaginũ noĩa sũt hec. Prima eaꝝ est marin⁹ leo quẽ qdã vrsuꝫ appellãt, et algebar. i. canis validus. 3 flumẽ. 4 lepus. 5 canis maior. 6 canis minor. 7 archa Noe. 8 serpẽs. 9 vas. 10 coruus. 11 deferẽs leonẽ et ipsius medietas est hũane figure et altera eq. 12 leopardus. 13 thuribulũ. 14 corõa meridio. 15 piscis meridian⁹.

Et sex ex his signis. In ista pte cõparat auctor signa adinuicẽ. Et põt diuidi in tres partes. Primo cõparat ea quãtum ad ptes mũdi: vel q̃tũ ad declinationes. Scdo q̃tum ad ascẽciones. Tertio q̃tum ad q̃litates. Prima in pncipio. Scda ibi: et sex ex illis dicunt directe ascẽdẽtia. Tertia ibi: et vocat medietas. Prio dicit q sex ex pdictis 12 signis sunt septētrionalia: q: declinãt a linea eqnoctiali ṽsus polũ septētrionalẽ. s. a pncipio arietis vsq ad finem ṽginis. Et alia sex. s. a pncipio libre vsq ad finẽ pisciũ sunt meridionalia: q: declinant ab eqnoctiali linea ṽsus polũ meridionaleꝫ. Iuxta quã ptem est itelligẽdum q eqnoctialis est circulus quẽ describit sol raptu firmamẽti. s. p motũ diurnuꝫ q̃n est in pmo pũcto arietis et eũdem describit in pmo puncto libre. Ideo vocat a Ptolemeo equator diei et noctis: q: tũc tpis dies et nox sunt eiusdẽ lõgitudinis p vniuersum mũdum vbi sol orit et occidit. Hoc iõ dico q: duo sunt loca in mũdo sup q̃ sol non oritur nec occidit q̃n est in pncipio arietis vel libre. quoꝝ vnus est sub polo arctico: et alter sub polo antarctico. ¶ Hic posset moueri illa q̃stio. Utꝝ sub eqnoctiali fit habitatio. Videt q nõ. Nã vbi est pptua caliditas ibi nõ est habitatio: sed sub eqnoctiali est pptua caliditas: sol eni semp decurrit sup illã ptem et modicũ declinat ab illa. Itẽ auctor sphere dicit q qnq sunt zone in celo. quaꝝ vna est torrida zona: et illa fm euꝫ est sub equinoctiali: et ex vtraq parte vsq ad tropicos: et due sub polis: et due medie. Ibi vult q tres eaꝝ sunt inhabitabiles. s. torrida zona ppter nimiũ calorẽ: et due existentes sub polis ppter nimiũ frigus: et alie due fm eũ sunt habitabiles: q: tẽperate. Breuiter ego credo cum Auicẽna: q sub eqnoctiali fit habitatio et optima habitatio. Et breuiter pono vnã rõnem que mouit me. Ibi est optima habitatio vbi est maxima tẽperies: sed sub eqnoctiali est maxima tẽperies: ergo etc. Maior est nota. Minorem declaro sub eqnoctiali enim dies et nox sunt equales sicut dictũ est: et tãtum põt infrigidari aer in nocte sicut calefit in die. Item declinatio solis maxime variat ibi. Mutat enim declinatio in vno die p 24 minuta: ideo forte vix põt accidere q̃ sol trãseat directe supra capita eoꝝ: q: hoc nõ accidit nisi sol intraret pncipium arietis vel libre recte in meridie. Item sol nunq̃ manet in eadẽ altitudine sup ipsos: sed statim in instanti si esset motus in instãti variat altitudo. Ita enim velociter sicut pmuꝫ mobile

mouetur accedit ad meridiem & recedit a meridie. Et vbi oz fieri magna calefactio opz q radij infigant p aliqd tps: sicut videmus in speculo ardēti si moueret speculū nō incēderet festucas vel aliā rem que opponeret. Item planete frigidi refrenāt ibi caliditatē calidoꝝ: qꝛ oēs semp sunt ibi ppinqui q̄uis qdā dicāt q planete nō causant frigiditatē: sed eoꝝ frigiditas est caloꝛ minoꝛ. In veritate hoc non credo salua gr̄a illoꝝ. Vidi eni q eadem cā frigoris nō facit tātum frigus in ptibus multū sc pretriona libus q̄tum facit in minus septētrionalibus. Posset et pbari rōne. Si eēt ita q nullus planeta ifluerет frigiditatē: sed causaret calitatē sequeret q pūtia saturni in cstate estas fieret calidioꝛ: qꝛ tale additum tali: facit ipm magis tale: sz hoc nō videmus: quare &c. Et si diceret aliqs q minoꝛ calitas sua tēpat maioꝛem calitatē solis: sicut aqua tepida calidā. Hoc nō valet: qꝛ ibi fit mixtio mālis: in ifluentijs aūt celestib⁹ fit mixtio vtualis. Et est imaginādū in ifluentijs de maioꝛi caloꝛe & minoꝛi sicut de duobus ignibus calefaciētibus vnā ollā: quoꝝ vnus esset foꝛtioꝛ alio. Certū est q minoꝛ ignis non ifrigidabit ollā nec ipediet foꝛtioꝛē ignez in calefactiōe sua. Rōnes i oppositū sunt solute: qꝛ pma dicit q est ibi ppetua calitas. Dico q nō est ibi ppetua caliditas que ipdiat habitationē. Auctoꝛem sphere nego in pposito quātum ad hoc.

Et sex ex illis dicunt directe ascēdentia. Hec pars posset diuidi: sed nō est vis. Dicit breuiter q 6 signa ex signis pdictis ascēdūt recte: & 6 oblique. Recte ascēdūt a pncipio cācri vsqz ad finē sagittarij. Alia 6 ascēdūt obliq̄. Ista habent ex tractatu de sphera: iō nō est hic stādū. Postea dicit q toꝛtuose seu oblique ascēdentia obediūt recte ascēdentib⁹. Iuxta qd notādū q si duo nascant in q buſdā tpibus in qbus oēs alie fictiones sunt pares q̄tum ad radicē supioꝛem & et iferioꝛem: sz vnus eoꝝ nascat sub signo directe ascēdente: & alter sub signo oblique vel toꝛtuose ascēdente: ille q natus fuerit sub obliquo obediet alteri q natus fuerit sub signo directo dū illa signa sunt eiusdē lōgitudinis a pncipio cācri. Verbi gr̄a: ille q natus fuerit sub geminis obediet ei q natus fuerit sub cācro: & ille q sub tauro ei q sub leone: & ille q sub ariete ei q sub vgine: & sic de alijs. Postea dicit q q̄libet duo signa q̄ sunt eiusdē lōgitudinis a pricipio arietis dicunt ꝯcoꝛdātia i itinere sic pisces & aries aq̄rius & taurus capricoꝛnus & gemini: & sic de alijs. Et pōt applicari sic prius. Et hoc est iō: qꝛ ascēsiones illoꝛ signoꝛ sunt eq̄les. Et hoc est q dicit auctoꝛ tractat⁹ de sphera: q̄libet duo signa equalr distātia ab alterutro punctoꝛ eqnoctialiū adequant i suis ascēsionibus. Postea dicit q medietas circuli que est a pricipio leonis vsqz in finē capricoꝛni vocat medietas maxima pꝑter ascensiones. Et est medietas solis: qꝛ leo est domus solis & ascensiones icipiunt ibi notabilr augmentari. Et sol hz in tota illa medietate dignitatē sicut planete in terminis suis. Et alia medietas est lune. s. a pncipio aquarij: vsqz ad finem cācri: & illa vocat medietas minima eo q ascensiones notabiliter icipiunt ibi minoꝛari. Et luna hz ibi dignitatem quā sol habet in maxima.

Et vocatur medietas. Hic cōparat signa adinuicem quātū ad qualitates in gn̄ali. Et breuiter dicit q medietas que est a principio arietis vsqz ad finem virginis est medietas calida: qꝛ facit nobis estatem. Et alia medietas est frigida: quia facit nobis hyemem.

Et vocat illa quarta pars. Hic cōparat ista 12 signa ad 4 tpa āni: & ad 4 etates: & ad 4 bu moꝛes siue cōplexiones. Et dicit q q̄rta ps que est a pncipio arietis vsqz ad pncipiū cācri est cala & hūida sic vir & sicut etas puerilis: & sic cōplexio sanguinea. Et alia q̄r

ta ps que est a pricipio cacri vsq ad pncipiuz libre est calida z sicca sic estas: z sicut scda etas z sicut cplo cholerica. Et alia qrta ps q est a pricipio libre vsq ad pricipiu capricorni est frida z sicca sicut autunus: z sic tertia etas q est pricipiuz diminutionis: z sicut cplexio melacholica. Et quarta ps que est a principio capricorni vsq ad finez pisciu est frigida z humida sicut hyems: z sicut etas vltima: z cplexio flegmatica.

Oibus aut planetis. Hic ponit ordinez planetaz: z quo accipit in. qn dr planeta est in signo z ps in lra. Sz nota h triplice acceptionez signi sicut ponit auctor sphere: z qr ibi iuenies no pono h.

Significatur autem. Hic dicit q caput z cauda draconis habent quasdam significationes: quas no vult hic exponere: sed in sequentibus patebunt.

Habent quoq planete. Prius determinauit auctor de diuisione circuli signoz: z de quibusdam que csequunt ipsam diuisione. Hic vult determinare de dignitatibus planetaz i signis. Et diuidit in duas. Quonia primo determinat de dignitatibus essentialibus. Scdo de accidentalibus. scda pars est ibi: ex ptatibus quoq planetaz de accidentalibus zo in fine huius dcie. ¶ Prima pars diuidit in duas: qm in prima facit qd dictuz est. s. determinat de dignitatibus planetaz in signis. In scda parte determinat de fortitudinibus quas hnt in ipsis dignitatibus. scda ibi: z qr iam auxiliante deo. ¶ Prima pars diuidit in qnq partes sm quinq dignitates: qm primo determinat de dignitate planetaz que vocat domus. ¶ Secundo de dignitate que vocat exaltatio. ¶ Tertio de dignitate que vocat triplicitas. ¶ Quarto de dignitate que vocat terminus. ¶ Quinto de dignitate que vocat facies. scda ibi: he sunt exaltationes. tertia ibi: triplicitates sic distinguimus. quarta ibi: hnt quoq in vnoquoq signo. qnta ibi: facies aut signoz. ¶ Prima pars pot diuidi in duas partes: qm in prima pte ondit que sint domus planetaz. ¶ In scda parte: qr qlibet eoz pter solem z luna habet duas domus. quaz vna est ei magis principalis: z illa vocat gaudiuz: ideo ondit que sint ille domus in qbus gaudet. scda ibi: signa aute in qbus. Prima diuidit in duas. Prio pponit determinadu de dignitatibus planetaz z ponit diuisionez in lra. Scdo psequit ibi: domus he sunt. Dicit g primo q planete hnt i signis pdictis qsda dignitates seu ptates p nam z quasda p accidens. Que sunt p nam sunt domus exaltatio triplicitas terminus z facies. De his aut dignitatibus qs hnt p accns vult postea dice.

Domus he sunt. Dicit q aries z scorpius sunt domus martis taurus z libra domus veneris gemini z virgo domus mercurij: cancer domus lune: leo domus solis sagittarius z pisces domus iouis: capricornus z aquarius domus saturni. Postea dicit q 7 signu a domo cuiuslibet planete dr eius detrimetum: vbi gra: sicut leo est domus solis sic aquarius qd est 7 signum oppositu leoni est detrimetum solis: z eode mo itelligas de alijs. Deinde dicit q duo signa que sunt domus vnius planete dicunt pcordatia i circulo. i. in circulo signoz sine zodiaco q est latus in medio z in ligatura strictus. i. iuxta polos. Ad q itelligedum ops imaginari circulos trafeuntes p principia signoz z p polos zodiaci: z totum spatium coprehesum iter quoslibet duos circulos est. vnum signu sicut exeplificatu fuit i lectione pcedente. Ista pcordatia videt mihi paz facere ad h q duo signa debeat ee domus vnius planete: qr quelz duo signa isto mo pcordat. Ideo pot aliter exponi siue glosari vbu auctoris q quelibet duo signa que sunt domus vnius planete dicunt pcordantia in zodiaco quatum ad distatiam a domibus luminariu: z isto mo est vez:

verbi grā: gemini ⁊ vgo sunt dom⁹ mercurij ⁊ equalr distāt a leone ⁊ a cācro que sunt dom⁹ luminariū: ⁊ taurus ⁊ libra q̄ sūt domus veneris eq̄lr distāt a leone ⁊ cācro. Et hāc ↄcordātiam inuenies in oib⁹. ¶ Ptolemeus aūt assignat cām q̄re leo est dom⁹ solis ⁊ cācer dom⁹ lune: ⁊ sic de alijs in 173 ↄpōne ⁊ 6 ↄpōnib⁹ sequētib⁹ ꝑme partis ⁊ do mib⁹ luminariū solis ⁊ lune dicit duo signa septētrionalia que sūt ꝓpinquiora ςenith ca pitū nr̄oꝝ q̄ꝫ alia ⁊ hac rōne faciūt calorē que sunt cācer ⁊ leo posuerūt ambo pro do mib⁹ duoꝝ luminariū magnis ⁊ nobilib⁹ leonē q: masculus domū solis ⁊ cācrū: q: fe mina domū lune Haly dicit in cōmēto exponēs vba pdicta ꝙ duo signa maxie septen trionalia sūt cācer gemini: sꝫ gemini est signū calidū ⁊ humidū: iō nō ↄcordat cū ali quo eoꝝ. In h̄ ꝙ humectat nō ↄcordat cū sole q calefacit ⁊ desiccat: nec cuꝫ luna: q: feminea est ⁊ nocturna. signū aūt gemioꝝ est masculinū ⁊ diurnū. Sꝫ leo ↄcordat cū sole: q: est signū calidū ⁊ siccū: iō ↄuenit vt leo sit dom⁹ solis: ⁊ q: luna seqr̄ solē iō ↄue nit vt dom⁹ lune sit circa domū solis. ¶ Tūc diceret aliq̄s q̄re ḡ vgo non est dom⁹ lune cū sit circa leonē q est dom⁹ solis. Dic̄ Haly ꝙ signū vgis nō ↄuenit lune: q: vgo est si gnū siccū luna vō hūida. Et pp h̄ posuerūt cācrū q est hūidus domū lune: de domib⁹ alioꝝ planetaꝝ assignat duas cās. q̄ꝝ vna accipit̄ ab ordine planetaꝝ ⁊ signoꝝuꝫ. Alia ab aspectib⁹. Breuit̄ vt ↄcludā itentioneꝫ suā paucis vbis vult dic̄ꝫ ꝙ capricornus ⁊ aq̄rius sūt dom⁹ saturni: q: hec duo signa maxie distāt a domib⁹ luminariū ⁊ saturnus est supior oiuꝫ planetaꝝ. Et sagittarius ⁊ pisces sūt dom⁹ Jouis: q: hec duo signa sūt iuxta dom⁹ saturni: sic̄ Juppiter est sub saturno. Scorpio ⁊ aries sūt dom⁹ martis: q: sūt iuxta domus Jouis sic mars sub Ioue. Libra ⁊ taurus sūt dom⁹ Ueneris pp eā dē cām. Et vgo ⁊ gemini dom⁹ Mercurij. Et si icepis ordinē ab iferiori inuenies idē vbi grā: vgo ⁊ gemini sūt iuxta domos luminariū ⁊ sūt dom⁹ mercurij: q: mercurius seqr̄ post lunā in ordie: ⁊ sic de alijs. Alia cā q̄ꝫ assignat accipit̄ ab aspectib⁹ ⁊ vult dic̄ꝫ ꝙ q: saturnus est maior i fortuna: iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspe ctu opposito q est aspect⁹ pfecte inimicitie. Isto aūt mō distant capricornus ⁊ aq̄rius. Capricorn⁹ eni est i opposito dom⁹ lune. s. cācri: ⁊ aq̄rius i opposito domus solis. s. leo nis. Et iuppit̄ est fortuna maior: iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu trino q est aspect⁹ pfecte amicitie: h̄ mō distāt sagittarius ⁊ pisces: sagittarius eni as picit leonē aspectu trino: ⁊ pisces cācrū. Et mars i fortuna minor: iō domus sue debēt distare a domibus luminariū aspectu q̄rto q est aspect⁹ medie inimicitie. Hoc mō di stāt scorpius ⁊ aries: scorpius eni aspicit leonē aspectu q̄rto ⁊ aries cācrū. Uenus est fortuna minor: iō domus sue debēt distare a domibus luminariū aspectu sextili q est aspectus amicitie medie. Hoc mō distāt libra ⁊ taurus. Libra eni aspicit leonē aspectu sextili: ⁊ taurus cācrū. Et relinquūt̄ mercurio duo signa remanētia. s. vgo ⁊ gemini q̄ sūt iuxta domos luminariū: q: mercurius nūq̄ꝫ pōt elōgari a sole vltra vnū signū: imo nō pōt elōgari a sole ꝫm equationes tabulaꝝ Alfontij vltra 28 gra. ⁊ 7 minuta.

Signa autem in quibus. Cum quilibet qnq̄ꝫ planetaruꝫ ha beat duas domos oñdit que sit do mus principalis cuiuslibet eoꝝ. Dicit ꝙ saturnus gaudet in aquario. Juppiter in sa gittario. Mars in scorpione. Uenus in tauro. Mercurius in virgine.

Hae sunt exaltationes. Dicit ꝙ sol exaltat̄ in 19 gra. arietis ⁊c̄. Lr̄a plana est. Ptolemeus assignat cām exaltationū planetaꝝ in 19 ↄpōne ꝑme ptis q̄dripartiti ⁊ in 6 sequētibus. Uult di cere ꝙ iō aries est exaltatio solis: q: dū sol itrat arietē dies icipiūt augmētari sup no ctes ⁊ calor eius icipit ibi appere magis. Et libra est casus eius: q: ibi icipiūt noctes

augmētari sup dies & calor icipit ibi diminui. Et q2 saturnus est oppositus soli: q2 vbi crescit calor minuit frigus & ecōtrio. iō libra est exaltatio saturni: aries vo casus eius. Et cū luna piūgit sol i ariete icipit lumē eius p appere i tauro: iō taurus est exaltatio lune & scorpio casus suus: q2 ē signū oppositū. Et q2 Juppit fac vētos septētrioales & cācer est signū septētrioale: iō cācer ē exaltatio Jouis & signū oppositū s. capricorn9 ē eius casus. Et q2 mars est ardēs p nāz & ppe cū fuerit i capricorno mlto magis cōburit: q2 iclinat ad ptē meridiei: iō capricorn9 est exaltatio sua & ē signū oppositū exaltatiōi iouis & cācer est eius casus. Et q2 venus nālr būectat & marie cū est i piscibus: iō piscis est exaltatio veneris & signū oppositū. s. vgo est casus eius. Et q2 mercurius desiccat p se & in h est ōrius veneri: iō vgo est exaltatio sua qd est signū oppositū exaltationi veneris: & piscis est casus eius. Albumasar assignat fere easdē cās lz alijs vtat verbis: & accepit eas a Ptolemeo: ideo sufficiāt ista de causis domoz & exaltationū.

Triplicitates vo. Prius determinauit auctor de domib9 & exaltationibus planetaz. Hic determinat de triplicitatibus. Et q2 aspectus ꝯcomitant triplicitates: iō determinat ex pnti de aspectibus signoz. Et fm hoc hec ps pōt diuidi in duas ptes. In pma determinat de triplicitatibus. In scda de aspectibus. ibi scda: dicuntur & signa se aspicere. Prima pars pōt diuidi in duas. In pma facit qd dcm est. In scda ondit que sunt signa mobilia q fixa & q cōia. scda ibi: quatuor quoq ex his signis. Prima ps diuidit in quatuor ptes scdm. 4. triplicitates. scda ibi: triplicitas scda tertia ibi: triplicitas tertia quarta ibi. quartā vo triplicitatē. Prima in duas. In pma determinat de ipsis triplicitatibus in gnāli. In scda i spāli. Pria in pncipio. scda ibi: aries leo & sagittarius. Dicit pmo q oia tria signa que sūt eiusdē nāe faciūt vnā triplicitatē. Postea dicit q aries leo & sagittari9 faciūt pmā triplicitatē: q2 illa tria signa sunt eiusdē nāe. s. ignea: masculina: diurna: cholerica: calā & sicca sapore amara: & hec tria signa sunt orietalia. Et ista triplicitas sicut quelz aliaz hz tres dños q vocant dñi triplicitatis. Primus dñs huius triplicitatis i natiuitatibus vel qōnibus vel qbuscūq alijs rebus q fiūt in die est sol. Scds est Juppiter. Tertius est saturnus. In rebus q fiūt in nocte primus dñs huius triplicitatis est Juppit. scds sol. tertius saturnus. ¶ Notādū est hic qd dicit Albumasar in itroductorio suo q pmū signū istius triplicitatis. s. aries facit calorē tēperatū. scdm. s. leo facit calorē ledētē. tertiū. s. sagittarius facit calorē corrūpentē. Qñ aliqd istoz signoz ceciderit i ascēdente ꝯiunctiōis vel oppōnis solis & lune in tpe hyemali tēperat frigus. In tpe estiuali fit calor excessiuus marie si dñs illi9 signi fuerit pñs in illo signo vel i aliquo anguloz aspiciēs ipm signū ascēdens. Postea dicit q taurus vgo & capricornus faciūt scdam triplicitatē: q2 sunt eiusdē nāe: q2 oia tria sūt feminina nocturna terrea frigida & sicca melācholica sapore acria meridiana. Huius triplicitatis dñi sunt in die: pmus Uenus: deide luna: deide mars. Et in nocte luna pmus: deide venus: & deide mars. Dicit Albumasar q pmū signuz huius triplicitatis facit frigiditatē tēperatā ꝯfortātem aialia & segetes. Scdm facit frigiditatē ledentē. Tertiū corrūpētē. Qñ aliqd istoz signoz cadit in ascēdente ꝯiunctiōis vel oppōnis solis & lune in hyeme & marie capricornus fit frigus: maximū marie si Saturnus fuerit in illo vel in ipsa triplicitate. Deide dicit q tertiā triplicitatē faciūt gemini libra & aqrius: q2 sūt eiusdē nāe. sunt enim masculina diurna sanguinea callida & humida aerea occidētalia sapore dulcia. Eius dñs in die pmus est Saturnus. scds Mercurius. tertius Juppiter. In nocte primus est Mercurius. scds Saturnus. tertius iuppit. Et Albumasar dic q primū signū huius triplicitatis facit vētos tēpatos ꝯfortātes &

dulces. Scdm fac vētos nocitiuos. Tertiū facit ventos dissipātes aialia ꝛ segetes. Qñ aliqd istoꝝ signoꝝ est ascēdēs i hora ꝯiūctiōis vel oppōnis solis ꝛ lune mouet vēti i illa lunatiōe. Postea dic ꝙ q̄rtā triplicitatē faciūt cācer scorpio ꝛ piscis: qꝛ oīa tria sūt feminina nocturna septētrionalia aq̄tica frida ꝛ hūida sapore salsa. Cui⁹ dñi sūt in die: p̄mus ven⁹. Scds mars. Tertius luna. In nocte p̄mi⁹ est mars. Scds ven⁹. Terti⁹ luna. Dicit Albumasar ꝙ p̄mū signū h⁹ triplicitatis facit hūiditatē tēperatā. Scdʒ abūdātē. Tertiū destruētē. Qñ aliqd signoꝝ istoꝝ fuerit i ascēdēte ꝯiūctiōis vel oppōnis solis ꝛ lune p̄sumēdū est de pluuia illo mēse. Ab ista. n. triplicitate ꝛ a venere ꝛ a luna maxime icipiūt pluuie. ¶ Dicit Abraā aueneçre ꝙ si i ꝯiūctiōe vel oppōne q̄ p̄cedit itroitū solis i arietē: siue fuerit ꝯiūctio siue oppositio fuerit aliqd istoꝝ signoꝝ ascēdens: ꝛ cū h̄ luminaria fuerint i angulis. i. i ascēdente: vel medio celi: vel i occidēte: aut i angulo medie noctis erit nimia pluuia i illo āno. Sʒ si luminaria fuerit i casu ab angulis nō descēdet pluuia i illo mēse ꝛ i maiori p̄te illi⁹ āni. Et ego expt⁹ suʒ pluries ꝙ qñ ascēdēs ꝯiūctiōis est signū aq̄ticū: ꝛ luna añ oppōnē itrat illud signū i eodē die q̄ luna itrat gradū q̄ fuit i ascēdente icipit pluuia ꝛ durat ad min⁹ tātū q̄ntū luna moraƚ i illo signo. Et suo mō itelligas de vētosis signis ꝛ fridis. Hoc iueni p̄ expientiā: sʒ postea h̄ iueni i libro Abraā aueneçre: ꝛ mltuʒ gauisus fui: qꝛ magis fui certus de v̄itate: sed Abraā dicit ꝙ hoc maxie est veꝝ si signū ascēdens fuerit aliq̄s anguloꝝ figure illi⁹ terre: hoc itelligo de figura reuolutiōis illius āni i terra illa. Illa eniʒ diuersificaƚ s̄m diuersas regiones. Et si nō fuerit aliq̄s anguloꝝ figure illius terre erūt nubes sine pluuia. Cause triplicitatum fere sunt eedem cum causis domoꝝ: ideo pertranseo.

Quatuor quoqʒ ex his signis. Hic oñdit q̄ sūt signa mobilia ꝛ q̄ fixa ꝛ q̄ media siue cōia. Et assignat cās ꝛ ponit exēpla lr̄a est plana. ¶ Notādū est hic ꝙ Ptolemeus dicit i 2 2 p̄pōne cētiloquii. Noua vestimēta facē vel exercere luna i leone exn̄te timēdū est. Et dic Haly i cōmēto eiusdē p̄pōnis ꝙ oīa signa fixa i h̄ sunt p̄hibita: ꝛ maxie leo: qꝛ cū h̄ ꝙ est fixū est signū magne victorie: ꝛ sig̃t victoriā oīum reꝝ q̄ exerceƚ ꝛ malū dñiuʒ i eis. Et dicit ꝙ p̄ facē itēdit Ptolemeus scindē ꝛ suere. Per exercē itēdit iduere ꝛ vti ex h̄ possumus accipe regulaʒ ꝙ oēs res q̄s volumus hr̄e fixas debemus icipe luna exn̄te in signo fixo: sicut edificare domos ꝛ cetera. Et res quas volumus cito mutare debemus icipe luna exn̄te in signo mobili sicut iter icipe ꝛ cetera.

Dicunƚ aūt signa se aspicere. Prius auctor determinauit de dignitate plaꝝ q̄ vocaƚ triplicitas. Et qꝛ triplicitas accipiƚ a trino aspectu: iō in hac p̄te icidentalr̄ determinat de aspectib⁹: ꝛ pōt diuidi in duas p̄tes: qm̄ in p̄ma p̄te determinat de aspectib⁹. In scda p̄te de p̄iectionib⁹ radioꝝ. Scda ibi: cū ꝑo fuerit pl̄a i aliq̄ signo. Pria ps pōt diuidi i q̄tuor p̄tes s̄m q̄tuor aspectus. In p̄ma determinat de aspectu sextili. In scda p̄te de aspectu q̄rto. In tertia de trino. In quarta d̄ opposito. Scda ibi: ꝛ aspicit quartū añ se. Tertia ibi: aspicit ēt q̄ntū añ se. Quarta ibi: aspicit ēt septimum. Dicit p̄ signa dicunƚ se aspicē h̄ mō. Oē signū aspicit tertiū post se ꝛ tertiuʒ añ se sic aries aspicit signū geminoꝝ ꝙ est tertiū añ se: ꝛ signū aquarii qd est tertiuʒ post se. Et h̄ aspect⁹ dꝛ sextilis eo ꝙ tenet sextā p̄teʒ circuli. s. 6 o gra. q̄ est q̄ntitas duoꝝ signoꝝ: ꝛ vocaƚ hic aspectus: aspectus amicitie medie ꝛ pōt eē rō: qꝛ q̄lʒ duo signa isto mō distātia ꝯueniūt i vna q̄litate ꝛ cū h̄ in sexu: Vbi grā: aries ꝛ gemini ꝯueniunt i caliditate ꝛ i masculinitate: ꝛ silr̄ aries ꝛ aq̄rius: taurus ꝛ cācer ꝯueniūt i friditate ꝛ femineitate: ꝛ silr̄ taur⁹ ꝛ pisces: ꝛ sic itelligas de olb⁹. Postea dic ꝙ q̄lʒ signū aspicit

quartum an̄ se ꝛ quartuȝ post se: ꝛ iste aspectus dr̄ tetragonus siue quartus: qꝛ tenet quartā ptē circuli. s. 90 gra. q̄ est q̄ztitas triū signoꝝ. Et vocat̄ h̄ aspectus: aspect⁹ inimicitie medie: qꝛ q̄lȝ duo signa h̄ mō distātia repugnāt aliq̄n in vna q̄litate: aliq̄n in ambab⁹: discordāt et in sexu: qꝛ si vnū eoꝝ est masculinū: alteꝝ erit femininū. Et h̄ est cā q̄re i morbis acutis: vt plm̄ fit crisis cū luna venerit ad q̄rtū aspectū loci i quo fuit in pn̄cipio morbi: maxie si fuerint repugnātia i ambab⁹ q̄litatibus: ꝛ cōiter tūc fit crisis salubris: vbi gr̄a si luna fuerit i pn̄cipio egritudis i aliq̄ signoꝝ triplicitatis ignee maxie i ariete cū venerit ad q̄rtū signū qd̄ repugnat i ambab⁹ qualitatib⁹ ꝛ i sexu cōiter fit crisis ad salutē sicut si fuerit i ariete q̄rtus aspect⁹ erit in cācro: si in leone q̄rtus aspect⁹ erit i scorpione: si fuerit i sagittario quart⁹ aspectus erit i piscib⁹. In alijs aūt signis nō est repugnātia nisi i vna q̄litate ꝛ i sexu: vbi gr̄a: taurus ꝛ leo: taurus est signum frigidū ꝛ siccū femininū: leo calm̄ ꝛ siccum masculinū. Et hāc repugnātiā inuenies in alijs suo mō. Et pp̄ hoc crises in istis signis aliq̄n fiunt ad salutem: ꝛ aliq̄n ad mortē s̄m fortunaꝝ aspectū ad lunā. Deinde dicit ꝙ q̄lȝ signū aspicit q̄ntū an̄ se: ꝛ q̄ntum post se: ꝛ hic aspect⁹ dr̄ trinus eo ꝙ tenet tertiā ptē circuli. s. 120 gra. Et vocat̄ hic aspect⁹ amicitie pfecte: qꝛ q̄lȝ tria signa hoc mō distātia faciunt vnā triplicitatem ꝛ ꝯueniunt i naturis sic̄ fuit dc̄m i. c. imediate p̄cedēti: postea dicit. Aspicit et q̄lȝ signum septimū a se. i. signū oppositū: ꝛ iste est aspect⁹ pfecte inimicitie rōne oppōnis. Et ois planeta q̄ fuerit in aliq̄ gradu alicuius signi aspicit planetā existēteȝ i alio signo in ꝯsili gradu eodē aspectu quo aspiciunt se illa duo signa. Et auctor loquit̄ de gradibus zodiaci: sed s̄m doctrinaȝ Ptolemei accipiunt̄ aspectus in eq̄noctiali: iō pōt lr̄a sic glosari. Et hoc est itelligēdum de gradibus eq̄noctialis: vbi gr̄a: si fuerit aliq̄s planeta in ariete: ꝛ alter in geminis ꝛ subtracte fuerint ascensiones circuli directi illius qui est in ariete ab ascensionibus circuli directi illius qui fuerit in geminis si remanserint 60 gra. aspiciunt se aspectu sextili. Hoc mō intellige de alijs aspectibus.

Cum v̄o fuerit planeta. In hac pte auctor tāgit pieciōes radioꝝ ꝛ expedit se breuit̄ dicēs. Si fuerit aliq̄s pl̄a i aliq̄ signo pijcit radios suos i ꝯsili gradu signi: ꝙ aspicit ip̄m aliq̄ aspectu. Vbi gr̄a: si aliq̄s pl̄a sit in 1 gra. arietis ꝛ i 2 minuto pijcit radios suos sextiles ad p̄muȝ g̃dū gemioꝝ i 2 minuto eiusdē. Auctor nimis breuiloquus fuit i h̄ caplo: iō opȝ aliq̄ṅtulū imorari circa explanationē aspectuū ꝛ piectionē radioꝝ. Intelligēdū est primo ꝙ aspect⁹ ꝯsiderant̄ trib⁹ modis. Uno mō s̄m g̃dus eq̄les ꝛ s̄m hūc modū auctor in lr̄a locut⁹ est de aspectibus ꝛ piectionibus radioꝝ. Et vocant̄ gradus eq̄les gradus zodiaci nō ꝯsiderādo ascēsiones. Scd̄o modo ꝯsiderant̄ aspectus s̄m gradus eq̄noctialis i circulo directo: ꝛ h̄ mō Ptolemeus iubet accipe aspect⁹ in 60 ppōne cētiloquij: vbi loq̄t̄ de causis dieꝝ creticoꝝ: ꝛ h̄ mō accipit̄ cōiter aspectus in iterrogationibus ꝛ reuolutionib⁹ annoꝝ mūdi: ꝛ i multis alijs. Tertio mō ꝯsiderant̄ aspect⁹ ꝛ piectiones radioꝝ s̄m modū directionū: ꝛ hoc mō accipiunt̄ in natiuitatib⁹. ¶ Intelligēdū est iuxta caplm̄ de aspectib⁹ ꝙ aspectus accipiunt̄ trib⁹ modis: ꝛ tot modis etiā accipiunt̄ piectiones radioꝝ. Uno mō accipiunt̄ aspectus ꝛ piectiones radioꝝ s̄m g̃dus circuli signoꝝ ita ꝙ cōputant̄ gradus zodiaci q̄ sunt iter vnū pl̄aȝ ꝛ aliū: ꝛ iste est modus quē ponit auctor i lr̄a. Et hūc modū tenet Abraā auenezre. Et dicit ꝙ q̄n̄ sinities est expt⁹ ꝙ aspect⁹ debēt accipi i zodiaco ꝛ nō i eq̄noctiali: ꝛ hic modus est facilis valde. Et exēplificatum fuit sufficiēter de h̄ in sniando lr̄am. Scd̄o mō accipiunt̄ aspect⁹ in eq̄noctiali s̄m ascēsiones circuli directi s̄m quē modū iubet Ptoleme⁹ accipere sicut dc̄m fuit sup lr̄am. Cū igit̄ s̄m hūc modū volueris eq̄re aspectus q̄re ascē-

siones gradus planete in circulo directo que icipiūt a capricorno: ꝛ sua eas. Deide eodē mō quere ascēsiones gradus alterius planete i eodē circulo directo: ꝛ sua eas. Deide subtrahe ascēsiones illius q ꝓpinquior fuerit capricorno sm ordinē signoꝝ ab ascēsionibꝰ illius q lōgius fuerit: ꝛ si remāserint 60 gradus aspiciūt se aspectu sextili. Si remāserint 90 gradus aspiciūt se aspectu q̄rto. Et si 120 gradus remāserint aspiciunt se aspectu trino. Pro aspectu aūt opposito nō opꝫ q̄rere ascensiones: qꝛ qn̄ duo planete opponunt̄ in zodiaco: opponunt̄ ꝛ in eqnoctiali. Iste modus facilis est: ideo nō opꝫ hic multū stare. Tertius aūt modus aspectuū ꝛ ꝓiectionis radioꝝ est multū difficilis maxime nō exercitatis in calculationibꝰ. Intelligēdū est pmo circa hūc modū q ꝓiectio radioꝝ accipit̄ sm ascēsiones circuli directi qn̄ planeta cuiꝰ radios volumus ꝓiicere est in medio celi vel in angulo terre. Et qn̄ est in gradu oriētis: vel i gradu occidētis accipit̄ sm ascēsiones regiōis siue orizōtis obliq sm tabulas factas ad illā regionē. Si aūt nō fuerit planeta in aliquo q̄tuor hoꝝ locoꝝ: sꝫ in locis iter mediꝭ tūc accipiunt̄ mixtim. Cū igit̄ volueris ꝓiicere radios alicuiꝰ planete cōsidera si planeta ille cuiꝰ radios vis ꝓiicere sit i medio celi: vel in angulo terre: ꝛ tūc q̄re ascensiones illius gradus i circulo directo sup q̄s addas 60 g̃dus si volueris radiationē sextilē sinistrā. s. illā q̄ ꝓcedit sm ordinē signoꝝ a loco planete. Et g̃dus post additionē ꝓuenientes reduc ad g̃dus eq̄les in circulo directo sm doctrinā canonuꝫ pmi mobilis: ꝛ gradus zodiaci q ꝓuenerit in illo sūt radiꝭ sextiles: ꝛ sic dixi de 60 gradibꝰ ꝓ radiatione sextili: ita itelligas de 90 ꝓ radiatiōe q̄rta: ꝛ de 120 pro radiatiōe trina. Si aūt volueris radiationē dextrā. s. illā q̄ ꝓcedit a loco planete v̄sus occidētē subtrahe ab ascēsionibꝰ g̃dus planete 60 gra. ꝓ radiatiōe sextili vel 90 pro radiatione q̄rta: vel 120 pro radiatione trina. Et numeꝝ q remanet reduc ad g̃dus equales sic prius ꝛ g̃dus zodiaci q exiuerit i illo sūt radij. Exēplū i radiatiōe sinistra pono q saturnꝰ sit i angulo mediꝭ celi i fine sexti gradus v̄gis ascēsiones illiꝰ gradus in circulo recto sūt 247 gradus 48 minuta: volo hr̄e radiationē sextilē addā ergo 60 g̃dus: ꝛ ꝓuenient 307 gra. 48 minuta q̄s reducā ad g̃dus equales in circulo directo: ꝛ exeūt 10 gra. 14 minuta 14 sc̄da scorpiōis: ibi sūt radiꝭ sextiles saturni sinistri in h̄ casu. Exēpluꝫ in radiatiōe sextili dextra: subtrahā ab ascēsionibꝰ p̄dictis 60 gra. ꝛ remanēt 187 gra. ꝛ 48 minuta reducā ad gradus equales in circulo directo: ꝛ exeūt 7 gradus 9 minuta ꝛ 15 sc̄da cācri. ibi ergo in ꝓposito sunt radij sextiles dextri Saturni. Si v̄o planeta cuius radios vis ꝓiicere sit in gradu oriētis q̄re ascēsiones gradus planete p tabulaꝫ ascensionū circuli obliq deseruientē tue regioni. Et si volueris radiationē sinistrā adde sup ascēsiones gra. planete 60 gra. pro radiatione sextili: vel 90 pro quarta radiatione: vel 120 pro trina radiatione. Exēplū in radiatiōe sextili sinistra: pono q Juppiter sit in gradu oriētis in fine 10 gra. sagittarij ascēsiones illiꝰ gradus in orizōte obliquo sūt 275 gra. ꝛ 27 minuta: ꝛ volo hr̄e radiationē sextilē sinistrā addā sup ipsos 60 gra. ꝛ ꝓuenient 335 gra. ꝛ minu. 27. quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo ꝛ exeūt 12 gra. 44 minuta 21 sc̄da aquarij ibi ergo sunt radiꝭ sextiles Jouis. Exēplū in radiatione sextili dextra: subtrahā ab ascēsionibus gradus. Jouis 60 gra. ꝛ manēt 215 gra. 27 minu. reducā ad gradus equales ꝛ exibūt 25 gra. 54 minuta 50 secunda libre: ibi sunt radiꝭ sextiles Jouis. ¶ Si v̄o planeta fuerit in gradu occidētis opaberis cū gradu opposito gradui planete. s. accipies ascēsiones nadir gradus planete in orizōte obliquo: ꝛ facies penitus eodē modo quo dictū est. Sed postq̄ reduxeris ad gradus equales locus radioꝝ est locus oppositus illius loci quem inuenisti. Et vt clarius pateat ponā in hoc exēplū. Pono q Juppiter sit in gradu occidē-

tis in fine 10 gra. sagittarij: querã ascensiones 10 gra. geminoꝝ ⁊ iuenio 41 gra. 9
minuta addã 60 gra. ꝑ radiatione sextili: ⁊ ꝓueniũt 101 gra. 9 minuta: reducaȝ ad
gradus eq̃les in oriçõte obliquo: ⁊ exibũt 2 gra. 30 minuta 45 scđa leonis. sunt ġ ra/
dij in opposito istius. s. 2 gra. 30 minuta 45 scđa aquarij. ¶ Si aũt planeta cuius ra/
dios vis ꝓijcere nõ fuerit in aliquo locoꝝ dictorum: tũc opȝ accipe radiationẽ mixto
mõ ẜm ꝓportionem distãtie gradus planete iter vnũ angulũ ⁊ alium. Modus autẽ
est iste si planeta cui⁹ radios vis ꝓijcere fuerit iter mediũ celi ⁊ gradũ ascẽdentẽ: ac/
cipe ṗ ascẽsiones gradus medij celi q̃s subtrahe ab ascẽsionib⁹ gradus planete in circu
lo directo: ⁊ qđ remanet est distãtia a medio celi quã serua. Deide sup ascẽsiones gra
dus planete in circulo directo 60 gra. adde ꝑ radiatione sextili vel 90 ꝑ radiatione
4 vel 120 pro trina: ⁊ qđ ꝓuenerit reduc ad gradus eq̃les in circulo directo: ⁊ qđ
ꝓuenerit serua: ⁊ vocet̃ radiatio circuli directi. Deide q̃re ascẽsiones gradus plane/
te in oriçõte obliquo ꝑ tabulã regionis tue sup q̃s adde siĺr 60 gra. ꝑ radiatiõe sexti
li vel 90 pro 4 vel 120 ꝑ trina: ⁊ qđ ꝓuenerit reduc ad gradus eq̃les ꝑ tabulas tue
regionis: ⁊ qđ exiuerit serua: ⁊ vocet̃ radiatio regiõis. Deide vide driaȝ iter radia/
tionẽ circuli directi ⁊ radiationẽ regiõis: quã driam multiplica ꝑ distãtiã gradus pla/
nete a medio celi ⁊ ꝓductũ diuide ꝑ medietatẽ arcus diurni ġdus planete: ⁊ ꝓueniet
ps ꝓportionalis quã adde sup radiationẽ circuli directi: si radiatio circuli directi fue
rit minor radiatiõe regiõis vel subtrahe ab ipsa si fuerit maior: ⁊ qđ ꝓuenerit erit lo/
cus radioꝝ. Medietatẽ aũt arc⁹ diurni ġdus planete inuenies subtrahẽdo ascẽsiones
gradus planete ĩ circulo obliquo ab ascẽsionib⁹ ei⁹ nadir ⁊ mediãdo illud. Posset ẽt
alio mõ iueniri ps ꝓportionalis drie duaꝝ radiationũ. s. ꝙ accipet̃ sexta ps drie ⁊ mĺ
tiplicaret̃ ꝑ horas distãtie planete a medio celi. Sed hic modus est magis tediosus
q̃ȝ ṗm⁹: q̃r opȝ ẜm hũc modũ diuidẽ distãtiã gradus planete a meridie ꝑ ptes horaꝝ
gradus planete ad hoc ꝙ iueniãt̃ hore distãtie a meridie. Cõsulo ṗmũ modũ. Exem
plũ in hoc pono ꝙ gradus medij celi sit 20 gra. leonis cõplet⁹ ⁊ saturn⁹ sit in 6 gradu
ṽginis cõpleto. Querã distãtiã saturni a medio celi ꝑ ascẽsiones circuli directi. Et in/
uenio in distãtia 15 gra. 22 minuta: ẜuabo itaq̃ȝ eã. Deide subtrahã ascẽsiones ġdus
Saturni in circulo obliquo ab ascẽsionib⁹ gradus oppositi. Et remanẽt 201 gradus
20 minuta q̃ est tot⁹ arcus diurn⁹ Saturni quẽ diuidã ꝑ mediuȝ ⁊ veniũt 100 gra
40 minuta q̃ est medietas arcus diurni Saturni: ẜuabo itaq̃ȝ eũ. Deide q̃rã ascẽsio/
nes gradus Saturni in circulo directo ⁊ iuenio 247 građ. 48 minuta q̃b⁹ addã 60
gra. q̃r volo radiationẽ sextilẽ sinistrã: ⁊ ꝓueniẽt 307 gra. 48 minuta q̃s reducaȝ ad
gradus eq̃les in circulo directo: ⁊ iuenio 10 gra. 14 minuta 14 scđa scorpiõis: ⁊ hec
est radiatio circuli directi. Deide q̃rã ascẽsiones ġdus saturni in circulo obliquo ĩ re
gione cui⁹ latitudo est 48 gra. Et iuenio 147 gra. 11 minuta q̃b⁹ addã 60 gra. ⁊ ꝓ/
ueniũt 207 gra. 11 minuta q̃s reducã ad gradus eq̃les in circulo obliquo ⁊ iuenio
19 gra. 52 minuta 14 scđa libre. ¶ Video ꝙ radiatio circuli directi est maior quaȝ
radiatio regiõis subtrahã minorẽ de maiori ⁊ iuenio in dria 20 gra. 22 minuta quã
reducã ad idẽ gen⁹: ⁊ ꝓueniũt 1222 reducã ẽt distãtiã saturni a medio celi ad idẽ ge
nus: distãtia fuit 15 gra. 22 minuta reducã ad idẽ genus. s. 920 minuta: multiplica
bo driam ꝑ distãtiã ⁊ ꝓueniũt 1126684 scđa. Deide reducã medietatẽ arc⁹ diur/
ni saturni ad idẽ genus. Medietas arcus diurni fuit 100 gra. 40 minuta reducta
ad idẽ gen⁹ 6040 ꝓueniũt minuta ꝑ quẽ diuidã numeꝝ q̃ ꝓuenit ex multiplicatiõe.
Et exiũt 3 gra. 6 minuta 32 ẜa: quos subtrahã a radiatiõe circuli directi: q̃r illa fuit
maior ⁊ remanẽt 7 gra. 7 minuta 42 scđa scorpionis: ibi sunt radij saturni sextiles si/

nistri in casu pposito. ¶Si aūt volueris radiationē dextrā vbi pcepi addere 6 0 gra. subtrahe 6 0 & opaberis sicut pri⁹. ¶Si vo gradus planete cuius radios vis pijcere fuerit iter gradū ascēdentē & angulū terre vide lōgitudinē ei⁹a gradu ascēdente quā scies hoc mō. Subtrahe ascēsiones gdus ascēdentis in circulo obliquo ab ascēsionib⁹ gradus planete i eodē circulo obliquo. Et h si volueris radiationē sinistrā: & qd remā serit erit distātia planete a gdu ascēdente sua eā. Deide qre medietatē arc⁹nocturni gradus planete quā scies h mō: subtrahe ascēsiões nadir gdus planete ab ascēsionib⁹ gradus planete: & remanebit tot⁹arcus nocturn⁹ qui ē media & serua medietatē. Hēa itaqz suatis qre ascēsiões gdus planete i circulo obliquo p tabulā factā ad latitudinē tue regionis qb⁹adde 6 0 pro radiatiōe sextili &c. & qd puenit reduc ad gradus eqles in circulo obliquo & vocet radiatio circuli obliq. Deide qre ascēsiones gdus planete in circulo directo: qb⁹adde 6 0 gdus pro radiatiōe sextili &c. & qd puenerit reduc ad gradus eqles in circulo directo: & qd puenerit serua: & vocet radiatio circuli directi. Deide vide dñiam iter radiationē regiōis & circuli directi: subtrahēdo minorē a maiori: quā dñiam multiplica p distātiā planete a gradu ascēdente. Et pductū diuide per medietatē arc⁹nocturni gradus planete & exibit ps pportionalis quā adde cū radiatione regiōis si fuerit minor radiatiōe circuli directi: vel subtrahe a radiatiōe regiōis si illa fuerit maior radiatiōe circuli directi. Et qd post additionē vel subtractionē puenerit loc⁹erit radiorū. Exemplū in hoc pono q gdus ascēdens sit 1 8 gra. scorpionis & Juppiter sit in 1 0 sagittarij qrā ascēsiones gdus ascēdentis in orizōte 4 8 graduū: & iuenio 2 4 5 gra. 5 5 minuta. Deide qrā ascēsiones gdus Jouis in eodē orizōte obliquo: & iuenio 2 7 5 gdus: et 2 7 minuta: subtrahā ascensiōes gradus ascendentis ab ascēsionib⁹gradus Jouis: & remanent 2 9 gradus 3 2 minuta q est distātia Jouis ab ascēdente. Deide subtraxi ascēsiones gradus oppositi Jouis ab ascensionib⁹ gradus Jouis: & residuū mediaui: & iueni 1 1 7 gra. 9 minuta q est medietas arcus nocturni gradus Jouis. Deide addidi ascēsionib⁹iouis 6 0 gradus & puenerūt 3 3 5 gra. 2 7 minuta quos reduxi ad gdus equales in circulo obliquo: & iueni 1 2 gra. 4 5 minuta aquarij. Et hec est radiatio regionis: suaui itaqz eā. Deide qsiui ascensiones gradus iouis in circulo directo: & iueni 3 3 8 gra. 2 1 minuta qb⁹addidi 6 0 gradus: & puenerūt 3 9 8 gra. 2 1 minuta: subtraxi vnā reuolutionem s. 3 6 0 gradus & remāserūt 3 8 gradus 2 1 minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo directo & iueni 5 gra. 5 7 minuta aquarij: & hec est radiatio circuli directi. Deide subtraxi minorem radiationem de maiori & iueni in dñia 6 gra. 4 8 minuta quā dñiam multiplicaui p distātiaz iouis ab ascendente: & diuisi p medietatē arcus nocturni & iueni in pte pportionali 1 gradū 4 2 minuta 4 7 scda: quaz subtraxi a radiatione regionis: qz illa fuit maior. Et remāserūt post subtractionē 1 1 gra. 2 minuta 1 3 secunda aquarij: & ibi est locus radiorū iouis. ¶Si aūt velles pijcere radios versus dextrū tūc deberes videre distātiā gradus planete ab angulo terre p ascensiones circuli directi quā inuenies subtrahendo ascensiones gradus planete in circulo directo ab ascensionib⁹ anguli terre in circulo directo. Et tūc partem pportionalē duarū radiationū deberes addere radiationi circuli directi si illa esset minor radiatione regionis: vel subtrahere si esset maior. In nullo alio differt opus nisi q vbi pcepi addere ascensionib⁹ 6 0 gradus &c. debes subtrahere 6 0 &c. ¶Si aūt gradus planete cuius radios vis pijcere: fuerit iter gradū occidentis & gradū 1 0 domus opaberis cū gradu opposito planete recte p eādem viam: sicut iam dixi iter ascendens & angulū terre: qn enim gradus planete est inter gradū occidentis & mediū celi eius oppositus gradus est iter ascendens & angulum

terre. Et tãtum distat gradus opposit⁹ pl'e ab ascẽdente q̃ztũ gradus planete a gradu occidẽtis: ideo eadẽ est opatio: nec plus nec min⁹. Sȝ postq̃ȝ cõpleueris opõnẽ locus radioꝝ est locus opposit⁹ illius loci quẽ iuenisti sicut tibi exẽplificaui: qñ pl'a est in gradu occidẽtis. ¶ Si aũt ꝯtingat sicut sepe ꝯtigit ꝙ g̃dus pl'e sit añ angulũ: ꝛ locus vbi cadũt radij sui sit vltra angulũ: sicut ꝟbi gr̃a locus pl'e sit iter mediũ celi ꝛ ascẽdens ꝛ radij cadãt vltra ascẽdens. s. iter ascẽdens ꝛ angulũ terre. Iste casus q̃si frequẽter cõtingit in radiatiõe trina: ꝛ multotiẽs in q̃rta: ꝛ aliqñ in sextili. Modus est iste si loc⁹ pl'e cuius radios vis ꝓijcẽ si iter mediũ celi ꝛ ascẽdens ꝛ radij sui debeãt cadẽ vltra ascẽdens: vide distãtiã pl'e a medio celi ꝑ modũ prius dcm̃: ꝛ vide medietatẽ arcus diurni gradus pl'e ꝑ modũ pri⁹ dcm̃: ꝛ hua vtrũqȝ s. distãtiã ꝛ medietatẽ arcus diurni. Deide q̃ras ascẽsiones gradus pl'e i circulo directo. Quere ẽt ascẽsiões g̃dus ascẽdentis in eodẽ circulo directo. Deide subtrahe ascensiones g̃dus pl'e ab ascẽsionibus gradus ascẽdentis. Et qđ remãserit serua: ꝛ vocet ps radiationis circuli directi. Deinde q̃re ascẽsiones gradus pl'e in circulo obliquo: ꝛ q̃re ascẽsiones gradus ascẽdentis in circulo obliquo: ꝛ subtrahe ascẽsiones planete ab ascensionib⁹ gradus ascẽdentis: ꝛ qđ remãserit serua: ꝛ vocet ps radiationis regionis. Deide subtrahe ptẽ radiationis minorẽ a maiori ꝛ remanet dr̃ia q̃ȝ multiplica ꝑ distãtiã planete a medio celi ꝛ ꝓductũ diuide ꝑ medietatẽ arcus diurni gradus pl'e ꝛ ꝓueniet ps ꝓportionalis q̃ȝ adde parti radiationis circuli directi si fuerit minor pte radiatiõis regionis: vel subtrahe si fuerit maior: ꝛ qđ prouenerit erit ps radiationis eq̃ta: que ps si fuerit minor 60 gradib⁹ radij sextiles cadũt vltra angulũ ascẽdentis si fuerit maior cadunt añ angulũ. Et si hec ps fuerit minor 90 gradib⁹ radij q̃rti cadũt vltra angulũ: si maior cadũt ante angulũ. Et si hec ps fuerit minor 120 gra. sicut est quasi frequẽter cadũt radij trini vltra angulũ: si fuerit maior 120 cadũt añ angulũ. Si igit cadãt radij vltra angulũ subtrahe ptẽ radiationis eq̃tã a 60 gra. pro radiatione sextili vel a 90 pro radiatione q̃rta: vel a 120 pro radiatiõe trina: ꝛ qđ remãserit adde sup ascẽsiões g̃dus ascẽdentis i circulo obliquo: ꝛ qđ ꝓuenerit reduc ad g̃dus eq̃les in circulo obliquo ꝛ gradus signi q exierit erit locus radioꝝ. Si sciueris istã opõnẽ scies dirigere planetã existẽtem in vna q̃dra ad locũ existẽtem in alia q̃dra. Hũc modũ nõ vidi expositũ nec positũ in aliq̃ libro. ¶ Ut planius pateat ꝙ dixi ponã in h̃ exẽplum. Pono ꝙ gradus medij celi sit 10 gra. cãcri ꝛ saturnus sit in q̃rto gradu ꝟginis: ꝛ g̃dus ascẽdens i orizõte obliquo in regione cuius latitudo est 48 gra. sit 7 gra. 59 minuta libre. Quesiui ascẽsiones g̃dus medij celi in circulo directo ꝛ iueni 190 gra. 53 minuta. Deide q̃siui ascẽsiones gra. saturni in circulo recto ꝛ iueni 245 gra. 55 minuta. Subtraxi ascẽsiones medij celi ab ascẽsionib⁹ gra. saturni ꝛ remãserũt 55 gradus 2 minuta: que est distãtia saturni a medio celi. Deide subtraxi ascẽsiones gradus saturni in circulo obliquo ab ascẽsionib⁹ gradus oppositi in eodẽ circulo obliquo ꝛ remãserũt 203 gra. 3 minuta: ꝛ hic fuit arcus diurnus gradus saturni queȝ mediaui ꝛ iueni 101 gra. 31 minuta 30 s'a que est medietas arcus diurni gradus saturni. Subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo directo q̃ fuerũt 245 gra. 55 minuta ab ascẽsionibus gradus ascẽdentis in eodẽ circulo directo que fuerũt 277 gra. 19 minuta ꝛ remãserũt 31 gra. 24 minuta q̃ fuit ps radiationis circuli directi. Deide subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo obliquo q̃ fuerũt 144 gra. 27. minuta ab ascẽsionib⁹ gra. ascẽdentis in eodem circulo obliquo que fuerũt 190 gra. 53 minuta: ꝛ remãserunt 46 gra. 26 minuta que fuerunt pars radiationis regionis siue circuli obliqui: vidi qđ pars radiationis circuli obliqui fuit maior parte radiationis circuli directi. Sub-

traxi ergo minorē de maiori ⁊ remāserūt 1 5 gra. 2 minuta q̄ fuit dr̄ia duaꝝ ꝑtiū quā multiplicaui ꝑ distātiā saturni a medio celi ⁊ diuisi ꝑ medietatē arc⁹ diurni gra. saturni: ⁊ exiuerūt 8 gra. 8 minuta 5 9 ꝭa ⁊ hec fuit ps ꝓportionalis dr̄ie quā addidi sup̄ ꝑtem radiatiōis circuli directi ⁊ ꝓuenerūt 3 9 gra. 3 2 mi. 5 9 ꝭa. Isti sūt gradus ascē ſionū q̄ q̄rūt i figura a saturno vsq̃ ad gradū ascēdētē: ⁊ q̄ fuerūt pauciores q̄z 6 0 sciui q̄ radij sextiles saturni i hac figura ceciderūt: vltra graduz ascēdentē. Subtraxi ḡ hos gra. a 6 0 ꝓ radiatiōe sextili: ⁊ remāserūt 2 0 gra. 2 7 minuta. 1 ꝭm: quos addidi sup̄ ascensiones gra. ascēdentis in circulo obliquo q̄ fuerūt 1 9 0 gra. 5 3 minuta: ⁊ ꝓuenerūt 2 1 1 gra. 2 0 minuta quos reduxi ad gradus eq̄les in circulo obliquo ⁊ inueni 2 2 gra. 5 4 minuta 5 2 ꝭa libre: ibi fuerunt radij sextiles saturni in ꝓposito exēplo ꝭm hunc modum dz fieri in alijs angulis. Et hec de radiationibus sufficiant.

Habent ēt q̄nq̃ planete in vno quoq̃ signo terminos.

Prius auctor determinauit de trib⁹ dignitatib⁹ essentialib⁹ planetaꝝ. In ista parte auctor determiat de q̄rta dignitate essentiali quā hn̄t planete in signis. Et diuidit̄ in duas ꝑtes: qm̄ in ꝑma ꝑte ponit terminos planetaꝝ. In scd̄a ꝑte soluit quādā ꝯtrouersiā que est iter aliquos de triplicitatib⁹ ⁊ termis. Scd̄a ps icipit ibi. Quidaz ꝑponūt. Prima ps diuidi pōt in duas ꝑtes: ita q̄ ꝑmo icipit tractare de termis planetaꝝ literalr̄. Scd̄o ponit tabulā de ipsis termis. Scd̄a icipit ibi: ⁊ ꝑp diuersitatez eorūdez. Dicit ꝑo q̄ q̄nq̃ planete. s. Saturn⁹ Jupiter Mars Venus ⁊ Mercurius hn̄t termios dispositos ꝑ diuersos gra. Et ꝑmus termin⁹ est Jouis a ꝑncipio arietis vsq̃ ad finez sexti gra. eiusdez. Et a ꝑncipio septimi gra. eiusdez arietis vsq̃ ad finē 1 2 est termin⁹ Veneris. Et a ꝑncipio 1 3 gra. vsq̃ ad finez 2 0 est termin⁹ Mercurij. Et a ꝑncipio 2 1 vsq̃ ad finez 2 5 est termin⁹ Martis. Et a ꝑncipio 2 6 vsq̃ ad finem arietis est termin⁹ saturni. Postea dic̄: ⁊ q̄ isti ḡdus sūt diuersi: ita q̄ nō vadūt eq̄lr̄ nec ꝭm ordinē plaꝝ graue eēt eos tenere i memoria: iō posuit eos i tabula ꝭm q̄ videt̄ in littera.

Quidam ꝑponunt triplicitates terminis.

Hic soluit quādā ꝯtrouersiā q̄ est iter sapientes de triplicitatib⁹ ⁊ termis. Et dicit q̄dā ꝑferūt triplicitates termis. Et q̄dā ꝑferunt terminos triplicitatib⁹. Soluit istā ꝯtrouersiā ⁊ dicit q̄ dn̄i triplicitatū sunt fortiores q̄ztum ad nutritionē pueroꝝ: q̄ in natiuitatib⁹ sign̄t nutritionē ⁊ ab eis accipit̄ signio vtrum puer sit vitalis aut̄ nō. Dn̄i aūt terminoꝝ sunt fortiores in directione: q̄ dū dirigit̄ gradus ascēdens alicui⁹ natiuitatis dirigit̄ ad terminos fortunarum ⁊ isfortunaꝝ: ⁊ dn̄s termini illi⁹ vocat̄ diuisor vel dispositor q̄zdiu durat directio in illo termio: ⁊ si fuerit ibi aliq̄s planeta vel radij ei⁹: erit ꝑticeps. De h̄ diffusius dicet̄ in sequētib⁹ dn̄o ꝯcedente. ¶ Notādū est hic de terminis q̄ discordia fuit iter sapientes antiquos de termis. Et fuerunt tres opiniones famose de termis. q̄ruz vna fuit idorum. alia egyptioꝝ. tertia chaldeoꝝ. Ptolemeus aūt in 2 1 8 ꝓpōne ꝑme ꝑtis q̄dripartiti magis approbat termios egyptiorūz ⁊ dicit se iuenisse vnū librūz de termis antiquū q̄ pre vetustate erat pro maiori ꝑte fract⁹. Et ille ꝯcordabat cuz termis egyptioꝝ: ⁊ i illo libro sūma graduuz terminoꝝ cuiuslz planete erat tātus quātus numer⁹ annoruz suorum maioꝝ quos dāt i natiuitatib⁹. Verbi gratia: anni maiores saturni sunt 5 7 āni. Jouis 7 9. Martis 6 6. Veneris 8 2. Mercurij 7 6. ⁊ oēs isti collecti faciunt 3 6 0. Si volueris hoc expiri: cōputa gradus solum terminorum alicui⁹ planete: ꝑ verbi gr̄a Jouis: ⁊ iuenies numerū annorū suoruz

maiorum

malorum.f.79.et sic de aliis. Haly in comento 206 ppõnis pme partis quadripartiti dicit. Illi de egypto fuerũt sapiẽtes magici q fuerũt ab antiquo tpe. nã isti fuerũt studii et exercitii magni in sciẽtiis et sapientibus oibus de qbus hõ se iuuare põt. Et scimus hoc p chronicas sapiẽtum antiquorum sm q loquebant de ipsis: et p ea que de suis opibus remãserũt a multis millibus annorum vsq ad hodiernã diem. Tũ ego dico illud qd ego vidi de vna experientia quã inueni in loco q dictus est oculus solis: q in modico tpe miracula magna vidi. hec sunt vba Haly. de experientia aũt tacet. In cẽtiloquio in cõmẽto illius ppõnis vultus huius seculi: dicit vnã experientiam de sigillo scorpionis facto in lapide sm q põt ibi videri: et qui voluerit videre ibidem videat.

Facies aũt signorum. Hic determinat de qnta dignitate et vltima eẽntiali quã hñt planete in signis que vocat facies. Et põt diuidi in tres ptes: qm in pma pte ponit diuisionem et ordinẽ facierum. In secunda pte docet inuenire facies p numeros. In tertia pte ponit de eis tabulã. Secunda ps icipit. Cũ habueris gradus in aliquo signo. Tertia est in fine vbi ponit tabulã. Dicit q qdlibet signũ diuidit in tres ptes equales que vocant tres facies et quelz facies est ex 10 gra. Et icipiũt iste facies a pncipio arietis et pcedunt sm ordinẽ signorum et planetarum: ita q pma facies est martis. s. pmi 10 gra. secũda facies arietis. s. 10 gra. sequẽtes sunt solis q succedit marti in ordine sphærarum. tertia est veneris q succedit soli. Et pma facies tauri est mercurii q succedit veneri. Scda lune q succedit mercurio. Tertia saturni. Et pma geminorum Iouis: et sic sm hũc ordinẽ vsq ad finẽ signorum. Postea docet inuenire p nũeros cuius planete sit aliq facies. Et dicit cũ habueris gradũ alicuius signi et volueris scire cuius planete facies sit i illo gradu cõputa numerum signorum a pncipio arietis vsq ad pncipiũ signi ppositi: et multiplica illũ nũerum p tres: et cum numero pducto adde facies cõpletas signi ppositi: vbi gra: si trãsiuerint 10 gra. cõpleti adde vnitatẽ. Si 20 cõpleti adde duo. Deinde a toto numero subtrahe 7 quotiẽs poteris: et q remãserit cõputa a marte sm ordinem planetarum: et vbi nũerus finitus fuerit sequẽs planeta est dñs faciei qsite: vbi gra: pono q habeã 15 gra. leonis volo scire cuius facies sit 15 gra. leonis scio q a pncipio arietis sũt 4 signa cõpleta. multiplicabo ergo 4 p 3 et erũt 12. Et scio q de leone transiuit vna facies cõpleta: ideo addã vnũ et erũt 13 facies cõplete a pncipio arietis: subtrahã inde septẽ et remanẽt. 6. dabo. pmã vnitatẽ marti. scdam soli tertiã veneri. qrtã mercurio. qntã lune. sextã saturno. Erit ergo facies sequẽs que nõ fuit cõpleta Iouis. Postea ponit tabulã cuius opus facile est. Queres eni nomẽ illius signi cuius dñm faciei qris et inuenies in directo quis sit dñs prime facierum: et qs secunde: et quis tertie.

Et qr auxiliante deo. Postq̃ auctor determinauit de dignitatibus planetarum i signis. In ista parte determinat de fortitudinibus qs hñt in istis dignitatibus. Et põt diuidi in duas ptes: qm in pma pte ostẽdit quot fortitudines hẽat planeta in qlibet dignitate. In scda parte cõparat istas dignitates ad res sensibiles. secũda est ibi: vnde qdã de hac re. Prima pars põt diuidi in duas: qm pmo cõtinuat se ad dicẽda. secũdo psequit ibi: nã dñs domus. Dicit qr adiuuãte deo cõpleuit de dignitatibus planetarum in signis: mõ vult ostẽdere quot fortitudines hẽat quilibet in ipsis dignitatibus. Postea dicit q dñs domus hz qnq fortitudines: dñs exaltationis hz quatuor: dñs triplicitatis hz tres: dñs termini duas: dñs faciei vnã. Postea replicat illã cõtrouersiam de terminis. Et ponit cõparationẽ in dignitatibus planetarum dicẽs q qdã de dignitatibus planetarum fecerũt talẽ cõparationẽ q planeta existẽs in sua domo est similis viro

existēti in domo atq3 dñatione sua. Et planeta in exaltatione sua est sīls viro in regno atq3 gloria sua: z p3 in lra. C Ex ista lra pōt notari si aliqs planeta patiaƭ magnu3 infortunium in domo vel exaltatione sua hoc est multū detestabile: sicut multū esset detestabile si rex vinceref in ꝓprio regno suo z in fortiori loco regni sui. Jdeo qñ luminaria eclipsanƭ in ꝓprijs domibus vel exaltationibus suis hoc est malum signum.

Sequuntur has figure signoꝝ. Prius auctor de terminauit de dignitatibus planetaꝝ in signis z de fortitudinibus quas hñt in istis dignitatibus. Jn ista parte determinat de figuris siue formis ipsoꝝ signoꝝ hoc est oñdit nobis que signa hñt formas humanas: z que hñt formas alioꝝ aīalium: z manet indiuisa. Dicit ꝙ quedā signa dicunƭ rōnalia.s. illa quoꝝ imagines sunt figurate ad imagines hoīum. Et illa sunt gemini virgo aquarius libra z medietas pma sagittarij: z ista dicunƭ habētia pulchras voces. Et virtus eoꝝ est maior cū fuerit in oriente. Et quedā ex signis dicunƭ hñtia alas.s. gemini virgo z piscis. Quedā ex eis dicunƭ quadrupedia.s. sagittarius leo aries taurus z capricornus. Et eoꝝ quedā sunt domestica.s. illa que sunt figurata ꝫm figuras aīalium domesticoꝝ. Et hec sunt aries taurus z capricornus. Et eoꝝ virtus magis apparet cū fuerint in meridie. Uirtus aūt vgīnis capricorni z aquarij magis apparet cū fuerint in septentrione. Et quedā ex signis videnƭ vitiosa z turpia z tortuosa.s. aries taurus cancer scorpius z piscis: z virtus eoꝝ magis apparet in occidēte. Quedam ꝓo sunt sterilia.s. gemini leo vgo. Et quedā dicunƭ hñtia paucos filios.s. aries taurus libra sagittarius capricornus z aquarius. Et qda3 ex his signis sunt multū luxuriosa.s. aries z taurus leo z capricornus. Et quedā dicū tur multoꝝ filioꝝ.s. cancer scorpius z piscis. Et quedam ex signis dicunƭ hñtia dimidiam vocem: illa.s. que hñt vocem aīalium balantiū rugientiu3 z mugiētium: vt aries taurus leo capricornus: z vltima pars sagittarij. Quedam ex signis dicunƭ carentia oīno voce.s. illa que figuranƭ ꝫm imagines aīalium carētium voce: vt cancer scorpio piscis. Haly Abenragel breuiter expdit se de formis signoꝝ dicens. Signoꝝ alia sunt in forma hominum. Alia in forma bestiarum. Alia in forma bestingloꝝ. Alia in forma reptilium. Que sunt in forma humana sunt gemini libra aquarius virgo. Jn forma bestiarum aries taurus capricornus z sagittarius. Jn forma bestinglorum.i. aīalium rapacium leo. Jn forma reptilium cancer scorpio z piscis.

Et vnumquodq3 signoꝝ habet propriā significationem. Prius auctor determinauit de figuris signoꝝ. Jn ista parte ostendit nobis qd habent signa ex mēbris hoīum: z ex regionibus z ex planetis. Et pōt diuidi in duas partes: qm̄ in pma parte facit qd dictum est. Jn secunda determinat de doloribus planetarum in signis. Scda incipit ibi. Et siqdem planete significauerint dolorē. Prima pōt diuidi in 12 partes ꝫm ꝙ 12 sunt signa. Clarum est qd dicit in litera excepto ꝙ nola regionum nō sunt nobis nota. C Notādum est hic ꝙ Ptolemeus diuidit totam terram habitabilē in quatuor partes. Et ꝫm diuisione3 Ptolemei imaginari pōt vna linea transiens ab oriente in occidēte per medium habitationis ita ꝙ ista linea diuidat partem meridionalē a septentrionali. Et dicit Haly ꝙ ista linea distat ab equinoctiali per 36 gradus: z ꝫm hanc diuisionem distat ab vltima habitatione in septentrione per 30 gradus vel circa: ita ꝙ tota latitudo contineat 66 gradus. Et tanta est distantia equinoctialis vsq3 ad circulum arcticum; immo est 66 gradus 26 minu/

tis: et 3 0 secunda. Ideo dicit Haly vel circa. Et dicit q in fine istius linee versus occidētem est passagium Herculis. Et hoc est vnde trāsitur in hispaniaȝ et est mare ibi ita strictum qd existens in vno littore pōt videre existētem in alio. Et sunt ibi tres insule quaꝝ vnā vident trāseuntes in hispaniam per terram occidētis. Et stat in ea idolum tenēs in manu claues ad demōstrandum q vltra locū illum non sit habitatio. Et in qualibet duaꝝ aliaꝝ insulaꝝ stat idolum ſm eūdem modū. Et in parte orientali in fine linee ꝓdicte stant idola eodē modo tenētia claues et demōstrantia q nō sit vltra illum locū habitatio ꝟsus orientem. Dicit Haly q Hercules posuit ista idola in signū q ipse acquiuerat totū mūdum. Lōgitudo linee ꝓdicte ſm q dicit Haly est 1 8 0 grad. His visis ſm sniam Ptolemei imaginet ista linea diuidi p medium ita q remaneāt 9 0 gradus versus orientē: et alij 9 0 versus occidētem. Et imaginet trāsire vna linea per polos mūdi p medium diuisionis linee supradicte ita videlicet q trāseat per medium terre habitabilis ſm latitudinē. Prima aūt linea dicebat trāsire per medium terre habitabilis ſm lōgitudinem. Pȝ itaqȝ q due linee supradicte que diuidūt totā terram habitabilē in quatuor partes ꝯiungunt in loco itersectionis lineaꝝ qui est pūctus in medio terre habitabilis. Hac diuisione itellecta facile est videre sniam Ptolemei in partitione signoꝝ et terraꝝ. Dicit itaqȝ Ptolemeus q hec tria signa aries leo et sagittarius que faciūt ꝓmā triplicitatē ptinent ad q̄rtaȝ partē terre habitabilis que est iter septētrionē et occidens: et illā quartā gubernat Juppiter eo q est septētrionalis: et mars hȝ pticipationē cum eo: q2 ptinet ad ptem occidētalē. Et tria signa triplicitatis scđe. s. taurus virgo capricornus ptinēt ad partē que est iter meridiē et oriens: et gubernat ipsam venus: q2 est meridionalis: et hȝ pticipationē cuȝ ea saturnus q̄m ad partē orientaleȝ ptinet. Et tria signa triplicitatis tertie. s. gemini libra et aquarius ptinent ad partē que est iter oriens et septētrionē: et gubernat ipsam saturnus eo q ptinet ad oriens et hȝ participationē cum eo Juppiter eo q ptinet ad septētrioneȝ. Et tria signa triplicitatis quarte. s. cancer scorpio et piscis ptinent ad ptem que est inter meridiē et occidens: et gubernat ipsam mars: q2 ptinet ad occidēs: et hȝ participationem cū eo venus. Ex ꝓdictis poterit q̄libet ꝯiecturare ad qd signuȝ ptineat quelibet terra. Sciet enim per lōgitudinē et latitudinē regionis de qua qu[illegible] Verbi grā: ōis terra cuius latitudo est maior 3 6 gradibus: et longitudo eius ab occidēte minus 9 0 gradibus fuerit est de quarta septētrionali occidētali: et sic de alijs suo mō. Cognita igit quarta in qua est terra tua scis qd vnum signū ex tribus signis triplicitatis illius quarte respicit illaȝ terrā: et poteris scire qd ex illis tribus respiciat eā per mores et ꝯsuetudines hoīum habitātiuȝ in ea. Verbi grā: scio q terra christianoꝝ est in parte septētrionali occidentali scio q aries leo et sagittarius dn̄ant super ipsam. Et si vellim scire supra q̄ȝ partem eius dn̄at q̄libet istoꝝ signoꝝ respicio ad mores et cōditiones hoīum cū q̄bus signis magis ꝯcordant. Constat aūt q romani sunt famosiores et nobiliores istius quarte: et ideo ꝯuenit vt attribuat eis signū nobilius iter hec tria: et hoc est leo domus solis. Cōstat etiam q alemani sunt hoīes iracūdi et furiosi de nā martis: ideo ꝯuenit vt attribuat eis aries domus martis. Cōstat etiā q hispani sunt boni milites et exercitij magni in armis: ideo conuenit vt attribuatur eis sagittarius qd est signum militiarum et belloꝝ. Et hanc partitionem ponit Ptolemeus in litera in secunda parte quadripartiti. Dicit enim sic et prouincie cum ariete concordantes sunt terra britānie et terra de salacia. Credo q deberet dici de scalauia et germania. Et que ꝯcordāt cū leone sūt: italia: gallia: apulia: et sicilia. Et Haly dicit ibi: q hi sunt termini rome. Et que ꝯcordant cum sagittario sunt terre de turcia calciata et hispa

nia. De partitione alioꝝ signoꝝ cũ alijs terris paꝝ curo. Quia nec nõia eaꝝ nec ꝯdi/
tiones hoīum sũt mihi nota nec faceret mihi aliquã vtilitatē h̃ scire. ¶ Si qs aũt co
gnoscat eas ⁊ voluerit in eis morari applicet ſm modũ dcm̃ in trib⁹ signis ꝑdictis.
Dicit Abraã auenezre q̄ ꝑmũ clyma est capricorni ⁊ aq̃rij: ⁊ gubernator eius est sa/
turnus. Scd̃m clyma est sagittarij ⁊ piscis ⁊ gub̃nator eius est Juppiter. Tertiũ cly/
ma est scorpij ⁊ arietis ⁊ gub̃nator ei⁹ est Mars. Quartũ est leonis ⁊ gub̃nator eius
est sol. Quintũ clyma est tauri ⁊ libre ⁊ ei⁹ gub̃nator est venus. Sextũ est geminoꝝ ⁊
v̄ginis ⁊ eius gub̃nator mercurius. Septimũ est cãcri ⁊ gub̃nat illud luna. ¶ Abraã
etiã auenezre ponit ꝯditiones nascētiũ sub quolꝫ signo: ⁊ est snīa sua ista. Qui natus
fuerit sub ꝑma facie arietis erit ruffus ⁊ finius: vēter eius erit ꝑuus ⁊ strictus carne
extenuat⁹: hēbitq̄ supra pedē sinistrũ signũ ⁊ ī cubito manus sinistre: ⁊ amici ei⁹ erũt
plꝛes ⁊ ipse odiet malũ. Qui ꝟo nat⁹ fuerit sub scd̃a facie inerit ei nigredo pulchritu/
dini faciei ꝯiũcta: corp⁹ eius tēꝑatũ ꝑceps ī irã aīo occultãs volũtatē malãtesq̄ alti
cordis: inimici eius plꝛes erũt. Qui natus fuerit sub tertia facie eius erit ruffus color
eius ⁊ croceus est erit solitarius. Qui nat⁹ fuerit sub ꝑma facie tauri erit breuis sta/
ture: sui ocl̃i magni: labia spissa: ⁊ hēbit signũ ī collo: ⁊ ē corde festin⁹: amici eius plꝛes
⁊ mancrieb⁹ delitiaꝝ delectabit̃ ipe. Nat⁹ ãt sub facie eius ꝯa: hēbit faciē rotũdã: ven
trē latũ: ocl̃os pulchros: ⁊ eius aīa volũtaria rẽsq̄ cito ꝑpēdet: ⁊ circa spatulas pilosus
existet: ⁊ hēbit signũ ī lũbis. Et q̄ nat⁹ fuerit ſb tertia facie pulchri coloris existet pul/
chreq̄ faciei: ⁊ hēbit signũ ī ocl̃o sinistro: virq̄ laboriosus erit: nec ī mlĩerib⁹ fortuna/
tus existet. Qui ãt natus fuerit ſb fine h⁹ signi erit carēs testicul̃ nãlr̃ ⁊ sine vel hermo
froditus. Qui nat⁹ fuerit ſb ꝑma facie gemioꝝ erit pulchri corꝑis ⁊ decētꝫ: ⁊ ocl̃oꝝ ⁊
piloꝝ: hēbit signũ ī capite vl̃ ī ocl̃is. Visus eius acut⁹ mīme ē iracũdus eritq̄ labora
tor: ⁊ cũ mlĩeribus mīme fortunatus existet. Et q̄ nat⁹ fuerit ſb ꝯa facie erit breuis sta
ture ⁊ niger ⁊ suꝑ eius cubitũ signũ nigredis: eiusq̄ ꝟba pulchra ⁊ dulcia. Natus ſb
tertia facie nimiũ hēbit ocl̃os ꝑuos: eritq̄ vir suspicator ⁊ leuis: ⁊ loquet̃ ꝟba irrõna
bilia: eritq̄ mēdax. Qui nat⁹ fuerit ſb ꝑma facie cãcri erit corꝑe ⁊ pilis decēs: suꝑcilia
eius erũt stricta naresq̄ lõge ⁊ spatule late: ⁊ hēbit signũ ī cubito dextro: aut ei⁹ brac/
chio: [redacted] amici eius plꝛes: eritq̄ sciēs ⁊ igeniosus. Qui natus fuerit ſb ꝯa
facie: erit color eius rubeus breuisq̄ stature: carēs barba: ⁊ hēbit signũ ī ocl̃is. Qui ſb
tertia facie natus fuerit erit crassus breuisq̄ stature: ⁊ hēbit mltitudinē piloꝝ ī suꝑci/
lijs. Qui nat⁹ fuerit ſb ꝑma facie leonis erit pulcher corꝑe: ⁊ facie: ⁊ color vultus eius
erit rubeus albo cõmixtus: ocl̃i eius cõmixti: pect⁹ rectũ: ⁊ crura sua patient̃ morbũ ī
ꝑte suꝑiori: ⁊ erit cognitus iter gētes ⁊ simplex ⁊ mixtus ī ꝯsortio regũ. Qui nat⁹ fue
rit sub ꝯa facie erit pulcher: pectus eius erit latũ: testicl̃i ⁊ crura gracilia: eritq̄ bono
ratus iter familiã eius ac alti cordis. Natus aũt sub tertia facie erit aliq̃ntulũ breuis
stature eritq̄ color eius albus roseo ꝑmixt⁹: eius vox vehemēs amãs mlĩeres: ⁊ hēbit
plenitudinē amicoꝝ ⁊ inimicoꝝ ⁊ morbos plꝛes sustinebit. Qui natus fuerit sub ꝑma
facie v̄gis erit decētis statuere: erit corpus eius erectũ ⁊ pulchrũ: ⁊ erit sciēs ⁊ acut⁹
eius capilli crispi: ⁊ erit diligēs iustitiã: eius vox vehemēs: sterilis existet: aīa eius bo/
na: facies pulchra: eritq̄ scriba ⁊ bñ doctus. Qui autē natus fuerit sub scd̃a facie erit
pulchre apparētie: ocl̃i eius parui: nasus eius pulcher: eritq̄ disciplinabilis ⁊ simplex
ꝑuolũtarius corde diliget laudari. Natus sub tertia facie erit pulcher aspectu ꝑcepti
bilis discipline: veri sensus ac simplex ⁊ sapiēs. Qui natus fuerit sub ꝑma facie Libre:
erit pulcher facie: ⁊ in eius capite vulnera inerũt: eritq̄ laborator ⁊ simplex ac discipli
nabilis. Natus sub scd̃a facie erit pulchri vultus ⁊ inerit ei ipedimētũ in ocl̃is: estq̄
corde

corde preuolūtarius. Natus sub tertia facie erit pulcher ꝛ erit cognitus ꝛ honoratus inter gētes ipsius. Et q fuerit natꝰ sub fine signi huius erit nullius sexus aut vtriusqꝫ. Qui fuerit natus sub pᵃma facie scorpionis paꝝ pulcher existet: ꝛ hēbit signū in capite ꝛ pectus eius erit latū. Et hēbit signū in pede sinistro: vel in manu dextra eritqꝫ hō castigationis bonaqꝫ discretione plenus ac in loquela festinus. Natus sub scđa facie caput eius erit magnū: existetqꝫ modice pulchre figure: ꝛ hēbit signū in genu ꝛ dorso: ꝛ erit hō discipline verba sua multiplicās. Qui natus fuerit sub tertia facie erit breuis stature oculi eius ꝯtorti appetens comedere amans mulieres. Qui aūt natus fuerit sub fine huius signi aut erit nullius: aut vtriusqꝫ sexus. Qui natus fuerit sub pᵃma facie sagittariꝫ erit pulchre speciei: decorus aspectu recte stature: diligēs bonū: regibus ac magnatibꝰ se cōmiscēs. Natus sub scđa facie corpus hēbit ꝯdecens facies tn̄ eius crocea supcilia cōpressa ꝛ hēbit signū in pectore. Natus sub tertia facie erit longus: ꝛ pulcher facie: oculi eius vt murilegi: pectus latū: ꝛ hēbit signū in sinistro crure. Qui sub pᵃma facie capricorni natus fuerit erit corpus suū ꝯdecens: pectus latum: ꝛ hēbit signū nigrū in cubito erit astutus disciplinabilis simplex ꝛ ꝓuoluntarius. Natus sub scđa erit pulcher: hēbit nares lōgas: oculi eius pulchri: volūtas eius mala ꝛ iracūdus: est homo scie. Natus sub tertia facie erit pulcher corpe: eius tn̄ facies citrina: ꝛ in eiꝰ bracchio sinistro erit nota vel in ipsius genu: festinus in irā: despiciēs malum vel pugnās pro malo: diligēs mulieres: hō discipline diligēsqꝫ sodales. Qui aūt natus fuerit in fine huius signi erit filius adulterinus ꝛ oīno huic in est signo minime in mulierum natiuitatibꝰ valere. Qui aūt natus fuerit sub pᵃma facie aquariꝫ erit corpe ꝛ facie formosus: ꝛ hēbit in pectore aut pede sinistro signū: eritqꝫ hō disciplinabilis ꝛ sodales diligēs. Natus sub scđa facie erit lōgus: facies eius erit rubea: ꝛ signū hēbit in dorso ꝛ sub eius cubito eritqꝫ oībus diebus suis in dolore. Natus sub tertia facie corpe pulcher ꝛ statura breuis: facie roseus: ꝛ hēbit signū sub cubitis: ꝛ erit mulieꝝ amator. Et qui sub fine huius signi natus fuerit diuersificatꝰ erit in eius figura atqꝫ in oībus suis opibus. Qui aūt sub pᵃma facie piscium originē traxerit: corpus eius erit album: ꝛ facies sīr: pectus eius latū: barba pulchra: frons ꝑclara: oculi eius magis nigri q̄ albi. Et forte aliqđ mēbrum sibi deficiet: diliget dormire: eritqꝫ gulosus ꝛ ebriosus: ꝛ hēbit signū sub cubito vel in pede. Natꝰ ꝟo sub scđa facie erit breuis stature: decorus aspectu: barba nigra: pilosus: ꝛ erit ambulās in duritia cum filijs hominum. Natus sub tertia facie piscium erit aspectu preclarus: oculi eius pulchri eritqꝫ morbosus.

¶ Et hec de qualitatibus signorum sufficiant.

Et siqdem planete. Prius auctor ondit q̄liter signa respiciūt mēbra humani corpis. In ista pte ondit nobis q̄liter planete respiciūt mēbra corpis humani i ipsis signis. Et pōt hic pars diuidi in 1 2 ptes ꝭm 1 2 signa: vbi ptes icipiunt pȝ. Prima pars diuidi pōt in duas: qm̄ pᵃmo ꝓponit. Scđo ꝓsequit ibi: in ariete. Dicit pᵃmo q si aliqs planeta significauerit aliquā infirmitatē siue debilitatē in corpe humano hēbit in quolꝫ signo mēbrum ꝓpriū in quo erit illa ifirmitas. Et qꝛ ita est ꝯuenit tractare de doloribus planetaꝝ in signis. Et icipit ab ariete ꝓcedēdo ꝭm successionē signoꝝ ꝛ planetarum. Qđ dicit auctor planū est in lr̄a. Ad euidētiā huius ptis pono vnū exēplum. Pono q in aliq̄ natiuitate saturnus significauerit nato debilitatē alicuius mēbri ꝛ sit saturnus in ariete. Dico q illa debilitas vel infirmitas erit in pectore. Et si saturnus sit in tauro erit illa ifirmitas in vētre: ꝛ sic itelligas de ceteris signis. Pono ēt q mars i natiuitate alicꝰ ꝛ cetera ꝛ qđ dico de natiuitate itelligas de reuolutiōe annoꝝ natiui-

tatis: figuerit vulnerationé & fit mars i ariete erit vuln° i capite. Si i tauro erit vuln° in collo: & sic de ceteris signis & planetis itelligas. Ptolemeus vult q mébra i qb° cadút morbi &c. ipedimeta accipiunt a figura celi i hora natiuitatis vel reuolutióis. Dicit. n. in 74 ppóne centiloquij cú fuerit mars in ascédente alicuius natiuitatis erit cicatrix in facie vel capite nati. Dicit enim Haly q caput est ascédentis: & fm hoc collú est secunde domus: brachia tertie domus: & sic fm ordinem domoꝝ fm q dictum fuit de signis. De hac materia diffusius loquemur dño pcedente in capitulo sexte domus.

Sunt quoqꝫ i vnoquoqꝫ signo. In ista pte auctor determinat de qbusdá specialibus ppetatib° plaꝝ que sunt in diuersis gradib° circuli signoꝝ & sunt sex: sunt enim ibi qdá gradus masculini & qdá feminini. Et sunt ibi qdá gradus lucidi & qdá tenebrosi. Etiaꝫ sunt ibi qdá gradus q dicunt putei. Et sút ibi qdá gradus q dicunt açemena. Et sunt ibi qdá gradus q dicunt augmétátes fortuná. Et sunt ibi qdá gradus q dicunt psortes. Et fm hoc ista ps pót diuidi in sex ptes: qm in pma pte enumerat gradus masculinos & femininos. In scda pte enumerat gradus lucidos & tenebrosos & fumosos. In tertia pte enumerat gradus qui dicunt putei. In qrta pte enumerat gradus q dicunt açemena. In qnta pte enumerat gdus qui dicunt augmétantes fortuná & gradus sublimitatis. In sexta pte enumerat gradus q dicunt psortes. ¶ Prima ps icipit in pncipio. Scda incipit ibi: & in vnoquoqꝫ hoꝝ signoꝝ. Tertia icipit ibi: & in signis sunt gradus. Quarta ibi: & sunt in signis qdá gradus. Quinta ibi: & in circulo. Sexta ibi: & oés duo gradus. Prima ps pót diuidi in duas ptes: qm in pma pte icipit enumerare gradus masculinos & femininos lraliter. In scda parte ponit tabulá de eis. Qd dicit pꝫ in lra. Postea dicit q sunt qdá gradus in circulo q dicunt lucidi & qdam tenebrosi: & qdá fumosi: & qdá qui vocant vacui. Et icipit pmo eos enumerare. Et deide ponit de eis tabulaꝫ & pꝫ. postea dicit q sunt in circulo qdá gradus qui dicunt putei: & enumerat illos oés in lra: & qdaꝫ libri hńt tabulá de eis factá. Deinde dicit q in signis sunt qdam gradus qui dicunt açemena. Et dicit q açemena est quedá debilitatio corpalis vt est cecitas vel surditas: vel aliqd talium vel amissio mébri. Juxta qd notáduꝫ q dicit Haly Aberagel in pmo capl'o domus sexte libri sui de natiuitatib°. Qñ pars açemena fuerit in partitióe ascédétis & luna iuncta cú ea vel dñs ascédentis figit q açemena erit in illo mébro nati q cadit in partitione illius signi. ¶ Notádum est et q si sol in natiuitate alicuius fuerit in gradu açemena erit debilitatio in oculo dextro si luna erit in sinistro. Postea dicit q sunt qdá gradus in circulo qui dicunt augmétantes fortunam & enumerat eos in lra. Juxta quá ptem notádum est qd Haly dicit in cómento 29 ppónis pme partis quadripartiti scire te puenit q gradus augmétantes fortuná sunt gradus exaltationis solis & planetaꝝ fortunaꝝ: sicut 19 arietis 3 tauri 15 cancri 27 piscium. Similr sunt illi in qbus adiungunt termini fortunaꝝ: sicut 13 sagittarij: & 13 pisciú: & sunt et gradus terminoꝝ fortunaꝝ. Et gradus in qbus sunt stelle fixe de natura fortunaꝝ. Et 9trio in qbus sunt stelle de natura ifortunaꝝ. Et postea dicit q oés duo gradus q sunt eiusdé lógitudinis a capitibus signoꝝ mobilium sunt eiusdé fortitudinis. Et dicunt psortes sicut 20 gradus capricorni & 10 gradus sagittarij. Isti enl duo gradus equalr distant a capite capricorni & 20 libre & 10 vginis eqliter distant a capite libre. Et 20 cancri & 10 geminoꝝ equaliter distát a pncipio cancri & 20 gradus arietis & 10 piscium equalr distát a pncipio arietis. Ptolemeus dicit 29 ppóne pme ptis. Astrologi ceteri multú locuti fuerút de gradibus & diuiserút eos in gradus lucentes

lubricos et fumosos. Et sunt ex eis azemena: et sunt ex eis putei. Et locuti fuerunt de aliis multis sicut invenies per multos libros astronomie. Et si hoc invenerit experientia bonum est quod opis per hoc. Et forsitan si eis accidit quod aliquis planeta vel stella fuit in gradu vel eius radius et fecit fortunam crediderunt quod gradus hoc fecerit. Et siquidem ita est convenit ut te mutes de uno gradu in alium. Et hic finem imponamus nostre rationi. Videtur per istam litteram quod Ptolemeus non multum approbat gradus augmentantes fortunam etc. Dicit enim si ita est convenit ut te mutes de uno gradu in alium. gradus enim dicuntur lucidi vel tenebrosi propter stellas fixas ibi existentes. Et vult Haly secundum quod prallegatum fuit quod gradus dicuntur augmentantes fortunam in quibus sunt stelle de natura fortunarum. Constat autem quod stelle fixe mutant loca sua respectu zodiaci none sphere. Et illa littera Ptolemei potest trahi quod iudicia debent fieri secundum nonam spheram et non secundum octavam. Ex quo enim vult quod istos gradus oportet mutare: consequens est quod gradus secundum quos debent fieri iudicio non mutantur. Albumasar autem in introductorio suo ponit istos gradus .s. masculinos et femininos lucidos et tenebrosos etc. Et dicit ibi si planeta in nativitate vel interrogatione masculi fuerit in gradu masculino vel in nativitate feminina vel interrogatione in gradu feminino erit eius significatio fortior. De gradibus autem lucidis tenebrosis et fumosis dicit si ceciderit planeta in gradu lucido: erit eius significatio fortior in significatione bonorum: et significat pulchritudinem. Et si ceciderit in gradu tenebroso significat duritiem et tarditatem et horribilem rem et tenebrosam et malam. Et cum ceciderit in gradu fusco: vel umbroso: vel fumoso: vel in gradu vacuo significat modicum horribile. Et si ceciderit planeta in gradu putei abibit eius pulchritudo et aspectus et debilitatur in significatione sua. Fortune namque cum ceciderint in eos debilitantur in significatione earum. Mali vero cum ceciderint in eos debilitatur significatio eorum. Et fortassis significabit fortunam accidentalem propter debilitatem eorum super malum. De gradibus augmentantibus fortunam dicit antiqui putaverunt quod in circulo erunt gradus augentes fortunam. Et dixerunt quod planete cum non fuerint in locis significantibus fortunam nati et fuerit luna vel pars fortune in his gradibus aut fuerint ipsi gradus ascendentes augent fortunam nati. Et si planete significaverint sibi casum. Isti gradus movent eum in sublimationem per aliquam quantitatem quodam motu. De gradibus sublimitatis dicit. Quidam dixerunt quod cum ascendens fuerit aliquis istorum graduum aut fuerit sol in nativitate diurna: aut luna in nocturna in quibusdam eorum et fuerit in loco optimo in figura. Et cum hoc significaverint planete radices nativitatis fortunam producet natum ad sublimitatem sedem nobilitatis et dominabitur terris et civitatibus: et possidebit divitias multas.

AT quia auxiliante deo. Prius auctor determinavit de esse circuli signorum essentiali. Hic determinat de esse accidentali ipsius. Et dividitur in duas partes: quia primo continuat dicta dicendis. Secundo prosequitur ibi: nam circulus signorum. Et illa dividitur in duas partes: quia primo determinat de divisione accidentali circuli signorum. Secundo determinat de proprietatibus et significationibus continentibus ipsam divisionem: et incipit ibi: quarta autem pars que est ab ascendente. Et illa dividitur in duas partes: quia primo ponit proprietates et significationes quartarum circuli. Secundo ponit significationes singularum domorum: et illa incipit ibi: et unaqueque domorum. Primo dicit postquam complevit esse essentiale circuli signorum: nunc vult tractare de esse accidentali ipsius. Postea dicit quod circulus figuratur qualibet hora tali figura que dividitur in quattuor partes: quas dividit circulus orizontis et circulus meridianus. Et quelibet istarum quartarum dividitur in tres partes equales secundum divisionem signi ascendentis in circulo directo. Et hoc modo dividitur totus circulus in 12 partes que vocantur turres vel domus: cuius expositio est in canonibus tabularum. Pro intellectu autem littere. Intelligendi sunt duo circuli magni transeuntes per polos mundi. quorum unus est circulus meridianus: et alter circulus transiens per punctum zodiaci qui est in

contactu orizontis orientalis: et per pūctum oppositū.s. qui est in ↄtactu orizontis occidētalis itersecans circulū meridianū sup polos mūdi. Isti duo circuli diuidūt totum celum in quatuor ptes que q̄nq̄ iter se sunt equales q̄nq̄ inequales: vtplm tū sunt inequales. Si enim pncipium arietis vel pncipium Libre fuerit in ascēdente. Iste q̄rte sunt equales. In oibus aūt alijs dispositionibus sunt inequales. Postea itelligat portio circuli equinoctialis itercepta inter circulum meridianū et circulū trāseuntē per initium ascēdentis diuidi in tres partes equales. Similr alia portio circuli equinoctialis que est ab ascēdente vsq3 ad inferiorē partem circuli meridiani. s. ad angulum terre intelligat diuidi in tres partes equales. Deinde imaginent circuli magni trāseuntes per diuisiones pdictas et per polos mūdi: tunc portio zodiaci itercepta iter quoslibet duos circulos ↄximos est vna domus. Hec est positio Ptolemei: et ista tenet cōiter. Est etiam alia imaginatio de domibus quā tenet Abraam auenezre: et imaginat trāsire circulos per diuisiones equinoctialis: et per intersectionē circuli meridiani et orizontis in parte septētrionis. Ista via cōiter non tenet: ideo nō curo eā multū explanare. Inuenire aūt pncipia 12 domorum per astrolabium nō est difficile: imo leue: cuius doctrinā hic iterponere esset lōgum et supfluum cū in canonibus astrolabij fuerit posita sufficienter. Qui autē voluerit domos equare p tabulas in canonibus tabularum primi mobilis ibi doctrinā cōpletam inueniet. Deinde dicit auctor pncipium huius diuisionis est ascēdens cuius initium est in puncto hemisperij ex parte orientis. Deinde sequitur secunda domus: deinde tertia: et sic vsq3 ad duodecimam.

Quarta aūt pars. Hic auctor ponit ↄprietates et figtiones circuli signorum ↄntes diuisionē eius accidētalē. Et dicit q̄ q̄rta ps circuli que est ab ascēdēte vsq3 ad mediū celi. s. 12 dom⁹ 11. et 10 dicit q̄rta orietalis masculina aduenientes. Et figt initiū vite et vocat puerilis sanguinea. Et alia q̄rta est a medio celi vsq3 ad gradū occidētis. s. 9. 8. et. 7. domus dr meridiana feminina recedēs a nobis: et figt mediā etatē que vocat pfectio iuuētutis et vocat estiualis et cholerica. Tertia q̄rta q̄ ē a gradu occidētis vsq3 ad angulū terre. s. 6. 5. et. 4. dom⁹ est occidētalis masculina accedēs ad nos: et figt finē vite: et vocat autūnalis melācholica: et est mediocris etatis. Quarta ps que est ab angulo terre vsq3 ad ascēdens. s. tertia scda et pma domus est septētrionalis feminina recedens a nobis: et figt qd accidit hoi post mortē eius q̄ntum ad memoriā hoium. s. vtrum dicat de ipso bonū vel malū. Et hec ps vocat senilis flegmatica defectiua et hyemalis. Et est recte cōparatio quam auctor ponit hic sicut illa quā posuit in diuisione eēntiali circuli: excepto qd addit hic q̄ figāt initium et mediū et finē vite: et qd accidat hoi post mortē eius. Postea dicit q̄ tota illa medietas q̄ est a medio celi eūdo p ascēdens vsq3 ad q̄rtam domū vocat medietas ascēdens. Et alia medietas que est a quarta domo eundo p gradum occidētis vsq3 ad mediū celi vocat ascēdens. Et tota medietas que est sup terrā vocat dextra: et illa que est sub terra vocat sinistra. Deinde dicit q̄ pma domus et. 4. et. 7. et. 10. vocātur anguli. Et. 2. 5. 8. et. 11. vocant succedentes angulis. 3. autem. 6. 9. et. 12. vocant cadētes ab angulis. Deinde addit qddam notabile: et dicit cum planeta fuerit in angulo vel in succedēte dicitur proficere: et si fuerit in cadentibus dicitur deficere.

Et vnaqueq3 istarum domorum. Hic auctor pōit figtiones ↄprias cuiuslibet 12 domorum. Et tota ista ps pōt diuidi in quatuor: qm in pma pte ponit figtiones 12 domorum quātum ad esse hoium. In secunda parte ponit figtiones domorum quātum ad colores. In tertia parte ponit quasdam regulas que possunt dici

emphorismi. In quarta parte docet eligere significatores. Prima icipit in principio. Scda incipit ibi:significát:z 1 2 domus colores. Tertia ibi:z dz in figtione domorūz. Quarta ibi:z cum volueris scire planetá dñatorem rei. Prima pars pōt diuidi i 1 2 partes fm q ponit figtiones 1 2 domoz:z vbi icipiunt patebit. Primo dicit q vna/ queq domus significat aliqd de esse boium. Nam pma domus que incipit ab oriçon te orientali que vocat ascendens figt corpora boium z vitam:initia oium operuz in interrogationibus z locutionibus z rumoribus z ceteris talibus. Et figt cogitatio/ nem querētis.s.qd querens babet in aio z figt pncipium vite. Et dñs triplicitatis pri me domus.pmus significat vitam z nām nati seu interrogātis:z eius delectationes atq volūtates quid diligat vel qd odio babeat:z qd boni vel mali accidat ei in ini/ tio vite. Et scds dñs triplicitatis buius domus figt vitam z corpus z virtutē siue for titudinē nati z medium vite. Tertius dñs triplicitatis figt idem q socij z significat p se finem vite. Ex ista lra pōt colligi q si primus dñs triplicitatis buius domus fuerit fortior alijs duobus erit pma pars vite melior:z sic de alijs duobus itelligas. ¶ Cir/ ca istam domū quedā sunt notāda. Notādum est pmo de intētione querētis qd dicit Ptolemeus in 9 4 ppōne centiloquij. Locus fortioris figtoris in ascēdente est id qd est in aio interrogātis. Ideoq cū volueris scire intētionem querētis:vide qs plane/ taz bēat plures fortitudines in ascēdente in illa bora qū venit ad te aio iterrogādi:z vide in qua domo ex 1 2 domib' sit ille plā:z dicas fm figtiones illius domus in qua fuerit. Uerbi grā. Pono q ascēdens sit leo z sol babeat plures fortitudines in gradu ascēdente:z pono q sol sit in 2 domo dico q intētio sua est petere de substantia sua vel de lucro:vel de aliquo psilī. Et si sol fuisset in tertia domo dixissem q vellet petere ali/ qd de esse fratris vel fratrū:z sic de alijs domibus suo mō. Et si veniens ad te tenue/ rit aliquā rem in manu sua vel alio mō eaz occultauerit:z si volueris scire sbam z na turā illius rei aspice planetā fortiorem in ascēdente si aspexerit ascēdens erit illa res de substātia signi ascēdentis. Si non aspexerit ascendens erit de substātia signi in quo est planeta. Si fuerit signū terreum:erit de nā terre vel aliqua res que nascit de ter/ ra. Si fuerit signum aquaticū:erit aliqua res de nā aque:vel que nascit in aqua. Si fuerit aereum:erit aliqua res de nā aeris. Si fuerit signū igneum erit aliqua res que opat per ignem. Et si volueris scire colorē rei aspice dūm bore z fm colorē illius iudi ca. De coloribus planetaz dicet postea vbi loquet de naturis planetaz dño pcedente. Et si volueris scire vtrum res sit noua vel antiqua aspice lunā: si fuerit sup terrā erit noua:si fuerit sub terra erit antiqua. Et si volueris scire vtruz sit lōga vel breuis:as/ pice dñm termini gradus anguli terre qui si fuerit in auge sui circuli erit res longa. Si fuerit in opposito augis erit breuis. Si in lōgitudinibus mediis mediocris inter lōgum z breue. Hec est snia Ptolemei in 9 0 ppōne centiloquij. Cuz aspexerit signi/ ficator ascēdens zc. dicit Haly Abenragel si aliqs quesierit a te de vita sua vtruz sit lō ga vel breuis:aspice dñm ascendentis z lunā. Si fuerint salui ab isfortunis signt lōgam vitam. Et si fuerint cōbusti vel isfortunati signt paruam vitam. ¶ Notādum est circa nutritionē.s. vtrum puer sit vitalis vel nō. Dicit Haly Abenragel qū dñi triplicitatis luminaris tpis vult dicere dñi triplicitatis signi in quo est sol si fuerit natiuitas diur/ na vel signi lune in natiuitate nocturna fuerit in ascendente:vel in 1 0 domo:vel 1 1 vel 5 est significatio bone ac leuis nutritionis. Et si fuerint in septima:signt malā nu tritionē:z anxiam atq laboriosam. Qū gradus ascēdens z luminare tpis dñati fue/ rint:figt q non nutrict nisi dñi triplicitatis fuerint salui z firmi in angulis. Qū luna fuerit isfortunata in ascēdente:nutritionez non figt. Qū luna fuerit in 4 domo iuncta

corpaliter cum ifortuna aut de quarta vel oppositione aspicit infortunam sigt q͡ non nutrief ꝛ mater eius est in piculo: aut forsitâ moriet. Dicit Abraâ auenezre. Si dñs ascêdentis fuerit côbustus natus nô viuet spatium 8 dieꝝ. Portata fuit mihi natiuitas vnius pueri cuius ascêdens erat vgo ꝛ Mercurius fuit in piscibus in detrimêto suo retrogradus ꝛ côbustus: ꝛ ego credidi huic dicto: ꝛ dixi q͡ puer nô viueret per 8 dies ꝛ mortuus fuit in sexta die. Dicit Haly Abenragel: ꝯiunctio planetaꝝ humanitatem non sigt. Uult dicere ꝯiunctio plurium planetaꝝ in ascêdente non sigt nutritionem. Et ponit ibi vnû exêplum notabile. Dicit vocauit me rex nře ciuitatis: ꝛ vna ex mulieribus suis pepererat filium ꝛ fuit ascêdens libra 8 gradus terminus Mercurij ꝛ fuerût in eo Juppiter Uen⁹ Mars ꝛ Mercurius ꝛ ꝯuenit ibi vnâ societas astrologoꝝ ꝛ quilibet eoꝝ suâ opinionê dixit: ꝛ ego tacui. Rex dixit mihi qd habes q͡ non loqueris? Cui rñdi date mihi terminû trium dieꝝ: qꝛ si filius vester trâsierit tertium diem erit de ipso miraculû magnû. Et qñ natus côpletas habuit 24 horas posuit se ad loquêdum: ꝛ locutus fuit ꝛ fecit signû cum manu ꝛ rex multû expauescebat inde. Et dixit possibile esse q͡ diceret aliquâ ꝓphetiam: vel aliqđ miraculum. Et rex iuit ad natum: ꝛ nos cû eo ad audiêdum qd diceret. Et infans dixit: ego sum natus infortunatus: ꝛ natus sum ad indicâdum amissionê regni ꝛ destructionê gêtis almanâ. Hinc statim cecidit natus ꝛ mortuus est. ¶ De his q moriunt anteq͡ recipiunt cibû dicit Ptolemeus in q̄dripartito. gñalr dico q͡ qñ aliqđ luminare fuerit in aliquo angulorum: ꝛ fuerit silr aliqua ifortuna pticipationê hñs cum eo in lôgitudine que sit cû eo gradu pꝛ gradû: vel ipm aspiciens in figura duoꝝ lateꝝ equalium. Nec habuerit cû eo fortuna pticipationê de figura. Et dispositoꝛ luminariû loci inuêtus fuerit in locis planetaꝝ infortunaꝝ natus ille nô recipiet cibum ꝛ morief hora qua nascetur. Dicit Abraâ cû fuerit cauda draconis in ascêdête natiuitatis nat⁹ erit ille cecus ꝛ fm distâtiâ ei⁹ a gradu ascêdêtis erût anni. Uerbi grâ: si fuerit in 10 grâ. ab ascêdête cecabit in 10 ãnno. Electiones h⁹ dom⁹ sunt iceptiones reꝝ: sicut icipe edificare vel aliqd cô silr. Dicit Hyspalêsis in electionib⁹ pme dom⁹. Si scíueris natiuitatem alicui⁹ caueas in electione sua ne ponas signû in ascêdête in quo fuit in fortuna in sua natiuitate. Si aût ignoraueris natiuitatem elige fm nâm rei pro qua fit electio. Uerbi grâ: si fit electio pro icipiêdo scribere aliquê librû fortificef mercurius. Si pro eûdo ad bellû fortificef mars. Si ꝓ edificâdo ponaf signû firû in ascêdête. Dicit idem Hyspalêsis volês horâ sanguis minuêdi eligê fac vt sit luna i trino vel sextili aspectu mřis: ꝛ caue ne sit ꝯiûcta cû eo corpalr vł i q̄rto vł i opposito ei⁹. Et facvt sit lûa i signo hûoꝝ minuêdi.

Secunda domus. Hic auctoꝛ ponit sigtiones scđe domus. Et dicit q͡ scđa domus sigt sbam ꝛ victum ꝛ auxiliatores ꝛ ministros ꝛ sigt finem iuuentutis. Et Anduzgar dixit vide quis ex tribus dñis triplicitatis domus substâtie sit fortioꝛ in se. i. in loco in quo est in figura ꝛ hûc facies significatorê substâtie. Qui si fuerit in decima domo habebit substâtiam a rege. Et si fuerit in domo fiducie. i. in vndecima erit melius. Alia lřa habet si fuerit in domo fidei erit magis. Credo q͡ pma lřa sit vera. Domus enim fiducie est domus substâtie regis. Et primus dñs triplicitatis dat sbam in principio vite: qui si fuerit fortunatus erit natus diues in principio vite. scđs dat substâtiam in medio vite: qui si fuerit fortunatus erit natus diues in medio vite: tertius dat sbam in fine vite: qui si fuerit fortunatus natus erit diues in fine vite. Et similr intellige de infortunîs eoꝝ. i. si aliqs eoꝝ fuerit infortunatus amittet natus substâtiam in illa parte vite que ei attribuif. Dicit Hyspalêsis in canonib⁹ huius dom⁹ ꝯsidera vtrû dñs scđe do-

mus sit in ascendente vel dat vim suam dño ascendentis et non sit in domo lapsa si sic habebit lucrum sine labore. Et si econtra fuerit fit econuerso. Et si Juppiter fuerit in natali angularis vel sit in suo honore vel habeat vim in ascēdente vel aspiciat partem fortune: vel sit dñs domus solis in natali diei: vel dñs domus lune in natali noctis: vel sit dñs hore nō deerit nato cēsus in vita sua: qz hic idest Juppiter est dñs substantie. Si vero dñs ascendētis aspiciat dñm substātie vel suam domum vel partē fortune aspectu inimicitie destruet substātiam manu sua ppria. Si dñs ascendentis fuerit in scḋa domo infortunatus dabit pprio velle sbam suam. Si vero sit ibi planeta infortunatus qui non sit dñs ascēdentis rapietur ab ipso vi sine furto. Si capricornus sit ascendens natus erit cupidus et auarus: qz dñs ascēdentis et dñs secunde erit idem .s. saturnus. Dicit Ptolemeus in canonibus huius domus res ptinentes ad lucra substātie quo erunt puenit nobis perquirere a parte fortune solūmodo quā scimus semp p id qḋ est inter solem et lunam et pijcitur ab ascēdente in nascentibus de die et in nascentibus de nocte. Juxta qḋ notādum est qp pars fortune sm Ptolemeum proijcit hoc modo subtrahat verus locus solis a vero loco lune: et qḋ remanserit pijcitur a gradu ascendentis et vbi numerus finitur ibi est pars fortune hoc modo iubet Ptolemeus semp facere siue fuerit in die siue in nocte. De hoc plitius dicet deo pcedente in expositione qnte differētie: ibi enim habet locum. Postea dicit Ptolemeus iudicium huius est istius manerici. Volo dicere accipe planetas gubernatores signi. Dicit ibi Haly qp regula per quā scimus nati diuitias est accipe planetas gubernātes locū partis fortune et ppones illū qui habuerit ibi plures dignitates. Deide dicit Ptolemeus et qñ gubernatores partis fortune fortes et potētes fuerint: erit natus magnaz diuitiarū maxime si duo luminaria testificabunt ibi testimonio concordato: idest aspectu trino vel sextili. Ptolemeus scias qp Saturnus significat qḋ diuitie nati erūt ex parte muzierum: aut pro labore terre: aut per maria. Et Juppiter sigt qḋ diuitie erūt pro feneralia vel pro donis bonoz et religiosoz. Et Mars sigt qḋ diuitie erunt pducēdo milites: aut gubernando hoies armoz. Et venus significat qḋ diuitie erunt pro donis amicoz et muliez. Et Mercurius figt qḋ diuitie erunt pro scientijs et mercimonijs. Dicit Haly Abenragel debemus in hoc pmitus inspicere ad stellas fixas que sunt prime et scḋe magnitudinis. Et si aliquam eaz inuenerimus in gradu ascēdentis: vel in gradu decime domus: aut in gradu septime: aut in gradu quarte: aut in gradu solis si natiuitas fuerit diurna: vel in gradu lune si natiuitas fuerit nocturna. Et melior horum locoz oium est gra. ascendens. deinde gra. 10 domus: deinde gradus septime: deinde quarte. Et si de pdictis stellis fuerit in duobus locis: vel in trib⁹: aut plurib⁹ si natus fuerit cū hoc de pgenie regis erit rex exaltatus. Et si de pgenie regali non fuerit: hēbit potētiam et mādatum simile potētie et mādato regis et pueniet ad magnā nobilitatē et altū dñiū et pcipiet ciuitatibus et villis et gētibus. Et scias qḋ stelle fixe .s. primi honoris eleuāt hoiem ad altū gradū et magnā dignitatē et pmutāt de infimo ad supmum. Hoc idē dicit Ptolemeus in 29 ppōne centiloquij: stelle fixe dāt dona mirū excedētia: sed multotiēs finiunt in malū. Dicit Haly in cōmēto eiusdē ppōnis cū he stelle sole pfuerint .i. sine testimonio fortunaz planetaz erit mors illoz mors pessima. Dicit Haly Abenragel qñ pars fortune fuerit cadens: et in malo loco: vel fuerit sub radijs solis: aut in radijs ifortune et dñs eius in loco pegrino .i. in loco in quo nullā hz dignitatē et dñs scḋe domus nō aspexerit ascēdēs: natus erit laboriosus et paup et angusta et misera vita viuet. Nō est bonus sol neqz mars neqz saturnus in scḋa domo in aliqua natiuitate nec ide natus bonū hēbit: qm sol destruet planetas: et aufert eis

lumen ꝛ mars est significator impedimentoꝝ laboꝝ ꝛ defectus substantie. Saturnus significat paupꝝtatē ꝛ indigētiā ꝛ peius hoc toto est si dn̄s domus sue fuerit combustus cū dānatiōe ptis fortūe. Dic Abraā auenezre si volueris scire qs nascētiū fuerit paup vel diues aspice dūm scd̄e domus q si fuerit fortunatus erit diues: si cōbustus vel retrogradus vel in casu suo erit paup: sicut dcm̄ est in natiuitatibꝰ ita intellige de qōnibus. De electionibꝰ que fiūt in hac domo dicit hyspalēsis si volueris emere aliquā rē cā lucrādi aspice vt sit luna in aspectu trino vel sextili solis ꝛ caueas ne sit sub luce solis: ꝛ melius est: vt dn̄s ascēdentis det vim planete existenti in decima vel vndecima domo: ita ꝙ recipiens non sit retrogradus. Si Juppiter sit in ascēdente quartadecima vel vndecima vel secunda domo bonum est. Aspice etiā vt sit pars fortune in bono loco: ꝛ melius est vt dn̄s partis eam aspiciat vel Luna vel Sol.

Tertia domus.

Hic ponit significationes tertie domus: ꝛ dicit ꝙ tertia domus significat fratres ꝛ sorores ppinquos ꝛ cognatos ꝛ dilectos: ꝛ figt fidem ac religionem mādata ꝛ legationes mutationes: ꝛ itinera breuia. Et figt esse vite ante mortem. Et dicit Anduzgaꝛ dn̄s triplicitatis huius tertie domus primus figt fratres minores. Scd̄s mediocres. Tertius minores: ꝛ eoꝝ status ꝛ dignitas indicaꝛ fm̄ status istoꝝ dn̄oꝝ. Dicit Haly Abenragel qñ sol fuerit dn̄s tertie domus ab ascēdente ꝛ cōbusserit dūm secunde domus aut partem substātie figt qd̄ natus perdet substātiam occasione fratruꝫ: ꝛ soluet pro eis impositiones amissiones ꝛ dāna multa. Quando dn̄s tertie domus ꝛ pars fratrum vel Juppiter fuerint in signis cōmunibus vel signis multoꝝ filioꝝ ꝛ fortune aspexerint eos aspectu amicitie: ꝛ cum receptione: figt qd̄ natus ille pmogenitus est a fratribus suis: ꝛ qd̄ habebit fratres potentes ꝛ bonos. Si dn̄s domus fratrum fuerit combustus aut pars fratrum fuerit combusta: vel si sol fuerit in domo fratruꝫ: aut in opposito Jouis: he sunt significationes paucoꝝ fratrum ꝛ qd̄ destruentur ꝛ expergentur. Qñ dn̄s domus fratrum infortunatus fuerit super terram: significat ꝙ dānum ꝛ occasio perueniet in fratribus qui fuerint ante eum. Et si habuerit istud infortuniuꝫ eo existente sub terra malum: ꝛ dānum istud perueniet ad fratres qui erunt post eū. Et hoc modo dices in bono ꝛ fortuna quando fortunatus fuerit in locis bonis ꝛ fortibus. Si dn̄s domus fratrum fuerit in ascendente: figt natum esse pmogenituꝫ: vel erit solus sine hoc ꝙ vnquā fratres habebit vel sorores: vel qñ inter ascendens ꝛ medius celi non fuerit aliqs planeta significar similiter qd̄ natus est primogenitus. Et si aliqui fratres nascenꝛ post eum pdentur. Et si forte aliquis ex eis remanserit: semper tñ erit maior ꝛ melior. Quando in aliqua reuolutione annoruꝫ nati fuerit dn̄s tertie domus in decima ab ascendente natiuitatis aliqs fratrum eius moriet in illo anno. Similr si dn̄s tertie radicis natiuitatis fuerit in decima domo reuolutionis: hoc est ideo: qꝛ decima domus ab ascendente est octaua a domo tertia. Si aliqs quesiuerit a te de statu fratris sui aspice signū tertium ab ascēdente que est domus fratrū ꝛ dn̄m sue triplicitatis ꝛ dn̄m illius domus ꝛ que ex fortunis vel ifortunis aspicit ipsum ꝛ in quo loco est: qꝛ si inueneris dn̄m tertie domus in sexta domo vel applicātē dn̄o sexte domus: aut dn̄m sexte in tertia. dicas ꝙ frater eius est infirmus. Et si ipm̄ iueneris in qnta vel 11. dicas ꝙ frater eius nō est in loco suo: qꝛ iuit extra locū suuꝫ. Et si iueneris dn̄m tertie domus ifortunatū: aut in 12. dicas ꝙ fr̄ eius est in anxietate aut in infirmitate. Et si ineneris dn̄m tertie cū Marte ambos ꝯiunctos ꝛ cōbustionē itrātes sub radijs solis. dicas ꝙ nō euadet ab ifirmitate. Et si ambo cōbusti fuerint iudica modis oībus mortē. Et h̄ mō inspicias si iterrogatus fueris in rebꝰ ptinētibus ad

alias domus vt de pře vel filio vel vxore ⁊c. Dicit hyspalēsis volēs icipe primū iter fac vt planeta fortuna aspiciat domū tertiā vel eius dūm ita ꝙ nō sit ibi malus vel eius q̄rtus aspectus vel oppositus. Si est luna in tertia domo bonū est. Cācer Leo ⁊ capricornus mali sūt pro breui itinere. Luna in ascēdente vel in q̄rta domo in oi electione malū. Cauēdum est ne Luna sit in via cōbusta que est a 19 gradu libre vsq̃ ad tertiū Scorpionis. Cauēdū est ēt ne sit luna ꝓpe caput vel caudā draconis isra 12 gra.

Quarta domus. Hic ponit fictiones q̄rte domus. Et dicit ꝙ q̄rta domus sig̃t pr̄es ⁊ hereditates ⁊ fines rex: ⁊ sig̃t thesauros ⁊ oēs res occultas ⁊ abscōditas: ⁊ sig̃t finē vite. Et dicit anduzgar dn̄s triplicitatis q̄rte dom⁹ ꝑmus sig̃t pr̄es. scd̄s sig̃t ciuitates ⁊ terras. tertius sig̃t finē rex ⁊ carceres. Dicit Haly Aberagel. Aspice statū pr̄is a dn̄is triplicitatis quarte domus. Si dn̄s triplicitatis quarte domus ꝑmus fuerit in domo vel i exaltatione sua: aut in suo haim receptus a sole vel Joue ⁊ fuerit in alto loco mediȷ̄ celi vel in q̄nta domo sig̃t bonū statū pr̄is nobilitatē altitudinē ⁊ diuitias posse ⁊ lōgā vitā ⁊ bonā fortunā ⁊ hoc si signū in quo fuit hic planeta fuerit masculinū: tn̄ si signū ipm fuerit femininū sig̃t mr̄i ea que diximus: ⁊ maxime si planeta fuerit femininus. Quid sit haim exponet̃ postea deo ꝓcedente. Et si scd̄s dn̄s triplicitatis q̄rte domus fuerit fortunatus pr̄ hēbit terras ⁊ populabit eas ⁊ laborabit in eis ⁊ hēbit ex hac pte bonā vtilitatē aut lucrū. Et si fuerint hi planete in esse diuerso seu ꝯrio ꝯriū iudica. Et si dn̄s triplicitatis q̄rte domus tertius fuerit fortis ⁊ fortunatus vt ꝓdiximus: pr̄ erit ho q extrahit thesauros ⁊ mineras ⁊ icidet: ⁊ aptabit lapides ꝓciosos. Et si fuerit in diuerso statu ab eo qd̄ diximus erit iciso lapidū vel laborabit in materiȷ̄s malis ⁊ fetentibus . Si sol in natiuitatibus diurnis vel saturnus in nocturnis. Et ps pr̄is sibi aspexerint ascēdens vel eius dūm de quarto vel oppōne sig̃t ꝙ pr̄ nati filium abhorre bit ⁊ odiet eū ⁊ pcurabit vt iterficiat. Et si luna ⁊ pars mr̄is aspexerint ascēdens vel eius dn̄m abhorribilitas illa ⁊ maliuolētia in filium erit a mr̄e. Dixit hermes quarta domus est iouea planetaꝝ qm̄ est in fundo circuli celi ⁊ infirmitate: ⁊ est in trino aspectu 12 domus: q̄ est domus tenebraꝝ laboꝝ anxietatū ⁊ carceꝝ: ⁊ est gaudiū isortune maioris: ⁊ est in sextili aspectu sexte domus que est domus tenebrosa ifirmitatis ⁊ dāni ⁊ gaudiū isortune minoris. Qn̄ aliq̄s planeta fuerit in q̄rta domo ⁊ in suo casu est sicut hō in solitudine suffocatus donec exeat ide. Dicit Haly Aberagel qn̄ ps fortune fuerit isortunata in signo masculino iudica ꝙ pater prius moriet̃ q̃ mr̄. Si in signo feminino mr̄ prius moriet̃ q̃ pr̄. Pars pr̄is accipit̃ de die a sole in saturnū: ⁊ de nocte ecōtra ⁊ ꝓiicit̃ ab ascēdente. Pars mr̄is accipit̃ in die a venere in lunā ⁊ de nocte ecōtrario ⁊ ꝓiicit̃ ab ascēdente. Si dn̄s pr̄is fuerit sup terrā ⁊ dn̄s partis mr̄is sub terra iudica ꝙ mr̄ prius moriet̃ q̃ pr̄. Et si ꝯrium fuerit ꝯrium iudica. Dicit Haly Aberagel dixit alhxen filius alhxib. Quadā die cū essem cū abolabē ⁊ fuit cū eo meraeso venit ad me qdā senex ⁊ dedit mihi chartā vnā in qua scripta erat vnius natiuitatis figura: ⁊ dixit mihi ꝙ aspicerē in eadē figura: ⁊ ego quesiui ob eo cuius erat illa figura seu natiuitas: qui r̄ndit ꝙ erat cuiusdā filiȷ̄ sui: ⁊ dum ispicerē ⁊ cogitarē in ea abolabē accepit eā de manu mea ⁊ aliquātulum aspexit in ea ⁊ dixit. Primum ꝙ in hac natiuitate videmus est ꝙ natus iste ortus est de adulterio: q2 nō est filius illius qui dicit ꝙ filius eius est. Ego dixi vnde habes hoc: ⁊ r̄ndit. senex iste dicit ꝙ hec natiuitas est filiȷ̄ sui ⁊ pater nati cuius est hec natiuitas iā sunt quatuor anni ꝙ decessit ⁊ obiȷ̄t eodē anno quo natus ortus fuit. Et ego quesiui vnde hēbat hoc. ⁊ ipse dixit: ego aspexi ad gradum pr̄is ⁊ iueni eum in opposito mr̄is: ⁊ nō erat inter eos plus vno gra

du. Et inueni partem pṙis in 11 domos ab ascẽdente que est octaua a quarta ⁊ erat inter partẽ ⁊ saturnum vnus gradus ꝓpter qđ indicaui ꝙ pṙ huius nati anno quo natus fuit ortus decessit: ⁊ hic senex dicit qđ est filius eius vnde natus adulterinus esset. ⁊ tunc senex dixit: ego nõ sum pṙ huius nati: sed est filius filij mei ⁊ filius meus: pater eius decessit eodem anno natiuitatis istius: ⁊ est sicut hic homo bonus dixit.

Quinta domus. Hic ponit auctor significationes q̄nte domus. Dicit ꝙ hęc domus significat filios tã masculos q̃ femininos. Et significat dilectiones ⁊ legatos siue nuntios ⁊ dona. Et ꝙ futurũ sit post mortẽ ex laude vel vituperatione. Et dixit Andulgas ꝙ dñs triplicitatis domus filiorũ pmus significat filios ⁊ vitã eorũ. Scḋs designat dilectiones. Tertius significat legatos siue nũtios. Dicit Ptolemeus in fonibus huiꝰ domus ꝯuenit vt inspiciamus ad planetas existentes in loco zenith capitũ filiorũ ⁊ ad locũ q̄ sequitur illũ: ⁊ est locus fortune ⁊ ad locũ participẽ cũ illis in figura. Dicit Haly in cõmento locus q̄ est zenith capitum filiorũ est 10 domus: ⁊ locus q̄ sequitur est 11 domus q̃ est domus fortune. Et regula q̃ sciemus esse filiorũ est accepta a planetis existentibus in his locis aut existentibus in locis participantibus cũ eisdẽ sicut est ascẽdens ⁊ 7 domus: q: vtraq; earũ participat cũ 10 ⁊ 11. Et si nõ inuenerimus ĩ his locis planetã inspiciemus si q̄s inuenerimus in 4 domo vel 5 ⁊ accipiemus idẽ significationẽ filiorũ. Dicit Ptolemeus p lunã venerẽ ⁊ Jouẽ iudicabimus in dãdo filios. Solẽ martẽ ⁊ saturnũ in auferẽdo ⁊ dabimus mercuriũ participatorẽ cum quocũq; eorũ q̄ secũ participet in figura. Dicit Haly in cõmento. Si fuerit in locis p̄dictis aliq̄s ex planetis fortunis significat ꝙ hẽbit filios. Si aliq̄s ex infortunis nullũ hẽbit filium ⁊ si habuerit erũt debiles ⁊ pauci. Et si mercurius participationẽ habuerit cũ fortunis erit fortuna: si cuz infortunis erit infortuna. Dicit Ptolemeus ⁊ est ꝓpõ 144 q̄rte ptis q̄dripartiti res pticulares filiorũ poteris scire p ꝯsiderationẽ q̄ñ hũ inspexeris in quolz eorũ ad planetã dãtẽ filios ita ꝙ eũ pones loco ascẽdentis ⁊ scies cetera pticularia filiorũ g̃ñaliter sicut p natiuitatẽ. Dicit Haly ĩ cõmẽto. Qđ aũt vult Ptolemeus in hoc loco narrare est id qđ accidit in natiuitatẽ mea. Inspexi ⁊ inueni Jouẽ in decima domo ⁊ in 28 gra. Capricorni aspicientẽ se cũ luna ⁊ saturno ⁊ significabat hoc ꝙ haberez filios ⁊ qđ morerentur: q: saturnus erat cũ Joue in 10 domo: ⁊ q: Juppiter erat ĩ signo feminino: ⁊ luna similiter significabat ꝙ essent plures vno: ⁊ ꝙ essent plures femine. Et q: Juppiter erat oriẽtalis: significabat ꝙ haberẽ masculũ: ⁊ sic habui tres filios. vnũ masculũ ⁊ duas feminas: ⁊ oẽs obierũt: erat aũt gradus ascẽdẽs natiuitatis masculi circa gradũ saturni in ea natiuitate: ⁊ pp hoc mortuus est cito. Et erat gradus ascẽdẽs vnius femine in piscibus in sextili Jouis ĩ mea natiuitate ⁊ ĩ trino lune mee natiuitatis: ⁊ erat sol hylech ĩ signo capcorni. Et erat gradus ascẽdẽs alterius femine in capcorno. ⁊ hoc est mirabile: pp qđ sciri põt ꝙ natiuitates semper se ꝯcordãt vna cũ alia. Dicit Hyspalẽsis volẽs horã g̃ñandi filiũ eligere masculũ: sit Juppiter ĩ quouis angulo vel sit soli oriẽtalis sitq; dñs hore masculus ⁊ melius est vt signũ ascẽdẽs sit masculinuz ⁊ etiã eius dñs: ⁊ si luna sit fortunata a Joue erit melius. Pro femina accipe signa feminina ⁊ planetas femininos ⁊ sit Juppiter occidẽtalis. Dicit Haly Aberagel q̄ñ in q̄nta domo fuerit aliq̄ fortuna ⁊ dñs q̄nte domus liber ab infortunijs ⁊ aspexerit medium celi natus multos hẽbit filios ⁊ viuẽt ⁊ ibũt ad bonũ. Et si fuerit ꝯtrium: ꝯtriũ fiet. Aspice ĩ oĩbus natiuitatibꝰ si iueneris luminaria ifortunata nõ hñtia vllũ aspectũ: fortune natus hẽbit paucos filios. ¶ In sciẽdo tp̄s in quo hñr filiũ aspice ad planetã qui plures dignitates in domo filiorũ: si eũ iueneris in pte orientali hẽbit filios in iuuẽtute sua: si euz inueneris medio celi hẽbit eos in medio etatis sue. Et si in septima hẽbit

eos in pncipio senectutis. Si in qrta hébit eos circa finé vite sue. Silr qñ ann⁹ puenerit ad signú in q fuerit iuppit vel ven⁹ i radice natiuitatis hébit filiú in illo ano. Dic Haly Aberagel in iterrogat fuerit p muliere si est pgnas aut nó aspice si dnm ascédentis z luná átos inueneris i domo filioꝝ: aut si ineneris dúm dom⁹ filioꝝ in ascédéte liberum ab ifortunis: dicas qp mulier illa sit pgnans: z si dñs ascédentis aut dñs domus filioꝝ dederit vim suá planete existéti in angulo. Et silr si dñs ascédentis receptus fuerit z recipiens ipsum receptus. dicas quod est pgnans. Et si dñs ascendentis dederit vim suam planete cadenti ab angulo: significat qp non est pregnans.

Sexta domus.

Hic ponit sigtiones 6 domus. Dicit sexta domus sigt ifirmitates z suos z sigt finé vite z qd futurú sit añ senectuté. Dicit Anduçgaç qp pmus dñs triplicitatis h⁹ domus sigt ifirmitates z 9ualescétias siue deterioratióes ifirmitatú. Scds sigt vernaculos z suos. ¶ Nota driaz iter vnaculú z suú: vnaculus eni idé est qp famulus z vocat suus 9ducticius: suus est q est 9dónis suilis. Uñ dixit qdá vsificator. Est pb⁹ h verna cui nó é cura tabna nó vult verna pb⁹ diiis suire duob⁹. tertius dñs triplicitatis sexte domus sigt qd boni vel mali eueniat sibi ex suis z eoꝝ vtilitaté atqꝫ opa. Et cú h est sigtor bestiaꝝ z pecoꝝ z oiuz qdrupediú q nó eqtant z sigt mltitudiné vel paucitaté z fortitudiné eoꝝ z qñtú manebút in manu ei⁹ z qñ recedent a suis manib⁹: sigt et carceres z retétiones. Dicit Ptoleme⁹ in 6 o ppóne cétiloquii. Albobará sane z certe sút hore i qb⁹ declant mutatióes morboꝝ ad bonú vel ad malú velocit sm loca lune i angulis qdrati 9clusi a circulo directo. Alteratióes vo q pcedút has z idicát sút vera loca lune in águlis almutemó. Que át pcedút has sút loca lune i águlis hñtib⁹ 16 latera. Et h postqꝫ pcesserit eé egritudis sm eqlitaté z nó acciderit aliqd extrisec⁹ qp 9turbet ifirmú. cú igit ineuerim⁹ h fortuná tá de fixis qꝫ de erraticis sigbit alterationé psspam. Si vo i fortuná alteratioñé aduersaz nisi fuerit egritudini ipa ifortuna 9tria z i suo haiz. Luna vo i his águlis sigt morbos acutos z sol plixos. Et silr ois planeta sm pphas 9suetudines. ¶ Haly i cométo eiusdé dic qp Ptoleme⁹ docuit nos cám dieꝝ determinabiliú z qd z quot sint z qñ determinent de bono vel de malo z alteratióes sm ordiné. Utilitas vo i h maior est medicis qꝫ astrologis: z h ió qr mlti phi 9ueniút sup determinatióes dicétes qp sút alteratióes z plia iter nãm egri z morbi acuti i 4 die z 7 die z 14 die z 21 z q augent sm h accepta solo auditu z doctrina sine scia: z nó rónant i h nisi p illud qd pterijt de experimétis suis. Sz Ptoleme⁹ dixit cám ei⁹ z patefecit vñ fiat: z cá sm Ptole. est qr nã deuicta est a morbo i initio ei⁹ z phibet eá ne pcedát ei⁹ opa sm eqlitaté nec repugnat illa morbo i hora q vincit: sz expectat vt sit luna i 9trio loco illi in q fuit i pncipio morbi: qr túc nó erit vis humoꝝ q mouent i eo sic fuit i pncipio morbi: túc eni incitat vt repugnet illi sic nó agit prudés actor cú accusato isipiéte cú voluerit illi repugnare nisi cú ei⁹ vtus debilitata fuerit z i illo loco in q careat auxiliatorib⁹. Et excitat illá. s. nãm in 4 signo a signo in q icepit egritudo z luna existe in illo: qr ab oi signo qrto 9triú est nãe eius: z silr 7. qr hec loca. s. qrtus aspectus z oppositus sigñt inimicitias z 9rietates. Et tps qd est iter initiú morbi z introitú lune in gradu qdrati in quo fuit in initio morbi p ascensiones signoꝝ in circulo directo z piectiones radioꝝ sunt septé dies: z eodé mó qd est inter luná in initio morbi z ipsaz in oppositióe sunt 14 dies: z qd est iter initiú morbi z qrtú aspectum scdm qui est 9trius initio morbi sunt viginti vnus dies: z sm húc modum pcedit modus alioꝝ dieꝝ. Et erunt hec puncta anguli quadrati qué includit linea circuli directi: z illis púctis alia púcta sunt indicatiua: z est vt 9ueniat luna ad púctum qui abscindit vnúquenqꝫ arcum qui sub-

tendit latus de lateribus quadrati p medium. Et in his arcubus sunt latera figure hntis octo angulos. Et oīa hec pūcta ꝯ͂ria sunt pūctis ī qbus icepit morb⁹ p nāꝫ. Igit obseruet astrologus qd fuerit ī his pūctis tā de stellis fixis qꝫ de erraticis siue fuerint fortune siue ifortune. Et si fortune fuerint indicet qd signt victoriā nāe sup cholera. Iꝛfortune ꝟo signt ꝙ cholere sepabūt nām nisi fuerit ifortuna ꝯ͂ria morbo ⁊ fortis ī suo haim. nō eni fortunabit lunā cū fuerit ī suo haim: sꝫ remouebit morbū p h qd est illi ꝯ͂ria: ⁊ p hoc qd ifortuna est ꝯ͂ria morbo vt si fuerit frida ⁊ morbus calīs: ⁊ si fuerit calida ⁊ morbus fridus: ⁊ cum his silibus in specie diuersitatū. Et dicit qd esse solis in morbis ꝓlixis signt sicut eē lune in morbis acutis quoꝝ maius tꝑs erit orbis lune ⁊ in ꝓlixis orbis solis. Innuit ēt nobis Ptolemeus subtile qd: cū diceret oīs stella fm qd est illi de moribus. Docuit qꝑpe nos qd qcqd imoderatū est in nobis ⁊ fuerit in moribus quos in ꝯsuetudine nō hēmus dꝫ pro morbo. Et dixit iustū est hoc nisi accidat aliqd extrinsecus ꝙ disturbet ordinē determinatiōis: ⁊ locuti sunt de re que destruit determinationē hi q exposuerūt librum amphorismoꝝ Hippocratis: ⁊ iō nō nece est nobis recitare in h libro. Tota itētio Ptolemei ⁊ Haly stat in hoc qd cā quare 7 dies et 14 et 21 sunt diei cretici est qꝛ luna ī septima die vt frequēter venit ad quartū aspectū loci in quo fuit in ꝑncipio morbi: ⁊ vt frequēter luna in 14 die venit ad locū oppositū ⁊ in 21 die vt frequēter venit ad scdm q̃rtū aspectū. Iō dicit Haly cū voluerit astrologus iudicare de die cretica dꝫ obseruare tꝑs quo luna veniet ad q̃rtū aspectū loci in quo fuit in ꝑncipio morbi: ⁊ si tūc ꝯiūgatꝛ cum planetis beniuolis: vel aspiciat ipsos aspectu laudabili: vel si ꝯiūgatꝛ vel aspiciat stellas fixas q̄ sūt de nā fortunaꝝ signt ꝙ crisis erit ad bonū. Et si ꝯiūgatꝛ vel aspiciat ifortunas signt ꝯ͂rium nisi ifortune fuerint ꝯ͂rie māe morbi: ⁊ cū h fuerit ifortuna in suo haim: qꝛ tūc pōt significare bonū: sꝫ hoc est p accñs. Verbi grā: si egritudo sit flegmatica ⁊ luna aspiciat martē signt bonū. Et qñ luna ꝑuenerit ad bonū locū cui subtēditꝛ latus octogoni in equatore erit dies indicatiua. Latus octogoni sunt 45 gra. ⁊ est medietas aspect⁹ quarti: ⁊ lꝫ nō sit aspectus hꝫ tñ maiorē ꝯueniētiā cū aspectu qꝫ alia loca: ⁊ iō qñ luna in q̃rto aspectu dꝫ cōiungi fortunis cū in medietate illius loci ꝑuenerit iam nā sentit iuuamētū ⁊ icipit insurgere ꝯtra māꝫ morbi digerēdo ipsam: ⁊ iō tūc apparēt signa digestionis in vrina: ⁊ aliqñ sit crisis in q̃rta die. s. qñ luna iuenit ibi planetā fortunā: ⁊ tunc signa digōnis debēt ꝑcedere in tꝑe quo luna ꝑuenerit ad locū cui subtēditꝛ latus 16 anguloꝝ: ⁊ hec est medietas octogoni. Sufficiant hec de causis dieꝝ creticoꝝ. Dicit Ptolemeus in 70 ꝓpōne centiloquij cū fuerit luna in oppōne solis mixta stellis nebulosis signt morbos isepabiles in oculis. Et silr si fuerit occidētalis luna ⁊ in angulo ⁊ fuerint vtriqꝫ mali occidētales ascēdentes post lunā ⁊ sol in angulo ⁊ vtriqꝫ mali ascēdentes ante solē ⁊ illi oppositi. s. vnus alteri ꝑdet natus vtrūqꝫ oculū. ¶ Dicit Haly in cōmēto eiusdē maius impedimētū in duobus luminarib⁹ est cū fuerint duo mali. s. saturnus ⁊ mars ascēdētes ante solē ⁊ post lunā: ⁊ vnus eoꝝ in oppōne alterius: ⁊ sol signt oculū dextrū luna ꝟo sinistrū. Et inevitabile est qn natus amittet vtrūqꝫ oculū cum fuerit signtor in eius natiuitate hoc mō. Stelle ꝟo nebulose sunt he achoraye: caput geminoꝝ: ⁊ locus in quo cadit aqua quam fundit aquarius gutte leonis: ⁊ alie que nō lucēt. Dicit Haly Abēragel in rōnibus huius domus ꝑmitus loq volumus in hoc caplo in occasionibus ⁊ accidētib⁹ que accidūt in spiritu ⁊ sūt ifirmitates spūs. Postmodū loquemur in his que accidūt in corpe ⁊ sūt ifirmitates corpis. Postea dicꝫ ꝑ dico ꝙ demoniaci sunt illi qui nō hñt in natiuitatib⁹ suis Mercurium cū luna in aliquo aspectu: nullo eoꝝ aspiciēte ascēdens: ⁊ fortior in natiuitate sua si diurna fuerit ꝙ sit saturnus: ⁊ si nocturna

⁊ si nocturna

& si nocturna Mars: & qs eoꝝ fuerit sit in angulis: & hec est natiuitas demonuꝫ. Qñ sol dānatus fuerit ab isfortunis vel a dño domus isfirmitatis: & fuerit sup terrā in natiuitate diurna vel luna in tali dānatione sub terra in natiuitate nocturna accidet nato cecatio in oculo dextro. Et si hoc infortuniū solis fuerit sub terra in natiuitate nocturna vel sup terrā lune in natiuitate diurna istud dānuꝫ & cecatio erit in oculo sinistro. Qñ sol & luna fuerint ambo in sexta domo isfortunati natus sine aliq̄ dubitatione cecabit. Qñ Mercurius fuerit iunctus cuꝫ saturno vel in eius aspectu q̄rto vel opposito: aut fuerit cadēs ab angulo in loco vili & isfortunato: aut cōbustus fuerit vel retrogradus: aut pegrinus in signo muto nat⁹ ex quacūq; haꝝ sig̃tionum erit lingua dānatus vel mutus. Qñ Mercurius fuerit dñs sexte domus: vel in oppōne saturni natus surdus erit. Maior & fortior sig̃tio mutitatis est qñ dñs ascendentis: & dñs exaltationis sue: & dñs triplicitatis eius: & Mercurius & luna sint oēs in signis mutis. Qñ sol fuerit isfortunatus vel dānatus sub terra sig̃t dānationeꝫ stomachi. Et qñ luna fuerit dānata sub terra sig̃t dānationē pulmonis. Et si Mars fuerit hoc mō: sig̃t dānationē epatis. Et si Saturnus hoc mō fuerit: sig̃t dānationeꝫ splenis. Et si Mercurius hoc mō fuerit: fellis dānationem sig̃t. Dicit Ptolemeus in 8 ꝓpōne centiloquij detestabilius in sig̃tione egrotātis est vt sit significator iterrogationis igrediens sub radijs solis vel sit pars fortune isfortunata. Dicit Haly Abenragel in qōnibus huius domus si quereretur a te pro aliquo isfirmo vtrum sanabit aut nō: aspice lunā & solem & almutē ascēdentis: & si fuerint liberi ab infortunis & nō habuerint aspectum cum dño domus mortis: & dic q̄ euadet ab illa infirmitate. Et si duo eoꝝ fuerint sicut diximus similr euadet. Et si luna & almutē ascēdētis: & maxime si ipsa fuerit dña tpis. i. si questio fuerit nocturna habebunt aspectum cum dño domus mortis nō poterit liberari a morte. Et qualibet vice qua aliquis significatoꝝ applicuerit infortune fortificabit infirmitas quousq; separetur ab eo. Tempus mortis erit quando almutē ascendentis: aut luna se coniunxerint cum domino domus mortis: aut cum infortuna que ipsam infortunauit: aut q̄ applicet ad quartum vel oppositum aspectum eius.

Septima domus.

Hic ponit significationes septime dom⁹. Et dicit q̄ septima domus sig̃t mulieres & nuptias & ꝯtentiones & oppōnes. Anduçgaç dixit q̄ pmus dñs triplicitatis septime domus sig̃t mulieres. scḋs sig̃t ꝯtentiones. tertius participationes & cōmixtiones. Dicit Ptolemeus in rōnibus huius domus ꝯuenit vt aspiciamus in ꝯiugio viroꝝ statū lune hora natiuitatis viri: ita q̄ pmo aspiciamus ad lunaꝫ si fuerit in duabus quartis oriētalibus erit ꝯiugium viri in sua pueritia aut copulabit cū puella postq̄ dies itrauerit. Et si fuerit in duabus quartis occidētalibus ꝯiugium erit tardum aut copulabit cum vetula. Et si luna fuerit sub radijs & participata fuerit cuꝫ saturno nunq̄ copulabit. Et si applicuerit saturno copulabit cum muliere laboriosa & praua. Et si applicuerit Joui erit mulier abstinētie bone & boni ornamēti. Et si applicuerit marti: erit audax & supba. Et si applicuerit veneri erit pulchra leta & bone recceptionis. Et si applicuerit mercurio: erit bona itelligens & bonoꝝ verboꝝ. Et ꝯuenit vt aspiciamus ꝯiugiuꝫ mulieꝝ a statu solis hore sue natiuitatis: ita q̄ si fuerit sol in duabus quartis oriētalibus ꝯiugium mulieris hūtis taleꝫ natiuitatē: erit in sua pueritia vel copulabit puero postq̄ in dies ꝓcesserit. Et si fuerit in duabus q̄rtis occidētalibus: copulabit tarde aut vetulo postq̄ in dies ꝓcesserit. Et si sol fuerit pticipatus cū saturno erit maritus bone legis amator laboris. Et si habuerit pticipationē cū Joue erit abstinētie bone nobilis cordis. Si cum marte erit fortis cordis sine vllo amore.

Si cum venere erit limpidus. Si cū mercurio erit pfectuosus in suis factis & factor multaꝝ reꝝ. Dicit Haly Abenragel in qonibus huius domus. Si quis a te quesierit pro piugio fi erit vel nō aspice ascédens & eius dñm & lunā & planetā a quo separaf & da bos pro sigtoribꝰ querētis & septimā domū & eius dñm & planetā cui applicuerit luna pro sigtoribꝰ illius pro quo querif: & si querēs fuerit masculus piunge solē cū sigtoribus suis & fac eū pticipē in sigtione: & si querēs fuerit mulier da sibi venerē & fac eā participē in sigtione. postmodū aspicias cuiꝰmodi applicationē hēat dñs ascēdētis vl luna cū dño septime domꝰ & cuiusmodi applicationē hēat pla a quo separaf luna cum pla cui applicat: vel venus cū sole. Vñ si dñs ascēdētis vel luna applicuerit dño septime domus vel pla a quo sepaf luna planete cui applicat: vel fuerit dñs ascēdentis vel luna in septima domo sigt q̄ querēs hēbit rem quesitā tñ cū petitionibꝰ & pcibus multis. Et si applicatio fuerit de q̄rto vel oppōne sigt q̄ res ista erit tñ cū tarditate & labore & pena. Sed si dñs septime domus applicuerit dño ascēdētis vel planeta cui applicat luna planete a quo ipsa sepaf vel fuerit dñs septime in ascēdēte res illa leuiter fiet & cū magna voluntate mulieris & sue ptis: maxime si applicatio illa fuerit de tertio vel sextili. Et si non iueneris aliquā applicationē inter sigtores sigt q̄ res nō erit. Si aliqs querat a te si nocte illa cōplebit volūtatem suā cū muliere vel nō aspice si iueneris in qōne venerē aspicientem ascēdens: dic q̄ questio sua cōplebif illa nocte. Et si questio fuerit si habuerit rem cū muliere illa nocte pterita vel nō indica hoc eodē modo nec plus nec minus. Si queraf a te pro aliqua muliere si est virgo vel nō aspice ascendens & dñm eius & lunā & si eos inueneris in signis fixis: dic q̄ est virgo salua ab oī labe limpida. Et si fuerit in signis cōibus vel mobilibꝰ. dic q̄ est mulier & hʒ vel habuit maritū. Et si questio fuerit pro puella que dicit se virginē: dic q̄ est corrupta: & q̄ habuit aliqs rem cum ea. Si queraf a te pro aliqua muliere quot maritos habebit aspice a domino decime vsq̧ ad gradum martis & q̄ planetas inueneris iter eos tot maritos habebit. Et si mars fuerit in septima domo aspicias a marte vsq̧ ad Jouē hoc eodem modo & iudica ſm id & certificabis cum deo.

Octaua domus.

Hic ponit sigtiones octaue domus. Et dicit q̄ octaua domus est domꝰ mortis & timoris & sigt hereditates mortuoꝝ q̄s heredes debēt possidere post mortē: & sigt finem annoꝝ vite post senectutē. Dicit Anduzgaz pmus dñs triplicitatis huius domꝰ sigt timorē. Scd's sigt pcepta & res antiquas. Tertius sigt hereditates mortuoꝝ. Dicit Ptolemeus pueniт vt ispicias ad statū gradus iterficiētis qs planetaꝝ sit ibi vel aspiciat ipm: & ſm nām illius erit iudicium de morte: ita q̄ si saturnus fuerit dñs mortis accidet pp̄ter ifirmitates lōgas: pp̄ter ptisim. f. & reumata & pp̄ter defectū nature & cetera talia. Et si Juppiter fuerit dñs mortis erit mors pp̄t apostemata gule & pulmonis &c. hmōi. Et si fuerit mars erit mors pp̄ter febres ptinuas & acutas. Et si fuerit venus accidet mors pp ifirmitatē stomachi & epatis & cordis & p fluxū sanguinis & apata euntia p corpus & fistulas: & si fuerit mercurius erit mors pp̄ter epilentias & pp̄ter stultitiam & amissionē sensus. Haly dicit in cōmēto 18 ppōnis q̄rte partis: Ptolemeus diuisit nobis mortē in duas manerias: vna est pueniens ex ifirmitatibꝰ. Alia est pueniens a re in qua nō hʒ phyficus qd videre: sicut q morif gladio: lanceatasu: igne & morsu bestie & fere vel aque submersione: & aliis mltis occasiōibꝰ. Et q̄n ipse gubnatores mortis salui fuerit ab ifortunis & in suismet dignitatibꝰ & potentes & q̄n sup eos nullus planeta p̄ius eleuaf: tunc accidet mors pp̄ter infirmitates. Alia aūt mors accidit q̄n planete fuerint ifortunati vel debiles vel in dignitatibus alienis

tis contrarijs aut planete ꝯtrarij eleuati fuerint sup eos. ¶ Narrare aūt oēs maneries quibus ꝯtingit mors esset hic nimis lōgum ꝛ qui voluerit hoc inueniet in quarta pte quadripartiti Ptolemei. Dicit Ptolemeus in 74 ꝓpōne cētiloquij. Cū fuerit mars corpaliter iunctus capiti algol ꝛ nō aspexerit fortuna ascendentem nec fuerit fortuna in 8 domo ꝛ dñs anauba luminarium oppositus fuerit marti vel in eius aspectu quarto nati caput truncabit. Qđ si luminare fuerit in medio celi suspendet. Et si fuerint mali aspicientes a geminis ꝛ pisce abscindent ei manus ꝛ pedes. Dicit Haly in cōmento qñ fortuna fuerit in domo octaua ꝓhibet malā mortem. Audiui siqdē a quodam qui erat cum filio Haly valde aioso in mari qui cum vellet ingredi mare nimis tumultuosum ventis vndas agitātibus ipsum icrepasset dixit. non timeo mihi mortem in mari. Juppiter enim fuit in natiuitate mea in domo mortis ꝛ orientalis qui prohibet mihi malā mortem: ꝛ vidi inquit in lecto illū mori. Accidit etiam mihi vt quidē seruientes ostēderet mihi natiuitatem filij dñi sui ꝛ inueni solē in medio celi: ꝛ ipse erat dñs anauba ꝛ hylech ꝛ mortē in quarto aspectu eius ꝛ saturnū in angulo terre eius ascēdens piscis: vñ exterritus distuli dare iudicium dicens: opꝫ vt anteq̄ȝ iudicem cōpleant dies nutritionis. Cum aūt de puero valde solicitarē circa inuestigationem motuū vel moꝝ suoꝝ nihil itellexi vnde sibi timerem trūcationem manuū ꝛ pedum ꝛ infurcationē cum esset māsuetus ꝛ verecūdus. Cūq̄ꝫ peruenisset ad 30 annos ingressi sunt qdam domū eius fugientes eo q accusati erant de dolo sup euꝫ qui preerat vrbi ꝛ deprehensi fuerāt in domo illa ꝛ ipse cum eis amisit manus ꝛ pedes ꝛ infurcatus est: ꝛ ego vidi eum absq̄ꝫ manibus ꝛ pedibus infurcatū. Dicit Ptolemeus in 59 ꝓpōne centiloquij cū interrogatus fueris de absente nō iudices de eo morteꝫ donec remoueas ebrietatē ab eo: nec vulneratū donec tollas sanguinis minutioneꝫ: ꝛ nec sbam acqsitam donec pecuniam sibi cōmissam remoueas: est enim in his hōibus idē iudicium. Dicit Haly in cōmēto ibidē: qui tractat de iudicijs iudicat p formas q̄ sunt ꝓpe veritatē. ideo nō inuenit in fortitudine iudicioꝝ partitio iter sopitū ꝛ mortuum: ꝛ iter vulneratū ꝛ minutū: nec iter illū cui cōmissa est pecunia: ꝛ illuꝫ q acqsiuit illā. Audiui siqdem a pr̄e meo cui deus parcat q cū ipse fuisset cū his q se absconderūt a facie impatoris cū abraā filio almothxdi q quotidie visitabat eū occulte albasten filius abrae astrologus: qui p̄cepit vt afferret conchā eneā magnā aqua plenā in qua ponēs scabellū ꝯsuluit ei vt desup sederet in maiori pte diei. ꝛ hoc ideo p̄cepit vt faceret errare astrologos impatoris in esse absconditoꝝ: ꝛ cuꝫ impator quereret ab astrologis suis vbi ille esset: dixerūt q eēt in medio maris. Dicit Haly Abenragel qñ mars fuerit in octaua domo dānificans dñm octaue domus mors nati erit ex ferro. Et si saturnus fuerit in octaua domo dānificans dūm octaue dom⁹ morꝫ nati erit ꝓp carcerē ꝛ penas. Qñ luna fuerit in octaua domo cū cauda draconis sigt q mors nati est ꝓpter secessum vel medicinā laxatiuā. Qñ mercurius fuerit in octaua domo cum cauda sigt q mors nati erit ꝓpter mala opa aut ꝓpter toxicum aut facta nigromantie. Qñ gradus occidentis ꝛ eius dñs ambo dānati fuerint nato sigñt malam mortē. Qñ sol fuerit dānatus in natiuitate diurna vel luna in nocturna sigñt illud idem. Qñ significatores dānati fuerint sup terrā manifestā mortem significant ꝛ patentem. Et qñ dānati fuerint sub terra mors erit abscōdita ꝛ occulta. Quādo aliqua infortunaꝝ fuerit in octaua domo vel iuncta dño octaue domus significat fortem ꝛ malam mortem. Et si aliqua fortunaꝝ fuerit in octaua domo vel iuncta dño octaue domus significat bonam ꝛ pulchrā morteꝫ. Et si iuppiter vel venus fuerit in hac domo fortis ꝛ liber a radijs īfortunaꝝ natus erit fortunatus ꝛ laudat⁹ ꝛ viuet ānis 73 ꝛ forte plus.

Nona domus. Hic ponit figtiones none domus. Dicit ꝙ nona domus figt pegrinationes ꝛ longa itinera ꝛ figt epl'as ꝛ legatos ꝛ rumores atqȝ sōnia. Dicit Anduȝgaȝ ꝙ p̄m⁹ dn̄s triplicitatis h⁹ domus figt pegrinationes ꝛ oē qđ ei accidit in pegrinationib⁹. scđs figt fidē ac religione. tertius figt sapiam ꝛ sonia. Dicit Haly Aberagel in rōnib⁹ huius dom⁹ aspice in itinerib⁹ nati p̄mitus a dn̄o triplicitatis domus itineris: qm̄ qn̄ dn̄s triplicitatis domus itineris p̄mus fuerit in bono statu ꝛ fortis fortunat⁹ ꝛ receptus figt ꝙ natus ibi p itinera ꝛ mouebit se de vno loco ad alium ꝛ erit fortunat⁹ in itinerib⁹ suis. Et si fuerit in diuerso statu ab eo ꝙ dixim⁹ hēbit ipedimēta ꝛ grauamina in itinerib⁹ ꝛ morib⁹ suis ꝛ erit vilipēsus in eis ꝛ extrahet ꝛ expellet de terra ꝛ loco suo nec i suis itineribus aliquā vtilitatē vel lucrū hēbit. Et si dn̄s triplicitatis dom⁹ itineris. scđs fuerit in bono statu fortunat⁹ ꝛ receptus nat⁹ erit bone legis religiosus ꝛ custos legis. Et si fuerit in diuerso statu erit male legis noiabit malus: ꝛ de malis opibus ꝛ icredulus. Et si dn̄s triplicitatis tertius fuerit in bono statu nat⁹ erit veridicoꝝ somnioꝝ: ꝛ qcqd videbit in sōnijs veridicū erit nec mētiet. Dicit idē Haly scias ꝙ Mercurius hȝ posse ac figtionem ꝓpriā in cā legis ꝛ legalitatis separatim ab alijs planetis. Et scias ꝙ qn̄ fuerit in domo saturni vel in aspectu eius natus erit ꝓfundaꝝ cogitationū firmus in credulitate: laudat res alterius mūdi magis q̄ȝ istius: ꝛ credit eas ac multū cogitat in illis ꝛ amat eas: ꝛ tenet ꝙ res illius mūdi sint meliores q̄ȝ istius: abhorret ludos ioculationes ꝛ solatia: humilis ꝛ patiēs laboris ac idigētie maxie si fortune cadētes fuerint nō aspiciētes ascēdens. Et si Mercurius fuerit in domo Jouis: vel in eius aspectu natus erit boni nois bone legis ꝛ legalitatis ꝛ legis in qua fuerit obseruator. Et si fuerit in domo martis: vel in eius aspectu: ꝛ fuerit idē aspect⁹ de q̄rto vel oppositione natus erit homicida irascibilis malefactor male legis ꝛ vilipēdet legem suam.

Decima domus. Hic ponit figtiones decime domus. Dicit ꝙ decima domus est domus regni ꝛ sublimationis ꝛ exaltationis memorie ꝛ vocis in impando ꝛ magisterioꝝ atqȝ matrū. Et figt dimidiū annoꝝ vite. Dicit Anduȝgaȝ dn̄s triplicitatis decime. Primus figt opus nati ꝛ exaltationē suā ꝛ sedis sublimationē. scđs figt vocē impij ꝛ audaciā in imperādo. tertius figt stabilitatē atqȝ durabilitatē eius. i. q̄ȝtum durabit in dn̄atione sua. Dicit Ptolemeus in 15 ꝓpōne cētiloquij. Ascēdentia inimicoꝝ regis ab eiusdē ascēdente cadētia sunt ꝛ ascēdētia dn̄antium in illo angulo eius. Ascēdentia vo ministrātium succedētia angulis. Ciuitatū aūt ascēdētia in eaꝝ edificationib⁹ iudicant oia que eis accidēt. Que vo ascēdentia sunt in regū ordinationib⁹ quarūdā ciuitatuȝ ꝓnūtiant oia que sub eoꝝ regno fient: ꝛ ascēdēs apparitionis alicui⁹ secte in illis. s. ciuitatibus demōstrat qcqd sub illa secta futuꝝ est in ipsis ciuitatib⁹. Dicit ibi Haly in cōmēto ꝙ signa cadētia sunt quoꝝ nullus est angulus vel post angulū: ꝛ sunt quatuor. s. duodecimū tertiū sextū ꝛ nonū ab ascēdente. Et dicit ꝙ notū est oi astrologo ꝙ cum fuerit ascēdens natiuitatis: aut aliqs angulus ei⁹ ascēdēs aut aliqs anguloꝝ iceptiōis regni fueritqȝ natiuitatis alic⁹ cui regnū ꝯgruat pficiet ei regnū in illo regno: eritqȝ ei in illo regno honor ꝛ nō in alio. Quippe reges antiq oluȝ nascētiū in regnis suis natiuitates obseruabāt: ꝛ cuiuscūqȝ ascēdens ꝯphēdebāt domū inimicoꝝ regni vel sextum vel tertiū vel nonū iterficiebāt ipm puerū: qꝛ regnū ipsius eēt ꝯtra regnuȝ eoꝝ. Et paucis iterpositis dicit ꝙ ascēdens alicuius ciuitatis est signū in cuius ascēsione incipit qs collocare p̄mū lapidē in illa. Ascēdēs secte est ascēdens signū in tpe quo illa secta icipit p̄ualere sup aliā sectā ꝛ susceperūt eam imorātes: ꝛ illud significat quātum durabit:

durabit: ꝛ quicqd accidet in illa quãdiu durauerit. Dicit Haly Abenragel qñ signũ medũ celi fuerit ex signis igneis maxime si fuerit leo vel aries: ꝛ sol in eo: ꝛ pars regis fuerit ibi in aspectu fortunarum natus sine vlla dubitatione rex erit.

Vndecima domus.

Hic ponit fictiones vndecime domus. Dicit q vndecima domus est domus fortune ꝛ fiducie atq laudis: ꝛ amicoꝝ ꝛ ministroꝝ ꝛ auxiliatoꝝ: ꝛ figt postremã medietatẽ medie vite. Dixit Anduzgaz q dñs triplicitatis domus fiducie primus figt fiduciã. Scđs figt amicos. Tertius figt vtilitates seu pfect' eoꝝ. Dicit Ptolemeus in 3 9 ppõne cẽtiloquij: eẽ malũ vndecime domus ꝛ eius dñi in itronizatione regũ figt qd accidet in ꝯsiliatorib' suis ꝛ eius scđa de malo: ꝛ eodẽ mõ erit malũ eẽ scđe signis: q modicũ adipiscef: ppꝛs cũ illo rege. Dicit Haly in cõmẽto. Astrologi cõuenerũt sup hoc q dom' decima in oi ordinatione regũ est locus eius: ꝛ vndecima auxiliatoꝝ eius ꝛ eius scđe ascẽdens est ppli: ꝛ scđa scđe ppli: ꝛ ideo impedit vndecima ꝯsiliatores: ꝛ scđa scđam ppli. Dicit Haly Abenragel in rõnib' huius domus. Aspice ad dñm triplicitatis huius domus pmũ: si ineneris eum receptũ fortunatũ ꝛ fortẽ iudica q natus hẽbit amicos multos lucra vtilitatẽ ꝛ bonũ pro eis. Et si fuerit isortunat' ꝛ dãnat' nat' erit solitarius ab hoibus nõ hñs amicitiaz cũ aliq ꝛ retrahet ꝛ elõgabit se ab illis qui pcurãt amorẽ ꝛ societatẽ ipsius. Et si dñs triplicitatis ipsius dom'. scđs fuerit fortis fortunatus ꝛ receptus erit fortunat' honoratus ꝛ diues abũdans in bono statu ꝛ bone vite. Et si fuerit ab hoc statu diuersus erit laboriosus: ꝛ idigẽs ac paupertatis ꝛ miserie manifeste. Et si dñs triplicitatis ipsius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in bono statu natus hẽbit filios remãsuros post eũ in bono statu ꝛ diuitijs ꝛ fortuna sua. Et si fuerit isortunatus debilis ꝛ cadẽs ac in malo statu natus non habebit filium qui post eum remaneat nec heredẽ sue gñationis. Et scias qđ melior status q̃ esse possit in amicoꝝ causa est vt dñs ascendentis sit receptus a dño vndecime domus eodem dño vndecime domus existente fortuna ꝛ in bono statu: qm quando sic fuerit habebit amorem ꝛ conuenientiam cum socijs ꝛ amicis.

Duodecima domus.

Hic ponit fictiones 12 domus. Et dicit q 12 dom' figt inimicos ꝛ labores tristitiã atq inuidias ꝛ susurrationes ꝛ igenia atq bestias que equitantur ꝛ figt finem vite: ꝛ quid ꝯtinget mulieribus in impregnatione. Dicit Anduzgaz q pmus dñs triplicitatis huius domus figt inimicos. secundus figt labores. tertius bestias magnas: ꝛ imponit finem dictis dicẽs hoc est q figt 12 domus. Dicit Haly Abẽragel in iudicijs huius domus. Aspice pmitus ad dñm triplicitatis huius domus pmum quẽ si ineneris eum fortunatũ fortẽ ꝛ altum iudica q inimici nati appodiabũt se sup eum ꝛ de se facient quicqd voluerint. Et si fuerit cadens dãnatus ꝛ cõbustus ꝛ pegrinus natus appodiabit se sup inimicos suos: ꝛ ipsi impedienf: ꝛ accidet eis malum qđ credebãt facere nato. Et si dñs triplicitatis scđs huius domus fuerit fortunatus natus hẽbit modicas tristitias ꝛ anxietates. Et si fuerit in diuerso statu erit multaꝝ impietatũ ꝛ tristitiaꝝ ꝛ accident ei labores ꝛ impedimẽta ꝛ dãna magna in eo qđ hꝫ ꝛ in corpore suo. Et si dñs triplicitatis huius domus tertius fuerit fortunatus natus erit dialecticus ꝛ eloquẽtie bone ꝛ felix in rõnibus ꝛ causis suis: ꝛ contra quẽlibet aduersantem sibi psperabif. Et si fuerit in diuerso statu erit debilis rationis ac loquele impedite non habebit ius de aduersarijs ꝛ suis malefactoribus.

Significant ẽt duodecim domus colores.

Hic ponit significationes 12 domoꝝ quátum ad colores. Et dicit ꝙ prima domus ⁊ 7 sunt albe 2 et 12 virides: ⁊ 3 ⁊ 11 sunt crocee ⁊ 4 ⁊ 10 sunt rubee 5 ⁊ 9 sunt hñtes colores mellis 6 ⁊ 8 sunt nigre. Postea dicit ꝙ quilibet planetaꝝ habet in aliqua istaꝝ domoꝝ quádam potestaté accidétalem que vocatur gaudium. Mercurius enim gaudet in ascédente: luna gaudet in 3 domo. Uenus in 5 Mars in 6. Sol in 9. Juppiter in 11. Saturnus in 12. Deinde dicit ꝙ anguli significat fortitudiné ⁊ ꝑfectionem. Cadétes ṽo ab angulis signt debilitatem ⁊ detrimétum excepto ꝙ 9 domus ⁊ 3 signt rem aptam: ⁊ detectá cum fama: ⁊ hoc ideo: q2 sunt gaudia luminariũ sicut iam dicebaꝫ qꝺ sol gaudet in 9 ⁊ luna in 3. Et 12 domus ⁊ 6 signt occultationem ⁊ vilitaté reꝝ. postea dicit qꝺ anguli. s. ꝑma domus ⁊ 10 ⁊ 7 ⁊ 4. ⁊ dñi ipsoꝝ angulOꝝ signt magnitudiné honoris ⁊ fortune: ⁊ elógationé a casu ⁊ infortunio. Et presentia dñoꝝ anguloꝝ in cadétibus ab angulis sigt infortuniũ ⁊ dedecus ⁊ casum. Et 11 domus que succedit decime: ⁊ eius dñs signt fortuná mediam. i. signt fortunam: sed nó tátam quátam 10. Et 5 domus que succedit q̃rte sigt fortuná mediam ꝑ donationes ⁊ cás filioꝝ. Et scḋa domus ⁊ eius dñs signt fortuná mediam ex cá sbe ministroꝝ ⁊ auxiliatoꝝ. Et 8 domus ⁊ eius dñs signt fortuná mediam ex sba que hereditatur a mortuis ⁊ a rebus occultis. Postea ponit sigtiones dñoꝝ anguloꝝ cũ fuerint pñtes in ipsis angulis. Et dicit ꝙ pñtia dñi ascédentis in ascédente sigt eius fortuná per semetipm ⁊ ꝑ ꝓpriam acq̃sitioné. Et si fuerit in 7 sigt acq̃sitiones ꝑ ꝯuentiones ⁊ vxores. Et si fuerit in 10 sigt acq̃sitioné per magisteria. Et si fuerit in q̃rta sigt acq̃sitioné per hereditates ⁊ ex cá patrũ ⁊ per ꝓductioné aquaꝝ ⁊ populationé terraꝝ ⁊ ex rebus antiq̃s ⁊ radicalibꝰ. alia lr̃a hꝫ eradicalibus. Pñtia ṽo dñi decime in 10 domo sigt fortuná per regé ⁊ regnũ magnũ ⁊ per magisteria alta. Et si fuerit in 7 sigt regnum ꝑ victoriá ꝯtétionum ⁊ ꝑ cás vxoꝝ. Et si fuerit in 4 sigt regnũ ꝑ cás ministroꝝ regis ⁊ ꝑ cultꝰ terraꝝ ⁊ ꝑ edificationes ciuitatũ ⁊ diuisiones fluminũ ⁊ ꝑ custodias ciuitatũ ⁊ ex rebus antiq̃s. Et si fuerit in ascédente sigt regnũ per igenia ⁊ ꝓpinq̃tates regis ex rebꝰ vulgi. Pñtia dñi septime domus in septima domo sigt fortunaꝫ ꝑ negociatiões ⁊ ꝑ ꝯiũctiones ⁊ cómédationes. i. depositiones ⁊ ꝑ mulieres ⁊ ꝑ satores. Et si fuerit in q̃rta sigt fortuná ꝑ ꝯiunctiones ⁊ negociationes ⁊ ꝑ cás patrũ ⁊ hereditatuꝫ ⁊ cultus terre. Et si fuerit in ascédente sigt fortuná per ꝯuétiones ⁊ negociationes ⁊ per cás medicine ⁊ astronomie ⁊ per opa spũalia atq3 igenia ⁊ cetera silia. Et si fuerit pñs in decima sigt fortuná ꝑ ꝯuétiones ⁊ negociationes ⁊ vxores ⁊ ꝑ cás regni. Presentia ṽo dñi q̃rte domus in q̃rta domo sigt fortuná ex fructu ⁊ per cás patrũ atq3 ꝑres antiq̃s. Et si fuerit pñs in ascédente sigt fortuná ex cultu terre ⁊ fructu ꝑ ꝓfunditatem ꝯsilij ⁊ igenium: ⁊ si fuerit pñs in decima domo sigt ꝓfectũ ex cultu terre ⁊ fructu ꝑ cás regũ ⁊ magisterioꝝ. Et si fuerit pñs in 7 domo sigt fortuná ex cultu terre ⁊ fructu ⁊ ex ꝑte mulieꝝ ⁊ ꝑ cás vxoꝝ ⁊ satoꝝ ⁊ ꝑ negociationes. Deide dicit hec que diximꝰ signt dñi anguloꝝ qñ fuerint pñtes in ipsis angulis. Et sicut dcm̃ est de angulis ita itelligas de alijs domibus suo mó ſm nám. s. cuiuslibet domus: ⁊ dicit qꝺ ideo introduxit dominos angulorum: vt sint exemplar in alijs domibus.

Et cum volueris scire planetam dñatorem.

Hic auctor docet eligere significatoré: ⁊ pót diuidi in duas ptes: qm̃ in ꝑma parte facit ꝙ dictũ est. In scḋa parte ponit exéplũ ibi. Uerbi gratia. Snia auctoris est ista ꝙ in cognoscédo sigtorem rei debemus aspicere ad duo. ꝑmo debemus aspicere ad domũ in qua est nã illius rei cuius querimus si-

gnificatorem. Secundo debemus aſpicere ad planetam qui de ſua natura ſignificat illam rem. verbi gratia. Si queſtio fiat pro ſubſtantia debemus aſpicere ad ſecũdam domum que eſt domus ſubſtantie: ⁊ cũ hoc debemus aſpicere ad Jouem qui ſignificat de propria natura ſubſtãtiam. Et ſi queſtio fiat de muliere debemus aſpicere ad ſeptimam domum que eſt domus mulierum ⁊ cum hoc debemus aſpicere ad venerem que de propria natura eſt ſignificatrix mulierum: ⁊ ſic de alijs ſm proprias naturas domoꝝ ⁊ planetarum. Eſt tamen intelligendum ꝙ planetam quem eligimus ex parte domus debemus tenere pro ſignificatore principali. Et planetam qui ſignificat naturam rei debemus facere participem in ſignificatione. Eſt ergo ſententia litere: cum volueris ſcire planetam dominatorem ſiue ſignificatorem rei aſpice quis plenetaꝝ habeat plures fortitudines in domo rei queſite ex fortitudinibus dictis in. c. de fortitudinibus ⁊ dignitatibus ipſoꝝ. Et ille qui abundat in numero fortitudinem ille eſt dominator ſiue ſignificator. Et eſt intelligẽdum ꝙ in interrogationibus aſcendens ſiue prima domus ſemper attribuitur querenti ⁊ planeta abundans in numero fortitudinuꝫ in domo illius rei de qua ſit queſtio eſt ſignificator rei queſite auctor ponit exemplum in litera. Et dicit ſi interrogatus fueris de ſubſtantia: ⁊ volueris ſcire quis planetarum ſit dominator ſiue ſignificator eius ⁊ fuerit ſecunda domus que eſt domus ſubſtãtie 5 gradus arietis: q: aries eſt domus martis habet ibi mars quinque fortitudines. Et eſt exaltatio ſolis ⁊ ideo ſol habet quatuor fortitudines ratione illius. Et eſt etiã ſolis triplicitas ⁊ ratione illius habet ibi tres fortitudines: ⁊ eſt terminus iouis: ⁊ ratione illius habet ibi duas fortitudines: ⁊ facies martis: ⁊ ratione illius habet ibi vnam fortitudinem. Sol igitur habet ibi 7 fortitudines ⁊ mars ſex ⁊ Juppiter duas: patet ergo qd̕ ſol habet ibi plures fortitudines. Et talis planeta. ſ. habens plures fortitudines vocatur almutam ideſt vincens. ergo ſol in tali figura eſſet ſignificator ſubſtantie ⁊ eodem modo faciendum eſt de alijs.

Ex poteſtatibus quoqꝫ planetarum accidentalibus.

Jſta pars continuatur ſic. Prius auctor determinauit de dignitatibus planetarum eſſentialibus. Hic determinat de dignitatibus ipſoruꝫ accidentalibus: ⁊ expedit ſe breuiſſime dicẽs: quod eſt vna dignitas accidentalis planetarum que vocaꝭ haim ⁊ eſt hec vt planeta diurnus ſit in die ſuper terram ⁊ in nocte ſub terra. Et planeta nocturnus ſit in nocte ſuper terram ⁊ in die ſub terra. Et etiam ſi ſit planeta maſculinus quod ſit in ſigno maſculino ⁊ femininus in ſigno feminino tunc dicitur planeta eſſe in ſuo haim: ideſt in ſua ſimilitudine: ⁊ erit tunc fortitudo ſua ſicut fortitudo viri in loco ſui ꝓfectus ⁊ lucri atqꝫ fortune. Et ſic completa eſt expoſitio prime differẽtie Alchabitij introductorij ad magiſterium iudiciorum aſtrorum. ¶ Quidam homo interrogauit dequodam abſente vtrum eſſet mortuus vel viuus ⁊ fuit aſcendens queſtionis 20 gradus leonis ⁊ incidit talis figura.

Aspexi in hac questione et dedi ascendens et eius dñm et lunam absenti pro quo facta fuit questio. aspexi et inueni dñm ascendentis in medio celi: ppter qd videbatur pma facie q viueret in psperitate: sed q ineni saturnum in angulo orientis prope angulũ infra duos gradus dubitaui de vita illius specialiter: q ibidem isfortunauit partẽ fortune. deinde aspexi ad domum mortis et ineni venerẽ fortiorẽ ibidem idest in domo mortis plura habere testimonia: q exaltationẽ et triplicitatem: aspexi ad locũ eius in figura et qualiter se haberet ad ascẽdens et ad dñm ascẽdentis et ad lunã et inueni eas aspicientẽ ascẽdens aspectu quarto et saturnum ibidem existẽtem eodẽ aspectu ppter qd magis dubitaui de vita. Deinde aspexi ad lunã et iueni eam oppressam sub radijs solis hoc fuit vnum signũ mortis. Jnueni etiam lunam separatã a venere euntem ad piunctionem dñi ascẽdentis et transtulit naturam dñi domus mortis ad dñm ascendentis. Hoc fuit certius signũ mortis. Ex his collegi qd homo ille pro quo facta fuit questio esset mortuus inuẽtumq est ita. Et q Saturnus existens in ascendente fuit dominus septime domus significator vxoris illius pro quo facta fuit questio: et venus significatrix mortis aspexit eum significabat hoc qd forte interfector cõmiserat fornicationem cum vxore illius pro quo questio facta fuit.

Quidam alius quesiuit Utrum nuntius quem miserat esset. Jn reditu vel nõ? et addidit supposito q esset. Jn reditu vtrũ afferret pecuniam pro qua missus fuerat vel non? formata fuit figura cuius ascẽdens fuit 20 gradus sagittarij et talis contigit figura vt patet infra. aspexi in ac qõne: et dedi ascendens et eius dñm querenti: et quintam et dñm eius nuntio: et feci lunam participẽ cum sigtore nuntij: et ineni iouem fortiorem in ascẽdente: fuit ergo sigtor ascendentis querẽtis: et iueni venerẽ fortiorẽ in qnta domo fuit ergo significatrix nuntij et feci ei participẽ lunam: q habuit in quinta domo partẽ dignitatis. deinde aspexi qualem applicationẽ haberet sigtor nuntij ad sigtorem querentis: et ineni venerem sigtorem nuntij euntem ad corpalem piunctionem dñi ascẽdentis et fuerunt iter eos septem gradus et quatuor minuta significabat hoc q nuntius esset in ascendente in reditu et q esset bene ppe: et q venus erat directa et aucta motu significabat velocem aduẽtum: et q non fuerãt nisi septẽ gradus et 4 minuta inter significatorẽ nuntij et sigtorem querentis significabat hoc tempus aduentus sui ab hora facte questionis et cum aliquibus fractionibus: et si tunc non rediret essent septẽ dies cum aliqbus horis: et q additum fuit in qõne vtrum apportaret pecuniam: ad hoc sciẽdum aspexi significatorẽ nuntij si haberet aliquã applicationẽ ad dñm domus substãtie et iueni venerem significatorẽ nuntij separatam a sextili aspectu saturni dñi domus substantie significabat hoc q nuntius receperat pecuniã ab illo ad quẽ missus fuerat: sed q venus erat isfortunata: q erat in scorpione in opposito sue domus: et exeũdo de cõbustione itrauit in hoc isfortunium significabat hoc amissionẽ pecunie et ita fuit: q nuntius venit post septẽ horas ab hora facte qõnis et recepat pecuniam: sed eã non apportauit: remãsit enim in mari ex parte regis q tunc erat inimicus querẽtis: et hec erat figura.

Differentia secunda in naturis septem planetarum.

Ista est scda dria huius libri in qua auctor determinat de naturis septe planetarum. Et pot diuidi in quatuor partes: qm pmo determinat de naturis et proprietatibus septem planetarum. Scdo determinat de ordine seu pncipatu planetarum in coceptionibus. Tertio de natura capitis et caude draconis. Quarto determinat de ordine planetarum in dnio dierum et horarum. Scda pars incipit ibi de ordine pro planetarum. Tertia ibi: caput draconis. Quarta ibi: si aut fuerit aliqua dies. Prima pars diuidit in septe partes: qm primo ponit nam saturni. Scdo iouis. Tertio martis. Quarto solis. Quinto veneris. Sexto mercurii. Septimo lune vbi ptes icipiant pz in lra. Primo ponit nam et fictionem saturni et qd significat ex rebus et moribus hoium et ex sectis et cetera. que oia plane apparet in lra vsq ad illam ptem de annis fridarie. ¶ Circa qua partem est itelligedum q qn dicit anni fridarie saturni sunt 11. itelligedum est de annis gubernationis in vita nati. Ad cuius euidetiam est sciedum q in natiuitate diurna icipit fridaria a sole et gubernat ipm 10 annis. postea gubernat ipm venus sm quatitate annorum suorum. Deinde mercurius: et sic sm ordine planetarum eundo vsq ad fine vite. Si aut natiuitas fuerit nocturna icipit gubernatio a luna et gubernat ipm sm quatitate annorum suorum. Post lunam gubernat ipm saturnus sm quatitate annorum suorum: et sic sm ordine planetarum. De hac ma est capitulu proprium in quarta dria et ibi diffusius loquemur de hac dno pcedete. Qn aute dicit in lra: maximi vero: itelligedum est de annis quos dant planete in duratione rerum. s. in sectis et in aliis magnis rebus. Qn aut dicit maiores et medii et minores itelligedum est de annis quos dat planete in natiuitatibus holum ad viuedum: et sicut dico de saturno ita de aliis planetis itelligas. Dicit Ptolemeus in 8 2 ppone pme partis maius ac fortius opus saturni est infrigidare et desiccare modicu pter fortitudinem frigoris: et videt hoc esse pro eo qd est elogatus multu a calore solis et humidis fumositatibus terre. Hic Albumasar redarguit Ptolemeu et pona deo date rones suas in fine huius partis de naturis planetarum. Dicit Haly in comento ppnis preallegate qd Ptolemeus vult dicere q saturnus facit hoc opus eo q opus suu est multu elogatum ab ope solis qd est opus caloris: et a luna cuius opus est attrahere humores: q: qn inspexit coparatione opationis saturni cu sole et luna iueniet q ambobus erat prius: et pter hoc dixit q pueuit vt frigidus sit et siccus. Et ptolemeus nict glosauit hac coparatione in eo qd sequit. Dicit ptolemeus scire qde virtute huius planete et aliorum erit pter rectificatione figurarum in respectu solis et lune qm earum aliqs videmus mutates aere vna manerie mutationis et earum aliqs alia manerie in diuersis ordinationibus mutationis augedi et minuedi. Dicit Haly in comento. Si memoria habes de eo q tibi diximus quo pbare possumus stellarum vtutes: glosa no indiges in hoc. Et si huius dolitus es ausculta dico tibi q sol et luna eo qd eorum opa magis apparent qua opa aliarum stellarum: et sunt nobis magis manifesta: et opa reliquarum stellarum abscodita vident: pueuit vt inspicias ad stellas hntes comunita te cu duobus luminaribus p figuras. i. p aspectus si augent in suis opibus vel ab eis minuut: et sic ibis ispiciedo ad oes: donec certitudine scias oium no semel sed pluries. Et si iueneris qd semp sequant vna manerie opandi scies pro certo cuiusmodi vtute hnt. Dicit Haly Abiragel de na saturni. Saturnus est planeta senex magnus fessus vilipesus anxietatu tristitiarum logarum infirmitatu: na eius est frigida et sicca et assimilat melacholie que gubernat de oibus humoribus: et nullus de ea. Qn fuerit almute alicuius natiuitatis: et ipse in cacro natus erit turpissimi vultus et

mirabilis creatura i forma ꝛ visiõe sua: ita ꝙ expauescẽt mirabūꝛ quot q̄t videbūt eū ꝛ audiēt loq̄ de ipso. Dicit Alfragan⁹ ꝙ corp⁹ saturni est 9 1 vicib⁹ tātū quātū terra.

Iuppiter fortuna masculus.

Hic põit nãʒ Jouis ꝛ planū ē ꝙ dicit in lr̃a. Et diē ptbo. Jouis āt ṽtutis op⁹ est ꝯplonis tēperate ꝛ locus sui mot⁹ est medianus īter friditatē saturni ꝛ calorē martis ꝛ pp̄ h̃ ꝯuenit vt calefaciat ꝛ hūectat. Dicit Haly i cōmēto. multi crediderūt cū audierūt h̃ ṽbū Ptolemei ꝙ opa stellaꝝ ſm ei⁹ opinionē seq̄renꝛ loca sphæraꝝ ſm ꝙ vna existit supra aliā sicut credidit biça auēq/ton ꝛ alkindus ꝛ aliȷ̄ q̄ cū talibus rōnib⁹ nos īpediuerūt. Ego ṽo dico ꝙ si opa stellaꝝ sunt ſm nãm q̄uo pōt sciri p ꝓpōnes q̄druuiales qm̄ radices haꝝ ambaꝝ sciaꝝ diuerse sunt vna. s. ab alia. Amplius si oīa corpa celestia nō sūt alicuius ꝯplonis: cale: humide: fride: neq̄ sicce sic̄ ꝓbauit Aristoteles qō pōt Jouis cōplexio tēpari eo ꝙ sphæra sua existat īter illā martis ꝛ saturni. Nā si bn̄ ad dcm̄ īspexeris Ptolemei īuenies nō eē put ipsi crediderūt. Et postq̄ȝ docuit nos viā q̄ scirenꝛ ṽtutes stellaꝝ ponit h̃ vice alia in h̃ loco dicēs ꝙ qn̄ ꝓbauerim⁹ modū opis ꝙ opaꝛ in aere nos circūdāte īuenim⁹ ꝙ est median⁹ iter magnā frigiditatē quā facit saturnus ꝛ magnū calorē quē facit mars: ꝛ h̃ affirmat id qd̄ dixit ꝙ calefacit: ꝛ humectat. dicit Haly Abēragel iuppiꝛ est pla eq̄litatis: cōitatis: bonitatis: melioramēti: itellect⁹: sensus: ꝛ pietatis: qꝛ tpat⁹ ē eq̄lis ꝛ fortuna p aspectū ꝛ corpalē ꝯiūctionē sig̃t bonitatē meliorationē legē simplicitatē ꝛ castitatē dirigit ꝛ nō dānat: pupulat ꝛ nō d̄struit: abhorret saturnū ꝛ ei⁹ nãs. Qn̄ de⁹ īcepit creare mūdū erat in domo ascēdēte: lucet in ariete tauro ꝛ gemis ꝛ minuiꝛ lux sua i cācro leone ꝛ ṽgine: obscuraꝛ i libra scorpione ꝛ sagittario: ꝛ minuiꝛ ei⁹ obscuratio i cap̄corno aq̄rio ꝛ piscib⁹. Dicit Alfragan⁹ ꝙ corp⁹ Jouis est 9 5 tātū q̄tū terra.

Mars masculinus.

Hic ponit nãm martis ꝛ pȝ in lr̃a. Dicit Ptolemeus mars ꝓpe desiccat ꝛ p vim nature sue cōburit eo ꝙ igneū hȝ colorē: ꝛ qꝛ circa solē est ꝛ qm̄ sphæra in q̄ sol ꝯsistit posita est sub eo. Dicit Haly i cōmēto Ptolemeus vult dicē ꝙ opus ṽtutis martis est ꝙ qn̄ expimur inuenimus siccitatis magne. Ad id qd̄ dixit ꝙ ṽtus martis cōburit eo ꝙ igneū hȝ colorē. dico ꝙ stelle sunt ſbe simplicis ꝛ nō cōbuste ex naturis diuersoꝝ elemētoꝝ: apparitio sui coloris est recta eo ꝙ ibi nō est aliq̄d qd̄ mutet colorem ꝯuenientē eidē ſbe. Ptolemeus aūt docet nos p hāc dcm̄: regulā qua scimus virtutē stellaꝝ quā p nos itelligē nō possumus ꝛ possimus eā intelligē p colorē. In h̃ enīȝ dicto adest dubiū ꝙ nos soluere opȝ. Nā multi credūt ꝙ color non ōn̄dat ṽtutē rei ꝛ hoc est veritas in terrenis pp̄ cōmixtionē elemētoꝝ que in eis est: tn̄ in celestib⁹ non est ita: qꝛ coꝝ ſba nō est vllo mō cōposita ex aliquo elemēto. Et pp̄ hoc redijt Ptolemeus ad ꝓbādum hāc ṽtutem alio mō dicēs: ꝛ qꝛ existit circa solē: ꝛ qꝛ sphæra in q̄ est sol posita est sub eo vult dicere ꝙ accidit: vt sit veritas res ista: qꝛ ṽtus martis cōburit eo ꝙ existit circa solē: ꝛ qꝛ sol est sub eo ꝛ cōmisceꝛ virt⁹ sua cū illa solis fit calidus multū ꝛ siccus: ita ꝙ sine tēperamēto cōburit. dicit Haly Abenragel mars est planeta calidus ꝛ siccus igneus: destructor: iratus: victoriosus diligēs occidere ꝛ iterfectiones: rixas: litigia: cito irasciꝛ ira forti: totū cor suū exponit in rebus suis agēdis: ꝓlia facit ꝛ destruit populationes. Exaltatio sua est in domo saturni. s. in capricorno q̄ sig̃t clamores īpedimēta ꝛ gētē stultā ꝛ guerrationes. Cōuenit saturn⁹ marti in ifortunio ꝛ resistit ei in friditate ꝛ tenebrositate: ꝛ iclinaꝛ soli amore sui ꝛ defendiꝛ auxilio eius qm̄ sol exaltaꝛ in domo sua ꝛ gubernat eū de calore ꝛ siccitate q̄ȝ recipit ab eodē ꝓpetas ꝛ nã sua ꝯuenit ꝛ appropinquat ꝓprietati ꝛ nature solis: nescius est ꝛ obliuiosus

modici itellectus & diminuit^9 sensu nec psiderat rex fines: p eu & p ascensum & p descensum eius in circulo suo crescit: & decrescit estatis calor & hyemis frigiditas oi anno. Dicit Alfraganus q mars ptinet qtitaté terre semel & dimidiu & octaua ptem eius.

Sol p aspectu fortuna. Hic ponit nam solis & lra glosa nō indiget. Dicit Ptoleme^9 cognita res est q opus sbe solis est calefacē & dare aliquātulum siccitatis & hec opa magis ppie sentiunt & leuius scita sunt oib^9 alijs pp magnitudiné solis & ppter manifestā mutationé quā per tpa anni facit & quāto magis accedit ad nra capita tanto magis calefacit. Dicit Haly Aberagel scito q sol est lumé & cādela celi gubernator mūdi factor tépor: p eū fiunt planete orientales & occidētales: & p eu3 fiunt apparētes & occulti: & p eū mouet ois res se mouēs: p eū nascit ois res nascēs: crescit oē folium maturat ois fructus. Ipse est spūs celi magnus cū eo viuificant signa: & qdl3 signum qñ est in eo h3 maioritaté sup alia signa: qm ipm viuificat & illuminat & dat ei fortitudiné & caloré & applicat caloré & fortitudiné & vtuté illi^9 signi terre: q2 nā & facta sua apparēt in oib^9 reb^9 & in cūctis aiatis & inaiatis exntib^9 in terra. Et qñ exit de signo in q est remanet illd signū in silitudine corpis defūcti. Est pla magni dnij potētie nobilitatis altitudis & magnitudis. est fortūa p aspectū & ifortuna p piūctioné corpalé. Vides eni qñ aliqs pla piūgit sibi: cōburit & vincit eū & extiguit lumé & lucé suā. Loc^9 suus i celo est qrt^9. s. medius 7 plar: sic rex sapiés q p sensu3 manutenet regnū suū & p psiderationé ponit sedé suā in medio regni sui vt p oia latera attigat. Dedit marti militiā suā & q eét dux militie sue: q2 celū solis est sub celo martis & puenit nā & calor suus cū nā & calore illi^9. Dedit Ioui sua iudicia pp tēperié honestaté saluationé & sue pplonis salutē: & q2 nō é i eo qlitas mala nec peccādi nā. Dedit regnū saturno: q2 oés ple sua lumia mittūt ad eū & suas psideratiōes. Dedit veneri collectioné redituū & vēdédi rddit^9 & emdi: q2 celū ei^9 applicat suo & st vicini: dédit mercurio scribāiā: q2 stat^9 ei^9 é sic stat^9 scriptor regi q vadit qñ ille vadit & sedet qñ ille sedet. Dedit lūe algaçilatiū: q2 est filis algaçilo regis q fac sua mādata & desert ea qcūq3 pcipit. Dic Alfragan^9 aucte Ptolemei q corp^9 sol ptinet corp^9 tre cēties sexagesies seties & aliqtulū plus.

Venus fortuna femina nocturna. Hic pōit nām veneris & p3 i lra q dic. Dic Ptoleme^9 ven^9 ipsamet opa Iouis facit pp téperamētu3 sue pplonis excepto q est Ioui i re vna pria: q2 calefacit par eo q existit circa solé & hūectat sm lunā pp magnā lucé q h3 b pla eo q attrabit ad se fumositaté q eleuat ab humorib^9 terre. Dic Haly i cōméto vult dicē q ei^9 calor est mltū minor illo Iouis: & pp hūiditaté q facit dicim^9 q est quodāmō frida & plus hūida. Qd aūt dicit eo q existit circa solé dixit eo q vtus sua voluit cū illa solis. Et id qd dixit hūectat sic luna: vult dicere q ven^9 facit hūiditaté circa eā q fac luna. Et id qd dixit pp magnā lucé vult dicē q modic^9 calor facit hūores currē. Dicit Haly Abéragel ven^9 é fortuna frida & hūida nocturna hylaris gaudiosa apparētie bone lipida formosa: diligit ioculatiōes cātationes comestiōes & potatiōes & vitia: est māsueta & parci mot^9: est mlier figtrix & iacédi cū eis amoris amicitie & societatis: recipit marté p nāz fornicatiōis & limpidaméti abhorret ip3 pp priétaté nāe sue q est calitas & siccitas. Sepat se ab eo & malū & ifortunā suā repellit a seipā pp māsuetudiné bona vba solatiū bonū & māsuetā loquelā. Cōcordat cū saturno in friditate & pueniétia quā h3 cū eo in libra: q2 est domus vnius & exaltatio alteri^9. Et discordat cū eo in moribus tristitiis & dolorib^9 suis & eo q saturnus est vsus modici cū mulierib^9. Status veneris cū statu solis est silis statui mulie-

ra lune sit humida pp primitatẽ circuli eius a terra ꝛ pp receptiones vapoꝝ: qꝛ ad ea eleuanṫ ex ea. Et putauit ꝙ nã saturni sit frigida ꝛ sicca ꝑpẗ lõgitudinẽ circuli eius a caloꝛe solis ꝛ lõgitudinem eius ab humiditate vapoꝝ terre. Et putauit ꝙ martis nã esset calida ꝛ sicca eo ꝙ coloꝛ eius sĩlis est igni: ꝛ qꝛ est ꝑpe solẽ: ꝛ qꝛ est sub eo erigitur ꝗ caloꝛ eius ad eũ ꝛ calefacit eũ. Et putauit ꝙ Jupiter sit eq̃lis cõplexionis: eo ꝙ sit ei⁹ circulus iter circulos saturni ꝛ martis. Et pp hãc cãm est nã eius cal'a humida eq̃lis ꝛ tẽperata. Et putauit ꝙ veneris nã sit cal'a humida equalis. caloꝛ aũt eius ex ꝑpinqtate circuli eius ad solẽ. Humiditas ṽo ex vapoꝛe humido q ꝯtingit eaꝫ ex terra. Putauitq̃ ꝙ nã mercurij sit in q̃busdã hoꝛis sicca: ꝛ in q̃busdã humida. Siccitas eius pp appꝛopinq̃ratẽ eius ad solẽ: ꝛ ꝙ nõ elongaṫ ab eo elõgatione maxima. Humiditas ṽo eius ppꝑrimitatẽ circuli eius circulo lune. Hoc est ꝙ putauit Ptolemeus in naturis planetaꝝ: ꝛ hec est rõ qua vsus est sup hoc. Sꝫ nos dicemus nũc ꝙ sit in ei⁹ dictis pũgendus. i. reprehẽsione dignus. nã ꝙ putauit ex sole ꝛ calefactione reꝝ ab eo in suauitate ꝛ moꝛa hoc inueniṫ ex suo ope. qꝫ aũt dixit ꝙ nã lune sit humida pp ꝑrimitatẽ circuli eius a terra ꝛ receptione vapoꝝ q exiguṇṫ ex terra ad eã hoc repelliṫ a sapiẽtibus eo ꝙ spatium qꝺ est iter faciẽ terre ꝛ ꝑpinqoꝛem locum in quo est luna sit 128044. milliarioꝝ fere ea mẽsura qua sit vnũ milliariũ. 3000. cubitoꝝ. Et hoc pꝫ in libꝛo in quo narranṫ lõgitudines coꝛpoꝝ supioꝝ ab inuicẽ. Et nõ plus eleuanṫ vapoꝛes a supficie terre ẜm ꝙ narrauit Ptolemeus q̃ꝫ 16 stadia ẜm ꝙ stadium quadringẽtoꝝ cubitoꝝ est: nã 16 stadia faciũt duo milliaria ꝛ decimã ac tredecimã vni⁹ milliarij fere. lõgitudo ṽo lune qñ magꝭ ꝑpe ẽ supficiei terre est vt dixim⁹ 128044 milliarioꝝ fere. vñ ergo vel q̃uo applicat vapoꝛ terre ad lunam quousq̃ coꝛrũpat vel mutet nãm eius. Per modũ ꝯsimilẽ reꝓbat ipm in naturis alioꝝ planetaꝝ: sed ꝑtrãseo cã breuitatis Haly in cõmẽto ꝑpõnis ꝑallegate de natura lune rñdet ad rõnes Albumasaris. Dicit enĩ Haly expones ṽba Ptolemei ꝑmo. Postq̃ꝫ docuit nos Ptolemeus ꝙ ṽtutes stellaꝝ coꝛpoꝝ suoꝝ sequunṫ magnitudinẽ ꝛ coꝛpus lune paruũ est sicut in Almagesti narrauit ꝛ eius opus sequiṫ opus solis in pte vna. Dicit hic ꝙ est hoc pꝛo eo ꝙ multũ est ꝑpe terrã ꝛ ꝑuenit ad nos eius ṽtus anteq̃ muteṫ ꝛ ꝑpẗ hoc appꝫ eius opus magis q̃ꝫ opus aliaꝝ stellaꝝ. Et videmus visibilr̃ ꝙ attrahiṫ humoꝛes terre ꝛ coꝛpoꝝ eã sequẽtium ꝛ pꝛo eo ꝙ hꝫ lucẽ a sole opaṫ in terrenis caloꝛẽ modicũ accidẽtalem cũ quo facit putrescere ꝛ mutari humoꝛes exiſtẽtes in coꝛpibus: sicut oñsum est in phyſica ꝛ in nã. Et manifestũ est ꝙ lux facit caloꝛẽ: ꝛ põt hoc ꝑbari p specula que cõburunt ꝛ silia. ꝛ qꝛ luna lucẽ hꝫ a sole ꝯuenit vt hẽat modicũ caloꝛẽ quẽ facit sicut p accñs. Et hoc est id qꝫ vult dicere Ptolemeus. Et qꝛ hoc mõ intellexit Albumasar credidit ꝙ erraret in dicto suo dicẽs q̃uo põt fumositas humida ad lunã ascẽdere cũ fumositas ascẽdere nequeat vltra 16 stadia ꝛ luna satis longius est. Ego ṽo risi de dictis talibus q̃lia sunt hec: ꝛ dixi quaꝛ nõ intellexit hoc: qꝛ Ptolemeus noluit dicere ꝙ fumositas humida ascẽdat vſq̃ ad lunã: sed dixit ꝙ ascẽsus fumositatis humide qui est ṽsus lunã docet nos ꝙ attrahit humoꝛes terre ꝛ alioꝝ coꝛpoꝝ eaꝫ sequẽtium sicut adamas trahit ferrũ. Alfraganus dicit auctẽ Ptolemei ꝙ magnitudo coꝛpis lune est vna pars de 39 ꝑtibus terre: ꝛ dicit ꝙ maius coꝛpus oĩuꝫ coꝛpoꝝ vniuersi est sol ꝛ post solẽ sunt 15 maxime stelle: dicit enim ꝙ vnaqueq̃ eaꝝ tenet coꝛpus terre centies septies. Tertius in magnitudine est Jupiter: ꝛ q̃rtus saturnus. Post saturnũ sunt stelle fixe secũdi oꝛdinis quaꝝ quelꝫ ꝯtinet terrã nonagesies. Post ipsas sunt stelle tertij oꝛdinis quaꝝ vnaqueq̃ ꝯtinet terraꝫ septuagesies ꝛ bis. Post ipsas sunt stelle q̃rti oꝛdinis quaꝝ quelibet ꝯtinet terrã 54. Post ipsas sunt stelle q̃nti oꝛ

dinis quaꝝ quelꝫ ꝯtinet terrā 37. Post ipsas sunt stelle sexti ordinis ⁊ minor illaꝝ. i. mo minor oiuꝫ q̄ videnť: quaꝝ ꝓbatio est possibil ꝯtinet trā 18. Maius corpus post ipsas est mars: post martē terra: post terrā venus: post venerē luna: ⁊ vltimo mercurius. Pꝫ igiť ſm Alfraganū ꝙ maius oium corpoꝝ est sol ⁊ minꝰ mercurius exceptis giīabilibus ⁊ corruptibilibꝰ. De lōgitudine istoꝝ corpoꝝ a terra dicit Alfraganus ꝙ ꝓpior lōgitudo lune a terra est 33 tātū quātū dimidiū diametri terre et 2 ops eius: eritq̧ hoc 104112 milliaria. Et est lōgitudo lōgior lune q̄ est ꝓpior lōgitudo mercurij sexagesies q̄ter tātuꝫ q̄ztum dimidiū diametri terre: ⁊ 6 ps eius qđ est 208542 milliarioꝝ. Et lōgitudo lōgior mercurij q̄ est ꝓpior veneris est cētū sexagesies septies tātum q̄ztum dimidiū diametri terre qđ est 542750 milliarioꝝ. Et lōgitudo veneris lōgior q̄ est ꝓpior lōgitudo solis est millesies ⁊ cēties ⁊ vigesies tātū quātū dimidiū diametri terre qđ est 3640000 milliarioꝝ. Et lōgitudo solis lōgior q̄ est ꝓpior lōgitudo martis est 1220 tātū quātū semidiameter terre qđ est 3965000 milliarioꝝ. Et lōgitudo martis lōgior que est lōgitudo iouis ꝓpior est 8876 tātū quātum semidiameter terre qđ est 28847000 milliarioꝝ. Et lōgitudo iouis lōgior que est ꝓpior lōgitudo saturni est 14405 tātū quātū semidiameť terre qđ ē 46816250 milliarioꝝ. Et lōgitudo saturni lōgior q̄ est eq̄lis lōgitudini stellaꝝ fixaꝝ ⁊ est q̄ztitas dimidij diametri circuli signoꝝ est 20110 tātum quātuꝫ semidiameter terre qđ est 65357500 milliario. Et cū duplicatū fuerit hoc ꝓueniet quātitas totius diametri circuli signoꝝ .i. octaue sphere que est 130715000 milliarioꝝ. Et cū multiplicatū fuerit hoc ꝑ 3 ⁊ septimā vnius ꝓueniet quātitas circūferētie circuli signoꝝ vel cuiusq̧ alterius circuli maioris descripti in octaua sphera que est 410818570 milliarioꝝ: eritq̧ mēsura vniuscuiusq̧ gradus circuli maioris 1141160 milliaria.

De ordine vo planetaꝝ.

Hic ponit ordinē planetaꝝ in ꝯceptionibus pueroꝝ .s. ordinem in gubernādo fetuꝫ quādiu est in vtero matris. Dicit ꝙ saturnus gubernat ipsum ab hora ꝯceptionis vsq̧ ad finē vnius mēsis. In secūdo mēse gubernat ipsum Juppiter. In tertio mars. In q̄rto sol. In q̄nto venus. In sexto mercurius. In septimo luna: ⁊ ꝓpter hoc vt dꝫ puer in septimo mēse petit exitū: q2 opa oium planetaꝝ tūc sunt in eo cōpleta: ⁊ qui tūc nascunť possunt viuere ꝑꝑ eādem cām. Deide reuertiť gubernatio ad saturnū ⁊ gubernat ipm in octauo mēse: ⁊ tūc q̄ nascunť non viuunt ꝓpter malitiā saturni. Deinde gubernat ipm Juppiter in nono mēse: ⁊ tunc cōiter nascunť ⁊ viuunt ꝑꝑ bonitatē iouis. Deinde ponit ordinē planetaꝝ in regimine corpis humani post natiuitatē quātum ad ꝓcessum in etatibus: ⁊ dicit ꝙ luna incipit natū regere ab igressu eius in mūdum: ⁊ regit ipm quatuor annis qui sunt anni nutritionis. Deinde mercurius regit ipsum deceꝫ annis. Deide venus octo. Deide sol nouē. Deinde mars 15. post hoc Juppiter 12. Deide saturnꝰ vsq̧ ad finē vite.

Caput draconis.

Hic ponit naturam capitis ⁊ caude draconis ⁊ pter litera.

Si āt fuerit aliq̄ dies

Hic pōit ordinē plaꝝ q̄ztū ad dn̄iuꝫ dieꝝ ⁊ horaꝝ ⁊ dič ꝙ 51 aliq̄ dies fit alicꝰ plē. ꝓma hora illiꝰ diei ſm ꝙ ꝓma hora icipit ab ortu solis est illius met ⁊ scđa hora est plē q̄ succedit i ordine celoꝝ descēdēdo ⁊ tertia tertij plē in ordie: ⁊ sic ꝑ ordinē vsq̧ ad finē 12 horaꝝ diei artificialis. Et ille pla cuiꝰ est 13 hora ille est dn̄s illiꝰ noctis: ⁊ cuiꝰ est 25 hora .s. ꝓma hora diei sequētis illiꝰ est dies sequēs. ⁊ auctor ponit exēplū in lr̄a, ideo nō est necē vt ponā: ⁊ sic cōpleta est expositio scđe dif̄e huius libri.

ET q₂ annuēte deo. Ista est tertia d͞ria h⁹ libri in q̄ auctor determinat de esse plaꝝ in semetipsis ⁊ de eē eoꝝ adiuicē.s.vnius ad alteꝝ.Et diuidit in duas ptes:qm̄ in pma determinat de eē eoꝝ in semetipsis.In scd͞a pte de eē eoꝝ adinuicē.scd͞a est ibi. De esse aūt ipsoꝝ adinuicē.Et illa diuidit in duas:qm̄ p̄ determinat de eē cuiusq₃ planetaꝝ respectu luminariū.Scd͞a de eē eoꝝ iter se.scd͞a ibi:eē aūt. Prio determinat de eē eoꝝ in se ipsis.Et est snia lr̄e talis. Ple aliqn̄ dicunt ascēdētes:⁊ aliqn̄ descēdētes:⁊ aliqn̄ dicūtur aucti lumie ⁊ magnitudie:⁊ aliqn̄ diminuti lumie ⁊ magnitudie.Et qn̄q₃ dicunt aucti numero:⁊ qn̄q₃ diminuti nūero.Et qn̄q₃ dicunt aucti motu:⁊ qn̄q₃ diminuti ī motu.Et oēs ple p̄ter solē dn̄r qn̄q₃ septētrionales:⁊ qn̄q₃ meridionales. Et dn̄r ascēdētes ⁊ descēdētes ī septētrione ⁊ meridie.Ista sūt q̄ accidūt plīs ī semetipis. Et ista exponit auctor p ordinē ī lr̄a dicēs q͞ pla qn̄ ascēdit ī circulo suo eccētrico ita q͞ sit ī supiori pte eccētrici sui nō distās ab auge p 90 gra.an̄ vel retro:⁊ tūc lumē ei⁹ appet minus ⁊ ēt appet minor ī q̄titate ⁊ ei⁹ cursus est tūc tardus q̄tū ad motū cētri epicicli ⁊ dr̄ tūc fortior.Qn̄ āt est ī aliq̄ lōgitudinū mediaꝝ eccētrici sui.s.distās ab auge p 90 gra.pcise tūc est eq̄lis ī lumie ⁊ magnitudie ⁊ cursu.i.nō dr̄ magn⁹ neq₃ puus ī lumie vel magnitudie ⁊ mot⁹ cētri epicicli est eq̄lis cū medio motu ipsi⁹.Cū vo fuerit extra h̄ loca.s.distās ab auge plus 90 gra.an̄ vel retro tūc descēdit ⁊ appet maior lumine ⁊ magnitudie ⁊ mouet cētrū epicicli tūc veloci⁹ q̄ medi⁹ mot⁹ ipsi⁹. Et cū fuerit argumētū ple eq̄tū min⁹ 180 gra.s.qn̄ addit eq̄tio argumēti sup mediū motū tūc dr̄ auctus nūero.Et si argumētū eq̄tū fuerit plus 180 gra.s.qn̄ eq̄tio argumēti subtrahit a medio motu tūc dr̄ numero diminut⁹.Sꝫ ī luna qn̄ addit eq̄tio dr̄ aucta nūero:qn̄ subtrahit dr̄ diminuta numero.Et qn̄ aliq̄s triū plaꝝ altioꝝ mouet velocius medio motu suo vocat auct⁹ motu:⁊ qn̄.vadit min⁹ medio motu suo vocat motu diminut⁹. Eodē mō ītelligit de sole ⁊ luna.Et qn̄ mouet tātū q̄tū medius mot⁹ suus tūc dr̄ motu eq̄lis ⁊ qn̄ ven⁹ vel mercurius mouet velocius q̄ sol dr̄ auct⁹ motu:qn̄ tardius dr̄ motu diminut⁹.Et qn̄ aliq̄s plaꝝ 6 trāsiuerit:nodū ītersectionis deferētis sui cū ecliptica q̄ nodus vocat gēzabar est septētrionalis. Et est septētrionalis ascēdēs.i.augēs latitudinē quousq₃ elōgat⁹ fuerit ab ītersectione p 90 gra. Et cuꝫ elōgat⁹ fuerit plus 90 gra.ab ītersectione est septētrionalis descēdēs.i.minuēs latitudinē quousq₃ elōgatus fuerit ab ītersectione p 180 gra.⁊ tūc est ītersectione opposita pme ⁊ nullā hꝫ latitudinē.i.est in ecliptica:⁊ cū trāsiuerit illā fit eius latitudo meridiana ⁊ est meridionalis ascēdens quousq₃ elōgat⁹ fuerit ab ītersectiōe pma per 270 gradus. Et cū trāsiuerit hūc numeꝝ est meridionalis descēdens quousq₃ reuertit ad ītersectionē pmā vbi latitudo eius erit nulla.Hec est sententia litere de esse planetaꝝ in semetipsis.

DE eē aūt ipsoꝝ adinuicē tractem⁹. Prius determinauit de eē plaꝝ ī semetipis.Hic detminat de eē eoꝝ adiuicē. ⁊ p̄ de esse cuiusq₃ plaꝝ respectu lumiariū.Et diuidit ī q̄tuor ptes ꝑm q̄tuor eē q̄ hn̄t ple erga solē ⁊ lunā. Primū ē visio faciei ad faciē.Scd͞z ē securitas. Tertiū ē cōbustio. Quartū ē oriētalitas ⁊ occidētalitas. p̄ g͞ detmiat d̄ visiōe faciei ad faciē. scd͞o de securitate. tertio de cōbustiōe. q̄rto d̄ oriētalitate ⁊ occidētalitate. Pria ps ē ī pncipio.scd͞a īcipit ibi:⁊ ex h̄ victoria. tertia ibi:⁊ ois pla. q̄rta ibi:⁊ ex q̄ altiores. ¶ Snia pme ptis ē.Qn̄ aliq̄s pla fuerit occidētalis a sole.s.q͞ oriat post sol ortū ⁊ fuerit īter ipꝫ ⁊ solē tot signa quot sūt īter domū illi⁹ ple ⁊ leonē q̄ est dom⁹ solis talis pla dr̄ eē in visione solis facie ad faciē. Verbi gr̄a:capricornus est dom⁹ saturni ⁊ est sextū signū a domo solis.s.leone.cū igr̄

fuerit saturnus in sexto signo a sole cōputādo numerū signorum a sole versus saturnū secundum ordinē signorum. Aliter. n. nō eēt occidētalis si nō cōputaret hoc mō tūc dr ipsum videre facie ad faciē. Et signū sagittarij est qntū a leone: cū igitur Juppiter fuerit in qnto signo a sole icipiēdo a sole versus iovē secundum ordinē signorum dr videre ipm facie ad faciem: et sic de alijs. Et qn aliqs planeta fuerit oriētalis a luna et fuerint iter ipsum et lunā secundum ordinē signorum tot signa quot sunt iter domū ipsius planete et domū lune. s. cācrum: tūc dr eē in cius visione facie ad faciē. Verbi gratia: cācer est signū sextū ab alia domo saturni. s. ab aqrio: iōq cū fuerit luna a saturno in 6 signo est iter eos visio facie ad faciem. Et itē cācer est signū qntū a domo iovis. s. a piscibus: iōq cū fuerit luna i 5 signo a iove secundum ordinē signorum est iter eos visio facie ad faciē: et sic de alijs suo mō poteris exēplificare.

Ex hoc ductoria planete.

Hic determinat de. 2. esse planetarum erga luminaria. s. de ductoria qd idē est q securitas. Et est snia talis qn aliqs planeta est in suo haim et i aliq angulorum ascēdētis. s. in ascēdēte vel in 10 vel 7 vel 4 domo et aliqd luminariū sit in aliq angulorum ab ipso planeta ita q sit planeta in die oriētalis a sole et in nocte occidētalis a luna: hoc est vt sit in die in 10 signo a sole: tūc enī est in angulo a sole et oriētalis: vel i nocte in 4 signo a luna: tūc enī est i angulo a luna et occidētalis: tūc dr eē in sua ductoria. Angulus aūt oppōnis nō hz hic locū. Rō est: qr pla exns i opposito solis vel lune nec est oriētalis nec occidētalis. Postea dicit q ois pla a tpe quo abscōdit sub radijs solis vsq ad tps quo icipit appere dr cōbustus. Et icipit cōburi qn icipit itrare radios: et cū venerit prope solē infra 12 gra. vocatur oppressus: et cū fuerit cum sole in eodē gradu et fuerit iter eos minus semidiametro solis: et cū hoc latitudo planete fuerit minor semidiametro solis dr vnitus vel incorporatus soli. Et cum transiverit hanc vnionem dr esse in convalescentia donec sit liberatus a radijs solis.

Ex quo apparent altiores tres.

Hic determinat de orientalitate et occidētalitate planetarum. Dicit q tres planete superiores qn exeunt de sub radijs solis et icipiūt apparere de mane ante ortū solis quousq veniāt ad oppositū solis: hoc est q sint ppinquiores circulo orizōtis oriētalis qz occidētalis qn sol est in linea medie noctis tūc vocantur oriētales et dextri. Vocantur oriētales eo q oriuntur ante solē: et vocantur dextri eo q sunt in dextra pte celi a sole. Pars enim occidētalis est dextra et orientalis sinistra. Ponatur enim q hō vertat faciē suā versus meridiem: pz q oriens est sibi a sinistris et occidēs a dextris. Et qn aliqs trium superiorum planetarum trāsiverit oppositionē solis dr occidētalis sinister: dr occidētalis nō q sit in pte occidentali celi a sole: imo huius ꝯtrium est verum. Sed dr occidētalis pro tāto: qr occidit post solē. Et dr sinister: qr est in pte orientali celi a sole que est sinistra secundum q dcm est. Venus vero et mercurius qlibet eorum infra tps quo circuit epiciclū suū ꝯiungitur soli bis. vna vice p directionē. s. in superiori pte epicicli. Alia vice p retrogradationē s. in iferiori parte epicicli. Igitur qn aliqs eorum separatur a ꝯiunctione solis in medio retrogradationis sue. s. in iferiori pte epicicli recedit a sole versus ptem occidētalem celi. Et qn elōgatus fuerit a sole tātum q pōt videri videtur de mane ante ortū solis: ideo tūc vocatur oriētalis dexter donec cōburatur a sole. i. donec iungatur soli in superiori pte epicicli p directionē. Et cū separatus fuerit a sole p directionē videtur de vespere post occasum solis: iō tūc vocatur occidentalis sinister donec iterum cōburatur. Et est dria iter venerē et mercuriū et tres superiores: venus enim et mercurius qnq in recessu eorum a sole sive in exitu de sub radijs fiunt oriētales: et qnq in exitu eorum de sub radijs fiunt occidētales. Planete aūt superiores

semper

semper cū exeunt de sub radijs solis fiunt orientales. Et dicunt augmētari in fortitu/dine donec sint elōgati a sole p 3 o gradus: et a 3 o vsq ad 6 o dicūt fortes. Et postq̄ elōgati fuerint a sole vltra 6 o gradus dicunt orientales eūtes ad debilitatē vsq ad pn cipiū retrogradationis. Et a pncipio retrogradationis vsq ad oppōne3 solis dicunt orientales retrogradi. Et ab oppōne vsq ad directionē dicunt occidētales retrogradi. Et a directione vsq ad 3 o gra. post directionē dicūt occidētales fortes. Et a 3 o gra. post directionē quousq veniāt ad 3 o gra. ppe solē dicunt occidētales euntes ad debi litatē. Et postea dicunt occidētales debiles quousq cōburant. Venus vo et Mercu. rius qñ separant a sole p retrogradationē fiunt orientales et vocant debiles quousq veniant ad directionē: et a directione donec sint elongati a sole tātum quātum solent elongari a pncipio retrogradationis dicunt orientales fortes. Deinde fiunt debiles orientales et quousq opprimant sub radijs solis: et postea dicunt vniti cū sole: deinde cōbusti euntes ad apparitionē: et ab apparitione eo℞ vsq ad elōgatione3 eo℞ a supio ri parte epicicli per 6 o gra. sunt occidētales fortes: et ab hoc loco vsq ad retrograda tionem sunt occidētales euntes ad debilitatem: et postea vsq ꝯiunctionem sunt occi/dentales debiles. Si vo nō intelligeret lra hoc mō esset falsa cum nō sit possibile eos elongari a sole: vsq ad 6 o gra. in zodiaco. Postea dicit qñ aliquis planeta erit de sub radijs solis et nulli ꝯiungitur corpore vel aspectu est in suo lumine proprio.

Esse illo℞ erga se inuicem. Prius determinauit de his que accidūt planetis in semetipsis: et de his que accidūt qnq planetis erga luminaria. Hic deter minat de his que accidunt 7 planetis ad se īuicem. Et posset diuidi in tot ptes quot sunt modi accidētium que accidūt planetis ad inuicē. Et possunt reduci ad 1 6 mo/dos sm sniam lre qui sunt isti ꝯiunctio: vacuatio: cursus: feralitas: trāslatio luminis: redditus luminis: phibitio: pulsatio nature: receptio: redditus nature: refrenatio si/ue ꝯtrarietates: frustratio: abscisio luminis: veneratio: destructio: obsessio: dilectio et odium. Ista exponit auctor in lra p ordinem vsq ad finē istius diē. Snia pme partis est talis. Cōiunctio est cū fuerint duo planete in duob⁹ signis que se aspiciunt aliquo aspectu: et ille qui fuerit leuior iter eos. i. velocior in motu trāsiuerit de suo signo pau/ciores gradus q̄ pōderosus. i. tardior motu de suo signo: ita q dria ista sit 6 grad. vel infra: et tunc di q leuior vadit ad ꝯiunctionem pōderosioris: verbi gra: pono q sol sit in ariete et trāsiuerit de ipso ariete 6 gra. et Mars sit in Leone et trāsiuerit de ipso 1 2 gra. iste duo signa aspiciunt se aspectu trino. Et sol qui est velocior in motu q̄ Mars trāsiuit pauciores gradus de ariete q̄ mars de leone: et sunt in dria 6 gra. In pposito exēplo sol vadit ad ꝯiunctionem martis de aspectu trino. Et si sol esset in 1 2 gradu arietis: et mars in 1 2 gradu leonis: tūc esset ꝯiunctio cōpleta. Et si sol eēt vltra duo/decimum gradū arietis marte existente in 1 2 Leonis: tūc esset inter eos separatio. Et hec vocat ꝯiunctio lōgitudinis. Coniunctio aūt latitudinis est cū fuerint duo pla nete in vno signo ꝯiuncti corpaliter et fuerint equalis latitudinis ab ecliptica ita q la titudo vnius sit ascēdens in septētrione et alterius descēdens in septētrione vel vnius descēdens in meridie et alterius descendens in meridie. Vel si fuerit ꝯiunctio ex ali/quo aspectuū et latitudo vnius fuerit septentrionalis ascendens: alterius meridiana ascēdens. Verbi gra: pono q luna ꝯiungatur saturno in aliquo signo: et in aliquo gra du et minuto illius ita q saturnus sit iuxta gençabar suum vadens ad septētrionē in latitudinem: et sit eius latitudo 3 minuto℞: et luna appropinquet ad cauda3 draconis veniens a septentrione minuens latitudine3: ita q eius latitudo similiter sit 3 minu/

torum hec est coniunctio verissima quantum ad longitudinem & latitudinem. Et in
hoc casu luna eclipsaret saturnum nisi diuersitas aspectus lune esset tanta qd impedi
ret. Lz auctor dicat q latitudo vnius debeat esse ascendens & alterius descendens:
tamen videtur mihi q in coniunctione corporali in omni casu quo contingere pote/
rit q latitudines amborum sint equales ad eandem partem. Uolo dicere q ambe lati/
tudines sint septentrionales vel ambe meridionales erit coniunctio latitudinum veridi/
ca: & in aspectu oppõnis si latitudines fuerint equales in diuersis partib' ita q vna sit
meridionalis & alia septẽtrionalis erit aspectus veridicus quãtum ad latitudines.

Et cum separat vnus planeta ab alio.
Hic ponit vacuationem cursus. Dicit quando aliquis planeta fuerit coiun
ctus alteri corpore vel aspectu: & post separationem ab illo non coniungitur alicui al
teri corpore vel aspectu quãdiu fuerit in illo signo tũc dicitur esse vacuus cursu. Uer
bi gratia: pono q luna iungatur Joui corporaliter in sagittario: & post separationem
eius a ioue non sit aliquis planeta in sagittario cui possit coniungi: nec radij alicuius
quem possit aspicere in hoc casu luna est vacua cursu donec exeat de sagittario & iun/
gatur alicui planete corpore vel aspectu.

Et si fuerit planeta in aliquo signo. Dic qñ aliquis
planeta fuerit in aliquo signo vbi nullus alter planeta sit nec radij alicuius
ille planeta quãdiu fuerit in signo illo sic se habente dicitur esse feralis: siue syluestris
in similitudine hominis non habentis societatem in aliquo.

Et cum fuerit separatus Dicit qñ planeta velocioris mot' separauerit se a planeta tardioris
motus & in separãdo se ab eo iungat alteri tunc trãsfert nãm pmi ad secũdum. Uerbi
gratia: pono q luna separet a coniunctione corpali iouis: & anteq̃ cõpleat separatio cõ
iungat saturno aliquo aspectu: vel corpaliter luna transfert tunc naturam Jouis ad
saturnum. Fit etiam alio modo translatio. s. quando planeta leuis coniungit ponde/
rosiori se: & ille ponderosus alteri adhuc ponderosiori se tunc medius transfert nãm
leuis ad põderosiorem. verbi gratia: pono q luna aspiciat iouem aliquo aspectu & iup/
piter aspiciat saturnum. Juppiter in hoc casu transfert nãm lune ad saturnum.

Si autem non coniungitur. Dicit q qñ duo planete fue/
rint hoc mõ dispositi q vnus
eorum non iungitur alteri: sed ambo iunguntur alicui tertio: tunc si ille tertius aspiciat
aliquem locum ex locis circuli proijcit lumen illorum duorum ad illum locum. Et si aliquis
planeta fuerit in loco radiorum suorum reddit illi lumen illorum duorum. Uerbi gratia: po/
no q sol sit in capricorno & venus in piscibus: ita q non aspiciant se. Deinde pono q
mars sit in cancro aspiciens solem de opposito & venerem de tertio in hoc casu mars
recipit lumen solis & veneris: & reddit lumina ipsorum ad loca circuli in quibus sunt
radij martis: & hoc vocatur redditus luminis. Fit etiam alio modo redditus luminis
quando duo planete non aspiciunt se: sed tertius transfert lumen vnius ad alterum:
ita q separetur ab vno & iungatur alteri: & tunc idem est qd translatio.

Sequitur prohibitio. Dicit qñ tres planete fuerint in vno si/
gno sed in diuersis gradib' & ille q fuerit
tardior motu trãsiuerit plures gradus illius signi quã aliqs aliorum duorum tunc medius
eorum phibet coniunctionem leuioris cum ponderoso. verbi gratia: pono q saturnus

sit in 12 gradu virginis: et pono q mars sit in qnto gradu eiusdē virginis. in hoc casu mars petit piunctionem saturni. Sed pono q luna sit in 8 gradu eiusdem vginis in h casu non esset iudicādum q mars piungeretur saturno: qr luna est in medio et prohibet eius piunctionez. Fit etiam phibitio alio modo: ita q duo planete sint in vno signo et leuior iungitur pōderosiori et alter planeta aspiciat eundem ponderosuz et aspectus eius sit ita prope sicut piunctio corporalis alterius: tunc ille qui corporaliter iungitur prohibet aspicientem ne aspiciat. Et si in hoc casu vnus illorum fuerit propinquior q alter ille qui fuerit propinquior optinet et dicit iungi. ponderosiori. Uerbi gratia: pono q saturnus sit in 12 gradu virginis: et mars in 8 gradu eiusdez. Et pono q iuppiter proijciat radios suos ad octauum gradum virginis in hoc casu mars prohibet aspectum iouis. Sed si iuppiter proijceret radios suos ad nonum gradum esset iudicandum q iuppiter aspiceret saturnum: et cum hoc prohiberet coniunctionem martis. Et si iuppiter proijceret radios suos ad 7 gradum esset iudicandum q mars iungeretur saturno et cum hoc prohiberet aspectum iouis.

Et si iungitur planeta domino illius signi.

Dicit qn aliqs planeta iungit per aspectū dño illius signi in quo fuerit vel dño exaltationis vel triplicitatis vel termini vel faciei dz mittere nām dñi illius dignitatis ad ipsuz cuius fuerit dignitas. Uerbi grā: pono q sol sit in capricorno aspiciens saturnū existētem in vgine. in hoc casu sol est in domo saturni et mittit nām ipsi° saturni saturno. Et si leuis planeta fuerit in aliquo loco vbi habet dignitatez aliquam. verbi grā: qd sit domus sua vel exaltatio etc. et aspiciat aliquē planetam pōderosiorē se q nullā habeat dignitatē in loco eius dz leuis mittere suam fortitudinē pōderoso: verbi grā: pono q luna sit in tauro. s. in exaltatione sua et aspiciat saturnū existētem in vgine de trino. in h casu luna nām suā siue virtutē mittit ipsi saturno lz saturnus nullā hēat dignitatem in loco lune. Sed si saturnus hēat dignitatē in loco lune. verbi grā: pono q luna sit in 24 gradu tauri in exaltatione sua et in termino et facie saturni et aspiciat saturnum mittit saturno nām ppriam et naturam saturni rōne termini et faciei sue.

Et qn fuerint in aliqua dignitatum suarū.

Dicit q qn planeta leuior aspicit ponderosiorem se et leuior hz dignitatē in loco quo est et ille quē aspicit etiam hz ibidē aliquā dignitatē tūc leuis mittit pōderoso vtrasqz nās. s. suam ppriam: et illius quē aspicit: et hec missio vocat receptio. verbi grā: pono q sol sit in ariete in exaltatione sua et in domo martis et aspiciat martez aliquo aspicit. in hoc casu sol mittit nām suam propriam et cum hoc nām martis ratione domus sue: et mars recipit solem a domo sua. Et si ptingat q planeta inferior sit in dignitate superioris et econtra superior in dignitate inferioris illa est melior receptio que esse potest. verbi grā: si sol in ariete in domo martis et mars in leone in domo solis et sol aspiciat martem aspectu tertio talis receptio est integra et perfecta.

Hinc seqtur redditus.

Dicit qn iferior planeta aspicit supiorē et ille quē aspicit est cōbustus sub radijs vel retrogradus. in h casu supior reddit iferiori virtutē quē sibi misit: qr pp debilitatē suā nō pōt retinere eā. Et si in tali casu vterqz fuerit in angulo vel in succedēti tūc redditus fit cū pficuo. Et si iferior fuerit in angulo et supior nō ita tn q supior recipiat inferiorē talis redditus ēt fit cū pficuo. Et si inferior fuerit cadēs ab angulo et supior in angulo fit redditus cū pficuo. Et si ambo fuerint cadētes redditus fit cū detrimēto.

verbi gratia: pono q̃ luna sit in tauro ⁊ aspiciat mercurium existentem in capricorno cõbustum: in hoc casu luna mittit mercurio naturam suam. Sed q2 mercurius est cõbustus non potest retinere naturã sibi missam: ideo reddit lumen illud quod recipit ab ea ⁊ si in hoc casu ambo fuerint in angulis redditus est proficuus ⁊c.

Deinde sequitur almenẽ. Dicit q̃n planeta iferior vult ꝯiungi supiori: sed anteq̃ cõpleat ꝯiunctio inferior fit retrogradus hoc vocat refrenatio: verbi gratia: pono q̃ saturnus sit in 12 gradu virginis: ⁊ venus in pncipio vginis vadens ad ꝯiunctionẽ saturni. Sed cum puenerit venus ad 8 gradũ vel nonum. Ꝉ anteq̃ ꝯtingat saturnum icipit retrocedere: in tali casu refrenat venus ne ꝯiungatur saturno: ⁊ idem intellige de aspectu si iret ad aspectum: sed anteq̃ aspectus compleretur inciperet retrocedere.

Hanc seqtur alchorad. i. ꝯtrarietas. Dicit qd ꝯtrarietas est q̃n tres planete fuerint in vno signo quorũ vnus sit põderosus: ⁊ alij duo leues: ⁊ vnusquisq̃ duorũ leuium trãsiuerit põderosum ⁊ alter petat ꝯiunctionem põderosi: sed anteq̃ ꝯiungat ponderoso: ille qui trãsiuerit põderosum fit retrogradus ⁊ ꝯiungit põderoso per retrogradationẽ: ⁊ obuiat alteri leui: tũc retrogradus destruit ꝯiunctionẽ illius cui obuiat cum põderoso. Verbi gra: pono q̃ sit saturnus in 8 gradu vginis: ⁊ mars sit in 12 gradu eiusdẽ: ⁊ iuppiter sit in pncipio virginis petens ꝯiunctionẽ saturni: sed anteq̃ ꝯiungat sibi: mars icipiat retrogradari ⁊ ꝯiungi saturno per retrogradationẽ ⁊ obuiet ioui in hoc casu mars destruit ꝯiunctionem iouis cum saturno.

Sequitur alpharim idest frustratio. Dicit qd frustratio est q̃n planeta leuis petit ꝯiunctionẽ põderosi: sed anteq̃ cõpleat ꝯiunctio ponderosus intrat aliud signũ ⁊ sint radij alicuius alterius planete in pncipio illius signi tunc q̃n leuis volens ꝯiungi ponderoso itrat illud signum ꝯiungit radijs illius planete ibi aspicientis: ⁊ sic annullat ꝯiunctio pma: verbi gra: pono q̃ saturnus sit in 29 gradu leonis ⁊ mars sit in 24 gradu eiusdẽ petẽs ꝯiunctionẽ saturni. Sed anteq̃ iungat mars saturno saturnus itret vginẽ: ⁊ pono q̃ iuppiter aspiciat pmũ gradũ vginis: in hoc casu mars exiens de leone ꝯiungit radijs iouis: ⁊ sic annullat ꝯiunctio martis ⁊ saturni.

Hãc quoq̃ sequit abscisio luminis. Dicit q̃ abscisio luminis est q̃n aliqs planeta leuis petit ꝯiunctionem ponderosi ⁊ in secundo signo a signo põderosi sit alter planeta: sed anteq̃ leuis iungat ponderoso ille qui est in secũdo signo fit retrogradus ⁊ iungit ponderoso: in tali casu retrogradus abscindit lumen ponderosi a planeta qui volebat ei iungi. Et est quasi idem qd ꝯtrarietas: sed differt in hoc: q2 in ꝯtrarietate planeta retrogradus: nõ solum iungitur ponderoso: sed etiam iungit leui qui volebat iungi ponderoso per obuiationẽ ⁊ potest exẽplificari sicut ibi fuit dictum. Fit etiam alio modo abscisio luminis. s. quãdo planeta leuis petit ꝯiunctionẽ ponderosi ⁊ ille ponderosus petit coniunctionem alterius põderosioris ⁊ iungitur ei anteq̃ leuis iungatur primo ponderoso. verbi gra: pono q̃ mars petat ꝯiunctionem iouis ⁊ iuppiter petit ꝯiunctionem saturni ⁊ anteq̃ mars iungat ioui iuppiter iungatur saturno: in tali casu saturnus abscindit lumen iouis a marte.

Sunt quoq̃ his planetis. Dicit q̃ planete in qbusdã locis ꝯfortant: ⁊ in qbusdã debilitant ⁊ in qbusdã locis fiunt fortune ⁊ in qbusdã infortune. Fiunt fortune in aspectu sextili

vel

vel tertio bonorum z vt infortune sint cadentes ab eis iuxta q intelligēdu3 est q qñ aliquis planeta est in eodem signo cum alio vel in quarto vel in septimo vel decimo ab ipso dicitur esse in angulo ab illo. Et si fuerit in scdo signo ab ipso vel in qnto vel in octauo vel in 1 2 dr esse. ab ipso in succedēti. Et si fuerit ab ipso in tertio signo vel in 6 vel 9 vel 1 2 dicitur esse in cadenti ab ipso. Fiunt etiam fortune qñ separantur ab vna fortuna z iungūtur alteri aut qd sint iter radios duarum fortunaꝝ z hoc vocatur veneratio a quibusdam. Fiunt etiam fortune quādo sunt vniti cum sole in eodē gradu: aut qd sint in eius aspectu tertio vel sextili vel in aspectu trino vel sextili lune: z ēt vt sint aucti numero z lumine: z quod sint in aliqua dignitatu3 suaꝝ vel in suo haim. Et planete fiunt fortiores quādo ascendunt in circulo augis z quando sunt septentrionales vel ascendunt in septētrione. Similiter fortificantur quando sunt in statione secunda euntes ad directionem. Similiter quādo exeunt de sub radijs solis z qñ sunt in angulis vel in succedētibus. Et tres superiores fortificantur quādo sunt orientales. Et si aspiciunt solem aspectu sextili augmētatur eoꝝ fortitudo. Similiter quando fuerint in quartis masculinis vel in signis masculinis. Fortitudo solis etiam augmentatur in quartis z in signis masculinis pꝛeterq3 in libra. ibi enim nō fortificatur propter casum ab exaltatione sua l3 libra sit signum masculinū z etiam in quadra masculina. Et tres inferiores planete licet existētes sub sole fortificantur quando sunt occidētales a sole: z in quartis z in signis fœmininis. Et luna fortificatur cum fuerit in nocte super terram: z in die sub terra z cum fuerit in signo z in loco feminino z cū fuerit in exaltatione solis scilicet in ariete.

Ex infortunio vo planetarum. Dicit q planete fiunt infortune idest ifortunantur quādo sunt in aspectibus maloꝝ: z quādo cōiunguntur malis per corpus vel per aspectum ita q iter eos z corpus mal vel iter eos z radios mali sit minus termino vnius planete. Et ifortunantur quādo sunt in terminis malorum aut in domibus maloꝝ. Uerbi gr̄a: iuppiter vel venus fortunaẽ in terminis saturni z martis: z in domibus eoꝝ. Et silr ifortunātur quād ifortune eleuātur super ipsos ita q sint ifortune in 1 0 vel 1 1 signo ab ipsis. Iuxta qd itelligēdum est qd planeta existēs in 1 0 signo ab alio dr̄ eleuari super ipsum sicut existēs in 1 0 domo eleuatur super ascendēs: z si istud fiat sine receptione est peius. Uerbi gr̄a: pono q iuppiter sit in pncipio sagittarij z saturnus in pncipio virginis. in hoc casu saturnus eleuaẽ super iouem. Uirgo enim est decimū signū a sagittario. Infortunātur etiam qñ in piunctione solis: vel in opposito solis: vel in aspectu eius quarto. Etia3 ifortunātur qñ sunt in capitibus suorum gēzabar: idest in itersectionibus deferētium eoꝝ cum ecliptica siue in capite vel cauda draconis eoꝝ: vel prope hec loca per 1 2 gradus vel fra maxime si in his locis luna fuerint impedita ab eis: vel sol. s. vt luna: vel sol iūgatur eis in his locis vel aspiciat eos aspectu inimico. Ratio autem quare ifortunātur i his locis est: q possunt ibi eclipsari. Infortunātur etiam quādo distāt a sole per quatuor gradus ante vel retro. Et quādo fuerint iter corpora vel radios duoꝝ malorum: ita q separētur ab vno maloꝝ corpore vel aspectu z iungātur alteri malo: aut fuerit malus vel radij eius in signo qd est ante eum z alter malus vel radij eius in signo qd est post eum: tūc enim dicitur obsessus. Uerbi gratia: pono q iuppiter sit in virgine z in 1 1 gradu: z mars vel radij martis sint in 1 0 gradu eiusdem z saturnus vel mars sint in 1 2 gra. eiusdem in hoc casu iuppiter diceretur obsessus a duabus ifortunis eodem modo dicit de signis q sunt obsessa qñ vnus malus est in eius pncipio z alter i eius fine. Sed qñ

sol vel fortuna aspicit planetam vel signum obsessum aspectu sextili: vel tertio ita q sit aspectus ad 7 gradus ppe vel infra: tũc per talem aspectum soluit obsessio. Infortunantur etiam quãdo sunt retrogradi vel cõbusti aut cadentes ab angulis. Et debilitant qñ sunt tardi cursus ita q vadant minus medio motu eoꝝ. Et qñ sunt in statione pma euntes ad retrogradationem: aut q sint in gradibus tenebrosis: aut planete masculini in signis vel gradibus femininis: ꝛ in die sub terra ꝛ in nocte sup terrã: aut feminini in signis masculinis ꝛ in gradibus masculinis ꝛ in die sup terram ꝛ in nocte sub terra. Hoc enim est ꝯrium suo haim. i. similitudini eoꝝ. Et debilitãtur siue isfortunantur qñ sunt in locis oppositis dignitatum suaꝝ: aut q sint in latitudine meridiana ab ecliptica maxime si fuerint descẽdentes in eadem latitudine: aut sint in via cõbusta. s. a medietate libre vsq3 ad medium scorpionis: aut sint iuncti planete retrogrado: aut cadẽtes: aut qd nõ sint recepti. Et tres supiores. s. saturnus iuppiter ꝛ mars debilitãtur cum fuerint occidẽtales a sole: aut in quartis femininis: ꝛ sol debilitat in signis ꝛ in quartis femininis: nisi fuerit in nona domo: qꝛ in illa gaudet. Tres iferiores. s. venus mercurius ꝛ luna debilitant in signis ꝛ in quartis masculinis. ¶ Et dr de planetis qd sunt qdam eoꝝ seinuicem diligẽtes. Dicit q quidam planete diligunt seinuicem: ꝛ quidam habent se odio: ꝛ patet in litera. ꝛ sic completa est expositio tertie differentie Alchabitij introductorij ad iudicium.

Differẽtia quarta in expositione nominum astrologicorum

Cõpletis tribus differẽtijs huius libri in qbus auctor determinauit de esse circuli signoꝝ essentiali ꝛ accidentali in pma dñia: ꝛ de naturis septẽ planetaꝝ in scda dñia: ꝛ de his que accidũt septem planetis in semetipsis: ꝛ ad inuicem. s. in tertia differẽtia. Sequitur quarta dñia in qua exponit nomina quibus vtũtur magistri iudicioꝝ ꝛ docet ea applicare ad opus. ꝛ potest tota ista differẽtia diuidi in 16 partes sm 16 capitula que ponit in ea. In pimo capitulo loquit de ꝯiunctionibus magnis cõnumerando eas. In scdo capitulo docet inuestigare gradum ascẽdentẽ alicuius natiuitatis. In tertio capitulo docet eligere locum vite in natiuitatibus. In qrto capitulo docet eligere datorem annoꝝ vite in natiuitatibus. In. 5. docet eligere planetã dñatorem natiuitatis qui preest nato post hylech ꝛ alcochodẽ. In. 6. tractat de pfectu annoꝝ natiuitatis ꝛ mũdi. In. 7. c. docet dirigere significatorẽ quẽlibet ad quẽlibet locum circuli. In. 8. docet dirigere gradũ ascẽdentem in natiuitatibus. In 9. docet inuenire duodenarias planetaꝝ ꝛ domoꝝ. In. 10. docet inuenire nouenarias In. 11. docet inuenire decanũ. In. 12. docet inuenire dñm orbis siue hore. In. 13. docet inuenire annos fridarie in natiuitatibus. In. 14. docet cognoscere qs planetarũ eleuat sup alteꝝ. In. 15. docet inuenire qñ fit apertio portaꝝ. In. 16. loquit de horis fortunatis ꝛ infortunatis: vbi partes icipiant patebit in pcessu. In pmo ġ capitulo loquit gnaliter de magnis ꝯiunctionibus ꝛ dicit q ꝯiunctiones magne sunt res significantes destructiones siue mutationes que fiunt in hoc seculo: ꝛ sunt. 6. in numero. ¶ Prima maior oibus ꝯiunctonibus est ꝯiunctio iouis ꝛ saturni in pncipio arietis ꝛ hoc fit in 960 annis semel. ¶ Scda ꝯiunctio est mutatio ꝯiunctionis iouis ꝛ saturni de vna triplicitate ad aliam ꝛ hoc fit in 240 annis semel. Et quãdo venit ꝯiũctio eoꝝ ad aliquã triplicitatẽ anteq3 exeat illã duodecies ꝯiungũtur. Verbi grã: ꝯiũctio iouis ꝛ saturni nũc est in triplicitate aerea ꝛ icipit in signo geminoꝝ anno dñi 1325 ab illo tpe in 20 annis. s. anno dñi 1345 ꝯiungentur in aquario ꝛ ab illo in 20 annis

coniungentur in libra z postea in geminis: z ita fm hūc ordinem donec in his tribus signis duodecies ꝯiungantur z si multiplicaueris 2 0 per 1 2 inuenies 2 4 0 annos post quos ꝯiunctio mutabit se z itrabit triplicitatē aquaticā z stabit ibi sīr pr 2 4 0 annos: z sic de alijs triplicitatibus itelligas: z itelligas qḋ sicut dicit ꝙ ꝯiunctio maxima reuertit in 9 6 0 annis ad pncipium arietem.i.ad triplicitatē igneam: ita ꝯiunctio itrans pncipium alicuius alterius triplicitatis nō reuertit ad pncipium eiusdē nisi post 9 6 0 ānos stabit igit vt supra dictum est in qualibet triplicitate 2 4 0 annis z cū triplicitates sint quatuor.multiplica igit 2 4 0 per quatuor: z iuenis 9 6 0 ānos. Tertia ꝯiunctio est martis z saturni in cācro que fit in qbuslibet 3 0 annis. Quarta ꝯiunctio est iouis z saturni in quocūq̄ signo fuerit: z hoc fit in 2 0 ānis semel. Quinta ꝯiunctio est itroitus magni luminaris in pmum minutū eqnoctij vernalis.i.arietis. Sexta ꝯiunctio est solis z lune z eoꝝ oppositio. Et qñ dicitur ascēdens ꝯiunctionis magne itelligit de ascēdente.s.itroitus solis in arietē in illo anno in quo dꝫ fieri il la ꝯiunctio. Uerbi gratia: ꝯiunctio iouis z saturni fuit in geminis anno dñi 1 3 2 5. Et ascēdens itroitus solis in arietem in illo āno fuit taurus 2 0 gra. taurus ergo est ascēdens illius ꝯiūctionis. Iste ꝯiunctiones que dicte sunt vocātur ꝯiunctiones magne. Alie multe sunt ꝯiūctiones in planetis quaꝝ numerus est 1 2 0 fm Ptolemeū in 5 0 ppositione cētiloquij. Dicit enim ibi.nō obliuiscaris esse 1 2 0 ꝯiūctiones que fiunt in stellis erraticis. In illis enim est maior scia eoꝝ que fiunt in hoc mūdo suscipienti icremētum z decremētum. Et Haly ibi in cōmēto numerat eas: z dicit quod quedā sunt ꝯiunctiones binarie z quedā trinarie quedam quatrinarie quedā quinarie quedā senarie quedam septenarie. Binaria aūt ꝯiunctio est qñ duo planete tātū ꝯiungunt: z hoc potest 2 1 modis variari. Ternaria ꝯiunctio est quādo ꝯiungūtur tres planete z hoc potest variari triginta quinq̄ modis. Quatrinaria ꝯiūctio est qñ ꝯiungūtur quatuor planete: z hoc potest variari sīr 3 5 modis. Quinaria ꝯiunctio est quādo ꝯiungūtur quinq̄ planete: z hoc potest variari 2 1 modis. Senaria ꝯiunctio est quādo ꝯiungūtur sex planete: z hoc potest variari 7 modis. Septenaria non ēst nisi vna scilicet ꝯiunctio oium septem planetarum. Et si cōputaueris seu addideris hos numeros predictos ad inuicem iuenies 1 2 0. Qui volūt singulas numerare inueniēt eas numeratas in cōmēto propositionis preallegate.

Et ex hoc annimodar quod est. In hoc capto auctor docet inuestigare gradū ascēdente alicuius natiuitatis supposito ꝙ sciat signū ascēdens z ignoretur gradus: z hoc docet fm sniam Ptolemei nō fm propriam intētionem. Dicit enim Ptolemeus in 3 4 ppositione centiloquij Almusteli super locum ꝯiunctionis vel preuētionis est in consimili gradu anguli ex angulis omnis natiuitatis humane que fuerit in illa ꝯiunctione vel preuētione. Et omnis gradus qui nō est similis gradui almutem sup locum ꝯiunctionis vel preuētionis non est angulus alicuius natiuitatis humane. Sententia litere talis cum volueris iuenire gradum ascendētem natiuitatis alicuius ꝯsidera ꝯiunctionem solis ā lune que precessit natiuitatē vel oppositionem si precessit oppositio. Si precessit ꝯiunctio natiuitas dicitur cōiunctionalis: si precessit oppositio siue preuentio qḋ idem est natiuitas vocatur preuentionalis. Si natiuitas fuerit ꝯiunctionalis ꝯsidera gradum in quo ꝯiunguntur luminaria.s.gradum zodiaci in quo fuit coniunctio precedens illam natiuitatem. z vide quis planetarum sit fortior in gradu per multitudinem testimonioꝝ. ille enim est almutem super locum cōiunctionis. Equa ergo cum ad horam natiuitatis quo equa/

to conſtitue aſcendens ad horam natiuitatis ſm eſtimationeȝ ita tamen ꝙ ſis certus de ſigno aſcēdente. Si enim deficeres in ſigno hec regula nō valeret tibi. Habito igiẗ ſigno aſcēdente hora natiuitatis: ꝯſidera vtruȝ locus planete quem equaſti tali diſpoſitione ſtante ſit ꝓpinquior gradui aſcēdentis: vel gradui decime domus ꝛ cui eoruȝ fuerit ꝓpinquior. hunc angulum facies ſimilem gradui planete. hoc eſt: pone tot gradus ſigni exiſtentis in angulo quot gradus ptrāſiuit planeta de ſigno in quo eſt. Et vt euidentius pateat ſnia litere. pono in hoc exemplum. ¶ Pono ꝙ in hora natiuitatis alicuius aſcēdens fuit libra: ſed neſcio quis gradus eius: ꝛ pono ꝙ natiuitas fuit ꝯiunctionalis ꝛ cōiunctio precedens eam fuit in 6 gradu aquariȷ̄ video ꝙ ſaturnus eſt fortior in illo gradu. ergo equabo ſaturnum ad horam natiuitatis ꝛ ponatur ꝙ inueniam eum in 20 gradu v̄ginis video ꝙ ſaturnus in hoc caſu eſt ꝓpinquior aſcendenti ꝗ̄ medio celi ſcd̄m aſcēdens eſtimatum: faciam ergo angulum aſcendentis ad ſilitudinem gradus ſaturni. hoc eſt ponam vigeſimum gradum libre in aſcēdente ꝛ ſi fuiſſet ꝓpinquior medio celi feciſſem anguluȝ mediȷ̄ celi vigeſimū gradum ſigni ibidem exiſtētis. Si aūt natiuitas preuētionalis fuerit opaberis per gradum oppoſitionis ſicut nūc tibi dixi de gradu ꝯiunctionis. i. ꝯſiderabis planetam habentem plures fortitudines in gradu oppōnis. Sed dubium eſt de gradu preuētionis cum in preuētione ſiue oppoſitione ſol ſit in vno gradu ꝛ luna in oppoſito quē ergo gradū accipiemus pro gradu preuētionis vtrū gradum ſolis vel gradū lune. Dicit auctor ſm intētionem Ptolemei ꝙ gradū illius luminaris accipe debemus qđ fuerit ſup terrā. Sed adhuc reſtat dubium. Ponaẗ ꝙ vnū luminare ſit in ortu reliquuȝ in occaſu ꝛ ſic neutrum erit ſup terram nec ſub terra. Dicit auctor ꝙ qdam ſapientes dixerūt ꝙ debemus opari per gradum illius illuminaris qđ fuerit in oriente. Deinde dicit auctor ꝙ Ptolemeus dixit ſi plures planete ꝯuenirent in dn̄io loci ꝯiunctionis vel preuentionis. ſ. ꝙ duo planete vel tres in loco illo hērent equales fortitudines videlicet ꝙ vnꝰ haberet ibi tot fortitudines quot alter tūc debemus accipere illum qui fuerit in ſuo haim: ꝛ ſi quilibet eoꝝ fuerit in ſuo haim tūc debemus accipe illuȝ qui citius deberet mutari ad melius eſſe. i. illū qui citius intrabit ſignuȝ in quo habet plures fortitudines ꝗ̄ in illo ſigno in quo eſt. Et ſi fuerint orientales a ſole eligas eum qui fuerit ſoli ꝓpinquior: dūmodo nō ſit cōbuſtus. ¶ Juxta iſtam partē notāduȝ eſt ꝙ alter eſt modus inueſtigādi graduȝ aſcēdentis natiuitatis ꝛ ille modus accipiẗ a ſnia Ptolemei in 51 ꝓpōne centiloquiȷ̄ vbi dicit. Locus lune in natiuitate eſt ipſe gradus aſcēdens de circulo in hora caſus ſꝑmatis in matricē ꝛ locus lune hora caſus ſꝑmatis eſt gradus aſcēdens hora natiuitatis. Eſt etiam itelligēdum ad euidētiam dicēdoꝝ ꝙ more infantū in vteris matrū nō ſunt equales ſm ꝙ dicit Haly in cōmēto ꝓpoſitionis iam allegate. More aūt ſunt diſtincte in. 3. ſ. in maiorē moram ꝛ in mediā ꝛ in minoreȝ. Minor aūt mora ꝯtinet 258 dies Media mora ꝯtinet 273. Maior mora ꝯtinet 288 dies. Et dr̄ia iter maiorem ꝛ minorem ſunt 30 dies. Jſtud eſt itelligēdum de his que naſcūtur ſm curſum nālem. De abortiuis autem ꝛ de his qui naſcūtur in ſeptimo mēſe hec regula nō tenet. Quātitas autem more ifantis in vtero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatis. Si enim in hora natiuitatis luna fuerit in ꝑncipio ſeptime domus ſup terram. ſ. ſupra oriçōtem occidētalem tunc ifans fuit in vtero matris per moram minorem. ſ. per 258 dies. Et ſi luna fuerit in hora natiuitatis in gradu aſcēdente tunc ifans ſtetit in vtero per moram mediam. ſ. per 273 dies. Et ſi luna fuerit hora natiuitatis in gradu qui eſt ante gradum occidētis. ſ. in fine ſexte domus tūc infans ſtetit in vtero per moram maiorē. ſ. 288 dies. ¶ Et nota ꝙ cuȝ luna

in natiuitate est in parte occidētali prope orizōtem si astronomus credit eam esse sup terram qñ est sub terra vel ecōtra errabit in hora ꝯceptionis per 30 dies. Si ꝟo luna fuerit super terram elōgata ab occidēte.i.inter oriens ⁊ occidēs mora in vtero est maior minori mora ⁊ minor media. Dico qꝺ est maior minori mora ſm quātitatem elōgationis lune ab occidēte. Et si luna fuerit sub terra elōgata ab ascēdente mora in vtero est maior media ⁊ minor maiori ⁊ est maior media ſm quātitatem elōgationis lune ab ascēdente. Cum ſm hāc viam volueris gradū ascēdentis natiuitatis alicuius inuestigare ꝯstitue ascēdens ad horam natiuitatis ſm estimationē ꝓpinquiorē quantum poteris veritati ⁊ equa lunā ad illam horam: ⁊ vide in quo loco ceciderit in figura: ꝙ si ceciderit in ꝓncipio septime domus subtrahe ab hora natiuitatis 258 dies. Et remanebit hora ꝯceptionis. Si ꝟo ceciderit iter septimam domū ⁊ ascēdens.s. super terram vide per quot gradus sit elōgata a gradu occidentis ⁊ pro qbuslibet 12 gradibus accipe vnū diem ⁊ pro quolibet gradu qui fuerit vltra 12 accipe duas horas quos dies ⁊ horas adde sup moram minorem.i.sup 258 dies. Et totum subtrahe ab hora natiuitatis ⁊ remanebit tempus ꝯceptionis. Si ꝟo ceciderit in ascēdente subtrahe ab hora natiuitatis 273 dies ⁊ remanebit tempus ꝯceptionis. Si ꝟo ceciderit inter ascēdens ⁊ septimam.s.sub terra ꝯsidera quātum sit elōgata a gradu ascēdēte ⁊ pro quibuslibet 12 gradibus accipe vnum diem ⁊ pro quolibet gradu residuo duas horas ⁊ numeꝝ dierum ⁊ horaꝝ ꝓuenientem adde super moram mediam ⁊ totum subtrahe ab hora natiuitatis. Si ꝟo luna ceciderit in fine sexte domus subtrahe ab hora natiuitatis moram maiorem ⁊ remanet hora ꝯceptionis. Hora igiꝭ ꝯceptionis nota equa lunam ad illam horā ⁊ gradus in quo inuēta fuerit fuit ascēdens in hora natiuitatis. Et hec via sit vera ſm intētionem fere oīum sapiētum. Videtur tamē mihi ⁊ certus sum ꝙ nō sufficit ad inuestigādum gradum ascēdentem in casu vbi nō habeo gradum ascēdentem nisi per estimationem. Supponit enim ꝙ sciam elōgationem lune a gradu occidētis vel ab ascēdente: ⁊ si ignorem gradum ascēdentem ⁊ per ꝯñs gradum occidentis quomodo potero scire distātiam lune ab aliquo illorum nescio. Posito enim ꝙ estimatio mea deficiat per 12 gradus distantia lune ab occidente vel ab ascēdente etiā deficiet per 12 gradus ⁊ pro illis 12 deberet accipi vna dies ⁊ sic deficiet hora ꝯceptionis per vnaȝ diem ⁊ defectus vltimus scilicet in gradu ascēdentis erit quantum luna mouetur vna die.

QTer ex hoc hylech. In hoc caplo auctor docet eligē hylech.s. significatoreȝ vite in natiuitatibus. Sniā lre est ista. In eligēdo significatorem vite debemus incipere a sole si natiuitas fuerit in die ⁊ si iuenerimus ipsum ante gradū ascēdentem per 5 gradus vel infra idest si iuenerimus ipsum solem in 5 gradibus qui ascēderunt super orizōtem.s. in fine 12 domus aut si iuenerimus ipsum in 10 domo vel 11 domo accipiemus solem pro hylech siue fuerit in signis masculinis siue in signis femininis. Si ꝟo non fuerit in his locis debemus ispicere si fuerit in 7 vel 8 vel 9 domo in signis masculinis adhuc accipiemus ipsum pro hylech. ¶ Si ꝟo his tribus locis iam dictis.s. in 7 domo vel 8 vel 9 esset in signis femininis non esset aptus ad hoc ꝙ esset hylech. Si igitur sol nō fuerit aptus hylech aspiciemus ad lunam si eam iuenerimus in ascēdēte vel in 2 vel in 3 domo aut in 7 vel 8 domo ipsa erit hylech. siue fuerit in signo masculino siue feminino. Si ꝟo nō fuerit in his locis aspiciemus si iuenerimus eam ante gradum signi ascēdentis per 5 gradus vel ifra: aut in 10 domo aut 4 aut in 5 in signo feminino adhuc ipsa erit hylech. Si autem in his locis esset in signis mascu-

 Jaco.

linis non esset apta hylech. Si ꝟo natiuitas fuerit in nocte debemus incipere ꝑmo a luna. Si inuenerimus eam ante gradum occidētis per 5 gradus vel īfra .i. in illis 5 gradibus qui sunt sub terra ex parte occidētis aut in aliquo alioꝝ locoꝝ predictoꝝ ſm modū dictum ipsa erit hylech. Et si ipsa nō fuerit apta aspiciemus ad solem qui si fuerit ante gradum septime domus ꝑ 5 gradus vel īfra .s. sub terra aut fuerit in 4 vel 5 domo erit aptus hylech. siue signa sint masculina siue feminina. Et si fuerit in ascēdente vel in 2 domo in signo masculino erit aptus hylech in feminino ꝟo non. Si ꝟo luminaria nō fuerint apta vt sint hylech aspiciemus vtrum coniunctio precessit natiuitatē vel oppositio: ꝙ si ꝑcessit ꝯiunctio aspiciemus gradum ꝯiūctionis .s. illū gradū in quo luminaria fuerūt ꝯiuncta ante natiuitatē: ⁊ si inuenerimus ipsū gradū in aliquo quatuor anguloꝝ vel in aliquo succedētinm accipiemus ipm pro hylech. Et si non inuenerimus ipm in aliquo anguloꝝ neqꝫ succedētium. Debemus aspicere ad gradū partis fortune qui si fuerit in aliquo anguloꝝ vel succedētium debemus ipsū accipe pro hylech. Si ꝟo nō fuerit in aliquo hoꝝ locoꝝ debemus vltimo accipe gradum ascēdentē natiuitatis. Si aūt oppositio ꝑcessit natiuitatē debemus aspicere ad gradum oppōnis sicut dcm̄ est de gradu ꝯiunctionis ⁊ postea ad partē fortune ⁊ vltimo ad gradū ascēdētem natiuitatis: nec opꝫ in gradu ꝯiūctionis vel preuētionis vel partis fortune aspicere vtrū signa sint masculina vel feminina. Et sic pꝫ ꝙ sol pōt esse hylech in die ⁊ nocte sup terram ⁊ sub terra in 11 locis. Pōt enim esse sup terram hylech in sex locis ⁊ sub terra in 5. Et luna silr pōt esse hylech in 11 locis. Pōt enī sub terra esse hylech in sex locis ⁊ sup terram in 5. Si aūt luna in aliquo ꝑdictoꝝ locoꝝ fuerit cōbusta sub radijs solis nō erit apta hylech. Et cū fuerint domus equate ſm doctrinā traditā in canonibus astrolabij ⁊ tabulaꝝ ꝑmi mobilis ois planeta qui fuerit ante ascēdens vel ante ꝑncipiū alicuius alterius domus per qnqꝫ gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que succedit. Et ois locus ex locis predictis nō pōt esse hylech nisi aspiciat eum aliqs planeta hn̄s dignitatem in loco illo .s. ꝙ sit dn̄s domus vel dn̄s exaltationis aut triplicitatis aut termini aut faciei. Tota snīa lr̄e pōt reduci ad pauca ꝟba. Quinqꝫ sunt loca a qbus accipit̄ hylech .i. significator vite que sunt hec: sol: luna: gradus ꝯiūctionis vel preuētionis: pars fortune gradus ascendēs natiuitatis. Si natiuitas fuerit in die īcipiēdum est a sole. Et si nō fuerit in locis aptis ſm ꝙ ꝑdictum est recipiēda est luna. Et si nō fuerit apta recipiēdus est gradus ꝯiūctionis vel preuētionis qui si nō fuerit aptus recipiēda est pars fortune. Et si non fuerit apta recipiēdus est gradus ascēdentis natiuitatis. Dicit Ptolemeus ꝙ hylech nunqꝫ debeat accipi ab aliquo loco existēte sub terra. Dicit enim sic ⁊ cōueni[illegible]n operemur in re tā nobili sicut ista per id totum qꝺ est sub terra sed semꝑ per id q[illegible]dit ⁊ apparet sup terram. Nec ꝯuenit nos operari ꝑ signum qꝺ ascēdens nō aspicit nec per signum qꝺ ascēdit ante ascēdens qꝺ dicitur domus laboris .i. domus 12. qꝛ est cadens ab angulo ⁊ plus etiam: qm̄ fumositates que eleuant̄ ab humoribus terre turbant virtutem eius que venit ab ea ad terrā cum spissitudine ac lugubritate sua: ⁊ damnāt eam ꝓpter qꝺ apparēt colores ⁊ magnitudines stellaꝝ existētium in hac domo alterius manerici qꝫ sint per naturam eoꝝ. Haly Abenragel dicit sapientes in h sunt plurimum discordati: tn̄ id in quo maior pars eoꝝ ꝯcordat est ꝙ īcipiunt primitus in natiuitatibus diurnis a sole ⁊ aspiciunt si est in aliquo anguloꝝ vel succedēti ⁊ in signo masculino ⁊ in quarta masculina ⁊ aspexerit aliquā dignitatum suaꝝ erit ipse hylech: ⁊ si ita nō fuerit nec aspexerit aliquam dignitatum suaꝝ nō erit ipse aptus pro hylech: ⁊ perquires tūc hylech a luna ⁊ si eam inueneris in angulo vel in succedēti ⁊

In signo feminino z in quarta feminina z aspexerit aliquā dignitatum suarū accipe eā pro hylech alioquin nō erit apta: tūc aspice natiuitatem si fuerit piūctionalis accipe hylech a gradu ascēdente: z si dñs aliquis hñs ibi aliquam dignitatē aspexerit gradū illum accipies eum pro hylech. Et si ascēdens nō fuerit aptum pquiras hylech a parte fortune. Et si pars fortune nō fuerit apta pquiras hylech a loco piūctionis vel oppositionis precedētis natiuitatem. Et si nō fuerint apti natiuitas nō habebit hylech. Et oportebit te nescio reuerti ad dirigēdum per athaçir loca hylech ad loca fortunarum z ad radios eorū z ibi inuenies locum finis. Et si natiuitas fuerit nocturna pquiras pmitus hylech a luna sicut icepisti pergrere de die a sole. Et si eam inueneris in angulo vel in succedēti in signo feminino z in quarta feminina z aspexerit aliquā dignitatum suarū ipsa erit hylech. Alioqn pergras hylech a sole z si eū īueneris in angulo vel in succedēti in signo masculino: z in quarta masculina z aspexerit eū hñs dignitatem ibidem accipias eū pro hylech alioqn nō erit aptus. Et tūc si natiuitas fuerit preuētionalis pquiras hylech a parte fortune sicut perquisiuisti a luna z sole. Et si pars fortune nō fuerit apta pquiras hylech a gradu ascēdente. Et si aliqs eorū nō fuerit aptus pro hylech pquiras hylech a gradu piūctionis vel preuētionis pcedētis natiuitatem. Et si fuerit in angulo vel in succedēti: z fuerit aspectus ab aliquo habēte ibi aliquam ex qnqz dignitatibus accipe eū pro hylech. Et qñ sol fuerit hylech z nō habuerit alcochodē pquiras hylech a gradu lune z si ille. i. gradus lune fuerit hylech z nō habuerit alcochodē pergras hylech a gradu ascēdente si natiuitas fuerit piūctionalis: z si gradus ille fuerit hylech z non habuerit alcochodē pquiras hylech a parte fortune. Tñ si natiuitas fuerit preuētionalis icipe pmitus a parte fortune: z si fuerit hylech z nō habuerit alcochodē aliquis horū perquiras hylech a gradu piūctionis vel oppositionis añcedētis natiuitatem: z si nullus eorū habuerit alcochodē qm natus nō habuit hylech nec alcochodē est significatio vite hac durabilitatis modice. Et scias qꝫ in hylech qui perquirit ab ascēdēte z a parte fortune z a gradu piūctionis vel preuētionis nō aspicit masculinitas nec femininitas signorū neqz quartarū. Et dicit maior pars sapiētum qꝫ luna in tertia domo apta est vt sit hylech: qr gaudet in ea z dicūt similiter qꝫ soli in nona domo pueniт esse hylech: quia gaudet ibidem.

Et ex hoc alcochoden. In hoc caplo docet auctor eligere alcochodē qui est dator annorū vite. Snia lre est talis cum volueris scire quis planetarū est dator annorū vite. debemus aspicere quis planetarū habeat plures dignitates siue fortitudines i loco hylech. Verbi gratia: si sol fuerit hylech debemus respicere planetam fortiorem i loco solis. Et si luna fuerit hylech debemus respicere fortiorem in loco lune. z sic de alijs locis itelligēdum est. Et si talis planeta aspexerit locum hylech a quocūqz aspectu debemus ipsuꝫ accipe pro alcochodē. Si vo nō aspexerit debemus respicere aliū post illum. s. planetā qui habet in loco hylech aliquas fortitudines: sed nō tot sicut primus dñs gradus. Verbi grā: si venus hēat in loco hylech sex fortitudines z alius habeat ibi 5 vel 4 fortitudines si pmus nō aspexerit locum hylech nō poterit esse alcochodē. tūc si scds aspexerit locum hylech debemus ipsum accipe pro alcochodē: z si ille etiam nō aspexerit debemus aspicere iterum ad alium habētem pauciores dignitates z sic debemus procedere: donec ineniamus aliquem aspicientem locum hylech qui habeat aliquam dignitatem in loco hylech: z si nullum planetam inuenerimus aspiciētem locum hylech qui habeat ibi dignitatem vel dignitates ille locus non potuit esse hylech: ideo in hoc casu oportet querere aliud hylech secundum modum prius

dictum. Verbi grã: si natiuitas fuerit diurna z sol fuerit in loco apto ad hoc q̧ sit hylech: tñ nullus hz dignitatem in loco solis aspiciens ipm sol nõ poterit esse hylech: qz non hz alcochodê: ideo opz túc perquirere hylech a luna. z si ipsa fuerit in loco apto hylech z nullus dñs in loco eius dignitatê sit aspiciens eum opz perquirere hylech a parte fortune vel a gradu ꝯiunctionis vel ꝑuentionis vel gradu ascêdente ꝓm ordinem ꝑdictum. Et videbat̃ qbusdã esse icipiêdum a dño domus ita videlicet q̧ si dñs domus loci hylech aspexerit hylech accipiebãt eum pro alcocboden z nõ aspexerunt aliquem alium. Si aût dñs domus nõ aspexerit aspiciebãt ad dñm exaltationis qui si aspexerit ponebãt illum alcocboden. Et si ille nõ aspexerit aspiciebant dñm triplicitatis. deinde ad dñm termini: deinde z vltimo ad dñm faciei. Dorothius aspexit ꝑmo dñm termini: z ꝑposuit eum dño domus: sed hoc nõ videt̃ veritati ꝯsonum. Et qdã dixerût si duo vel tres vel plures planete ꝯueniant dignitatibus ita q̧ habeant equales fortitudines essentiales in loco hylech z oês aspexerint illuz locû accipiêdus est ille qui ꝓpinquius aspicit: z si in hoc êt ꝯueniant qd raro ꝯtingit accipiêdus est ille qui fuerit in esse laudabili a sole ita q̧ sit ꝯiunctus cû sole in vno gradu z non sit elôgatus ab ipso per 16 minuta. Vel accipiêdus est ille q fuerit ꝓpinquior angulo aut ille qui fuerit in initio ortus matutini. s. qui icipit appere in mane ante ortû solis aut ille qui fuerit in statione sua scda z iens ad directionê aut qui fuerit in alio esse laudabili a sole. s. q̧ sit oriêtalis si fuerit aliqs trium supioꝝ aut occidêtalis si fuerit aliqs trium iferioruz. Si ꝟo ꝯtingat q̧ sol fuerit hylech z fuerit in leone vel in ariete. s. in domo vel exaltatione sua erit ipse hylech z alcochodê. Et si luna fuerit hylech z fuerit in cãcro vel in tauro erit ipsa hylech z alcochodê z nõ opz ꝯsiderare aliquê alium. Ptolemeus dicit q̧ ille est alcocbodê q hz plures fortitudines in loco hylech siue aspiciat siue nõ aspiciat ipm locum. sed nullus sapiêtum ꝯcordat cû eo in hoc: z ideo tutius videt̃ mihi tenere viã sapiêtum. De annis ꝟo quos dat alcocbodê lz auctor nihil dicat: volo tñ ꝓm sniam Haly Abêragel pauca z veritati magis ꝯsona narrare. Dicit Haly Abêragel maior pars sapiêtum huius scie dicût q̧ qñ alcocbodê fuerit in angulis dat ãnos suos maiores: z qñ in succedêtibus dat ãnos suos medios: z qñ in cadêtibus dat annos suos minores nec dat melioramêtû alicui succedêtium sup alium z est error. Dicit Haly Abêragel. scias q̧ de secretis cooptis z signalibus celatis huius scie est qñ alcocbodê fuerit in gradu decime domus dat ãnos suos maiores. Et qñ fuerit in gradu vndecime domus dat annos suos medios. Et qñ remouet̃ ab vno istoꝝ duoꝝ locoꝝ z vadit ad aliû aspice quot gradus sunt ab vno ad aliû z diuide ꝑ eos annos qui sunt iter annos maiores z annos medios. Verbi grã: pono q̧ gradus 10 domus sit tertius gradus pisciû: z pono q̧ venus sit alcocbodê z sit in 13 gradu pisciuz: est ergo elôgata a pûcto 10 domus ꝑ 10 gra. z pono q̧ a ꝑncipio 10 domus vsq3 ad ꝑncipiû 11 sunt 30 gra. Scio q̧ si eêt in ꝑncipio 10 domus daret ãnos maiores q sût 82. Et si eêt in ꝑncipio 11 domus daret annos suos medios q sût 45. nûc aût in neutro hoꝝ duoꝝ pûctoꝝ est. subtrahã ergo 45 ãnos. s. medios ab annis maioribus. s. 82. z remanêt 37 anni qs mltiplicabo ꝑ distãtiã veneris a ꝑncipio decime domus z ꝓueniêt 370 z diuidã ꝑ 30. s. ꝑ lôgitudinê iter decimã domû z vndecimã z exibût 12 anni z remanêt post diuisionê 10 q multiplicabo ꝑ 12 z diuidã ꝑ 30 z exibût qtuor mêses. subtrahã g 12 annos z qtuor mêses ab annis maioribus veneris z remanebût 69 ãni z 8 mêses: z erût anni quos dat venus in tali casu. Istud exêpluz poteris applicare ad alios angulos z domos. Dicit Haly Abenragel qñ alcocboden fuerit côbustus z ipse iens ad solem ita q̧ nõ appareat ꝑdit totû datum suû. qz qñ est in hoc statu nõ dat ni-

ß dies vel horas vel res que nomé non hñt: ꝛ terminus cóbustionis est iste. Postq̄ saturnus fuerit occidẽtalis a sole ꝛ sol iuerit ad eũ ꝛ fuerit iter eos 15 gradus donec remãserit ꝛ orientalis fuerit ꝛ fuerit inter eos decẽ gradus cõpleti. Et iuppiter illud idem. Mars tñ postq̄ inter eum ꝛ solem in occidẽte fuerint 15 gradus quousq̄ fit orientalis ꝛ inter eos sint nouẽ gradus. Mercurius tñ facit facta sua ꝛ dat dona sua cõpleta quãdiu fuerit directus: dũmodo nõ sit appropinquatus soli ad minus de septem gradibus ꝛ a septẽ gradibus vsq̄ ad 5 dat. non tñ cõplete. Sed a pncipio septem graduum donec trãseat solem per quinq̄ gradus perdit suum datum totũ: ꝛ a quinq̄ gradibus vsq̄ ad cõplemẽtum septem graduũ dat modicum: verũ postq̄ transiuit 7 gradus dat suum datũ cõpletum. ꝛ hoc idem facit venus excepto q̄ qñ apparet visibiliter ad minus hor̄ quinq̄ graduũ dat tunc datum suum cõpletum. Luna tñ qñ applicat soli eũdo ad eum ꝛ fuerint inter eos 15 gradus debilitat̄ eius factum ꝛ dat modicam rem. s. dies vel qđ huic assimilat̄. Et qñ applicuerit soli ad 12 gradus pdit totum eius datũ donec trãsiuerit gradum solis per 10 gradus ꝛ tũc dat modicũ datum dies. s. vel qđ ei assimilat̄ quousq̄ trãsiuerit solẽ per 12 gradus ꝛ tunc dabit totũ eius datum cõpletum. Casus autẽ planete qui est ꝯrius exaltationi aufert medium dati. ꝛ terminus huius casus ꝛ ita sol cũ fuerit in qnto gradu libre quousq̄ transeat 25 gradus eiusdẽ est in casu suo: residuũ signi iudicabit̄ sicut detrimẽtum. Saturnus est in suo casu a pncipio duodecim gradus arietis donec trãseat 26 gradũ eiusdem: ꝛ residuum signi pro detrimẽto iudicabit̄. Juppiter est in suo casu a q̄rto gradu capricorni vsq̄ ad cõplemẽtum 20 graduũ: ꝛ residuũ signi iudicabit̄ sicut detrimẽtum. Mars est in suo casu a pncipio 19 gradus cãcri vsq̄ ad finẽ ipsius cancri: ꝛ in pncipio ipsius signi iudicat̄ sicut detrimẽtũ. Et venus est in suo casu postq̄ trãsiuit terminũ Jouis vsq̄ ad 21 gradũ v̄ginis. Jstud de venere qđ dicit non pōt stare nisi itelligas s̄m terminos Ptolemei. scđm enim terminos illos 14 grad. v̄ginis est finis termini iouis. Scđm ꝯo terminos positos in alchabitio nõ est ita. ibi enĩ terminus iouis finitur in 21 gradu v̄ginis. Uel igit̄ lr̄a halẏ est corrupta vel non pōt dcm̄ suum itelligi nisi s̄m terminos Ptolemei. Et mercurius est in suo casu a pncipio 8 gradus piscium vsq̄ ad cõplemẽtum 19 graduũ ipsius: ꝛ in residuo eiusdẽ signi iudicat̄ tanq̄ si esset in detrimẽto suo. Retrogradatio trium supior̄ planetar̄ a pncipio sue retrogradationis vsq̄ ad oppositionẽ solis. i. vsq̄ ad medium retrogradationis aufert medietatẽ dati ꝛ alia medietas remanet: ꝛ qñ trãsiuerit oppositionẽ solis aspice quot gradus ꝛ minuta ibit retrogradãdo ab oppositione solis ꝛ quot fuerint aspice quã ptem pportionalem hñt ad oẽs gradus quos hꝫ retrogradari ab oppõne vsq̄ ad directionem ꝛ tãtum addas medietati dati ꝛ dirigas gradus illos recte cũ suis minutis tali mõ q̄ qñ planeta fuerit in pncipio directionis sue dabit recte suũ datum cõpletũ. Pono in hoc exẽplum: pono q̄ mars fuerit alcocho den ꝛ fuerit datũ suum totũ 60 anni s̄m pportionem prius factã inter angulũ ꝛ succedẽtem ꝛ ponat̄ q̄ sit ipse retrogradus iter mediũ retrogradationis amisit ergo in medio retrogradationis sue ꝛ ante mediũ retrogradationis medietatẽ hor̄ annor̄ ꝛ remãserũt 30 anni: ꝛ pono q̄ iuerit vltra mediũ retrogradationis sue. i. oppositionẽ solis retrogradãdo p duos gradus: ꝛ pono q̄ ab oppõne vsq̄ ad directionẽ debeat ire retrogradãdo p 10 grad. multiplicabo igit̄ duos gradus per medietatẽ dati q̄ amisit. s. per 30 annos ꝛ puenient 60 que 60 diuidã per 10 ꝛ erunt 6 anni quos annos addã medietati dati. s. 30 annis ꝛ puenĩet 36 anni. hoc est datũ martis in casu pposito. Tũ venus ꝛ mercurius postq̄ quilꝫ eor̄ icipit retrogradari pdit medietatẽ dati eius q̄ dat qñ est directus: ꝛ postmodũ aspice quot gradus

⁊ minuta sibi remanēt vsq3 ad occultationē suam recte quāto plus poteris: q2 venus forte apparebit existēdo iter eam ⁊ solē minus 5 gradibus. Et qñ fuerit apparēs dabit mediū datū nisi apparuit existēdo iter eam ⁊ solē minus 5 gradibus: q2 tūc nō ꝓdest illi apparitio illa in hoc casu. Postmodū dirigas illos gradus ⁊ minuta postq̄3 retrogradari icepit quousq3 occultauerit se subtilr̄ ⁊ recte ⁊ diuidas ꝑ hoc medium dati ꝙ remāsit in mō predicto. q2 qñ occultaẗ totū ꝑdit eius datū sicut ꝑdiximus: q2 nihil remanet ei. Et pōt exēplificari ad silitudinē exēpli dati in retrogradatione triū supioꝝ. Dicit Haly ꝙ iuppiter ⁊ venus qñ ꝯiuncti fuerint corꝑalr̄ vel qñ aspiciūt alcocbodē de tertio vel sextili addūt numero annoꝝ quos dedit alcocboden ſm numeꝝ annoꝝ suoꝝ minoꝝ annos vel mēses vel dies vel horas iuxta v̄tutes vel debilitates eoꝝ: ⁊ tñ ambe ifortune saturnus ⁊ mars qñ iunguntẗ corꝑaliter cū alcocboden vel ipsum aspiciunt de opposito vel q̄rto minuūt ei numeꝝ annoꝝ suoꝝ minoꝝ. Sed qñ mercurius fuerit cū fortunis addētibus alcocboden addit ipse silr̄ numeꝝ annoꝝ suoꝝ minoꝝ: ⁊ qñ fuerit cum ifortunis minuētibus alcocboden minuit etiā partem suā ⁊ qñ mars ⁊ saturnus aspexerint de tertio a signis breuium ascēsionū aut de sextili a signis longaꝝ ascēsionum minuūt. Et dico ꝙ sol in quarta ⁊ oppositione minuit numeꝝ annoꝝ suorum minoꝝ: ⁊ addit de 3 ⁊ sextili. Multi ex astrologis antiqs ⁊ modernis dicūt ꝙ luna fortunata addit de tertio vel sextili: ⁊ oēs sapientes huius scie confitentẗ qđ qñ natus nō habuerit hylech ⁊ habuerit aliquam duaꝝ fortunaꝝ in ascendente vel medio celi possibile est qđ viuet ſm quātitatem annoꝝ minoꝝ illius fortune que vitā significauit nisi gradus ascendens ⁊ luna fuerint infortunati vel fuerit eadem fortuna dña domus mortis: q2 tunc significat modicam durabilitatem ⁊ vitam.

Almutē v̄o qui preest natiuitati.

Hic auctor docet eligē almutē. i. planetā dñatorē in figura a quo accipiẗ esse nati post hylech ⁊ alcocboden. Sñia lr̄e est ista. planeta hñs maius dñium siue plures fortitudines in 5 locis predictis a qbus accipiẗ hylech que sunt locus solis locus lune locus ꝯiunctionis vel ꝑuentionis ꝑs fortune gradus ascendens ille planeta est almutē. i. vincēs. Et si aliqs habuerit dignitates in duabus vel tribus vel pluribꝰ locis ex locis ꝑdictis ille est almutē. Uerbi grā: pono ꝙ vnus planeta sit dñs ascēdētis ⁊ dñs termini eiusdē ascēdentis ⁊ cū hoc dñs faciei eiusdē. talis planeta hēt in ascēdente 8 fortitudines: ⁊ pono ꝙ alter planeta sit dñs exaltationis ascēdentis ⁊ dñs domus loci solis ⁊ dñs triplicitatis partis fortune: talis planeta esset dignior almutē q̄3 ꝑmus: q2 h3 plures fortitudines in locis ꝑdictis. Et vt abbreuieẗ sermo colligēde sūt fortitudines cuilibet planete in 5 locis ꝑdictis: ⁊ ille eoꝝ qui abundauerit in numero fortitudinū ille erit almutem.

Et ex hoc ꝓfectio in annis natiuitatu3 atq3 mun.

In hoc capl̄o docet opus ꝓfectionis. i. mutationis annoꝝ de vno signo ad aliud: ⁊ hoc duplr̄. Primo in ānis natiuitatum. Scđo in annis magnaꝝ ꝯiunctionum. Opus in annis natiuitatu3 est facile ⁊ est sñia lr̄e talis. cum volueris scire ad ꝙ signum applicat annus natiuitatis alicuius: vide quot anni solares ꝓfecti trāsierint nato ⁊ incipies a gradu ascendente natiuitatis: ⁊ dabis cuilibet anno vnum signu3: ⁊ vbi finitus fuerit numerus ibi erit signum ꝓfectionis ab ascendente. Uerbi grā: ascēdens alicuiꝰ natiuitatis fuit 10 gra. arietis in fine ꝑmi anni venit ꝓfectio ad 10 gradū tauri. In fine scđi anni ad 10 gradum geminoꝝ: ⁊ sic ſm hūc ordinem dādo cuilibet anno signu3 vnum vsq3 ad cōple-

mentum 12 annoꝝ.tunc enim.s.in fine 12 annoꝝ reuertitur ad locum radicis.Si aũt multi anni transierint nato subtrahe a toto numero annoꝝ pfectoꝝ qui trãsierũt nato 12 quotiens poteris.i.diuide per 12.ꝛ numeꝝ qui remanet infra 12 proyce ab ascendente natiuitatis ſm modũ prius dictum.Uerbi gfa:ascendens cuiusdã natiuitatis fuit 13 gradus ṽginis:ꝛ trãsierunt nato 32 anni solares cõpleti:subtrabã a 32 annis 12 bis ꝛ remanẽt 8 anni cõpleti:dabo ergo pmum annum virgini:secũdum libꝛe:tertium scoꝛpioni:quartũ sagittario:qntum capꝛicoꝛno:sextum aquario:septimũ piscibus:octauum arieti:veniet ergo pfectio ad signuꝫ qḋ succedit immediate.s.ad taurũ ad ꝯsimilem gradũ gradui radicis.s.ad 13 gradũ eiusdẽ.Sicut dixi de gradu ascẽdente:ita faciẽdum est de gradu solis:ꝛ gradu lune:ꝛ gradu partis fortune:ꝛ vbi applicuerit annus dñs illius signi est dispositoꝛ illius anni.Et ab illo accipiũtur facta de qbus natus se intromittet illo anno ꝛ foꝛtunia ꝛ ifoꝛtunia que accidẽt sibi illo anno.Auctoꝛ ponit exẽpla in lr̃a:ideo nõ est necesse multũ insistere exẽplis. Deinde dicit auctoꝛ cũ pfectio anni puenerit ad aliquẽ gradũ alicuius signi ꝛ fuerit aliqs planeta vel radij alicuius planete post ipsum gra.in eodẽ signo vel in eadẽ domo in figura ꝛ volueris scire qñ pueniet pfectio ad ipsum planetã vel radios eius:vide quot gradus ꝛ minuta sint inter gra.ad quem puenit annus ꝛ ipsum planetam vel radios eius ꝛ multiplica illos p 12 ꝛ sextã partẽ vnius diei hoc est dicere.dabis cuilibet gradui 12 dies ꝛ sextã partem vnius ꝛ puenient tibi dies qui sunt a pncipio illius anni vsqꝫ ad tp̃s in quo pfectio pueniet ad planetã vel eius radios. Ratio aũt quare cuilibet gradui dantur 12 dies ꝛ sexta vnius diei est:qꝛ hoc modo in fine anni cõpletur vnum signum.Si enim multiplicaueris 30 gradus per 12 ꝛ sextã vnius puenient 365 dies qui sunt dies vnius anni.Dicit Ptolemeus in ppositione 236 q̃rte partis quadripartiti sui:ꝛ sciemus dispositionẽ facti annoꝝ accipiendo numeꝝ annoꝛuꝫ natiuitatis:ꝛ pyciemus eos a quolibet locoꝝ hylegioꝛum ſm oꝛdinem signoꝝ dãdo vnicuiqꝫ signo annũ vnum ꝛ accipiemus dispositoꝛẽ a signo in quo applicat numerus graduum. Idem Haly in cõmento dicit qḋ in hoc dicto vult narrare Ptolemeus ꝙ qḋlibet signum disponit anno vno:ꝛ sic ibit signi reuolutio in quo est significatoꝛ quibuslibet 12 annis vna vice vsqꝫ ad finem vite:ꝛ hoc sciunt omnes astrologi.

P Rofectio aũt ex annis mundi. Hic docet opus profectionis in annis mũdi.Snia lr̃e est talis.Cum volueris scire applicationẽ annoꝝ alicuius secte vide quot trãsierint anni solares cõpleti a pncipio illius anni in quo fuit magna ꝯiunctio que significauit illam sectã:ꝛ diuide illum numeꝝ annoꝝ per 12 ꝛ numerũ qui remãserit infra 12 pyce ab ascẽdente illius anni in quo fuit ꝯiũctio ꝛ vbi applicuerit numerus ibi est signũ pfectionis.Auctoꝛ ponit exẽplum in lr̃a de secta sarracenoꝝ.s.machometi:ꝛ dicit qḋ inter annũ ꝯiunctionis que significauit legẽ illam ꝛ annũ apparitionis machometi.s.in quo incepit p̃dicare fuerũt 61 anni.Alia lr̃a hꝫ 52 anni. Ego credo ꝙ debẽt esse 52 anni:ꝛ 57 dies.alioqn nõ ꝯcoꝛdabit cũ illo qḋ dicit postea:ꝛ ascẽdens illius anni in quo fuit illa ꝯiunctio fuit signũ geminoꝝ ꝛ puenit ille annus in quo incepit p̃dicare ad signũ ṽginis.s.ad signũ illius planete qui fuit dñs signi ascẽdentis anni ꝯiunctionis.Si enim subtrahant a 51.12.quotiẽs poterit remanẽt 3.detur ergo signo geminoꝝ primus.scḋs cancro.tertius leoni.ꝛ sic annus incõpletus qui nõ fuit positus in numero puenit ad signũ ṽginis. Nõ est nobis magna cura quot anni fuerũt ab anno illius ꝯiunctionis vsqꝫ ad pmum annũ arabũ. Sufficiat enim nobis scire ꝙ annus ille in quo inceperãt anni arabũ puenit ad ṽgi

ascendente & p medietatē arcus nocturni eiusdē gra. oppositi & p gradū oppositū loci sigtoris ad quē dirigēdus est: & est eadē opatio sicut sit iter ascēdens & angulū terre. Si vo ptingat q sigtor dirigēdus sit i vna q̄dra & locus ad quē dz dirigi sit in alia q̄dra. Uerbi gra: sigtor sit iter mediū celi & ascēdēs: & locus ad quē dz dirigi sit iter ascēdens & angulū terre tūc p̄ ambes dirigē vsq ad angulū & postea dirigē angulū vsq ad locū ad quē dz dirigi & iungere has directiones insil. Diriges aūt sigtorē prius dcm: ita q accipias distātiā sigtoris ab angulo q est retro ipm in ordine signoꝝ sicut si fuerit iter angulū mediȷ celi & ascēdens accipies distātiā eius ab angulo mediȷ celi. Et si fuerit iter ascēdēs & angulū terre accipies distātiā eius ab ascēdēte: accipies et medietatē arcus diurni vel nocturni gra. sigtoris vel ei° oppositi p modū prius dcm: & angulum ad quē vis dirigē accipies pro loco ad quē dz dirigi: & tenēto ordinē prius dcm. Illa directione facta diriges angulū p modū pus dcm qn̄ sigtor fuerit in aliq̄ angulo vsq ad locū ad quē dz dirigi sigtor: & addes vnā directionē cū alia: & puenient gradus directionis. Auctor in lra dicit q dz accipi distātia sigtoris ab angulo & illa dz diuidi per ptes horaꝝ gradus sigtoris & puenient hore distātie sigtoris ab angulo & dicit q dz accipi sexta ps diie duoꝝ sigtoꝝ quā sextā ptem iubet multiplicare p horas distātie sigtoris a meridie: & pueniens iubet addere ad sigtorem circuli directi vel subtrahere p modū dcm. Sed modus quez posui est leuior & planior. In mō. n. auctoris opz accipe distātiam ab angulo p eūdem modū quē ego posui & vltra hoc opz querere ptes horaꝝ gra. sigtoris: & postea diuidere distātiam ab angulo per ptes horaꝝ gradus sigtoris & qd puenerit tenere. Opz et sm modū suum querere sigtorem circuli directi & sigtorē regionis p eūdem modū quē posui & et diiam duoꝝ significatoꝝ: & vltra hoc opz illam diiam diuidere p sex ad hoc vt habeat 6 pars eius. Cū vo in multitudine opationū facilr cadat error videt mihi modus quē posui certior. Exemplum qn̄ sigtor est iter mediū celi & ascēdēs & locus ad quē dz dirigi est & in eadē quadra. s. iter mediū celi & ascēdens. Pono q luna sit hylech & sit in qnto gradu aq̄rij: & pono q radij oppositi saturni & idē esset de corpe: sint in sexto gradu piscium: & pono q angulus mediȷ celi sit 20 gra. capricorni. Ad dirigendū lunā ad radios saturni quesiui pmo ascēsiones gradus mediȷ celi in circulo directo & iueni 21 gradus & 39 minuta subtraxi ascēsiones gradus mediȷ celi ab ascēsionibus gra. lune: & remansit distātia lune a medio celi 15 gra. 44. mi. Deide quesiui ascēsiones gra. lune i circulo obliq & iueni 330 gra. 22. minu. q̄siui et ascēsiones gra. oppositi loci lune 104 gra. & 30 minuta a qbus subtraxi ascēsiones gradus lune: sz qz nō potui subtrahere eo q ascensiones gradus lune erāt maiores ascēsionib° gradus oppositi addidi ascēsionibus gradus oppositi gradui lune 360 gradus & puenerūt 464 gra. 30 minuta: deide subtraxi & remāserūt 134 gra. 8 minuta & hoc fuit tot° arcus diurn° gradus lune quē mediaui & fuit medietas 67 gra. & 4 mi. Seruaui itaqz distantiā lune a medio celi & medietatē arcus diurni gradus lune. Deide subtraxi ascēsiones gra. lune i circulo directo que fuerūt 37 gra. 23 mi. ab ascēsionib° gra. radioꝝ saturni in eodē circulo q fuerūt 67 gra. 48 minuta & remāserūt 31 gra. 25 minuta: & hō fuit sigtor circuli directi fuaui itaqz eū. Deide subtraxi ascēsiones gra. lune i circulo obliq q fuerūt 330 gra. 22 minuta ab ascēsionib° radioꝝ saturni in eodē circulo obliquo q fuerūt 348 gra. 31 minuta & remāsit sigtor regionis q fuit 18 gradus 9 minuta. Deinde subtraxi sigtorem regionis a significatore circuli directi & remāsit diia duoꝝ significatorum que fuit 12 gradus 16 minuta. Deinde multiplicaui istam differētiam per distātiam lune a medio celi & diuisi per medietatē arcus diurni gradus lune & prouenit

pars pportionalis que fuit 2 gradus 5 2 minuta 3 8 scda quā ptem pportionalem etiam subtrari a significatore circuli directi: qz fuit maior significatore regionis ꝛ remāserūt gra. directionis qui fuerūt 2 7 gra. 3 2 minuta 2 1 scdo accepi pro quolibet gradu vnum ānum ꝛ pro qbuslibet minutis 5 residuis vnū mēsem: ꝛ pro quolz minuto 6 dies: ꝛ pro quolz scdo 6 minuta diez cū cōpletum fuerit hoc tps a tpe natiuitatis cuius figura fuerit hoc mō disposita morietꝰ natus. Qñ ꝟo significator est iter ascēdens ꝛ angulū terre opaberis cū distātia ab ascēdente ꝛ cū medietate arcus nocturni: ꝛ nō differt in alio. Cū ꝟo volueris dirigere ꝯtra successionē signoꝝ si significator fuerit iter medium celi ꝛ ascēdens opaberis cū distātia ab ascēdente ꝛ cū medietate arcus diurni. Si aūt sigtor fuerit iter angulū terre ꝛ gradū occidētis opaberis cū opposito gradu sigtoris ꝛ gradu opposito loci ad quē vis dirigere: ꝛ tūc est opus tuū inter mediū celi ꝛ ascēdens. Et si sigtor fuerit iter gradum occidētis ꝛ mediū celi opaberis sisr cum gradibus oppositis: ꝛ tūc est opus tuum iter ascēdens ꝛ angulū terre.

¶ Nota tñ ꝙ ꝑm modū dictum dirigunꝭ sigtores qñ nō habēt latitudinem. Quādo autem significatores hñt latitudinem difficilior est modus: ꝛ ꝓpter hoc factum fuit instrumētum ad dirigēdum planetas hñtes latitudinem ꝛ illud istrumētum vocaꝭ directorium. Videbaꝭ enim cōpositori seu inuētori illius istrumēti ꝙ sigtor hñs latitudinem nō posset dirigi per tabulas ascēsionum: vel non sine magna difficultate. Ego autem dico ꝙ istrm suum nō est sufficiēs. nisi sit maxime quātitatis ita ꝙ possit recipe minuta tale autem vir potest fieri. In directionibus eniz vtplm accipiꝭ pro quolibet gradu vnus ānus. mō si in directionibus istrumētum nō sit diuisum nisi per gradus vix īuenietur in eo certitudo vsqz ad ānum: ꝛ hoc si istrumētum sit bene factum ita ꝙ nō sit error idiuidēdo: hoc autem nō sufficit. Et ego dico tibi ꝙ sigtor hñs latitudinē potest dirigi ad locum hñtem latitudinē per tabulas ascēsionum: ꝛ vidi modū expositum in aliquo libro. Modus aūt est iste cū volueris dirigere sigtorem hñtem latitudinem ab ecliptica ad corpus alicuius planete ēt hñtis latitudinez vel ad radios alicuius hñtis latitudinē. quere ꝑmo gradū cum quo sigtor mediat celū ꝑm doctrinaz canonum ꝑmi mobilis. Deide quere gradū cum quo mediat celū locus ad quē vis dirigere ꝑm eādem doctrinā: ꝛ accipies gradū cum quo sigtor mediat celuz pro loco sigtoris: ꝛ per hūc scies distātiam sigtoris a medio celi vel ab ascēdēte per modū priꝰ dictū nec plus nec minus: ꝛ accipies locū: cū quo mediat celū locus ad quē dz dirigi pro loco ad quem dz dirigi: ꝛ cū istis duobꝰ queres sigtorem circuli directi ꝑ moduz prius dictum. deide quere gradū cum quo oriꝭ sigtor in regione tua ꝑm doctrinā canonum ꝑmi mobilis: quere ēt gradū cum quo oriꝭ locus ad quē dz dirigi ꝑm eosdez canones. Deide cū gradu cuz quo oriꝭ sigtor queres medietatē arcus diurni vel nocturni ꝑ modum prius dcm: ꝛ queres sigtorem regionis cuz istis duobꝰ gradibus. s. cum gradu cū quo oriꝭ sigtor ꝛ cum gradu cū quo oriꝭ locus ad quē dz dirigi in alio nō differt opus. Dico tibi ēt ꝛ breuiter ꝙ opz querere gradū cum quo sigtor mediat celū ꝛ gradum cū quo mediat celū locus ad quē dz dirigi. cum ꝑmis duobꝰ opz querere sigtorem circuli directi. cū aliis duobus opz querere sigtorē regionis. Cū gradu tñ cum quo sigtor mediat celū opz querere distātiaz a medio celi si fuerit iter mediū celi ꝛ ascēdens: cum gradu aūt cū quo oriꝭ sigtor opz querere medietatē arcus diurni vel nocturni. Si aūt sigtor fuerit iter ascēdens ꝛ angulū terre opz querere distantiam sigtoris ab ascēdente cū gradu cum quo oriꝭ sigtor ꝛ cum eodem medietatē arcus nocturni in oibus aliis est idem opus cum ope prius dicto. Est ēt vnus alius casus qui pōt ꝯtingere in directionibus qñ sigtor ꝛ locus ad quem debēt dirigi habent latitudinem:

latitudinē: aut vnus eoꝝ hꝫ latitudinē. Pōt eni ɔtingē ꝙ sigtor dirigēdus ⁊ locus ad quē dꝫ dirigi simul veniāt ad lineā meridianā: ita ꝙ ambo mediāt celū cū eodē gradu lꝫ nō sint in eodē gradu in ecliptica. Si aliqs istoꝝ casuū eueniat: tūc opaberis eodeꝫ mō quo dicā. Si eni sigtor ⁊ locꝰ ad quē dꝫ dirigi veniāt cū eodē gradu ad mediū celi: qr nō sūt aliq̄ ascēsiones i circulo directo iter eos pones ꝓ sigtore circuli directi. o. Postea q̄res sigtorē regiōis accipiēdo ascēsiones i circulo obliquo a loco cū quo orit sigtor vsq ad locū cuꝫ quo orit locus ad quē dꝫ dirigi: ⁊ totū illud. s. sigtorē regionis multiplicabis p distātiam sigtoris ab angulo ⁊ ꝓductū diuides p medietatē arcꝰ diurni vel nocturni: ⁊ ꝓueniet pars ꝓportionalis quā tenebis pro gradibꝰ directiōis. Si aūt sigtor dirigēdus ⁊ locus ad quē dꝫ dirigi oriant cū vno ⁊ eodē gradu pones pro sigtoris regionis. o. ⁊ sigtorē circuli directi multiplica p distātiā sigtoris ab angulo: ⁊ diuide p medietatē arcus diurni vel nocturni: ⁊ ꝓueniet pars ꝓportionalis quā tenebis pro gradibꝰ directionis. Ponere aūt ex oībus exēpla esset nimis lōgū: sꝫ itēdo dño ɔcedēte in fine istius expōnis ponē eq̄tionē viꝰ natiuitatis. in q̄ patebit modus inuestigādi ascēdentē ⁊ eligēdi hylech ⁊ alcochodē: ⁊ ponā ibi aliq̄s ꝓiectiones radiorū ⁊ aliq̄s directiones pro nūc aūt sufficiāt hec de ope directionū. Dicit auctor in lr̄a cognitis ānis directionis si volueris scire locū istius directionis in zodiaco adde annos directionis sup ascēsiones circuli directi gradus sigtoris si sigtor fuerit in medio celi vel in angulo terre ⁊ reduces ad gradus eq̄les in circulo directo: ⁊ vbi ꝑduxerit te numerus in circulo signoꝝ: ibi est locus directionis: ⁊ dñs locꝰ diuisionis ⁊ dñs termini illiꝰ loci dñ diuisor. Si ꝟo significator fuerit in ascēdēte adde annos directionis sup ascensiones regionis gradus significatoris: ⁊ reduc ad gradus equales in circulo obliquo: ⁊ vbi perduxerit te numerus in circulo signorū ibi est locus diuisionis: ⁊ dñs termini illius loci est diuisor. Et istud est idem opus cum opere de proiectionibus radioꝝ: ⁊ quando feceris directionem ⁊ fecerit istud opus inuenies in fine eundem locum ad quem direxisti: nisi significator haberet latitudinem.

Et ex hoc algebutar ī natiuitatibꝰ. In hoc capͣ auctor docet dirigē gradū ascēdentē in natiuitatibꝰ. Snīa lr̄e est talis. Cōfidera i cuiꝰ planete termio sit gradus ascēdens ⁊ ɔsidera finē illius termini. Deide q̄re ascēsiones gra. ascēdētis i circulo obliq̄ p tabulā tue regionis ⁊ ꝟua eas: q̄re ēt ascēsiones finis illiꝰ termini p eādē tabulā a qbꝰ subtrahe ascēsiones gra. ascēdētis ⁊ gra. q remāserīt sūt gra. directionis. accipe ꝓ quolꝫ gradu annū vnū. ⁊ pro qbuslꝫ qnq; minutis vnū mēsem: ⁊ pro q̄lꝫ minuto 6 dies ⁊ pro q̄lꝫ ꝟo duas horas ⁊ 24 minuta hore: ⁊ planeta q est dñs termini est dispositor ānoꝝ siue diuisor. Postea ɔsidera finē termini: imediate seq̄ntis ⁊ subtrahe ascēsiones finis termini ꝓcedētis ab ascēsionibꝰ finis termini illiꝰ: ⁊ remanebūt gra. directiōis accipe sicͭ prius pro q̄lꝫ gra. annū vnū ⁊c. ⁊ dñs illius termini est dispositor siue diuisor: ⁊ isto mō facies ad finem cuiuslꝫ termini ꝯm ordinē signoꝝ vsq; ad finē vite. Et si fuerit in aliq̄ termino aliq̄s planeta vel radij alicuiꝰ planete ille planeta erit ꝑticeps i diuisiōe. Exēplū i ꝟ pono ꝙ ascēdēs alicuiꝰ natiuitatis fuit q̄rtus gra. ꝟgis cōpletus ad dirigēdū gradū istū ɔsidera ꝑmo i cuiꝰ planete termino est iste gra. ⁊ pꝫ ꝑmo ꝙ est in termino mercurij ⁊ durat terminꝰ vsq; ad finē 7 gra. ꝟgis. q̄siui ascēsiones gra. ascēdētis in orizōte obliq̄ in regione cuiꝰ latitudo est 48 gra. ⁊ iueni 144 gra. ⁊ 27 mi. q̄siui ēt ascēsiones finis t̄mini. s. finis 7 gra. ꝟgis. ⁊ iueni 148 gra. 33 minu. subtrari ascēsiones gra. ascēdētis ab ascēsionibus finis termini ⁊ remāserūt 4 gra. 6 minuta. dedi cuilibet gradui vnū annū ⁊ qbuslibet

3 minutis vnū mēsem ꝛ cuilibet minuto 6 dies: ꝛ fuerūt q̄tuoꝛ āni vnus mēsis ꝛ sex dies. ꝛ mercurius dñs termini fuit dispositoꝛ istoꝝ ānoꝝ. Deinde ꝯsideraui terminū īmediate sequētem q est veneris ꝛ durat vsq̄ ad finē 17 gra. v̄ginis. quesiui ascensiones finis termini illi⁹. s. veneris ꝛ iueni 162 gra. 15 minuta. a qb⁹ subtraxi ascēsiones finis termini p̄cedētis mercurij: ꝛ remāserūt 13 gra. 44 minuta. q fecerūt 13 annos 8 mēses 12 dies. ꝛ ven⁹ disposuit hos ānos: in fine isti⁹ termini fuit etas nati 17 anni 9 mēses 18 dies. Deide sequit̄ terminus Jouis q durat vsq̄ ad 21 gradum v̄gis cōpletū: quesiui ascēsiones ci⁹ ꝛ iueni 167 gra. 43 minuta. a qb⁹ subtraxi ascēsiones finis termini p̄cedētis: ꝛ remāserūt qnq̄ gradus 28 minuta que fecerūt qnq̄ annos: qnq̄ mēses 18 dies: ꝛ Juppiter fuit dispositoꝛ istoꝝ annoꝝ. Factaq̄ est etas nati ī fine istoꝝ annoꝝ 23 āni. tres mēses. sex dies. Deide sequit̄ termin⁹ martis ꝛ faciēdū est: vt p̄us: ꝛ ɓ3 istū oꝛdinē est directio ꝯtinuāda vsq̄ ad finē vite: ꝛ q̄tiēs directio p̄uenit ad coꝛp⁹ vel radios īfoꝛtune veniet nato īfirmitas vel īpedimētū ī coꝛpoꝛe suo ɓm nām illius īfoꝛtune nisi foꝛtune aspexerint ip̄m locū. tūc. n. minuēt malū.

Ex hoc duodenaria planetaꝝ ꝛ domoꝝ

In hoc cap̄lo auctoꝛ docet iuenire dñm duodenarie. Intelligēdū est ad euidētiam istius capituli ꝙ quodlibet signū intelligit̄ diuidi in duodecim partes: ꝛ quelibet pars est de duobus gradibus ꝛ 30 minutis. Hyspalensis ponit hoc capitulu3: ꝛ duo capitula sequentia iter dignitates planetaꝝ: ꝛ dñs p̄me duodenarie est dñs illius signi. Dñs secunde duodenarie est planeta succedens descēdendo ꝛ sic ɓm oꝛdinem. Uerbi grā: dñs p̄me duodenarie arietis est mars. scd̄e sol. tertie venus. quarte mercurius. qnte luna. sexte saturnus. septime Juppiter. octaue iteꝝ mars: ꝛ sic ɓm oꝛdinem. Snīa auctoꝛis est talis. Cū volueris scire duodenarias planetaꝝ vel domoꝝ vide quātum trāsiuit planeta de signo in quo est aut de domo in qua est ꝛ numeꝝ illoꝛum graduū multiplica per duodecim: ꝛ sup numerum p̄ductum adde numeꝝ graduum quos multiplicasti. ꝛ q̄d collectum fuerit p̄oijce ab initio signi in quo est planeta dando vnicuiq̄ signo 30. ꝛ vbi finitus fuerit numerus ibi erit duodenaria.

Et ex hoc anaubarach.

Hic docet iuenire dñm nouenarie. Sētētia eni est talis. Cū volueris scire nouenariā siue dñ3 nouenarie alicui⁹ planete: vide quot ḡdus ꝑtrāsiuit planeta de signo in quo est: vel de domo in q̄ est: ꝛ diuide totū illud signū in 9 diuisiones: ꝛ erit q̄libet diuisio ex trib⁹ gradib⁹ ꝛ 20 minutis. Deide vide in q̄ p̄te illius diuisionis sit planeta. ꝛ dabis p̄mā diuisionē dño signi mobilis eiusdē triplicitatis. ꝛ scd̄am diuisionē dño signi sequētis: ꝛ sic eūdo ɓm oꝛdinē signoꝝ quousq̄ venias ad illā nouenaria3 in q̄ est planeta euius q̄ris dñm nouenarie. Uerbi grā: pono ꝙ sol sit in 24 gra. aq̄rij. ad sciēdū ergo dñm nouenarie ḡdus solis dedi p̄mos tres gradus aq̄rij ꝛ 20 minuta dño signi mobilis eiusdē triplicitatis. est aūt aq̄rius de triplicitate aerea. Signū mobile illius triplicitatis est libra. dñs eius est venus. est ḡ venus dña p̄me nouenarie aq̄rij. s. p̄moꝝ triū graduū ꝛ 20 minutoꝝ. Deide dedi scd̄am nouenaria3 marti dño signi sequētis. s. scoꝛpionis ꝛ cōpleti tūc fuerūt a p̄ncipio aq̄rij 6 gra. ꝛ 40 minu. Deide tertiā nouenariā dedi Joui. s. dño sagittarij q succedit scoꝛpioni. ꝛ cōpleti fuerūt tunc a p̄ncipio aq̄rij 10 gradus. Dedi q̄rtā nouenariā saturno dño capricoꝛni q succedit sagittario: ꝛ cōpleti fuerūt a p̄ncipio aq̄rij 13 gra. ꝛ 20 minuta. Dedi qntā nouenariā saturno dño aq̄rij: ꝛ cōpleti fuerūt 16 gra. ꝛ 40 minuta. Dedi sextā nouenaria3 ioui dño pisciū ꝛ cōpleti fuerūt a p̄ncipio signi aq̄rij 20 gra. Dedi septimā nouena/

riam marti dño arietis: z cõpleti fuerũt a pncipio signi 2 3 gra. z 2 0 mi. Dedi octa uá nouenariá veneri dñe tauri. illa ergo est dña nouenarie solis in casu pposito: z cõpleti fuerũt tũc gra. 2 6 z mi. 4 0 aq̃rij. Dñ po inuenies i libris iudicioꝝ de dño anau baracb luminarium si fuerit in die intelligitur de dño nouenarie solis: si in nocte de domino nouenarie gradus lune. Alia que auctor dicit patet legendo literam.

Et ex hoc adorongen. Hic docet iuenire decanũ. Snia eius est talis. Diuide signũ ascẽdens in tres partes: z quelz diuisio erit ex decẽ gradibus. dabisq̃ pmã diuisionẽ dño ascẽdentis. scdaz dño qnti signi: z tertiá dño noni signi. Uult dicere q pma diuisio est dñi eiusdez signi q ascẽdit. Et scda diuisio est dñi signi sequẽtis eiusdẽ triplicitatis. tertia diuisio est dñi tertij signi illius triplicitatis: ita q tres decani sunt dñi trium signoꝝ vnius triplicitatis. Auctor ponit exẽplum tale in lra. Posito q pma facies arietis sit ascẽdens eius decanus est mars. Si scda facies est ascẽdens eius decanus est sol dñs leonis scdi signi eiusdem triplicitatis: z si tertia facies sit ascẽdens eius decanus est iuppiter dñs sagittarij qd est tertium signũ illius triplicitatis. Et si pma facies leonis sit ascẽdens eius decanus est sol dñs eiusdem signi. Si scda facies sit ascendens eius decanus est iuppiter dñs signi quod succedit leoni in eadem triplicitate. Si tertia facies sit ascendens eius decanus est mars dominus tertij signi a leone in eadez triplicitate. s. arietis: z fm hunc modum intellige de alijs triplicitatibus.

Et ex hoc dñs orbis. In hoc caplo ponit ordinez in dño horaꝝ in natiuitatibꝰ. Snia lre est talis. Aspice in q̃ hora natꝰ egredit vterꝰ z dñm illius hore: da pmo ãno natiuitatis z p illũ signtur eẽ nati in eodẽ anno q̃tũ ad sanitates vel ifirmitates corporis nati sicut per dñm ascẽdẽtis. Et dabis dñm hore sequẽtis scdo ãno: z p eũ signtur esse sbe in eodẽ anno sic p dñm domus sbe. Dabis dñm tertie hore tertio ãno ab hora natiuitatis: z p eũ signtur eẽ fratrũ in illo anno sicut p dñm tertie domꝰ: z isto mõ facies de alijs dñis horaꝝ eũdo fm ordinẽ horaꝝ z domoꝝ vsq̃ ad finẽ vite: z planũ est i lra q dicit. Exẽplũ in h ponat q qdã natꝰ fuit in die solis hora q̃rta q̃ hora q̃rta est hora lune: erit luna dña pmi ãni: z ab ea accipit eẽ corporis. Hora sequẽs est saturni. erit g saturnus dñs scdi anni: z ab eo accipit esse sbe in illo anno: z sic per ordinem.

Et ex hoc dispositio fridarie. In hoc caplo auctor docet ordinare annos fridarie. i. gubernationis planetaꝝ in natiuitatibꝰ. Snia lre talis est. Si natiuitas fuerit in die incipit fridaria a sole z gubernat ipm natum sol fm quãtitatẽ annoꝝ sue fridarie qui sunt decẽ. Post solẽ gubernat ipm venus fm q̃titatẽ annoꝝ fridarie eius q sũt octo. Post venerẽ gubernat mercurius p 1 3 annos. deide luna p nouẽ ãnos. deide saturnus p 1 1. deide iuppiter p 1 2 annos. deide mars p 7 annos. deide caput draconis p tres annos. deide cauda draconis p duos ãnos. deide reuertit dispõ ad solẽ z vadit p ordinẽ planetaꝝ sic prius: numerꝰ aũt oiuz ãnoꝝ est 7 5. z q trãsit hũc numeꝝ ãnorũ reuertit ad dispõnẽ pmã fm q possibile ẽ. Si ãt natiuitas ẽ i nocte icipit fridaria a luna z disposuit luna ãnos suos. deide saturnus. deide iuppiter. deide mars. deinde sol. deide venus: postea mercurius. deide reuertit ad lunã z vadit fm ordinẽ plaꝝ sicut pus. Et qñ aliqs planeta disponit annos sue fridarie disponit ipse pmã septimaz partẽ illoꝝ ãnoꝝ solus. In scda aũt septima pticipat ei planeta seqẽs qui ei succedit. In tertia autẽ septima pticipat ei pla tertius. In q̃rta q̃rtus. Et in qnta qntus. z sic vsq̃ ad septẽ septimas z septẽ plas. Uerbi gfa: pono q natꝰ fuit qs in die: icepit ergo

fridaria a sole z gubernauit ipm sol sm q̄titatē annoꝝ fridarie sue q sūt 1 0 āni.z gubernauit ipse sol solus pmā septimā ptē istoꝝ decē annoꝝ.f. p vnū annū solarē z 1 5 6 dies z 1 2 horas. Hec est eni septima ps decē annoꝝ. In scda septima pte hoꝝ decem annoꝝ habuit ven⁹ pticipationē cū sole i fridarie dispōne p vnū annū z 1 5 6 dies z 1 2 hoꝝ.z trāsierūt tūc nato duo āni z 3 1 3 dies cōpleti. deide habuit pticipationes cū sole in dispōne fridarie mercurius p vnū annuz z 1 5 6 dies z 1 2 horas.z in fine hui⁹ diuisionis trāsierūt nato q̄tuor anni solares z 1 0 4 dies z 6 hore. deide habuit pticipationē cū sole luna p eādē septimā 1 0 annoꝝ.z in fine hui⁹ diuisionis trāsierūt nato 5 āni z 2 6 0 dies z 1 8 hore deide habuit pticipationē cū sole saturn⁹ p septimā ptem 1 0 ānoꝝ.z i fine h⁹ diuisionis trāsierūt nato septē anni z 5 2 dies cōpleti. deide habuit pticipationē cū sole iuppiter in dispōne fridarie p eandē septimā.z in fine hui⁹ diuisionis trāsierūt nato 8 āni solares z 2 0 8 dies z 1 2 hore. deide habuit pticipationē cū sole in dispōne fridarie mars i vltima septima pte decē annoꝝ.z i fine hui⁹ diuisionis trāsierūt nato 1 0 āni cōpleti.z sm hūc modū est faciēdū in fridarijs olum planetaꝝ. Caput aūt draconis z cauda qlibet eoꝝ disponit p se annos fridarie sue sine pticipatione planetaꝝ. Narrare aūt euentus ptingētes nato in qualibet haꝝ diuisionū esset nimis lōgū Haly aūt Abenragel in suo libro magno cōplete posuit oēs diuisiones z iudicia cuiuslibet diuisionis. ideo qui volūt hec iudicia legāt librū illum.

Et ex hoc almanar. In hoc capl'o docet qs planetaꝝ sit eleuat⁹ sup alteꝝ. Intentio sua est q pla q fuit altior in circulo suo breui.f.in epiciclo dr eleuat⁹ sup alteꝝ eleuatione de qua hic loquit.z hoc est q dicit Ptolemeus in 6 3 ppōne cētiloquij. Dicit enim opz aspicere in piūctione Saturni z iouis in eodē minuto ad eleuationē vnius sup alteꝝ z iudica cuz fortitudine nāe ei⁹ in hoc mūdo. Et sīr fac in 2 0 piūctionib⁹ residuis. Haly ibidē dicit in cōmēto: eleuatio pl'e sup planetā est vt sit remotio eius ab auge sui circuli breuis.z ille dr eleuat⁹ sup alteꝝ. Auctor aūt i l'ra iubet aspicere mediū locum planete z veꝝ locū planete: z si ver⁹ loc⁹ pl'e fuerit minor medio motu pl'a est descēdēs a supiori pte epicicli v̄sus iferiorē ptē. Si v̄o verus loc⁹ pl'e maior medio motu fuerit pl'a est ascēdens ab iferiori pte epicicli v̄sus supiorē ptē.z vt breuiter dicaf si argumētū eq̄tum pl'e fuerit min⁹ sex signis cōib⁹ est descēdens.z si plus est ascēdens. deide iubet auctor subtrahere mediū motū pl'e de vero motu eiusdē si medius mot⁹ fuerit minor vero: vel ecōtra si fuerit maior ita videlȝ.q minor subtrahaf a maiori z residuuȝ iubet multiplicare p septē.z numeꝝ pueniente iubet diuidere p 2 2 z numeꝝ quotiētem iubet tenē pro eleuatione q̄n ascēdit vel pro depssione q̄n descēdit. De venere z mercurio iubet respicere distam iter locū cuiuslibet eoꝝ z locū solis z iubet facere sicut in alijs. Modus pus dict⁹ sm sniaȝ Ptolemei videf mihi melior z certior. deide dicit auctor q fortior sigtio planetaꝝ est cū vnus eoꝝ fuerit eleuat⁹ sup alteꝝ in piūctione. In oppōne aūt z in q̄rto aspectu erit sigtio minus apparēs.z si vnus planeta fuerit ascēdens z alter descēdens. ille q fuerit ascēdēs vadit supra descēdentē.z si vterqȝ fuerit ascēdens ille vadit sup alium q fuerit maioris ascēsionis.z si vterqȝ fuerit descēdens: ille vadit sup alium. qui fuerit minoris descēsionis. Dr ēt alio mō planeta eleuari sup planetā quātum ad latitudinē: qz septētrionalis vadit sup meridianū. Et si fuerint ambo septētrionales ille q fuerit plus septētrionalis vadit sup illū q fuerit minus septētrionalis. Si v̄o fuerit ambo meridionales ille q fuerit minoris latitudis vadit sup illū q fuerit maioris latitudis. Si fuerit sīr aliqs pl'a in ecliptica carens latitudine tūc pl'a septētrio. vadit sup eū z ipse carēs latitudine vadit sup meridianum.

Et ex hoc apertio portaꝝ. Dicit ꝙ apertio portaꝝ dr̄ qñ iferior pla iungit̃ ſupiori ⁊ cū hoc fuerint eoꝝ dom⁹ oppoſite. Uerbi gr̄a. qñ luna ꝯiūgit̃ cū ſaturno vel eū aſpicit tūc eſt aptio portaꝝ. Silr̄ qñ ſol ꝯiungit̃ ſaturno. domus eni ſolis ⁊ lune ſunt oppoſite domib⁹ ſaturni. Silr̄ fit aptio portaꝝ qñ mercurius ꝯiūgit̃ Joui. qꝛ ambe dom⁹ vtriuſqꝫ ſunt oppoſite. Silr̄ qñ iungit̃ venus marti fit aptio portaruꝫ: qꝛ eoꝝ domus ſūt oppoſite. Dicit Hyſpalēſis ꝙ venus ſigt̃ humiditatē. mercurius ſigt̃ vētos. ſaturnus nebulas ⁊ frigus. mars vētos a dextro. i. a meridie ⁊ calorē. iuppiter tēperiē ⁊ vētos a ſiniſtro. i. a ſeptētrione. Dicit idē Hyſpalēſis qñ luna ſeparat̃ a ꝯiūctione alicui⁹ planete vel ab ei⁹ aſpectu ⁊ ꝯiungit̃ alteri pl̄e ⁊ ſint illoꝝ planetaꝝ dom⁹ oppoſite. hoc eſt aptio magnaꝝ valuaꝝ in q̄ nec̄e eſt venire vētos vel pluuias vt eſt ex nā illoꝝ pl̄aꝝ. Vbi gr̄a: luna qñ ſeparādo a venere ꝯiungit̃ marti. aut ſeparādo a mercurio cōiungit̃ Joui: aut ſeparādo a ſole ꝯiungit̃ ſaturno. hoc eſt aptio magnaꝝ valuaꝝ.

Et ex hoc albutē. Hic loqtur de horis fortunatis ⁊ ifortunatis. dicit ꝙ indi iuenerāt 12 horas poſt ꝯiunctionē ſolis ⁊ lune ⁊ dant eas ſoli: ⁊ diuidūt eas in tres ꝑtes ⁊ iudicant ſup ꝑmas q̄tuor horas ſm iudicium ꝑmi dn̄i triplicitatis loci ſolis: ⁊ iudicāt ſup q̄tuor ſc̄das ſm iudiciū ſc̄di dn̄i triplicitatis loci ſolis. ⁊ ſup q̄tuor vltimas ſm iudiciū tertij dn̄i triplicitatis loci ſolis hora ꝯiunctionis. Poſtea dāt veneri 12 horas ſequētes ⁊ diuidūt eas ſilr̄ i tres ꝑtes ⁊ iudicāt ſup q̄ſlibet q̄tuor ſm iudicium dn̄oꝝ triplicitatis loci veneris hora ꝯiūctionis. Poſtea faciūt ſilr̄ cū mercurio ⁊ luna ⁊ cuꝫ ceteris planetis ſm ordinē planetaꝝ donec reuertat̃ orbis ad ſolē poſt 84 horas. ⁊ tūc icipiūt iteꝝ a ſole ſm eūdē ordinē. ⁊ hoc ꝯtinuāt vſqꝫ ad ꝯiunctionē ſc̄dam. Et qdā dicūt ꝙ poſt ꝯiunctionē ſūt 12 hore que vocant̃ cōbuſte i qb⁹ nō eſt bonū incipe aliqͦd opus. ⁊ poſt has 12 horas cōbuſtas ſunt 72 hore in cōbuſte i qb⁹ vtilis eſt iceptio opeꝝ: ⁊ poſt has 72 horas incōbuſtas iteꝝ ſunt duodecim hore cōbuſte. ⁊ iteꝝ poſt illas ſunt 72 icōbuſte. ⁊ poſt eas 12 cōbuſte ⁊ ſic vſqꝫ ad ꝯiunctioneꝫ ſequētem. Et vt breuiter dicat̃ oēs 12 hore que dant̃ ſoli ſm ordinē planetaꝝ ſunt cōbuſte ⁊ 72 q̄ ſūt alioꝝ planetaꝝ ſūt incōbuſte. Deinde dicit auctor ⁊ diuidūt has 12 horas cōbuſtas i tres diuiſiōes ⁊ queliꝫ diuiſio erit ex q̄tuor horis. Et dicūt qdā ꝙ qui icepit bellū in q̄tuor ꝑmis horis cōbuſtis timēda eſt ꝑditio aīe ſue. Auctor non itelligit hic ꝑditionē aīe poſt vitā iſtā ita ꝙ poſt ſeparationem aīe a corꝑe rapiant eā diaboli ⁊ deducāt ad iferos. Sꝫ itelligit ꝑ aīe ꝑditionem amiſſionē vite ꝑn̄tis ⁊ hoc modo itelligit̃ in oībus locis iudicioꝝ aſtronomie. De iſta enim ꝑditione ꝑtinet ad eos loqui. De ꝑma aūt ꝑditione ꝑtinet theologis. Et qui iceperit bellū in ſc̄dis quatuor horis timēduꝫ eſt detrimentū ſui corꝑis. ſ. abſqꝫ ꝑditione vite ⁊ qui inceperit bellum in vltimis quatuor timenda eſt ꝑditio oīum que poſſidet ⁊ timetur ꝑditio illoꝝ que ꝑtinent ad ipſum ⁊ ſic cōpleta eſt expoſitio quarte differentie Alchabitij introductorij ad magiſterium iudiciorum aſtrorum.

Differētia qnta in cōmēto rōne vniuerſaꝝ partiū.

Iſta eſt qnta dr̄ia iſtius libri in q̄ auctor docet ꝓiectionē ꝑtiū ⁊ pōt diuidi i duas ꝑtes: qm̄ in ꝑma ꝑte pōſt ꝑtes q̄ cadūt i natiuitatib⁹. Et i ſc̄da ꝑte ponit ꝑtes q̄ cadūt i reuolutiōib⁹ ānoꝝ mūdi. Sc̄da ps icipit ibi: ⁊ qꝛ auxiliāte deo. Pria ps diuidit̃ i duas ꝑtes: qm̄ in ꝑma ꝑte dat modū ꝓiectiōis ꝑtiū i gn̄ali ⁊ exēplificat de ꝑte fortune. In ſc̄da ꝑte ponit i ſpāli ꝑtes 12 domoꝝ. Sc̄da ps icipit ibi. icipiam⁹ itaqꝫ poſt ꝑtē fortune. Sn̄ia ꝑme ꝑtiſ eſt

talis. Modus in piectionib⁹ ptiū est q̄ accipiunt gradus eq̄les q̄ sunt iter vnū lecū et aliū et numerus ille piicit ab ascēdente vel alio loco. vel addunt sup gradus eq̄les q̄ fuerūt iter ambo loca gradus q̄ sunt ab initio signi ascēdentis et pductuz cōputat ab initio signi ascēdentis dādo cuilibet signo 30 gradus. et vbi finit⁹ fuerit numerus ibi est ps fortune. Uerbi gr̄a: pono q̄ sit sol in fine sexti gradus pisciū et luna sit i fine 14 gra. gemioꝝ et gradus ascēdētis sit 10 gra. arietis: subtrahā veꝝ locū solis a vero loco lune et remanēt 98 gra. sup q̄s addā 10 gra. q̄ sūt a pncipio arietis vsq3 ad gdū3 ascēdentē et puenīūt 108 gra. icipiā piicē ab initio arietis dādo cuil3 signo 30 gra. et terminat numerus iste in 28 gradu cācri. ibi g̃ est ps fortune in exēplo pposito.

Incipiamus itaq3.

In hac pte ponit piectionis partiū sm ordinē 12 domoꝝ ponēdo in q̄libet domo ptes ad illā domū ptinētes. Et pōt diuidi in tot ptes quot sunt domus vbi partes icipiūt p3 i lr̄a. Primo ponit partes pme domus et sunt sex. Prima est ps vite. Scd̄a est pars hylech. Tertia est pars futuroꝝ siue pars diuinationis. Quarta est ps dilectionis et pcor die. Quinta est pars stabilitatis et durationis. Sexta est pars aiositatis et audacie. Dicit in lr̄a cū volueris scire partē vite accipe gradus q̄ sunt a Joue vsq3 ad saturnu3 in die et in nocte gradus q̄ sunt a saturno vsq3 ad Jouē et piice ab ascēdēte. Albumasar dicit in suo itroductorio magno q̄ hec pars sig̃t vitā nālē et esse corpis ac victus que si fuerit boni esse sig̃t plixitatē vite et sanitatē corpis et gaudiū aīe. Si xo fuerit ipedita sig̃t paucitatē vite et multitudinē ifirmitatū animiq3 merorē ac tristitia3. Deide dicit auctor pars hylech accipit a gradu piūctionis que pcessit natiuitatem si natiuitas fuerit piūctionalis: vel a gradu pūctionis. i. oppōnis si natiuitas fuerit preuētionalis vsq3 ad gradū lune et piicit ab ascēdente natiuitatis et vbi finitus fuerit numerus ibi est pars hylech. Albumasar dicit q̄ hec pars dirigit queadmodū dirigit hylech per gradus et ducit eius pfectio p signa queadmodū fit de hylech: cūq3 puenerit eius directio vel pfectio ad malos sig̃t impedimētū et piculū. Et erāt multi sapientū astrologoꝝ cū inuenirēt hoiem patientē picula maxima in qbusdā tpibus et nō inuenirent in eodē tpe suū hylech puenisse ad loca maloꝝ: nec iuenirēt idē impedimēto patentem sig̃tionē in reuolutione eiusdē anni nesciebāt cām huius rei. Et ideo latebat eos hoc: q2 nō dirigebāt hāc partem et si direxissent ea3 iuenissent hoc malū accidere in eodē tpe quo puenisset hec pars ad loca quedā sig̃ntia ipsu3 piculū. Pars futuroꝝ accipit in die a luna vsq3 ad solē: et in nocte ecōtra et piicit ab ascēdente et pprietates isti⁹ partis sm Albumasar est significare aīam et corpus et esse eoꝝ: et sig̃t fidem et pphetiam et religionē et dei cultum et secreta et cogitationes atq3 intētiones et res occultas et celatas: et omne q̄ absens est ex rebus per hūc modum applicabis indicia in aliīs et a quo loco in quem accipiat quelibet et a quo loco proiiciatur patet in litera.

Secunda domus.

hic ponit ptes scd̄e domus et sunt tres. Prima est pars sb̄e. Scd̄a est pars paupratis et paruitatis ingenii. Tertia est pars btitudinis triūphi et victorie. Albumasar dicit q̄ pars sb̄e sig̃t pfectū et victum ac cibū qbus substētant corpa que si fuerit in bono loco significat bonum esse in substantia cibo et victu. Et si fuerit impedita sig̃t malum esse in his que diximus. Ceteras aūt species fortune apparētes ex substātia. s. que thesaurizat et seruatur ac acquirit significant ceteri significatores substantie et pars fortune.

Tertia domus.

Hic ponit partes tertie dom⁹ et sunt due. Prima est pars fratrū. Scd̄a est pars beniuolētie fratru3. Dicit Albumasar q̄ pars fratrū et dn̄s eius. i. dn̄s signi i quo ceciderit sig̃nt eē fratrū et cō/

cordiam eorum atq dilectionem peregrinationemq eorum et absentiam. Post hec aspice si hec pars et dns eius ceciderint in signis multorum filiorum multiplicabuntur fratres. et si hec ceciderint in signis paucorum filiorum erunt pauci. Et si volueris scire numerū eorum accipe numerum signorum que fuerunt inter partem et dnm domus in qua ceciderit aut quot fuerint inter ipsum dnm partem et pone vnicuiq signo vnum. Et si fuerit iter eos signum cōmune duplica numerum eiusdem signi. Et si fuerit iter ipsam partem et dnm domus in qua ceciderit aliquis planeta accipe ei etiam vnum. Albumasar etiam ponit partem vnam in hac domo que vocatur pars mortis fratrum: et dicit qd accipitur in die a sole in gradum medij celi et in nocte econtra. et adduntur desu per gradus ascendentis et proijcitur ab ascendente. et quotienscunq peruenerit hec pars sm directionem ad significatores fratrum et sororum dando vnicuiq gradui vnū annum aut per profectionem dando cuilibet signo annum eueniet fratribus et sororibus aliquid horribile: aut aliquis eorum morietur.

Quarta domus. Hic ponit partes quarte domus et sunt sex. Prima est pars patrum. Scda est pars mortis patris. Tertia est pars annorum. Quarta est pars hereditatum et possessionum. Quinta est pars nobilitatis nati vtrum sit filius illius cui imponit vel nō. Sexta est pars finis rerum. Albumasar dicit qd pars patris significat esse patris et eius nobilitatis atq generis. et si hec pars fuerit boni esse pater erit nobilis. Et si dns domus huius partis fuerit boni esse pater erit fortunatus. Si vo fuerit mali esse erit laboriosus. A secunda parte huius domus que est pars mortis patris accipitur causa mortis: et quotienscunq profectio anni peruenerit ad hanc partem vel ad dominum eius significat periculū patri. similiter cum peruenerit aliquis eorum ad significatores patris.

Quinta domus. Hic ponit partes qnte domus et sunt septē. Prima est pars filiorum. Scda est pars tpis in quo debēt haberi filij. Tertia est pars pter quam scitur masculinitas vel femininitas. Quarta est pars per quā scitur de nato de quo fit iterrogatio vtrū sit masculus vel femina. Quinta est pars ad quā cum puenerit iuppiter est significatio filij. Sexta est pars dilectionis filiorum. Septima est pars scie filiorum. Dicit Albumasar si pars filiorum ceciderit in signo multorum filiorum habebit multos filios. Si vo ceciderit in signo sterili nō habebit aliquem filium. Si vo ceciderit in signo paucorum filiorum habebit paucos filios. Et si hec pars significauerit filios et fuerit fortunata filij viuent: et si ifortunata morientur.

Sexta domus. Hic ponit ptes sexte domus et sūt due. Prima est ps azemena. i. debilitatis iseparabilis alicuius membri. Scda est pars seruorum. Si pars azemena fuerit piuncta cum fortunis erit natus sanus in mēbris suis. Si vo fuerit piuncta ifortunis habebit morbos insepabiles in membris. et loca in qbus erunt he egritudines sciunt a locis infortunarum significātium eas.

Septima domus. Hic ponit partes septime domus et sunt quatuor. Prima est pars desponsationis virorum. Secūda est pars desponsationis mulierum. et hec accipit duobus modis. Tertia est delectationis et voluptatis. Quarta est pars nuptiarum. Quādo pars desponsationis puenerit per directionem ad Iouem vel venerem est significatio desponsationis. Et ego inueni in vna natiuitate tempus desponsationis quando dominus partis desponsationis peruenit ad ipsam partem per directionem dando cuilibet gradui annum vnum.

Octaua domus. Hic pōit ptes octaue domus et sūt qtuor. Pria ē ps mortis. Scda ē ps pse q iterficit. Tertia ē ps āni i q vēiet na

to mors aut paupertas rc. Quarta est ps ptetiois z ligatiois. Dic Albumasar si ps mortis fuerit ipedita z dñs ei⁹ z nõ aspexerit eos fortune iterficiet nat⁹ morte turpissima. Si vero aspexerit fortune erit e contrario. Si luna sol aspexerit pte ple iterficiétis z ipsa luna fuerit i signo mébroꝝ abscisoꝝ nat⁹ iterficiet patiédo. Et si lũa fuerit ipedita abscidetur ei aliqd de mébris. Qũ ps ãni i q timet nato mors z dñs ei⁹ cũ dño ascédétis fuerit ipediti erit nat⁹ mltaꝝ ifirmitatũ z afflictiõis i corpe atq sba z mltotiés appropiqbit pditõi corpis z amissiõi sbe. z qñcũq pfectio ãni pueerit ad hãc pté: aut puenerit h ps p pfectioné aut directões ad ascédés aut ad dñz ei⁹ lucíet nat⁹ picla i corpe ex ifirmitatib⁹ z iueniet angustiã z horribile i sba: timebit qz morté ex diuersis ptib⁹.

Nona domus

Hic ponit ptes none domus z sunt due. Prima est ps pegrinatiois. Scda est ps itineris in aq. Ab istis accipiunt pegrinationes nati z itinera p aqs. Albumasar dicit. ⸿ Si ps itineris in aqua ceciderit in signo aqtico faciet natus multa itinera per aquas z si ibi fuerit fortunata hébit in suis itineribus pfectum ac lucrũ. z si fuerit infortunata sigt ptrarium.

Decima domus.

Hic ponit partes decime dom⁹ z sunt. 5. Prima est pars regionis atq regni. Secunda est pars regis atq regni. Tertia est pars principatuum operis regni. Quarta est pars significãs vtrum sit causa regni vel non. Quinta est pars matrum.

Undecima domus.

Hic ponit partes vndecime domus z sunt due. Prima est pars amicorum. Secũda est pars significans profectum z effectum z amicitiam amicorum.

Duodecima domus.

Hic ponit vnã solã ptem in hac domo que est ps inimicoꝝ. Et hec sunt ptes alie qb⁹ vtunt magistri iudicioꝝ. Hic ponit qsdã alias partes que nõ sũt in aliis domoꝝ z sunt sex. Prima est pars médacij rumoꝝ. Scda est pars rõnis z pfunditatis sensus. Tertia est pars sapie z discipline. Quarta est ps guerre z prelioꝝ. Quinta est pars pacis. Sexta est pars aspiciédi in reuolutione annoꝝ. z oés iste piciunt ab ascendente.

Et qz auxiliante deo.

Prius auctor posuit ptes q cadũt in natiuitatib⁹. Hic ponit ptes q cadũt in reuolutionib⁹ annoꝝ mũdi. Et põt diuidi in duas ptes: qm pmo ponit ptes qb⁹ vtunt magistri iudicioꝝ in reuolutionib⁹ in causis regnoꝝ. Scdo ponit ptes qb⁹ vtunt magistri iudicioꝝ in pscíendo foꝝ rex. scda est ibi. Jté sunt hic alie ptes. Dicit q ex partib⁹ q exercent in reuolutionib⁹ ãnoꝝ mũdi ad sciendũ cãs regni atq impii z ista accipit a marte in lunã: z pijcit ab ascédente piũctionis q sigt mutationé regni z accipit alio mõ a gradu ascédétis piũctionis i gradũ piũctionis. itelligédo a gradu ascédétis reuolutionis ãni in q est piũctio vsq ad locũ in q planete piũgunt. z nisi hoc mõ intelligat impole est. Supponit eni q hõ sciat gradũ ascédétis i hora piũctionis planetaꝝ supioꝝ. Hoc ãt est ipossibile fm q dic Abraã auenezre. dicit eni si possem⁹ scire die in q piũgi debeãt: eét hec res magna. Fit ét ps alio mõ videlz accipit a gradu medũ celi reuolutiõis illius ãni in quo fuit piũctio vsq in solé z pijcit a gradu iouis. Scda ps p quã scit quãtũ debeat durare rex in regno. Hoc accipit hora electionis regis a sole in 15 gradũ signi leonis. Et pijcit a luna. accipit etiã a luna in 15 gradum cãcri z pijcit a sole. tertia pars est de tpe electionis regis. z hec accipit hora electionis regis in die a ioue in saturnũ z in nocte ecõtra z pijcit ab ascendéte reuolutionis anni in q surrexerit rex. Et si iuppiter fuerit in signo cõi z reuolutio fuerit diurna z cũ hoc fuerit iuppiter cadens ab angulo tũc accipit a saturno in iouez z addunt desuper 30 gra-

dus: z ꝓijcit ab ascēdente. Si ꝟo iuppiter z saturnus fuerit sibi oppositi z ambo fuerint cadētes ab ascēdente tūc accipit medietas graduū q sunt iter eos z ꝓijcit ab ascēdēte. Et si fuerit iuppiter in exaltatiōe sua z fuerit reuolutio in nocte numerat ab eo in saturnū z ꝓijcit ab ascēdēte. Deinde dicit auctor q̄ due sunt ptes maxime ex qb⁹ extrahit tp̄s electiōis regis z ei⁹ durationis. Pria eaꝝ est vt aspicias horā electionis regis z aspicias vbi ꝑuenit ꝑfectio āni a ꝯiūctione triplicitatis q̄ signit illā sectā in q̄ est illud regnū ſm q̄ dat oībus 30 gradib⁹ vnus annus z oībus duob⁹ gradibus cū dimidio vnus mēsis. z sic ſm istā ꝓportionē vsq ad horā electionis. z cū scieris in quo gradu signi sit serua illū gradū: q2 ab eo eq̄bis ꝑmā ptem. Et cū volueris eq̄re eā aptabis ascēdēs reuolutionis āni in quo surrexit ipse elect⁹. Postea respice saturnū z iouē z qs eoꝝ fuerit oriētalis a sole accipe ab illo vsq in gradū equationis ptis ꝑme quā fuasti: z ꝓijce ab ascēdēte reuolutionis z quo ꝑuenerit numerus ip̄e est locus prime ptis. ¶ Nota q̄ auctor dic̄ accipe a planeta oriētali a sole z saturno vel ioue z nō dicit qd sit faciēdū qn̄ ambo sunt oriētales. ego credo q̄ tūc dz accipi ab eo q soli fuerit ꝓpinquor. Itē nō dicit qd debeat fieri qn̄ nullus eoꝝ est oriētalis vt breuiter dicā nescio qd fieri debeat: q2 nō vidi istas duas ptes ꝑ hūc modū positas in aliq̄ alio libro. Scd̄a ps scit h̄ mō. Aspice a ꝯiūctione iouis z saturni in q̄ surrexerit rex vl' cepit regnū ad qd̄ signū z gradū ꝑuenit ꝑfectio anni dādo cuilz āno 30 gra. z cuilibet mēsi. 2. gra. cū dimidio vsq ad diē in q̄ surrexit rex z ipse est loc⁹ eq̄tionis ptis scd̄e serua eū. Post h̄ accipe a saturno vel ioue qs eoꝝ oriētalis fuerit vsq ad locum ptis scd̄e z ꝓijce ab ascēdēte reuolutionis āni z quo ꝑuenerit numer⁹ ipse est locus ptis scd̄e. He sūt ptes que signt fortitudinē regis z ei⁹ durationē. Dicit Haly Abēragel. aspicies in reuolutione ānoꝝ mūdi pro itronizatione itronizati. Prio a saturno que est ꝑma ps. z a ioue q̄ est scd̄a. z quot gra. z quot minuta fuerint iter eos z nota h̄. ¶ Postmodū ꝯsidera in quo signo est dn̄s mediij celi z reducas illos gra. ad ascēsiones illi⁹ signi in quo fuerit z q̄ inde exiuerit erit id qd̄ durāt anni vel mēses aut dies. Et si fuerit in domib⁹ vel in exaltationib⁹ suis erūt āni z si fuerint ꝑegrini in succedētibus erūt mēses: alioqn erūt dies. Silr qn̄ sol applicuerit marti z mars fuerit cursu vacuus non applicās saturno sigt q̄ milites mouebunt ꝯtra ip̄m itronizatū z veniēt sup ip̄m erecti. z ꝓpter hoc accidēt ei tristitie z anxietates z forte capiēt eum. Tn̄ si mars cum hoc applicuerit saturno ipsorum nature ꝯiunguntur z nullus mouebitur ꝯtra eum.

Item sunt alie partes. Hic auctor ponit ptes q̄ exercent in reuolutionib⁹ ānoꝝ mūdi ꝑ q̄s scit que res erūt chare z que viles. Snia lr̄e est talis. Cū volueris scire vtꝝ aliq̄ res erit chara vel vilis multū vel paꝝ ꝯsidera ptem illius rei z vide in cui⁹ planete domo vel exaltatiōe vel termino siue triplicitate cadat ipsa ps q planeta si fuerit cōbustus vel retrogradus aut in aliq̄ loco maligno vilescit res illa erit parui ꝑcij. Si ꝟo fuerit in loco fortitudinis aut i angulo z maxie in medio celi grauabit res illa z erit maioris ꝑcij. z si ꝑuenerit dn̄s domus illius ad locū ascēsionis sue vilescit res illa. Vult dicere si planeta hn̄s plures fortitudines ī loco ptis fuerit in aliq̄ dignitatū suaꝝ z maxie in sua exaltatiōe. aut fuerit in aliq̄ anguloꝝ z maxie in medio celi res illa erit chara. z ſm quātitatē fortitudinis planete in suis dignitatib⁹ aut in angulis vel succedētib⁹ erit quātitas caristie. Si ꝟo planeta ipse fuerit in casu a domo vel exaltatiōe sua vel fuerit in domo cadēte ab angulo vilescet res illa z erit parui ꝑcij. Aspice silr aspectū fortunaꝝ z infortunaꝝ ad eā. s. ptē z ad lunā z dn̄m eius qs sit z q̄liter aspiciat illā ptem. Si aūt fortune z luna aspiciāt ipsam ptem multiplicabit cadē res in ꝑcio. z si aspexerint eā infortune

detrimētum patietur res illa et erit vilis et parui precij. Ego dico tibi quod si planeta habēs plures fortitudines in loco partis in reuolutione anni retrogradus fuerit et cū hoc fuerit in aliq̄ dignitatuz suarum vel in angulo significat quod res illa erit chara sed nō in principio anni quamdiu dominus partis est retrogradus. et quū ille planeta incipiet dirigi tunc res illa incipiet esse chara. Eodem modo si planeta dominus partis fuerit in casu et fuerit directus significat vilitatē rei sed illa vilitas erit maxima quū planeta incipiet esse retrogradus. Deinde ponit proiectiones et incipit a parte tritici et dicit quod pars tritici accipitur a sole in martē et proijcitur ab ascēdente: a quibus locis accipiantur et a quibus locis proijciantur patet in littera. Et vt melius pateat modus ponā exēplum de parte tritici in figura coniunctionis precedētis introitum solis in arietem et esset in figura reuolutionis anni istius. s. 1 3 3 1. dico quod parisius secundum veritatem tabularum Alfonsij in hora coniunctionis solis et lune precedētis introitum solis in arietē erit ascēdens primus gra. cancri. locus solis illa hora erit 5 signa alfonsi. 5 6 gradus 4 2 minuta 3 6 secunda verus locus martis fuit vnū signum 4 4 gra. 1 7 minuta 2 8 secunda videbo quātum est inter solem et martē subtrahēdo locum solis a loco martis et inuenio vnum signū 4 7 gra. 3 4 minuta 5 2 secunda quem numerum cōputabo ab ascēdente terminatur numerus in libra 1 8 gra. 1 0. minuto 6 secūdo. Deinde videbo quis est ibi fortior et inuenio saturnū in illo loco fortiorem: quia est exaltatio sua ratione cuius habet ibi quatuor fortitudines et est triplicitas sua ratione cuius habet três fortitudines est etiam facies sua ratione cuius habet vnam fortitudinem: habet ergo saturnus in loco partis tritici 8 fortitudines. Post saturnū est venus: quia est domus sua et habet ibi 5 fortitudines. et iuppiter habet ibi terminū. Aspiciam statum cuiuslibet illorum in figura et secundum statum eorum. Judicabo de sorte tritici. Aspiciam primo ad saturnū quem statū ipse habet in figura: et inuenio ipsum in angulo terre nō distātem ab angulo per 4 gra. significat hoc quod triticū debet esse charum nō tamen multum: quia angulus nō est fortis fortior enim angulorum quātum ad hoc est mediū celi: deinde ascēdens: postea angulus terre et vltimo angulus occidētalis tamen quia saturnus est retrogradus et in loco suo peregrinus nullā habēs in loco suo dignitatē significat quod triticum in principio anni erit parui precij. Et quū saturnus incipiet dirigi ascēdet precium eius et erit magis charum. hec est significatio saturni. Deinde aspiciā ad statū veneris et inuenio eam in domo 1 1 sua propria domo significat hoc similiter quod triticum erit aliquātulū charum. Prospiciam etiam eādem partem in figura reuolutionis anni eiusdē. Dico quod ascēdēs reuolutionis secundum tabulas predictas erit quartus gra. 1 5. minuta 2 6 secunda libre. Distātia inter solē et martē erit. i. signū 4 5 gra. 3 minuta 5 9 secunda. Cōputabo hūc numerum ab ascēdente: et terminatur numerus in capricorno 1 9 gra. 1 9 minuto 2 5 secundo mars habet in loco istius partis exaltationē et triplicitatē habet ergo ibi septē fortitudines. saturnus habet ibi domū et faciem: habet ergo ibi sex fortitudines. mars est fortior in loco et ipse in angulo medij celi significat hoc quod triticum debet esse charum. sed quia mars est in casu ab exaltatione sua nō erit charum donec exiuerit casum suum. Finis.

¶ Laus Deo optimo maximoque.

Registrum.

a b c d e f g h

4 4 4 4 4 4 4 4

¶ Impressum Venetijs per Melchiorem Sessam et Petrum de Rauanis socios. Anno dn̄i. 1 5 2 1. Die. 1 8. Junij.